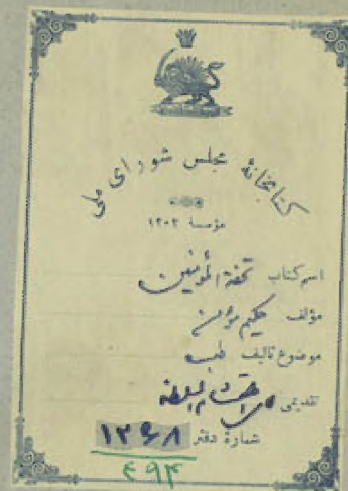

بازدید شد
۱۳۸۱

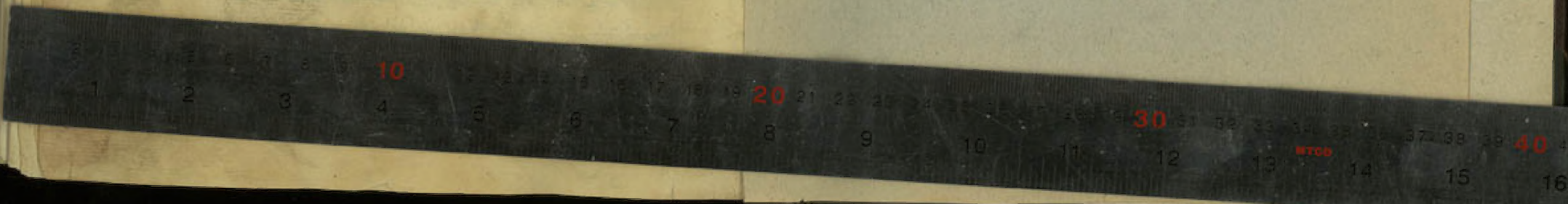
بازرسی شد
۶۳-۳۷

۱۲۱

۱۲۸۱

مدرسة العلوم
در عهد ناصر الدين
سنة ۱۲۸۱

خانان سلطان خواجین جهان سکندر رحمت صاحب خوان **سلیمان خان بالله** و **الاسیر** ^{الکائنات} **زال** و **میرزا**
 یا **التائیدات** **الشجائیه** و **موتید** **باب** **الجلال** **الربانی** **مفتخر** و **سرافراز** **بوده** **لذا** **این** **مجموعه** **مستفی** **تجمل** **توفیق** **نا**
 باسم **سای** و **نام** **کافی** **ان** **مالک** **الرفات** **موج** **ساخت** **و** **یا** **وجود** **عده** **لیاق** **این** **داده** **از** **است** **که** **خود** **نمی** **لایق**
 ترا **زین** **بد** **گاه** **شاهنشاه** **عالم** **و** **طالمان** **بنام** **طرا** **الله** **مید** **است** **بیت** **نای** **ملکی** **تر** **سلیمان** **برون** **عیلیت** **ولیکن**
 هنر **است** **از** **مور** **الطاهر** **زناظر** **ان** **از** **نقصه** **سقیم** **آنکه** **اگر** **خطای** **مشاهد** **نمایند** **لباس** **اصلاح** **یوشند** **و** **نخیر**
 کتابت **کاتبان** **لفظ** **افرن** **بدون** **مقابل** **و** **تصحیح** **صاحب** **دوران** **پیرامون** **کتب** **طبی** **نکردند** **و** **این** **مجموعه** **مشتمل**
 بر **تخصیصات** **و** **دستورات** **و** **تخصیصات** **مبتنی** **است** **بر** **تجرب** **تخصیص** **تجمل** **در** **دیان** **سبب** **اختلاف** **اقوال** **الطبا**
 در **تجرب** **و** **قوت** **و** **قدر** **شراب** **ادویه** **و** **شرط** **اخذ** **هر** **وا** **و** **ذکر** **در** **جای** **و** **انقسام** **قرنها** **با** **فصل** **تخصیص** **نا** **در** **ذکر**
 صفات **و** **افعال** **ادویه** **و** **بیان** **افعال** **کلیه** **و** **مشابه** **ان** **و** **تفسیر** **اسامی** **و** **معانی** **لغاتی** **که** **در** **طی** **ان** **این** **مجموعه** **میکوید**
 شود **و** **در** **کتب** **ادویه** **مفرد** **مذکر** **علیها** **است** **تخصیص** **نا** **در** **دیان** **تجرب** **و** **خواص** **و** **کیفیت** **ادویه** **مفرد** **و** **افعال**
 مفرد **و** **مکرر** **و** **ذکر** **مصلح** **و** **بدل** **و** **قدر** **شراب** **و** **ایچه** **مناسب** **است** **تخصیص** **نا** **در** **مذکر** **و** **ای** **مجموعه** **تخصیص** **نا**
 در **دیان** **اوزان** **و** **ایچه** **منعلق** **است** **و** **دستورات** **منقسم** **است** **بر** **سه** **قسم** **اول** **در** **دیان** **اعمال** **که** **مشعل** **است**
 بادویه **مفرد** **مثل** **شستن** **و** **سوخن** **ادویه** **و** **تخصیص** **و** **تسویه** **و** **امثال** **ان** **و** **طریقه** **ایستاد** **شدن** **غشیر** **و** **چوب**
 و **یا** **الجین** **و** **مانندان** **و** **اعمال** **مفرجه** **قسم** **ثانی** **در** **دیان** **اعمال** **که** **متعلق** **است** **بادویه** **مکرر** **و** **ذکر** **مغایض** **و** **چوب**
 و **سایر** **کتاب** **قسم** **ثالث** **در** **معالجان** **باعتبار** **الخصصار** **اللهم** **و** **تجرب** **لایم** **فایک** **علی** **لایم** **فایک** **علی** **لایم** **فایک** **علی** **لایم** **فایک**
یتیسر **کل** **عسیر** **تخصیص** **اول** **در** **دیان** **سبب** **اختلاف** **اقوال** **الطبا** **در** **تجرب** **و** **خواص** **و** **قدر** **شراب** **ادویه** **و** **شرط**
اخذ **ان** **و** **ذکر** **در** **جای** **و** **انقسام** **قرنها** **با** **فصل** **تخصیص** **نا** **در** **مذکر** **و** **ای** **مجموعه** **تخصیص** **نا**
 و **مضول** **و** **بعضه** **خشکی** **و** **تری** **و** **نازکی** **و** **امثال** **ان** **و** **اختلاف** **اصور** **و** **الهی** **و** **مشابه** **کاه** **تخصیص** **نا**
 در **بدلی** **و** **ذکر** **در** **جای** **و** **انقسام** **قرنها** **با** **فصل** **تخصیص** **نا** **در** **مذکر** **و** **ای** **مجموعه** **تخصیص** **نا**
 بوده **مثلا** **مشاهد** **کرده** **باشد** **بموجب** **محسوس** **خود** **بیان** **شکل** **وزن** **و** **طعم** **و** **غیر** **ان** **نموده** **و** **دیگری** **که** **در** **دو**
 اوقات **و** **احوال** **مذکور** **ملاحظه** **کرده** **بیان** **تجرب** **انرا** **موافق** **اول** **نموده** **و** **احاطه** **و** **جمع** **احوال** **مفرد** **مقدور**

شخص **را** **اعتد** **نیست** **و** **بدستور** **هر** **یک** **از** **خاصیت** **و** **نفع** **و** **ضرر** **انرا** **بحسب** **اطلاع** **خود** **ذکر** **کرده** **و**
 ظاهر **است** **که** **مختصر** **در** **ان** **نیست** **و** **بحسب** **اختلاف** **وضاع** **فلکی** **و** **اخر** **مختلف** **تغییرات** **جسما** **واقع** **شد**
 و **میشود** **و** **لذا** **با** **اعتنا** **شباه** **در** **تجرب** **و** **قوت** **و** **خاصیت** **اکثر** **ادویه** **و** **ظاهر** **کرده** **این** **است** **که** **قدر** **شراب** **را**
 بعضی **نسبت** **بامر** **جرب** **شاه** **بهد** **و** **جمعی** **فایس** **معدل** **المزاج** **و** **بعضی** **قدر** **را** **مظهور** **داشته** **اند** **که** **کما** **از** **انرا** **مؤثر**
 نداشتند **و** **برخی** **اکثر** **بهد** **را** **اعتبار** **نموده** **اند** **که** **زیاده** **از** **ان** **استعمال** **نمود** **و** **جمعی** **نسبت** **بضعیف**
 المزاج **و** **قوی** **موافق** **قوی** **المزاج** **قدری** **معین** **ساخته** **اند** **و** **اولی** **از** **ان** **حد** **وسط** **و** **احیاط** **است** **ما** **شرط** **اخذ**
 ادویه **است** **که** **هر** **چیز** **جوان** **باشد** **از** **جوان** **صحیح** **الجسم** **جوان** **در** **فصل** **ایجاد** **و** **یاد** **در** **جین** **جوده** **بلا** **فاصله** **بعد** **از** **فنج**
 باید **گرفت** **و** **ایچه** **معدنی** **باشد** **در** **اول** **از** **مندان** **و** **باید** **که** **مغشوش** **نگارد** **و** **بسیار** **کثافت** **نبوده** **و** **در** **رنگ**
 و **جوهر** **معیوب** **نباشد** **و** **از** **معدن** **مشهوره** **بمان** **بلند** **هتر** **است** **و** **از** **بیانات** **مرا** **بعد** **از** **رسیدن** **و** **قبل** **از** **استحقاق**
 بکند **مگر** **ایچه** **نار** **س** **مطلوب** **باشد** **در** **این** **صورت** **قبل** **از** **نمای** **نمود** **و** **را** **ب** **شدن** **باید** **گرفت** **و** **بر** **ک** **بعد** **از** **نمای**
 نمود **و** **قبل** **از** **ذکر** **نمونه** **را** **بعد** **از** **استحکام** **و** **اعتدال** **خشکی** **و** **کاه** **و** **شکوفه** **را** **بعد** **از** **شکفتن** **و** **قبل** **از** **نمای** **نمود**
 مکرر **ب** **سرخ** **که** **قبل** **از** **نمای** **شکفتن** **فشار** **و** **شاک** **را** **بعد** **از** **نمای** **نمود** **و** **قبل** **از** **شک** **شدن** **و** **نمونه** **را** **بعد** **از**
 استحکام **مرا** **تا** **وقت** **بچین** **بر** **یک** **که** **آخر** **فصل** **خریف** **و** **صمغ** **و** **عصاره** **را** **در** **اول** **بچین** **نکونه** **باید** **گرفت**
 و **بسیار** **دقت** **اخذ** **آخر** **و** **ذکر** **قبل** **از** **طلوع** **افاق** **و** **بعد** **از** **غروب** **نبوده** **و** **هو** **اصاف** **باشد** **و** **حفظ** **ادویه**
 در **مکان** **غناک** **و** **جای** **بسیار** **کر** **مرد** **و** **افاق** **باید** **نمود** **مکرر** **مطلب** **خشکی** **و** **باشد** **و** **هر** **چیز** **از** **افاق** **بغوش**
 زایل **شود** **در** **سایر** **را** **باید** **خشک** **کرد** **بدان** **که** **ناثیر** **و** **با** **الذات** **بکیفیت** **است** **و** **غذا** **را** **با** **الذات** **ناثیر** **ش** **بکیفیت** **و**
 ناثیر **و** **اد** **مزاج** **معدل** **مختص** **است** **بمرا** **متر** **هر** **چیز** **بمقدار** **اعتدال** **بعد** **از** **و** **بود** **بدین** **معدل** **و**
 مغیر **شدن** **و** **کما** **در** **کیفیت** **بدنی** **که** **بدن** **غنا** **تغیر** **محسوس** **از** **انرا** **و** **باید** **از** **تکرار** **و** **ذکر** **مقدار** **اثر** **ادویه**
 بمقدار **محسوس** **شود** **و** **از** **معدل** **کوین** **و** **اگر** **تغیر** **خی** **مقدار** **تکرار** **استعمال** **و** **زیادتی** **بمقدار** **معدل**
 ظهور **رساند** **و** **جمله** **اول** **نمونه** **و** **هر** **یک** **تغییری** **ظاهر** **غیر** **خفی** **دهد** **در** **جه** **ثانی** **و** **اگر** **غایت** **تغییر** **دهد** **و** **بیشتر**
 فساد **طبیعت** **نرسد** **در** **جه** **ثالث** **و** **هر** **یک** **طبیعت** **را** **فاصله** **از** **و** **بعد** **هلاکت** **رساند** **در** **جه** **رابع** **نمانند**

و هر يك از اعضاء عرضي مي باشد كه اول در وسط و اخوان درجه كوئيد و **نفسم** درجه كوئيد كه در كتب درها
و مناخرين ملاحظه شده و ذكر آنرا الا بن ترافنه و ان چنانست كه برهان ثابت شده كه معتدل حقيقي مشتمل است
و ما ذاي كه كيميقي محو قلب محسوسه زرد در عرض معتدل مجازي خواهد بود و غلبه آن بجدي كه يك چندان زياده
ساز و كيميقات باشد كه اول مرتبه احسانك درجه اول نامين اند و غلبه دو چندان و درجه دوم و غلبه االقياس تا
درجه چهارم كه مرتبه افرات نامي است پس در چهار درجه دوم مثلا در عرض عاقل خواهد بود و در سوم چندان
و در چهار چندان و شدت ضعف كيميقات در درجات اميريه است چنانكه در طفل و حظه مشاهده
ميشود و ان منوط بكثر و قلت اجزاء هريك است بر سائر اجزاء و در شربت هريك منوط است بر اثر فعاليت
غالب در مزاج معتدل كه تجرير و قياس مقتضي است پس اگر كسب زياد و كمي مقدار هريك از ادي و در كيميقات
محسوسه مشبه با حساس كيميقات ذي مزاج ناقص و مانع ان شود سبب اشتباه مزو و قلت و كثر مقدار
كيست خواهد بود و در نفس كيميقات و مع هذا اشتباه كيميقات محسوسه بسبب قلت و كثر كيميقات است
خواص مزاجي كه مي توانند شد و بجهت تبين مراتب اربعه ناتي كيميقات غالب است و در كمي غلبه اول و كم و شد
بيان نموده اند كه چون بدن مشتمل است بر اعضاء مثل معد و بر جاري ناتي غري و با خلاصه محسوسه در غري
و بر طويرة ثانيه محسوسه در غري و شعير و قو هات سواقي و بر اعضاء و روح در جميع اعضاء اجزاي مذكوره
سازيست پس هر چه بقدر كمي خالي از افرات و فقر ربط باشد و در بدن شود خالي از ان نخواهد بود كه بعد از شقي
شدن از كيميقات بدني ناتي در هوا شافل اضمير كرده معقود الا ش خواهد شد كه معتدل عبارت از انست
ناتي ان باقي خواهد بود پس اگر ناتي او منحصرا روح غا و رجا و ليست و غا و زان در نشان او نيست درجه اول
انفوذ او در روح و اخلاط ناتي كند درجه دوم و اگر در روح و اخلاط و طوبيت ناتي ناتي ناتي درجه سوم
اگر ناتي روح و اخلاط و طوبيت ناتي و اعضاء را شامل كند و كم ناتي ناتي است درجه چهارم و اگر ناتي ناتي
بر مرتبه چهارم باشد هم فائز است بكوني كه بسبب صورت نوعيه تر يا قري يا او است و بر ابي قري او بر بخصيت
به مرتبه و قوت عبارت است از سبب موجب فعال و في الحقيقه افعال محسوسه است در موضع ملائقي
مرتبه اول فعل محسوسه او و است بسبب كيميقات متشابه كه در ميانه ايجاد و انضمام حاصل شده و مزاج ابي

نامنه **مرتبه دوم** فعل محسوس مزاج ثاني ذي مزاج ثاني است در ملائقي و ان از لوازم مرتبه اول است چنان
ذي مزاج ثاني و كيميقات سائر اجزاي كه هريك از كيميقات مزاج اول و مختلف الا ناتي مثل تسخين بعضي و تبريد بعضي
و از اجتماع و تفاعل كيميقات اول كيميقات ثاني حاصل شدن و از او غير ناتي مزاج اجزاء خواهد بود چون در بعض
مثلا و هر چه در مزاج ثاني طبيعي باشد كيميقات ثاني نامند و از جنساي باشد كه مزاج ثاني از او موافق اند و از
مفارقة است از كيميقات ثاني موافقه القوه كوئيد و اگر مخالف باشد مثلا هم تسخين و هم تبريد كنند متضاد القوه نامند
و طبيعت باذن خالي هريك از قوت متضاده را در مكان خود استمال مينمايد و در صورتي كه غايق نباشند
باشد **مرتبه سوم** از لوازم مرتبه اول و ثاني است بواسطه افعال صورتيه و يا خاصيه عبارت از است
مثل فعل حجر الهمود و در تفصيل حواء كه از لوازم كيميقات مزاج است كه تقطيع اخلاط را از بدن دارد و مانند
اختصاص سكو خود و بدماغ كه از لوازم حرارت مزاج است لطيفه اخلاط خاصه و ماغي بواسطه حرارت
نوعيه ميكند و مثل ترقي كه از لوازم مزاج ثاني است و است كه بواسطه صورت نوعيه دفع سيم مينمايد بلكه تا
بر مذهب شيخ و نيس قدس سره و عقايد كيميقات صوريه در درجات قابليت بايد مراتب قوت با هم را باشد
چون بهر پنج نموده اند كه مركب از مزاج اول از كيميقات اجزاء متفاعله متماسه مي باشد و ناتي و مرتبه است
از مراتب و بدستور مزاج ثاني و اهم اثر است غير ان مثل است كه مركب است از ثانيه و دهنيت و جينيت و ناتي
و مزاج ثاني و مرتبه ديگراست از مراتب و همچنين صورت نوعيه و تركيب و اثر است غير انما در مذكوره و ناتي اجزاء
غير متفاعله كيميقات را مرتبه از مراتب شمرده اند و قياس مقتضي است كه قوتها بقدر فوايل باشند و اندك
ديگرا صورت نوعيه اجزاي غير متفاعله غري متماسه در تحت مرتبه انو صورت نوعي تركيبی ظاهر نيست مخفي اند
كه بعضي از كيميقات بصورت نوعيه اند مثل خال و غلو طاب و كمي كه مركب است از اب و هوا و جاري كه و ناتي
از اب و واق و هر چه بصورت نوعيه است با عكم التركيب ميشود بجدي كه تحليل اجزاي غصري و ممكن نباشد
مثل طلا و عليل بسيار دشوار است مانند سائر مطلقات و ان معادن سبعا است و كوئيد بسايطه مطلقات
نبي و كوئيد است چه هرگاه هر دو در هيات خوي جوهر بوده كوئيد قوه تا و بر ضايفه غالب باشد صورت
ذهني ندي و اگر رقيق غالب باشد قوت بارده صورت قوه و چون اجزاي ذي مزاج در درجات كيميقات

با قوه مانیه صورت قلی باید و هرگاه بدی جوهر بیشتر باشد سبب متکون گردد و اگر زیاده جوهر بود
اسباب صبیغ و فزونی آتش بدی جوهر که مانع باشد صورت غامی بدی و چون با این حال سبب
شد بدی غالب باشد صورت روی تویشا که خارج صبیغی نامند قایض شود و اگر بدی جوهر و زیاده
الجوهر باشد با علم اسباب صبیغ صورت حد بدی عارض گردد و انقلاب بعضی بعضی اعمال عضو که
رفع بدی جوهر هر یک شود ممکن است و غیر حکم ترکیب را هم فراموش می باشد چه بعضی را نفوذ اجزای
سهل است مانند گوگرد و نیک و بعضی را بسیار دشوار نیست و فواید نهوده اند که هرگاه مزاج دوا را
آن داشت از تحلیل اجزاء او اسباب می توان نمود چه هرگاه قدر معین او را بقوع و انقباض فطری کتد
سایل و اجزای مانی و دیگران اجزای هوایی و صاعدش اجزای ناری و سفالش اجزای رطوبتی خواهد بود
پس مزاج او را نسبت بقدر اغلی اجزاء متفرقه استنباط نمایند و از آنجه تشخیص مزاج توان نمود طعم او
چه حدوث طعم از ترکیب حار و بارده و معتدل است در ماده لطیفه و غلیظه و متوسطه بینها
و از فعل حار و لطیف خراف ظاهر میشود و در غلیظه حرارت و در متوسطه ملوحت و از فعل بارده
لطیف جویضه و در غلیظه عفوصه و در متوسطه قبوضت و از فعل معتدل الحار و البروده و لطیف
دستور و در غلیظه حلاوت و در متوسطه از غلیظه و لطیف نفاهت و لعریف هر یک و بیان افعال آن
بعد از این مذکور خواهد شد **تشخیص نابی** در ذکر صفات ادویه مفرده و اغذیه مفرده و مرکبه و نباتات
کلیه و مشابه کلی و تفسیرهای و لغاتی که درین تالیف مذکور میشود و در سایر کتب ادویه مفرده مدنا
علیه است پوشیده نمائید که ادویه و اغذیه را افعال کلی میباشد مثل تسخیر و تغذیه و خاد و غیره و کتب
با دوز و مرکب و سیلان فرمودن رطب و خشک کردن و اسنان نمودن و آب و هر یک از ادویه را
صفات مخصوصه میباشد که مشابه افعال کلیست مانند نفیج و تسخیر و سرد و رطوبت و تحلیل و امثال آن
و اغذیه مفرده را صفات مختصه است در هیجده قسم **اول** لطیف صالح الکیوس کثیر الغذاء مثل گوشت
کبک و شراب و زرده تخم مرغ نیم برشته **دوم** لطیف ردی الکیوس کثیر الغذاء مانند کبوتر نیم برشته **سوم**
لطیف صالح الکیوس قلیل الغذاء مثل نار و سیب و کاهو **چهارم** لطیف ردی الکیوس قلیل الغذاء

مانند ترب و پیاز و هر چه تند و تلخ و شور باشد **پنجم** غلیظ صالح الکیوس کثیر الغذاء مثل گوشت کوسفند
زرده تخم مرغ که زیاده پخته شده باشد **ششم** غلیظ ردی الکیوس کثیر الغذاء مثل گوشت کاهو و کبک
هفتم غلیظ صالح الکیوس قلیل الغذاء مانند مرغ و دوی **هشتم** غلیظ ردی الکیوس قلیل الغذاء مثل گوشت
فاق که از فاقه بدی و مانند کومه **نهم** متوسطه اللطافه و الکثافه که صالح الکیوس کثیر الغذاء باشد مثل گوشت
بره یکساله که غلیظ باشد **دهم** متوسطه ردی الکیوس کثیر الغذاء مانند کلم و ریح که قنطیر حار و زانست
یازدهم متوسطه صالح الکیوس قلیل الغذاء مثل انکور و **دوازدهم** متوسطه ردی الکیوس قلیل الغذاء مانند
زرد لسی **سیزدهم** متوسطه صالح الکیوس متوسطه الغذاء مانند جوهر که خوب پخته باشد **چهاردهم** متوسطه
ردی الکیوس متوسطه الغذاء مانند جوهر که خوب پخته باشد **پانزدهم** لطیف صالح الکیوس متوسطه الغذاء
مثل آن کندی که بسیار خوب پخته باشد **شانزدهم** غلیظ صالح الکیوس متوسطه الغذاء مانند گوشت کوسه
هفدهم لطیف ردی الکیوس متوسطه الغذاء مانند نان کندی که بد پخته باشد **هجدهم** غلیظ ردی الکیوس
متوسطه الغذاء مانند کلم و تره که کرب کوبند و تفسیرهای و بیان فعل هر یک و صفات آن نیز در تفسیر حروف
بدین نوع است **حرف الف** اکالی یعنی خوردن عضو هر چه بسبب از اطر تحلیل و جلا و تقوی و نفوذ نقصان
جوهر عضو نمایند باین اسم نامند **اصل** یعنی نخست از آنکه از درخت یا از گیاه باشد **اعضا** بمعنی شش
و عضو هر چه و گیاه ساوا دار است **اکلیل** یعنی تاج و بر تاج و غیر آن آمد و در ادویه مراد از او چیزی
بودن شکوفه و بار نیان است و اکله و اکلیل جمع **اجام** بمعنی تیز و راست **اوری** جمع وادیت و بمعنی
کنار و در خواست **انکباب** غرازه و نگاه داشتن عضو است بخدادویه که جوشانین باشند یا کرم
کرد باشند **انکح** عظیم کشید چیز است **انگشتا** به پنی کشیدن چیز است مانع که بسیار سایل
باشد **بشع** بمعنی بدی است و هر چه اطعم مرکب از غلات و قبض باشد باین اسم خوانند **بصیر** غذا
و درختند **بطا** زمینها که آب در آن جمع شده باشد و بفارسی مرزاب گویند **بخور** هر چه در دوا و
استعمال نمایند **بنک** که هائی که در ساق انجار متکون شود **دانه** اسم فارسی ترنا و است و گویند
هر چه رفیع کند و مصنوع نباشد مخصوص باین اسم است **بر** بفارسی بلغور نامند **بر** از انبار و نباتات

مفرد و مرکب

ادویه

برعضو که از طلا غلیظ تر و از مایه رقیق تر باشد **اصوق و الزاق** ایچره برعضو میبایستند و میبایستند
باشد **لوق** بمعنی انگشت بیست که از مجرون رقیق تر باشد **لغای** ایچره از جیبانیدن او را بلع
ان مخلوط بطوبیت شدن چیزی لزوج هم رسد و چون رسته کنند الزاق او دفع میشود **لطیف** ایچره
دو شان او باشد بعد از زود دیدن منقسم گردیدن با جزای بسیار و صغیر و نفوذ در جمیع اجزای بدن
بسرعت کند مثل زعفران **لوج** ایچره در شان او بوده باشد یا بفعل بالقوه در حین تاثیر حرارت را
دراوکه قابل امتداد گشته منقطع نکند و مثل خازنی **لحار** دیشهای تاریک بناتان **لخلخله** ایچره نامان
دو طرفی که به هم زده بکنند **لیف** ایچره از اصول و لحای بناتان روید و یا دیگران را با خود **لاذی**
هر چه بکیفیت حاره لطیفه نفوذ در اجزای عضو نموده نفوذ افضل و منافذ کثیر قریب بهم احداث
کند و نفوذ هر جزایان با تفراده محسوس نباشد مثل خمد خردل **مالمی** شور و ایچره در زبان
نفوذ کند بدان که ندرک و جلا دهد و فصل او بفتح و تحلیل و نالطیف و تسخیر و جلا و غسل و اعتدال
مرنجه هر چه بر سطح ظاهر زبان نفوذ کند و درشت سازد و ناکراهت بوده طبع را به هم زرد و فصل
تسخیر و جلا و منع نفوذ است **ملطف** ایچره بخاروت معتدله رقیق کردن خلط غلیظ در شان او باشد
مثل حاشا **مغلظ** ایچره بخاروت او باشد **مغلل** هر چه در شان او باشد که نفوذ خلط بجزای ایچره اخراج
اجزای آن جزء بعد جزء از موضع اشتباک خلط کند مانند چند **مجد** هر چند مغلل باشد و گویند عضو
بارد فایض است **مغنن** هر چه سطح عضو را درشت کند و اجزاء او را در بند و پیوستی مختلف سازد
اعمال آن که بسبب تکثیف او باشد مثل عصب یا بجهت نفوذ جزای مانده خردل **ملس** ایچره سطح عضو را
نرم و یکسان سازد و او صند غش است **منفخ** ایچره منافذ عضو را از مواد دور سازد تا اسان شود اخراج
خلط جمیع از اسان اللسان مانند فطر اسالیون و هر چه بر برف و مرموطیف باشد و سبب لطیف قابل اخراج
و قابل اعتدال و هر چه حاضر لطیف باشد **منفتح** ایچره هر چه عضو را است کند بخاروت و رطوبت
مزاجی و قابل اعتدال سازد مثل تخم کتان **مصلب** ایچره ضد مزاج باشد **منضج** ایچره خلط را قابل دفع سازد
اعمال آن که رقیق را غلیظ کند چون خشتی اشیا را بکسلان ماست طبع حاشا یا بجمعه و از نرم سازد و جوی طبع

هر چه

مقطع ایچره بسبب حرارت لطیفه نفوذ کند مابین خلط لزج و سطح عضو را مسقن و رقیق نماید
بدون تصرف در قوام خلط مانند سکنجبین **مغشی** هر چه ریاح مجتمعه را مسقن ساخته قابل دفع کند
محلک هر چه بسبب قوت نافذ حاده غریب اجزای لذاعه بمسامات کند مثل ایچره **مفرج** ایچره بقوت
حرارت نافذ نفوذ جزای عضو نموده اخلاط او را بسبب حدت فاسد و احبب لدفع ساخته بطبع
دفع اجزای فاسد کند مثل بلاد **مخر** ایچره بسبب حرارت جذابه جذب خون بظاهر جلد کند مثل ایچره
با خردل **مخری** هر چه بقوت نافذ تحلیل اجزاء لطیفه و رطبه کرده احداث نماید مثل فروزیوت
مفت ایچره نفوذ جزای خلط مخر کند مثل زجاج محرق **مغفن** هر چه رطوبت عضو را فاسد سازد و نوعی
که بدیل مایه خلل از تنواند شد بدین احداث احراق و ناکل مانند زرنج **مقوی** هر چه تعدیل مزاج و قوام
اعضا بجای کند که قبول ریختن فضول نموده مانع شود از نفوذ حاره یا خاصه باشد مثل کل بخور
یا بسبب تعدیل مزاج باشد مانند روغن کل سوج **مرفق** ایچره بخاروت منضج باشد در غلبه **مرفج** هر چه
در هر جهت بخلاف منضج باشد و فاضل بود **مرفج** هر چه روح حیوانی و نفسانی را منبسط ساخته
تعدیل مزاج او کند و حرارت را دفع نماید مثل شراب **مشتی** ایچره غریک طبع بخاروت غذا کند **مبتهی**
ایچره بسبب تولید ریاح لطیفه در مجاری اعصاب و عضلات اعضاء تناسل گوید محرک او شود و غش
تکون ماده منوی که در مثل لوب **مدر** ایچره اخراج مانع از پذیر و فضول باشد و جویض
عرق و شیر نماید **مسهل** هر چه اخراج فضول اعضاء از طریق اعظام نماید **مفرق** ایچره بسبب نالطیف
رطوبت و غش جلد را از سامات و بظاهر اخراج کند **مقی** هر چه اخراج فضول از طریق
مری کند **ملین** اعراض منضج و مزاج و مزاج مافی المعدی و امعاء **مستن** هر چه اخلاط و دوجرا
از حرکت غیر طبیعی باز دارد **مطبی** ایچره اخلاط حاره را اگر حدت نماید **مخدر** ایچره تکثیف روح حاشا
که نفسانی باشد و روح محرک که حیوانیت نوعی کند که مانع حس و حرکت گردد مثل افیون و اکثر غشای
سرد و خشک میباشد **مزلق** هر چه رطوبت و تولیدین سطح عضو مجد لغزندگی کند تا ایچره دراز و غش
باشد بجز حرکت نماید مثل لوی بخار و **مجفف** ایچره فناء رطوبت را با تحلیلان کند مثل سندری

بر ترجمه چندی بیان نکند پس اخصی بن حنین بن ابی ذری از یونانی نقل کرده باریزاد فادان و الباقی عذری
 مستحق قبول است که شسته و حین ولاد او غلبه از او و بر جلد او که داند پس مجاشع در آن باقیات نموده اند
 و اول کسی که از اهل اسلام با لیب نموده و مجاشع را جلدی که نکات که کتاب کامل او و کتاب شامل تحریر فرمود
 پس شیخ الرئیس و ابن شعث ابو حنیفه بن سوری و شویف و محی بن جلد صاحب منهاج و جرجید بن یوحنا و صفا
 و امیر الدوله و ابن فلیک بن مؤلف معنی و ابن بطار مؤلف ما لا یسع کثیر و جامع بعد اوست پس شیخ
 داود انطاکی مصری تذکره و نا لیب نموده و مؤلف اختیارات بدری بعضی از یقاری نقل کرده و بعد از آن
 حکیم علی کلبانی شارح قانونی در او و بر مفرده بدون تحفیه داده و نا ابن زمان که سند لیب و نا لیب
 بنظر رسید که بلغت فارسی کتابی بیسوط نا لیب شد باشد **حرف الالف** مع الالف مع الالف
الطریقال لیب برتری معنی جلد الطریقال است بجهت مشابهت شاخ گیاه و بچکال مرغ و بترکی غازی
 نامند و مراد از و تحفیت بسیار و بریزه و نیزه و نیزه و طویلی و ضایع تلخ و باخراش و گیاه
 شبیه بهشت و گلشن سفید و برکش متفرق و ساخن مربع و اکلیل او مثل اکلیل است
 و در اخرا میرسد و آنچه سبز تره و شبیه بر آن است قسری از و قواس و تخم خلل و آن کویند و راغ
 سیوم کرده و خشک و عمل ریاح و جالی آنک نفس و مد و فضلات و مفتوح شده و منقح کرده و مشا
 و چون باز جابج بسوزانند و با غسل یا شامند مفتحت حصانه و یکدهم او با غسل بجهت دفع ریاح
 و ایلاوس بسیار بجهت داشت و اند و ضادا و محقق قروح و زوال کنند و اما جلد و نفوخ او در بینی و بوی
 شرب او مسقط جنین و مضر جگر و حار و مصلح کبجین و مضر کرده و مصلح کبیر و بدش
 در اطلیه برص کشند و در شربش از یکدهم ناسه در ده است با غسل یا شرب و چون در مصل
 کوبی هوا یکدهم او را با غاف قرخا و ترید و زنجبیل از هر یک و ابکی با غسل سرشته بعد از تنقیه
 بمسلک یا شامند و در افتاب نشسته موضع برص را مکتشف دارد تا افتاب بر او افتد و آب
 نئوشند و عرق کنند و در روز اول نهایت ناز و سیوم موضع برص را بده کرده بعد از آن روز و آب اکلیل
 میشود بجهت و کشته اند که راه از مفر و هر روز و سیوم با غسل یا شامند و روز نئوشند و از هر یک و بوی

حرف الالف مع الالف

در مدت مزبور استعمال نمایند و شش راع برص میشود **آلسن** لغت یونانی است و بمعنی بری و اکلیل
 بجهت دفع کردن او و هر یک دیوانه را و آن باقیات ساخن بقدر ذری و شبیه بساق و از آن به
 برکش شبیه برک فراسیون و از آن درشت تر و خوار ناک و نا ابن سرخی و سیاهی و تخم و مایل
 بهی و سبز و قهوه و در غلاف و در طبقه و از ترس کوچک تر و در طعم عذیب و تند و تلخی ناخواه و
 کلش سرخ مایل به برکی و از زیر برکهای بر و بد و اول سیوم کرده و در آخر اول خشک و عمل و جالی
 و مقطع و مدد فضلات و فاضل و منقح بلغم و ریاح معدن و کرده و مفصل و در کین و تحفیه و اغذ
 و طبع و بجهت جود و برودت مفروط و معوط بجهت زکام و ضیق النفس و بلغم جمیع در قصبه
 ریه نافع و تخم او و در طعم شخصی که سکن دیوانه کزین باشد یا در این وضادش بجهت کلف و نا
 غسل جوشه شامس که زرد یا بنزداید مفید و قد شربش نام در ده و مضر جگر و خاد و مصلح
 کثیر او بدش نصف و زرش جلد ناز ۲۴ روز ناخته است و طالیوس فرموده که چون او را در
 وسط نایسان خشک کرده گویند نگاه دارند و بام غسل یا بغات یا بد و دفعه یک و در میان
 سله دیوانه که بوی بد بغایت مفید است و در آن رخ او که باشد یا زه یا شامند بقی دفع هر یک دیوانه کز
 نماید هر چند که از آب نیز رسد و گویند چون گیاه او را جمیع اجزایا بر سرخی بسته بر اعضای و فک
 مواشی بنیدد و دفع المیه میکند و صاحب جامع انطاکی مخصوص در سرافشان میداند که کند تعلیق
 او بر در خانه موجب حفظ صحت اهل خانه است و مؤلف جامع لاد و بر از محمد بن احمد نقل میکند که از نگر
 در شام بسیار است و حشیشه السطحات نامند خوردن او بغایت مقوی باد و نگاه داشتن او بغایت
 مورد عشق زنان است بجهت که اصلا نام لغت عامه او نکند **زغیر** جنز بر اسحق و الالف مع الالف ذکر کرده
 آن پوست سبز درخت زرشک است در اول کرم و در آخر بقیه خشک و با قهوه بارده و با بصره و فاضل نفخ
 اخلاط و طبع او مقوی جگر دارد و مفتوح و با قهوه را در هر و جرم او یا شرب بجهت در جگر که بی تب باشد و آب
 سرد با وجود بغایت مفید و بدستور شرب او سر که در آن جوشیده باشد همین خاصیت دارد و
 طبع او در دفع کرم جگر که سفیدان بخرش و حفته بطبع و منقح چوک و قرحا معا و مضمضه او بجهت خلل

جرب و انچه جهت جود اعضا و با عسل جهت جراثیم و دندان و بعضی از کله ان و لعوق يك و قید ان
با صفت و قید و وزن نوده کا و و مثل هر و عسل که نایک هفت هفت مد اوست که جهت رو جرب و انچه ناید
و مضری که و مصلحت خالجان و مضری عسل و مصلحت حمالا و عسل و بلش بوزن او جوذا الس و مثل ان
سلیخه و در تلطیف بوزن نفس دار چینی و قدر سوبش ناسه مر است **ابو قاسم** تلطیف بونانی اسم غاسول
و مصلحت و ابو قاسم و قاسم و بوزن کوبیدن و در بلاد شام و مصر و انطاکیه بسیار است نباتیت
نابین در دخت و گیاه یکش از بزرگ و کوچک و نابین بر کھا خاها ی سفید و او دست کوفه و سفید
دانه و یک کوفه و سفید و شبیه بکل البلاب و شاخهای او پراکنده و بخش قوی و پرازد طویله و تلخ
و مستعمل در ندرای پنج و عصا و رطوبت است که با او کوبسته امیخته خشک کرده باشند و بزرگ
و شاخ و کل او را سایید و دست با و میشوید و باین سبب غسول نامند و مؤلف مذکور او را ابو القاسم
او را ایشان دانسته و مؤلف جامع بغدادی را غا طحل غوده و ظاهر غاسول و روی غیر ایشان باشد
چرا ایشان را بکوبیده و عطریه ندارد و مستعمل غاسول فارسیست و در اکثر صفات شایه بهم نیستند
و در اول سوره کرم و خشک و مقطوع و ملطف و باری و مفتوح و سه قراط و رطوبت و خالصان و بزرگ
و دوازده قراط از غلوط بحقیق مذکور با ماء العسل مسهل بر روی بلم و در قباب و کوبیده جهت استسقا
خاره جریست و همچنین سه قراط از پنج و یک مثقال از عصا و اش با ماء العسل همین عمل میکند و مضری
و مصلحت عسل و خوردن آب سرد و نشستن در آن فاطع اسهال است **ابو قیس** نباتیت شبیه
ابو قاسم و بسیار و ب شکوفه و مفروش پر روی زمین و بخش مطبوعه در سوره کرم و خشک و جهت
النصر و صرع و در اعضا و استسقا فاض و مصلحت عسل است و در ضرر معدن و قدر شربش
نایک گفتال است **آبیل** نباتیت بخش شبیه بشلغم و خوش طعم و برکش مثل الس و شاخهای بسیار
و بخش شبیه تخم زردک و در کناره و بار وید و مؤلف اخبا را آن کوید بزرگ انچه بر زمین خشک و
باشد فاطست و در دود کرم و خشک و مذبذبول و جهت سیر از او موده و قدر شربش نایک مر است
ابو کاکیا نام صفت کوبست و در ضرر فین انشاء الله مذکور میشود **آبرون** لغت بونانی و معنی

دائم الحیون است و بر روی العالم و بقا برسی همیشه نماند از جمله ریاخین و همیشه سیر است کبر او را
منبت بعضی کوههاست شاقش بقدر دبی و زیاده بسطری انکشت همین و با رطوبت که بدست جسد
و برکش شبیه بزبان و بار یک و با رطوبت و کلس مابین زدیدی و سفیدی و دستان او بزرگ و کوهست
و صغیر و منبت سنگ لایخ است و محوطها و مواضع که سایه داشته باشد و شاخهای او زده و از یک
چایرون اند و پر بزرگ و زده و پراش و بقدر شربش و کلس کوچک و زده و باریک و بخش مثل غنچه خیار
و در شاخهای صفتها و غیره از بلاد بسیار است و در دانه و در اول خشک و با قوت قابضه و زده
و مفتوح سنگ جگر و زهر و مصلحت صغیر و فاضل اشام که با ماء و معده و مسکن حزن خون و مقوی معدن خا و
و مانع ترش لدر و جهت صبح و اسهال یک و قیر زاب و با شرب نافع و ضا او با او جهت قروح غبیه و فاضل
خاره و زخمهای کهنه و سوختگی اقس و غل و او را مار چشم و نفس جرب و نطول عصا و او جهت کوبیدن رطوبت
و بار و دهن کل سرخ جهت درد سر و اکحال او جهت درد و حوال و جهت قطع رطوبت سالیله درم مفید و طرازی او
جهت نادر سرخ که رخ زده خون ان موضع با ابل و غلوط که در جرب است و با خالجه ترش بیدن بدست او زده
و برکش خشک ساییدن او را جهت دفع اسهال از زمین جرب دانسته اند و فو جرب بدان جهت سیلان درم و قطور و در
زینون که بزرگ با عصا و او را در آن جوشانیدن باشد جهت درد کوش جان بسیار نافع و کوبیده مضری است و
مصلحت کل از منی و قدر شربش از عصا و او سه مثقال و نیم ناهفت مثقال و از برکش نایک مثقال و بدش کاهوا
و از و سفورید و س مثقال است که نوعی از فی العالم و قدر بزرگ شبیه بخرم و غنبا و او دود و نایک کوبی
و مقوی جلد و ضا و با ابل کهنه محل اخبا از راست **ابو کاکیا** گیاهی است شاقش نازک و شکسته و در آنها اساق
بر کھا بهم چیدن غیا کل و در نهارد و بلاد زده و خاها ی نایه و مکانی که غنبا است مواضع که در فاضل او
ایستاده باشد میزد و در بغداد و موصل او را بشیر بخت و میخورد و با اندک تلخی و شدی است و در صورت
شبیه به بلبلون در دود کرم و مشبهی و در مضرم و عصا و اش جگر و او را و خوه و رخیه و مرکب نافع و چون در
آب نمک بخیسند تلخی و شدی او ذایل شود بغایت مرطوب و مصلحت بخت دفع قمل و نفع و شونیز و سر کو
کوبه است **آبیت** بلغت مغربی کوبش با نیک است و در آنج مذکور شود **ابن عربس** جوفانی است بری معروف

نوشته

با یکدیگر نمایند و با آنکه تا ناول نمایند مواد غلیظه را بطرف جلد دفع کرده تحلیل میدهد و در
عقدیم این صفتی بر سر رسید است و از خوردن حبس و اویدن متفرج شد مثل فلس باقی بپست میرزد و کم او
اخلطه معفنه لطیفه را اسجیل بقل و کشفه را بنفشه جلد دفع میکند و خوردن این صفت و مواد مشرق
و مله و غده و ضعف بصورت و در عصب و برص و منع زیادتی خازر و حفظ جوانی و تقویت قوای حیوانی و
خواس و طول عمر مؤثر است هرگاه هر سال یکبار تناول نماید و ضا کوشت خام و جگر دفع سینه افی که در و افشا
مارها بغایت نافع و بجهت داء الثعلب و داء الحیدر و تحلیل خازر و اوجاع مزمنه بازده نافع و اکثرا در غم و
و مصدع و مصلح شیره و رب میوه هاست و چون هفت عدد افی را برینان چشم سرج از عوای خفه کرده باز آ
هر یک که یکی بر تن بپاشان و دینا را بر گردن صاحب خنجر خنجر حلق با خاصیت جرب دانسته اند و مشک افی
که جوف او را بر کرده باشد و دافضا الضعیفه از گوشه است و قوی و دافضا القرب با و طریقی است که خنجر
آنکه بعد از اخرج جلد و جوشا و چند بار آب بشویند و خشک کرده در دیک سفال یا س فلجی در آب جگر
که او را بر پوشتانند و اندکی شب و اندکی تن چندان بپوشانند که مهر که در پس گوشه او را از استخوان او
جدا سازند و رها و ن سنک بکنند و بقد و روغی او یا مثل او یا خشک سید یا کبره اضافه نموده با مرغی کوشت
او خیر کرده قوسهای تن بوزن یک مثقال یا از نود و یا اندک روغن لیسان ندهن کنند تا مگر خنجر خنجر
نان اگر در آب بپاشند و بخورد که در حین جوشانیدن کوشت او را او بخورد و افعال قریب بپوشد
افیسوس یونانی اسم نبات است و ساقش زنجبیل و شاخهای او را درین و از سه عدد زیاد شوی
و در کش شبیه بزرگ سداب و بسیار سبز تر از مثل خار که چکی سنوبری شکل و سیاه و گلش زرد و صند
و بیش بقدری و در پرازد طوبیت و چون خشک شود باطن او سفید و ظاهرش سیاه میباشد و در
در دود و کرم و خشک و لذاع و اشامیدن اعالی و مرقی و اسافلان مسهل و مجموع او مرقی و مسهل
بلغم و قد و شربش سه و از طهارت و طوبیت او پنج و از طهارت و تولد مذکره گوید که در طوبیت در دود و شرب
تحلل صلابات و جلاء بیاض چشم نافع است **افیسوس** یونانی و بعضی دواء الحیدر نیست و آن نبات است و بسیار
سرخ و فروغ از مثل خیا طله و برکهای بسیار ریزه و گلش سرخ و تیره و بخش از خود دل ریزه تر و سرخ

و دروغ

با یکدیگر نمایند و با آنکه تا ناول نمایند مواد غلیظه را بطرف جلد دفع کرده تحلیل میدهد و در
عقدیم این صفتی بر سر رسید است و از خوردن حبس و اویدن متفرج شد مثل فلس باقی بپست میرزد و کم او
اخلطه معفنه لطیفه را اسجیل بقل و کشفه را بنفشه جلد دفع میکند و خوردن این صفت و مواد مشرق
و مله و غده و ضعف بصورت و در عصب و برص و منع زیادتی خازر و حفظ جوانی و تقویت قوای حیوانی و
خواس و طول عمر مؤثر است هرگاه هر سال یکبار تناول نماید و ضا کوشت خام و جگر دفع سینه افی که در و افشا
مارها بغایت نافع و بجهت داء الثعلب و داء الحیدر و تحلیل خازر و اوجاع مزمنه بازده نافع و اکثرا در غم و
و مصدع و مصلح شیره و رب میوه هاست و چون هفت عدد افی را برینان چشم سرج از عوای خفه کرده باز آ
هر یک که یکی بر تن بپاشان و دینا را بر گردن صاحب خنجر خنجر حلق با خاصیت جرب دانسته اند و مشک افی
که جوف او را بر کرده باشد و دافضا الضعیفه از گوشه است و قوی و دافضا القرب با و طریقی است که خنجر
آنکه بعد از اخرج جلد و جوشا و چند بار آب بشویند و خشک کرده در دیک سفال یا س فلجی در آب جگر
که او را بر پوشتانند و اندکی شب و اندکی تن چندان بپوشانند که مهر که در پس گوشه او را از استخوان او
جدا سازند و رها و ن سنک بکنند و بقد و روغی او یا مثل او یا خشک سید یا کبره اضافه نموده با مرغی کوشت
او خیر کرده قوسهای تن بوزن یک مثقال یا از نود و یا اندک روغن لیسان ندهن کنند تا مگر خنجر خنجر
نان اگر در آب بپاشند و بخورد که در حین جوشانیدن کوشت او را او بخورد و افعال قریب بپوشد
افیسوس یونانی اسم نبات است و ساقش زنجبیل و شاخهای او را درین و از سه عدد زیاد شوی
و در کش شبیه بزرگ سداب و بسیار سبز تر از مثل خار که چکی سنوبری شکل و سیاه و گلش زرد و صند
و بیش بقدری و در پرازد طوبیت و چون خشک شود باطن او سفید و ظاهرش سیاه میباشد و در
در دود و کرم و خشک و لذاع و اشامیدن اعالی و مرقی و اسافلان مسهل و مجموع او مرقی و مسهل
بلغم و قد و شربش سه و از طهارت و طوبیت او پنج و از طهارت و تولد مذکره گوید که در طوبیت در دود و شرب
تحلل صلابات و جلاء بیاض چشم نافع است **افیسوس** یونانی و بعضی دواء الحیدر نیست و آن نبات است و بسیار
سرخ و فروغ از مثل خیا طله و برکهای بسیار ریزه و گلش سرخ و تیره و بخش از خود دل ریزه تر و سرخ

و نسبت اکثر قیاس به نسبت المقدس و ان نوا حلیست و دموع ایوب و شجره التیسینج مانند داول سوره که
و خشک و منقح سده و لطیف و محال و مقوی و کلیل و از ارم باطن و مسکن و بیخ که معص کیند و محسوس
غلافی بقدره که در کنار باطن بر دی و خشکی و آب نازه و آب مطبوخ برک و شاخ او چمن رفیع صومر و امر و
دیوانه خصوصاً که زیدن عقرب و ضا و شراب او و جگر و ارم و جرب یا پس و عسر بول و فواق و طلا و اجنه
کلف و نظور عصا و او چمن یا ص چمن و زرد و برکش جگر احاط نازه نافع و قدش تیش از عصا نازه نا
آزگفت مثقاله از مطبوخ ان چهارده مثقال است **اسونج** لفة بر ریت بمقوی یا بخی و ان ثانی طایین
و گیاه و مثل بنید دارد و بخوف و نسبت او سنگ لاج کنا را با کبیر و صغیر می باشد و صغیرش بقدر
یکت بر وزاده و ساقش خشکی و بقدر سطریری انکت و از ساق او شاخهای بسیار مجتمع روی یک و بنید از
و چون کشتی بر دهند بندها از هم جدا شوند و برکش مثل یک زینون و نمزش بقدر بخودی و سرنج و بعد از
خشک شدن سیاه گردد و بیخ خشکی و صلب و مرکب لغوی و داول سرد و در دم خشک و فایض
مقوی اعضا ای باطنی و مانع زکاف و با شراب فایض جگر اسهال و لطیف و جگر فتن و قیل و منقح طایین و
کرده و مطبوخ او با اجنه چمن سرفه و شکم نفس نافع و چون خشک او را بجوشانند با آب بنصف رسد و صفا
او را نایم و طل نبوشند جگر و ضعف جگر و احشای و دل و صید و هرگاه با آب کوبیده جوشانند و هر روز با یکبار
نبوشند جگر بر کردن بدن کافر و نیکویی و خشار و تقویه دم و زور و جگر قطع زوال لقم جراحات و
رویا نیدن کوشش و شور و دل و شربش نایمید و دم و مؤلف مذکوره مثبت **اسونج** و انحصار را ندلس میدا
اماد و جلین یونانی اسم ثانی است از نوع فیصوم قدش کثیر از زردی و برکش نایم و برکش و قیده او و نسبت
و سفید و بعضی سرنج و بقدر قندی و جگر و کوبه و برکوبه قیده و سرنج زردی و بیخ نایم و نسبت او کوهها
و جگر و در شکم کبیر و ناسه و در دله و در و فک جگر از ان نایم ترتیب میدهد مذکور و لطیف و طایف
و قطع خلطه و در بول و حیض مانع و عین مواد معدده و منفعت و طوبی ان و اما ان اصل
محال اجنه و معدده و میان و جگر شده باشد و با شراب مزوج با جگر قطع ناله جگر دانسته اند و مستعمل
از او قیران و گذاشتن در میان جامه مانع کور زدن و مضرم معدده و مصلحت اب بهر وقت و شربش بر قیرا ط

از جیج الکبد افتخار طلس است و مؤلف جامع بغدادی بغیر ان دانست است **امد الکلب** شجریست و بعضی بقدر
قابل زردی و برکش شبیه بپرنده که لاخیر و با اندک خشوئی و کلس زرد و شبیه بکلی لاخیر و بدیور و نسبت او برک
و در دله مصر بسیار است عصا نازه او را در مثقال و برکش او را در دم جگر کزیدن سک دیوانه
و انقسام مار و عقرب جگر بدانسته اند و با روغن زیتون باید نبوشند **امشاق** جمع معافان زوده حیوانات از جمله
اعضای عطانی و لیلی العذرا و در هضم و در سوره سرد و خشک و مولد قویج و مصلحت جگر و شرب او
مطبوخ او با کوشش و سرنج و زعفران و ادویه حاره جگر معدده که صغیر ای و قیو مای را و متولد شود نافع است
اسیرا و سیر قیاسی در خشک نامند و معر و فست و از مطلق او مراد و اثر بیرون کرده است و در دم سرد و خشک
و با قوه فایض و مقوی معدده و جگر و دل و مانع و عین مواد اعضا و فایض صغیر و شکم کبیر و خوارت
معدده و جگر و قلیان خون و با ادویه حاره خوش و مثل سبیل الطیب و اشال ان منقح سده و جگر و مقوی جگر
و سایر احشای جگر اسهال کبیر از سردی و ضعف جگر و احشای باشد و جگر است و با ادویه حاره جگر برودن با
افتخار جگر و تقویه فایض و با و مانع فی و غشیان و با زعفران جگر صلابت جگر نافع و دانسته اند و نهایی و با
ادویه مناسبه جهت قرحه اسهال کبیر از ضعف احشای باشد نافع و ضا و زکاف را در او را حاره و شرب کبیر
اب زرشک و اب سبب ساری بود و اب کبیر و ضعف کبیر باشد و با کبیر و با کبیر و با کبیر و با کبیر و با کبیر
افضی و مخفیان و غشیان و ضعف احشای است و کبیر مذکوره کوبیده جگر و کبیر و کبیر و کبیر و کبیر و کبیر
در اکثر اراضی نایم مقام تربیاتی دارد و وقت و زرشک مولد و جگر و مصلحت قیر و نقل و با بعضی طبع بود و مصلحت شکم و
شرب بندها و قدر شربش از اب و نایم است مثقاله و جگر او نا پازده مثقاله و از ان او ناسه مثقاله و بدیش
مثل کل سرنج و در زکاف و صندل سفید است و عصا و زکاف را فعال قوی و الطاف است و بدیش و
مذک ان زکاف و بدیش و کوبه است و یوسنج و زکاف و غشیان است و مذکور شد و مؤلف اما لا یسع و فایض
غیر قیران است و در خواص مثل زرشک بیان نموده و طین جگر است که قیرا فایض و طبع باز زرشک باشد
و در فایض ان است و مذکور خواهد شد **اسونج** یونانی اسم است **ایوس** نامخرام است **اسونج** یونانی
حامات **امام** **الارض** خراطین است **اسونج** صغیر است و جگر و نایم است **امد الکلب** نوعی از خلط و زدن

که قیاس سوره را که در جیج

[illegible]

و غفران

درخت است قریب بدشت انار و پرتاش و پرکش شبیر و یک درم و از ان تیره تر و غلبه و از انچه او میزند و بد
بوی و شکوۀ او مثل خوشه و یا از ردی وسط شکوفه او زغنه دارد و در دیم کمر و خشک و عسل و عجب غلبه
و مستحق مایع و شکسته بادها و عصا و درک او چهره صریح اطفال و سیلان رطوبات دهن و تحلیل ریاغ و
نقوت معدن و کثرت زرد اش و ایشان شراب و ضار و نافع و سه درم ان بایک دانک جا و شیر مسهل است
و یک کفاله او بایک جبر و شیر مسکر معصر کل حیوان که از سر دی باشد و معوط او با عصا و سداب و چند
و در بعضی انچه از پنج مرغ فسیان وجود و تقیه و مایع نبیذین درک او چهره سبزه مخرب و اغشیر و مایع و در کام و
زرد و در خشک و حبه انبار مرغ و عصا و او از زغنه چهره خزان نافع و مضار و مصلحت صمغ عربی و بدیش مرغش
و قد شربت از عصا و او ناله مثقال و از یک خشک نادر و هم است **براق** بلف اعلی مغرب است صفت
و چهل و هم سنگیت سبک و زرد و چون بپایند مایا بپسیدی باشد و در غلای سنگین کرد و مثل کباب و
سند و من کاه می دریا بدید در دیم کمر و خشک و مایع سیلان و سخت عطف او چهره خفان و سپر و شراب و ضار و نافع
و زرد و راجحت انبار حراحت مؤثر و خام و نافع ایمن از زغنه شدن و بپسیدن او در دیم راجحت چهل و در
زیر سر که دانش ان نافع خواب دیدن هر دران و زو نافع کرد و دو کینه بخریب **رکک** شیر و زغنه بر یک قشای
غلبه المذیبت و بیخ و عود و بری است بسیار کمر و خشک و مسکوری و زیاد و امورش چون و کثرت است
برق از لغت محمد است بر تالیف عربی و سیونانی است و انسانی است پرتاش و شاخ است ان که از پنج تخم
و گلشن سفید و تر مثل زیتون و طعم او اندک و بخش سفید و پوست بیخ و او از ردی در او کمر تر و نافع صمغ عربی
سینه و مایع و مدد و مستحق عصا و حبه است و او با سیو و ضار و از چهره و داء الثعلب او و رام و موخته
او با غلای چهره نفوذ و جگر و عصا و او چهره سفیدی و دهن چشم نافع و مضر شان و مصلحت انسون و قد شربت
ناجیه در دیم بدیش بقول المؤلف مذکور و بسیار است **رسول** بلف صراط و رطوبت است از جمله نوبهات
کویند قشای از انبار است **سیون** نافع و خواص شبیر بار و دمنب و اسکن و تیره و دمنب و انبار و چهره
شار و بدین سمت **رغی** و **پنج کاهلی** بر ناست تو بفرمی خطرات و **رغی** بیونانی زرد و قطرات و **رغی**
بیونانی عقیق شنی است و کوکب را با ان اسم می توانند **رغی** شوائب **برق** بلف مغربی شمشیر و باغشالی و **رغی**

جفت قالیج و استفا و درده غاصل نافع و مضری و مصلحت کشن و است و مضضر بطنج و مسکن در درد
و مضرس و مصلحت ترس و قدرش بیش از حد و مثقال است و بدش شجر از نیست **بسیج** کند رات **بسیج**
بلغت مصر نوعی از بلبلانست و آن نوعی از نظریست در غایت لطیف **بسیج** احوال غریب است **بسیج** اصل
بسیج بیونانی پیش است **بسیج** شاهترج است **بسیج** بیونانی نوع تغلیب قویای و صنعت
پستان بغار سیاه است **پستان** بغار سیاه است و پستان است و پستان است و پستان است و پستان است
جاری در عراق و مصر نیز میباشد و درین اوان تخم او را بجای حب بلبلان استعمال مینمایند و دارو
بقدردخت توب سفید و فی غار و از آن کوچکت است و کشت مثل صفت و باطوبت حسنه و با شیرینی
و کشت در دشت شبیه بکبابه و بی مزه و غیرش مثل غنچه و دانه ای و مایل برودی و از بعضی سرخ و از
بعضی طوسی و مایل به سبز و چون جوی از آن قطع نمایند از آن آب سفیدی تراوش کند و بعد از
خشک شدن مایل به سبز می گردد و بجز بر این اثری و در معده او است و مساوی است و معده او مقوی است و رافع
بدوی و دانه است و مجموع اجزای او در دقه کرم و در او خشک و بر کشت باطوبت فصلی و در معده و بجز
دفع بیاض عین و تنقیه از خنثی و تحفیف از قطع نزله و معده و در دندان و در دفر و در بول
و حیض و حواله از عقران جملات و تنقیه و رحم و تحلیل راح نافع و دانه او مقوی معده و اعضا
باطنی و جگر و کبد و عرق شراب و دانه او مفید و روغن دانه او و مصلحت بلغم و تره السودا و مورت معص
و بر کشت و پنهانی و بار و غنچه اخضاب می گواست و خوب او را با خود داشتن موجب قضای خواججات
و باین سبب او را خشک الیس نامند و چون حب او موجب معص و کرب و مورت امل از بدست ایشان
از خوردن او است **بشیر** نوعی از نیلوفر مصری است و در حین زیادت باقی می ماند و ساقش
بقدر غایب و گلش غنچه و بعد از آن که خنثی شود و در طلوع آفتاب از آب می رود و در غروب پنهان
میشود و بخش شبیه بیاورش و بخش مثل بلغم و از آن کوچکت و در رنگ و طعم مثل دانه تخم غنث
و اهل مصر از آن خنثی و خام می خورد و در دوسر و در اول سیم تر و در جمیع افعال مثل نیلوفر و بخش مقوی
معده و بار و جگر و غیره و با آن سفیدی و با شیر جگر و نافع و کشت با قوه عله و روغن عله و کل از جگر

ذات الحجب و جنون و در سوزان و شقیقه سعط و طلاء مفید و شربت او در افعال مثل شربت نیلوفر
دانه او و عمل و در مفاصل و بواسیر نافع و گوشت مضر شاد است و مصلحت عمل و قدرش بیش از حد و مثقال
و بدش نیلوفر است **بشیر** نوعی از نیلوفر است و در غایت لطیف **بشیر** احوال غریب است **بشیر** اصل
جنگلی است **بشیر** بیونانی پیش است **بشیر** بغار سیاه است **بشیر** بیونانی نوع تغلیب قویای و صنعت
پستان بغار سیاه است **پستان** بغار سیاه است و پستان است و پستان است و پستان است و پستان است
جاری در عراق و مصر نیز میباشد و درین اوان تخم او را بجای حب بلبلان استعمال مینمایند و دارو
بقدردخت توب سفید و فی غار و از آن کوچکت است و کشت مثل صفت و باطوبت حسنه و با شیرینی
و کشت در دشت شبیه بکبابه و بی مزه و غیرش مثل غنچه و دانه ای و مایل برودی و از بعضی سرخ و از
بعضی طوسی و مایل به سبز و چون جوی از آن قطع نمایند از آن آب سفیدی تراوش کند و بعد از
خشک شدن مایل به سبز می گردد و بجز بر این اثری و در معده او است و مساوی است و معده او مقوی است و رافع
بدوی و دانه است و مجموع اجزای او در دقه کرم و در او خشک و بر کشت باطوبت فصلی و در معده و بجز
دفع بیاض عین و تنقیه از خنثی و تحفیف از قطع نزله و معده و در دندان و در دفر و در بول
و حیض و حواله از عقران جملات و تنقیه و رحم و تحلیل راح نافع و دانه او مقوی معده و اعضا
باطنی و جگر و کبد و عرق شراب و دانه او مفید و روغن دانه او و مصلحت بلغم و تره السودا و مورت معص
و بر کشت و پنهانی و بار و غنچه اخضاب می گواست و خوب او را با خود داشتن موجب قضای خواججات
و باین سبب او را خشک الیس نامند و چون حب او موجب معص و کرب و مورت امل از بدست ایشان
از خوردن او است **بشیر** نوعی از نیلوفر مصری است و در حین زیادت باقی می ماند و ساقش
بقدر غایب و گلش غنچه و بعد از آن که خنثی شود و در طلوع آفتاب از آب می رود و در غروب پنهان
میشود و بخش شبیه بیاورش و بخش مثل بلغم و از آن کوچکت و در رنگ و طعم مثل دانه تخم غنث
و اهل مصر از آن خنثی و خام می خورد و در دوسر و در اول سیم تر و در جمیع افعال مثل نیلوفر و بخش مقوی
معده و بار و جگر و غیره و با آن سفیدی و با شیر جگر و نافع و کشت با قوه عله و روغن عله و کل از جگر

شستن از آب نمک و با سرکه خوردن و بعد از آن ایمنه را روکاسی نثار و لک و دواغ و بوی ابله و انان سوخته
و کردکان مشوی است و بخام او دوا کرد و مرکب و خشک و باطوبت فصلی و بهی و ضار و شحمه داء الثعلب
حق نافع و قدرش بیش بکفالات **بصل القسی** نیاز نیست و ریز و پوست او سیاه و برکش از بزرگ بلبلوس را
تر بنایت کرد و با رطوبت و بنایت حق و اگر قدری زیاد خورد شود فصله را باقی دفع کند و بشق طوقه و خفاق
کننده و اولی استغسال کردن است **بصل العنصل** و **بصل الفار** و **بصل البراسق** است **بصل الماکو**
بلبلوس است **بصل النری** و **بصل الذهب** بلبلوس است و گویند صغیری از بلبلوس است **بصل القرج** نیاز زجر است
و در حرف نون مذکور و بدستور سایر نیازها در حین ذکر نباتات مذکور است **بصاف** اب و هن است و در آن
مذکور شد **بصل القمحر** القمحر است **بصل الخیله** و **بصل الخنابله** اسقید است و گویند بلبلوس است **بصم**
بقاری و دیگر درخت سقز نامند و آن عظیم میشود و در بران میسکند و برکش و بارش را عطری و شفا بخش
و شبیه بصاق و عدس و از آن بزرگتر و باخوشه و مغز سبزه و پوست او ترش و قاری و بن نامند و در قبه
الحضرات موصوفت و صمغ او با بقاری سقز نامند و در حلقه بطن مذکور است اما درخت و برگ و شاخ
او را اولیسم که مرکب و خشک و محلول و فایض و فطول پسند و علل او را مرکب خضاب موی و خاکستر جوی
او چیده داء الثعلب و برگ خشک او با روغن سرکه جگر و بنامیدن مو و دراز کردن آن مؤثر **بطیخ** لغز و غمات
بفاسی و خرنامند و یونانی فاشی نامشیرین او سرد و در مرز شیرین او و بقدر شیرینی با مال غمات
و بطیرین او شیرین که آب نازک و بدجراست و بطیرین فاشیرین او میوه است که خربزه که مک باشد مثل
سایر اقسام سریع الاستحسانه بخلاف غالب معدی و سریع الشغف نیست و موافق صفرای و سوداوی
و در برودت و حرارت معتدل و مرطب و دماغ و بیدک و متفحش و عطری و زیاد از سایر اقسام و عجیب
خربزه مدیون و مرغی حضا و عطری و بطالی و سریع التفوذ و لطیف و مرطب و مدد عرق و شیر و مسهل و بجا آورد
و معالج حال کرده و قروح باطنی و جالی آن و مرغی احشا و سریع الاستحسانه بخلاف که در معدن نباشد و مصلح
سرکه و آب انار و ترش نباشد شاوردن او مرط و بنهای صفراوی و بر بالای طعام موجب خمد و با اعتدال کثیر مثل
پنبه است و بطیرین و غمات شاورل و ما بین دو طعام که طعام اول از معدن صغیر و دماغ و ضار و کوش

بجه شكستند و در درختم و او را وصلیه و یا بونجه کلف و آثار وضو و مجموع او را علی الجلد و جبهه کلف
و بقی وضو است او جبهه شمع ثلاث و در دماغی خصوصاً جبهه اطفال و اشامیدن دود و هم پوست
خشك او جبهه اخراج حصاة و انداختن آن در دیان باعث زود پنجه شدن گوشت بغایان زوده و بکف
ناود مشكال از ریشه خویز مرقی قوی وضاد شراب غسل جبهه فروج شدید نافع است و تخم او در اول کمر
و در دوم تر و ملین و مبهی و مفتوح سد جگر و معده بول و منقی کرده و شانه و امعاء و جبهه سرفه خاق و در تنه
و خشنوتر زبان و طلق و بنهای جاره و مکره و قشنگی و حر قره البول و جبهه بدقه شدن قوا و در پیچک و کاف
بول و سنگین حر و خشنوتر فضلیک از جبهه حصاة هر سید باشد وضو و کوبیدن غیر مفسد او بغایان جبهه
بش و جبهه کلف بخربست و کوبیدن مضرب سبز و مصلحش غسل است و مقدار شربش از دود و هم نافع در **پنج**
هنگام بغایان هند وانه و بمری دلاع و دا بوقه و در مین بجبهه امهله ناسند در اوله و مر سرد و در آخر
تر و مسکن حده صفرا و خون و تشنگی و مدد بول تخم و ملین طبع و اب و یا غسل و زنجبیل جبهه قطع بلغم و بنه
بجه امراض سودای و یا نهمندی جبهه مواد صفراوی و جرب و حکم و یا سکیمین جبهه نفیج سد و ادرار
بول و برغان و بواسیر حرقه و اعانه بر هضم و با شرب خش و امثال آن جبهه بنهای جاره و دفع خلط روی الکبفیه
که که مقدار باشد معبد و مولد خون و قی و بلغم شیرین و مرطب بدن و مضرب سبز و زنده را مزاج و مضرب
سرد و مصلحش کلفند و غسل و فند و امثال آن و در مزاج ک صفرا بسیار غالب باشد هند وانه از جبهه لطافه
استحیال صفرا میشود مثلاً کبد و در مری و دین بدن و مصلح مریث ضعفه و در دیافصل و امثال آن
و چون هند وانه را سوناخی کرده قدری غسل در آن و بخور سرد را استحکم کنند و بکفشد روزی سه مرتبه
کنایه و امثال رب سکو میگرداناشغی و معده معد است و تخم او در دود و مرید و در جمیع افعال ^{تن}الما
تخم کدماست و مقدار شربش پنج درم است و در اخراج حصاة و اغدار خرنه از معد کوبید بخربست و مزای
پوست هند وانه بصل و شکر جبهه بر ساه و سواس و بخر پیچی و در دسینه و ضعف معد که از غلط کراتی
باشد و نفوقی خاصه نافع است **بط** بغایان زده نامند از جمله طیورابی و الوان مختلف و اهلی و وحشی
باشد در دیم کمر و در اول خشك و مرطب بطوبی فضلیه و کثیرا لغذا و سمن بدن و کمره و مبهی و صفی

بقول الخطاط طيف واما الخطاط است وكونه بقرص صفت **بقلة العريس** قورخ برکت **بقلة ذهبت**
وبقلة الروه قطف است **بقلة الحفاد** بری ابلو است **بقلة الملك** شاه تر است **بقلة غایت** جرج
 بوسنا نیت **بقار** سطاخ است **بقنقن** بونانی بقس است **بقما** خراکعات **بقلة الاک**
 بونانی واما قالیانند نبات مغرب و بونانی فرقی در طعم شبیه بانیسون با اندک تلخی و در دود که
 و خشک و جگر در شکم مخصوص در بزاقی مفید است **بقلة انصب** باور غیبی جراتیت **بقلة دشتی**
 بقا است **بقرا** کواش و جگرین او کواله یکسال است که بچل ناسند و بعضی او را جگر کوسفند و چل
 سال میزنند و زرد او بجزین سارالوا است کوشک کال و زیاده از یکساله در دودیم کرم و در سیم خشک
 و غلیظ و در هضم و موثر است امراض سوداوی و بعد از هضم نام مقوی بدن و مسمن و قاطع مزاج رفیق
 و جگر احباب و باضات و قوی نافع و سبب نفی خون و مضر صاحب نفوس و مفصل و قاطع حیض
 و مسدود و اکثار او موجب موت فحاش و مصلح او مفرغش با عسل و سرکه واد ویر حاره و مطلقه مثل
 دارچینی خوردن و همچنین سببین شیرینها سوای خونا موافق است و مرز که جری نداشتند با
 باس که جگر صاحبان معدن مراری و جگر کواش نافع و مانع انصباب مرار معدن و اسهال و انشای صفرا
 و مدبول و جگر برفان نافع و خوانا بکباب جگر جی و جگر کشش کرم کوش و سوختگی انش مفید و سنگ
 او در دود و سرد و در سیم خشک و اشامیدن یکشغال سوخته او باب سرد مانع رطاف و اشراب طبع
 اسهال و ذر و رسو همان کوزه غیر سوخته او جگر زفا الدم و حله دندان و الیام قروح نافع و سیم خنجر
 او نیز همین اثر دارد و در شغال او با عسل جگر اخراج جگر و تقویت راه و مداومت او هر روز شغال
 با سبب جگر سیر زموثر و سیر او در افعال الفلذی سیر بول و زهره او با جگر کرم و خشک و در
 معاجین جگر صاف که نهی و اشامیدن او با عسل جگر و جگر و مرض اشک و طلا و او جگر قروح خنجر
 و کوبیده جانوران و شکم و در زخمها و در دقت صیب و قروح و غلاف خصیه و تحلیل و دران و با بون
 و طین قیولی جگر جری مستخرج و برش و سبب سرد و زهران بااد و به مناسب جگر احباب و جگر
 مغیره رحم و اکثالا و با عسل جگر بیا چشم و قطره او با شیر زنان و شیر جگر کوش و کوان نامعه

و جگر کوش و با او هم جگر منع جگر زخمها و غرغره او با عسل و ما لیدن در خارج جگر خنجر و طلا و او جگر قروح
 مقعد صید و با نظرون و سبک و غلام جگر خراش صید و قند و جگر غلام و اسوهان کرده با تخم برشت خورده
 بقایات مری و جگر شاخ او جگر کوبیده و هوام و اسفاط جگر و مغز ساق و جگر نلیس او را وصلبه و شفا
 و بواسیر و شقیقه و استخوان سوخته و مانع زیاده شدن اکله و اشامیدن خون او بقدر یک و جگر کرم
 باشد کشنده و ضار در باور جوملین او را وصلبه و زور و خشک او جگر جیس کردن خون جرات و
 منع و دران بقایات صید و ضار خون تازه او که با خون حیض قروح کرده باشند جگر نفوس و در دود مفصل
 کوبیده جریست و در دست کردن انکشتی که از شاخ چپ او ساخته باشند و در دست چپ کت جگر رفع
 صرع با الحاصیه موثر است و چون کوشش او را جگر و با خون او در شیشه کوزه چهل روز غرق نمایند و
 بکذا نند تا کرمها بکوبد و بخورد و یکی با تخم و قویم شمش فال است و چون با نیز را بنج قدری از آن نفوس کنند
 بهوش پیشازد و کوبیدن موده است و خواص بول او در بول طفل و سر کین او را خا و شیلود و رین ماکو
بقا در خلی است معده و در کرمه معظمه شبیه بر شام و بر کش از آن ریزه و تر و ترش نان او در دود است
 که از آن بچکد و ماندن سرخ نمیشود بخلاف مغز شام و در دودیم کرم و خشک و منضج صلابات و مسوا
 چوب و در مغز جگر تقویت نشه و منع افات دندان و خاکستر او جگر الیام قروح و بر کش محال و بعد
 و تخش مقوی معدن و جگر سهره و او را با بعضی سوادی نافع است **بکون** لغه فارسی و بر جری نماند
 از جمله بونفات و در کنار الیام و بر شبیه بد رخت ساق و شاخش زیاده برنج عله نمیشود و با را جگر
 و شیر دار و خسران از جگر کوبیده و بر کش شبیه بول کالج و بچید و کلش صید و در دود تخش
 شبیه بشاهانه و او را با جگر افقد است در سیم کرم و خشک و مفتوح سد احشا و جگر سیر بقایات
 نافع و چون زن در سالی یکم از آن تخم تناول نماید ران سال حامل نشود و اگر هفت سال مداومت کند
 هیچ وقت حامل نکردد **بقا** جل لاس است **بکایر** بلندی از او در رخت است **بکرت** غوشند است **بک**
 بلندی خا و شبنام است **بکری** بلندی مغز است **بکوریکن** بزرگی طبل است **بکان بیت** بلندی خشک است
بکای بلندی خنجر است **بکاش** در خلی است بقدر درخت سفز و بر کش شبیه بول سداب و از آن

الباء مع الاک

الباء مع الاک

سفید تر و در بوی شبیه بیان و منبت او عین الشمس قوایع مصر است و در طبع شعری بانی نافع
 در خنایا را شکر کافه ای و اگر مثل صمغ میزد و روغن بلبا داشت و مؤلف اند که ساکن مصر
 فرمایند که با فعل معدوم است و از خوب بشام و سایر اجزا میسازند و بدست و بجای حب بلسان نما
 بشام را عطاران می فرستند ضا در کس خمر کوئین غریب و طبع آن خمر غلیظ و نافع و باخ غلیظ
 قتل و مطبوخ او خمر در کوش و ضا در کوش و خمر که سوزانیده باشند با سر که خمر نایل و
 مویای پوست نازده او را با عسل خمر تقویت معده و وضع رطوبت آن نافع و چون شاخ او را بخمر و آب
 انرا با روغن بوجو شاند غارم مغار روغن است و خواص حب و عود و دهن او در مغار خود گفته شد
بلبوس لغز بونانی است بفراسی و تری و تلخ پیاز نامند و بیری جمل الذنب و آن مثل پیاز قوی است
 بلکه مثل یک لانه سیر و پوست او سیاه و متعجب و برکش مثل یک پیاز و عریض تر از آن و در طعم و بوی
 شبیه به پیاز و بوی که داغ سوختنی و در لرستان طبع نامند و بخش از آن در بزرگ میشود و آن را
 تلخ و نایل بشیرینی و از ماکول است و این تلخ کوبیده که مثل پیاز است و کوچک و منطاول و در کش
 او غوانی و زنان از آن کوبیده میسازند و چون تخم مرغ را با او میجو شاند مثل و ناس رنگ میکند و
 پیاز تر که شبیه و برکش مثل کوان و کش شبیه به بخت و طبعش نافع است در اول سیم کور و خشت
 و کوبیده را در اول خشت است و هیچ باده و جالی و جای خون بظاهر جلد و مسمن و ضا در او بر کور و
 خضیب خمر تقویت باده و بدست و خمر انوائی عصب و کوفتی استخوان و با عسل خمر تقویت بدن
 که سست شده باشند و کوبیدن سبک دیوانه و با قلع خمر در معده و باز ده تخم مرغ خمر که خشت
 چشم و با او و مناسب جهت نایل سماره و با سکنجبین خمر شود و بلیغ و با او و جو خمر شکران حاصل
 و نافع و با خانق التمه خمر کلف و بقی و انار قروح و با سر که خمر غریب و طبعی خمر در در زخا کشته را
 ارمی خمر بخالد سر و زخمهای نازده و حولا و خمر اخراج چنین و مشبه نافع و مولد خلط غلیظ و ضا
 عصب و مورت مغص و مصلح کاسی و شیر نازده با عسل و تریبی او که در سر که پرورده کشته را
 باده و طوبین و مشه و طعم است **بلبلج** خمر درخت هند است نایل با سنده و بزرگتر از عفتض

شبیه بلبله چینی و پوست او قوی تر از پوست هلیله و مستعمل پوست او در آخر اول سرد و
 در آخر دوم خشک و ملطیف و قابض و مقوی معدن و اشتهای و باخا حسیه سهل سودا و با طبع مسهل
 سفید و قاطع رطوبات و صداع و غارات و خمر بوسه و باده او خمر اسهال نوزن نافع و آنرا از خمر
 مفید و مضر سفید و مصلح عمل و شکر و قدرش بیش از سه درهم و بلش امله و مقرر است بقدر
 ثلث او و کوبیده شکر و فرخا مثل او و ثلث او و در دوسه و سه و هلیله سیاه است و چون روزی نیم درخت را
 شکر و آب که میبوشند و مدامت نمایند خمر قطع سیلان آب دهان و تقویت با صوره بسیار مفید است
بلبلط طبع سانی دارماشی نامند و بفراسی و لوط کوبیده قسبی از آن دراز و قسبی مستدر میباشند
 و مستدر را بخش نامند و او از قسم مستطیل اندک تر و درخت او شبیه به درخت او فندقی و آن شاه بلوط
 است و ماکول اهل بلاد و این تلخید شاه بلوطی یا قسبی از بلوط و بلوط را در قسم شمرده و مؤلف ماکول است
 قسم ذکر کرده و این اصولیت و در این صورت شاه بلوط نیز از اقسام او است و مستطیل و قسم میباشند
 یکی ماکول و دیگر با مرآت و غیر ماکول چنانکه در دلم و طبرستان مشاهده است و امین الدوله
 از محمد بن احمد و او از ابوالیوس ذکر کرده که در بعضی بلاد درخت بلوط یکسال بلوط باز سید و یکسال
 عفتض و شیرین ماکول و در اول سرد و در دو خشک و تلخ و در اول سیم خشک و نایب سنا عفتض
 و قابض و ملط و قابض اسهال نوزن و نفس الذم و ترف الذم و حنجر و سلسل البول و تقطیر البول
 و قرحه معارف خفان و عشیان که از قرحه معده باشد نافع و ضا در او باده خورک مسکود و خمر و در جالب
 و او را بلغمی و سوخته او خمر فلاح و فروج ساعیر و حولا و خمر قطع سیلان رخم نافع و نان او قلیل و
 مصلح و مولد سودا و مستدر و مصلح سکنجبین و قدرش بیش از یک مثقال یا نازده مثقال و در
 خربوب خطی است و درخت بلوط را جمیع اجزا با رو و با سب و در شتهای با و یک او را پس تر و در قطع سیلان
 رخم و اشال نافع و بزرگ او خمر البیاض حراحت نازده و با کسه حب و جالی دندان و خمر کله مفید است
 و چون بلوط را با نیم وزن او کند در روغن فربوک سرشته مدامت شرب او کشته قاطع سلسل البول
 و بول و فراس و در دوسه و سنی و محقق نازده است و تجرب دانسته اند و با یک در حین سوختن خمر

بلوط ظاهر که در جبهه خضای و روبرو از خط است و جفت البوط که پوست رقیق است و بر مغز او
 ملاصق است جفت قوی و رادع و جبهه جراثیم و حبس سیلان خون و رطوبات شراب و ضار او
 جبهه خضای و ناف و بطن کثرت است و گوشت پوست انار و مورد با نسوخته بلوط و قدر و شش
 یکتقال و در مطبوخات ناسه مثقال و شاه بلوط با اندک حرارت و قبض و بلبس او کثرت بلوطا
 و غذایه او غالب و با قوه جالبه و مضمّن بدن و مولد بیه کرده و مشوش او با شرب بهیچ راه و مقوی
 بدن و جبهه دفع سموم بغایت مؤثر و در سایر خواص ضعیف تر از بلوط و نفاخ و افسام بلوط مضر
 خلق و شانه است و مصلح آن بر خند قوی و شکر و سکنجبین و چون پوست درخت او را بمغز
 بخت یکشب بر روی کاه نموده و قبل از آن باطین قهوه لیان شده باشند بغایت سیاه کند و جفت
 شاه بلوط در مقید مثل پوست شل و است بلوط **الارض** اصعب است مشرب و یکا در پوست و برنج
 نباتی که برکش مثل برگ کاسنی عریض و منبت او یک کوزه و غث کولان که نفع تر است و او را
 و در سفید انداخته است و طعم او شیرین و با اندک تلخی در دود و در اول خشک و فاطح فضول
 و مفتوح سده اعضاء باطنی و مدبول و حیض و راضع علل سبز و ضار در خنهای معتدل
 و گوشت نفاذ منفع زیاد و قوی و نافع و قدر شش از یک درم ناسه درم است **بلوطی** نباتی است
 برکش شبیه برگ سیر سیاه لون و بد بو و شاخهای آن مربع و سیاه پر شاخ و برکش چری شبیه
 پشم و گلش مدور و زرد و اخراست کرم و محلل و ضار درک او با غلظت جبهه پاک کرده زخمها نافع و
 افعال قایم مقام قواسیون و دوزخ او بدله فراسیون است **بلوط** جله مملد و درخت خراست که
 سبز بوده باشد و هنوز زرد نماند بپزی نشده باشد و غوث خرمایا مانند و داخل که طوبی میکند
 و در اول و در سر و در آخر خشک و با عطریه و فاضل و مقوی معدن و حکم و فاطح قی صفراوی
 و اسهال مزمن و در اول و سیلان رحم و خون بولاسیر و مقوی است و ضار او مصلح جراثیم
 و مقوی عصب مسترخ و خوش بو کندن عرق و مدامت اکل او فاطح جذام و مضر شش و سینه
 و مولد خلط غلیظ و مولد ریاخ و مصلح شش و شرب خشک اش و شفته در نافع و قدر شش در

درم

دود و درم و جزء اعظم سک و اعلی است و چون آب او را با ابغوث بخوشانند با غلیظ گردد و در چشم کشند
 جهت قطع دمه و جرب و سلاقه جرب **بلوطه** جله مملد بلغم مغزی کیا هست که بر روی زمین غلیظ
 میشود و شاخهای او باریک و سرخ و بهم چیدم شبیه چیدن که مهابیکه دیگر و بر روی زمین مثل از سبزه
 میباشد و گلش سرخ و سفید است کرم و خشک و مقطع و محلل و غریزه او و طبع او جبهه اخراج زلوفی که در
 خلق مانع باشد نافع و خوردن او در طب استعمال نیست و ضار او محلل قوی است بل بلغم هندی اسم خیار
 هندی است برکت از خیار که در لحام و تلخ و مغز جرب و پوست تیره سیاه و اندرون او سفید مایل زرد می باشد
 تخم او است و در آخر دیم کرم و خشک و با قوه ناضه و مقوی احشا و عمل صلا و عصب و جبهه نافع و لقوه و سایر
 امراض بلغمی و بواسیر و ریاخ و رطوبات غریبه و با جراثیم جبهه غلیظ بواسیر و غیره نافع و فاضل طبع و تری
 و بخور او جبهه بواسیر بسیار مفید و قدر شش نیکتقال و مصلح عروق و رین و مصلح شش کشنرات
 و مولد خنایات بدلی و بل و شل و غلظت اجزای یک نمرغ است و نه انجنا است **بلوط** رقت هندی است
 بر جبهه لقمه مانند و آن بارد و خنایات شبیه بشاه بلوط و بطن مستند و سیاه و مغز شش و دود
 او مثل مغز بادام شیرین و باریک پوست و مغز او ملو از بلوط سیاه غلیظ که عمل بلاد را مانند و درخت او
 بقدر درخت که در برگش عریض و غیره و نایب و بسیار با غث سکر و سبب و عمل بلاد در
 چهارم کرم و خشک و پوست او در سیم و مغز او در سیم کرم و در اول خشک و در مضرت و مبی و بهیچ راه
 و با عمل او در خلط و ریش و کاه و یا در سینه انموده و محلل و مسخن و ملطف و مفرج جلد و جبهه امراض باره
 دماغی و عصابی و رطوبی و تقویت حفظ و نهی و رفع رطوبات و ریاخ و تقویت اعضاء و رفع سلسل
 البول و شیان و نافع و لقوه و ریش و شد و اخراج و قطع نایل و شوم و سایر انار جلد نافع و مضر
 عروق و رین و تحرق خون و مؤثر است دماغ و جوشش دهان و بدن و جنون و سرشام و مایه و مصلح
 روغن که بکانه و زرد و آتش و دود و هند وانه و در مثقال او کشند و قدر شش از ربع درم
 نایم درم و بدلیش نفع و زرد و افند و ربع او روغن لسان و ثلثان نطف است و اکحال او در چشم جراثیم
 مؤثر و نافع و رادع ان خنایات و ضار او باد و نیم شانه غیر مفرج جبهه امراض باره نافع و بخور او را کشند

بواسیر و مسقط ذاته اوست و پوست بلاد و مهبی و چرخه خط سیهایی موی بغایت مؤثر است خصوصا
هرگاه با روغن بزم و یا او کرده باشند **بک** نبات نیست پر شاخ و خش و تر و یساق و شاخهای او
و برکش و مغز و شبیه بپرز و ناس و مایا یا بسنداره و گلشن سفید و بخش صلب و مدور و میان او
بکج و چو نان شیر یا بان صاف میکنند و لهذا مصفا و قاعه نیز نامند و کبک لقوی و حرارت و بیوش
او غالب و ملطف و پنج درهم از هر او و به شور نیم اوقیه از عصاره او و چرخه کوبیده افعی و زیتا نافع و قطره
عصاره و آب مطبوخ او یا دروغ کل چرخه در دوش و ضار در شایب و خولج و اینداختن از بر مفید است **بلبل**
مرغیست معروف بقدر عصفوری و خوش الحان در سیم کمر و خشک و بغایت خرد باد خاصه صفا بیضه
مغز او و سر کین او و سیاه چالی و باقیض و ضار در چرخه رنک و رخسار و از آن کلف و شعر را جدا چنان
و حوله او و چرخه اسطوخودوس مؤثر و خاکستر بر او چرخه التیام جراحت و خوردن کمر او و چرخه تصفیه صوت و تش
مفید **بلو** بلاد و شکر و مضجج سنگی است سفید و شفاف است و بقا و به بلور نامند آنکه الا و چرخه
بیاض و سبل و جرب و قلیق و او چرخه از عصاره اش اطفال و از خواجگین مؤثر است **بلوط** المات شاه بلوط است
و در بلوط مذکور است **بلش** عدس است **بلسن** بر بنی ابيض است **بلوسیطون** کلنا را است **بلشک**
بجیم و کاف و فریختن است **بلطرس** بلوغ اندلس بقله نماید است **بلسان** بونانی اسم بلسان است **بلستق**
بونانی حرف یا بال است **بلشعین** بلغز بر بری حرف بری است **بلاد** در طین است **بلون** و **بکون** بقار
اسم مرغیست **بلطان** بقله نماید است بلغز بونانی **بلبوسا** سورخا است **بلواسه** شقرا است **بلارج**
لفل است **بلابن** بونانی بلوس است **بلخیر** غام مجهر ارج است **بلخاسف** بخاسف **بله** بلغز هندی
با طرا است **بلبل** و **بلغه** هندی فلفل و نر است **بلاده** هندی بلاد است **بل** هندی سورا است **بلد**
هندی و قریب **بل** هندی تراش است **بل** هندی بزره الحفا است **بلوت** بترکی سفید است **بلخ اووی**
بترکی حرف الما است **بل شیر** به شیر از طراش است **بلتک** اسم فارسی غلظت است **بلخوار** بلغز نکا
جوش طاعت **بله** بلغز بله غالی است **بلعسج** معرب از بفسه فارسی است و به بر غیر نامند و بونانی
ایر در اول سرد و در دوم تر است و کوبیده در اول سرد تر است و بعضی در اول کمر برداشته اند و سبیل

بلشک

بلخوار

وسک عطش و حدت خون و حیات حاره و خفقان و عشق و منور و بحال او را و لطیف و چرخه صناع حاد
و منور و خشو و سینه و خلق و حر و ناز و بول و در کرده و احتیاس بول و زان الحن و خفا و ناز و
و صبح اطفال و نزلات و زکام نافع و چند روز مدوام نمودن دود هم او یا چهار درهم یا آب سوده
رفع اسهال سفراوی لغز عریض و سه شقال ساییدن او یا شش شست و شکر و اشال آن سهیل سریع
الحمل و سرشته او یا شیر کل فست چند نهایی مرکب در عدل است و کوبیده کل نازده او یا دهر صمغ است و قطره
طبیخ او و چرخه رفع بیوش و دماغ و اعضا و ضار او و چرخه حار و او را حاره و شقاق و در دمقعه مفید
و اکثارا و بیوش و ضعف دل و باعش کرب و ثقل معد و غشیان و التهاب در ریه های حاره و مصلح
اندکی از انیسون و بدش بلور و بزرگ خاوی و در سعال کل کا و زان است و قدر شربت از هر او یا پنج
شقال و در مطبوخ نازده شقال و خوردن آب برك او یا ثلث آن شکر چرخه خروج مقعد اطفال بغایت
مؤثر و ضار او چرخه او را حاره و التهاب معده و چشم و تنوم مقعد و جرب صفراوی و جرب عدلی است و در
نفسه سرد و تر و منور و چرخه جرب و حرارت جسد و خشک و دماغ و سینه و سرفه و در غلظت و بوز مکرر و ناز
و مفاصل و حفظ صحت ناخن و مکرر را شایسته و در دود هم او بعد از تقریب در حمام چرخه صفت النفس و ضار او
یا موم بر سینه اطفال چرخه سعال بغایت مؤثر و قطره او در اطفال چرخه حرارت لبول و حرارت مثانه و سوره
او چرخه در سحر او و چرخه مفید و بدش و دماغ و نازده و دهرین نافع یا چرخه رفع سعال چرخه نیست
و چون اسفنج یا بید و او روغن بنفشه او در دمقعه ضار نمایند و در نیم عدل است و طریقی کوفتن و
او یکی آنکه با کچم مقرر یا با دانه مقشود و کیسه کو یا بر مکرر کرده نماید و خشک کنند تا مقرر یا دانه
در کین کوبیده او را کوبید و روغن بکینند و دیگر آنکه کل بنفشه زاده در روغن کچم مقدار بطریقی شقال
کنند و بعد از چرخه چرخه صمغ نموده بنفشه زان را نازده و بوی بنفشه را بر دارد **بلطافون** اسم بونانی
و بعضی در خسه او را ق و او غیر آن است که بقا و سی چرخه کشت و به بونانی بلطافون نامند و بعضی در خسه
اصابع است و بلطافون بونانی است شبیه به چرخه کشت و شاخهای او را یک و یک و یک و یک و یک و یک و یک و یک و یک
نفع و در هر شاخ پنج عدد و طریقی برك او مثل او و گلشن یا بن سفیدی و زردی بخلاف اطفال که گلشن
نایل بر خج و از رنگی است و برکش شبیه برك و زیتون و از آن ریزه تر و چون بدست باند بوی او یا عطریه

موی بغایت نوره و تابشیدن با اینر و سداب بعد از طعام چغندر صوفی و زعفران و آب کشک و عسل چغندر سفید
 گذاشتن چنان عدد او ده و چهار رکن خانه و همچنین نگاه داشتن او با خود مانع گردیدن غریب و موکل و رباح
 و اخلاط مغزها و مضره و همچنین قی و مصلحتش با آب غسل و نایند و سکنجبین و جلاب و بدارش مغز و کتان
 و خبث الصنوبر و قند شربت با بخت در هم و چکانیدن مصنوعی او در چشم چغندر طبره و پوست سبز و بغایت
 و در دانه ها و جابلها لکنه و جفت او و سوز و زهر و کرم و خشک و چغندر سفید و باد و در دسینه و کرم
 که از برون باشد و ندهین او چغندر کزک و غریب و در نیلا نافع و مضره و مصلحت و **بخت سداب**
 رده است و آن دانه را بخت بقدر خندق و پوست او صیقلی و صلب و یار و شفاف و تیره رنگ نایل و باند
 سبزی و مغز و سفید نایل بزرگی در آخر دیم کرم و خشک و مقوی هاضم و معده و اعصاب و اعضاء
 مستضعفه و چکر شراب و ضما و او فاطم و طویان و زلال و چغندر فالج و لقوه و هیضه و صرع و ناله غلبه
 نافع و مداومت و بغایت چغندر ماه ماورسین و عصانه او سهیل سودا و بلغم و زرداب و صفرا و جمیع بدت او را
 خنثی نمیکند با غش و رفع ریس و کلف و غش و بر فغان میگرد و هجده و ایل او با شرب با سکنجبین نافع و قوی
 و یکشال پوست و چغندر کزک و غریب و زلال شراب و ضما و کافور و بخت و بخت و با سداب و چغندر صندل و شیطیه
 و در سجیل و ضما و لقوه و فالج و صرع و صرد و ریح الحشم که عبارت از بطلان اسم است سهولت بقدر و غلظتی
 و بخور پوست ملایمت مغز و چغندر جنون و اقر الصبغیان و ضما و او با سکر چغندر خنجر و زلال و کربشت و صرع
 اغسال و کفای الطبخ و با سرب و چغندر رفع احوالی و نزول اب و دود و درم از چغندر درخت او چغندر زلال و حب بار و و بر و
 سرفه و تفت الدم و فرجه مغز و چغندر اخراج جنین و احشای جنین و یکدر هم او چغندر در دیم نافع و کفایت
 از تیر شغال است تا یکدر هم و چون در هم یکشال و نیم دانه بخوده غلوط کنند در اسهال بغایت سریع
 الاثر گرد و هرگاه دود در هم او را گردید در سکنجبین یا جلاب یا تدقی بخشد پس در سکنجبین یا با عدس
 یا جو و مشر و کوشش مرغ طبع داده و مرقا و زایل اندی مقوی نباشد با شراخ اخراج اخلاط مختلفه که در
 و در انشعاق و عدیل است **بخت** پوست درخت است خوش بوست و درخت تو و کوه و پوست
 درخت امغیله و غنی است و اکثر اغشا و آنکه بک اس می و هند است و در اس مشروح کشته در اول

که و خشک و از عطریات و مقوی معده و جگر و دماغ و قاطع اسهال صفراوی و غشای و مینوی و مدبول
 و چغندر طحال و غشیف و طویان نافع و طلال او مانع عرق و خوش بویان و فاطم و زعفران و مصلحتی جلد و طویان
 شت آن و قدر شربت با بخت در هم و بدارش اسهال **بخت** دانه است شبیه بعدس و از آن بالید و بدیش از
 مشک و کوبیده و زلال و کوبیده و نود و بر او بخت سرد و خشک و با عدل و با بخت و در خواص مانند
 عدس و ضما و در چغندر و اسهال و زرد و زعفران و صرع و ساعیه نافع و اکثرا و او مولد سودا و مصلحتش و غش
بنان و آن چغندر است سرخ لون و بر او و قوی و در حام و قریب الیها و جالهای منعش میباش و بیضه او
 شبیه بلویات در دیم کرم و خشک و محلل و محقق و اشامیدن سوخته او نایک شغال و نیم با عسل چغندر
 احشایس بول و رفع سموم و اسقاط نمودن جنین و عسل النفس و حرقه ابول و در دیم نافع و قطعی مطبوخ
 جوف او و بر و غش زیتون چغندر کوش و با ضما و سوز و زرد و نیم مرغ چغندر در دیم و کرده و احشایس و با عدل
 بغایت مفید و چون او را با قریب و آنرا که از فاسک و بفارسی ساس کوبیده و بر و غش زیتون بخشد تا ناله
 کرد و چغندر اسپر و اراض مقعد کوبیده و چغندر و با اینر چغندر و رفع شاق نافع و بیضه او در دیم و رفع و کوه مذکور
 و عدل و چغندر و خوردن او با کولان و بر و رص و دود و رنج و نوشاد و با غش کزک و نایک و است
بن بکون نون مرئی است **بخت** بنشدیدون بلغم اعلی من قوه است **بن** بفتح با و سکون ثانی بلغم فارسی اسم
 حبه المخصره است **بنفوسه** بلغم اندلس اسم خر فطانت است **بنقر** سبستان است **بنج جلی** شکر است
بنجیل که شایب است **بنان** که فطانت است **بنات** که انجیر است **بنجشکر** بلغم فارسی اسم اسرار و قضا
بنشرو بنونانی بود و است **بنشیر** هدیه است **بناس** بلغم فارسی علامه البطم است **بنجکشت**
 بفارسی اسم انول است و **بنات** اسم یونانی است و بمعنی دوشم و اصابع و بطن فلون و ایتوای اسم نامند
بندر بلغم تنکابن است **بنطاطی** سیونانی بطن فلان است و بمعنی دوشم و اصابع **بنطاطی** یونانی
 بمعنی دوشم و اصابع و اسم بطن فلان است **بنکار** اسم سرانی بطن فلان است **بنکن** اسم هندی با عدل است
بنوس اسم هندی بنفشه است **بنوبلی** اسم هندی جبال قطن است **بندر** اسم هندی مرئی است **بنیر** اسم
 فارسی انجیر است **بنیر** اسم فارسی خجاست **بنیر** بفارسی جبال است **بنیر** بفارسی جبال است

التابع الكين
التابع الكين
التابع الكين

[illegible]

انقلاب
التاسع
التاسع
التاسع

معدول و ملین طبع و مولود خون صالح و پستی و موافق سینه و شش و قلوب و دماغ و در انضاج شبیه با بجز
مفید و مصلح حال بکرم و فساد سبز و سمن و مقوی پیر کرده و حبه را بله و حبه را باغ و مفسد و مضر و
الاسطحه لخط طافه و مصلحش کجین است و ترش او در دوزخ و در او اخشاک و فایض و مصلح
خون و فایض صفرا و روده و مانع و یغین مواد اعضا و مواد حاره و غلیظ و زبان و سکن طش و مینه اشها و غده
اب او حبه روده و تحلیل مواد و تقویت خلق و خشک او حبه روده اما واسه اهل عاز و قبا و نایب منایب او خشک
او مضر سینه و عصب مصلحش عسل و جوارشان و اب طبعی پوست بخت که بقدر هفت شعله لطیفه
باشد بخرج حله فخر خصوصاً که برک شفا الواضه کرده باشند و طبع او با عسل و با بجز حبه سمور و بر سار و
جنون و در دگر و دیت بغایت نافع و طبعی برک و نیز همین اثر دارد و مطبوخ هشتاد و هم ریشه های و سر و غیر
که در فود متقال با طبعی با فایده باشد و نصف رسیده و سه لایه سودا و تر سبب است و رطوبت بخت او را که
وزخ کرده و با بجز در عرض شبانه و روزی جمع شده باشد ضبط نمایند سه لایه قوی و حبه در دندان و تحلیل
دماغی از برک نافع است و از صمغ قوت هم همین اثر نماید و چون آب ریشه قوت اگر از شکافان او گرفته باشند
بقدر هفتاد و یک بار که بزرگ ناک بقدر یک و یک در یک سر و نوسنجیر که فیه شفا باشد پس بعد خطا
بغایت قوی و محرمیت و مضره طبعی پوست درخت و برک او حبه در دندان نافع و خایه صمغ او نیز همین
دارد و عصاره برک و بقدر یک و یک در نیم حبه که بزرگ ریشه او و مواد او را که در دگر و دگر و دگر و دگر
و طلا برک او بار و غن زینون حبه قوی و سوختگی اکثر مضاد قوت نارسا که حبه روضه شفا و شری از
قوت اسم اصطلاحی از پیرا بس است که در اطعمه کنند مثل کشمش و زبر و امثال آن **قوت** اسم فارسی است
و یونانی او سمین نامند و بهر بی زخم نامند نباتات او را برک دراز و بیساق و شاخهای او سرخ و صلب و مانند
خاری ریزه و غلاف با رنگ و لطیفه شش از عسل که بزرگ و اندک و صمغ و زرد و سفید و سیاه
و بی خمی و در اصفهان قدس که بزرگ و سرخ او را فود و کله کون و او غیر حبه است که حبه را خاشاک نامند
و غیر نباتات هر دو را شاهد نموده است و هر دو را نارسا و نیم دیگرند و در دگر و دگر و دگر و دگر و دگر و دگر و دگر
و حبه بر دوت احشا و صمغ کردن رخسار و صافی نمودن بشیره و دفع مواد سوداوی و تصفیه صوت و عا

دوی و بیسی و مطبوخ او در شیر حبه دهنین اعضا و ریزش از نافع و فایض و شش و قلوب و دماغ و دگر و دگر و دگر و دگر
بهم سرخست و نباتات او فایض و در غایت روده است **قوت** معنی از دودهای فارسی است و یونانی ثقیول
نامند و ان معدنی و انابیه می باشد و معدنی سر قلم است یکی سفید شبیه به پوست تخم شتر مرغ و دیگری
مثل خاک ظاهر و غیر آن افامه است و یکی زرد و یکی کبود و شفافان غلیظه از هر است و مشهور و یونانی
و در غایت حدت و انابیه که منشأ از انوبه است و فارسی قلم نامند و یکی که شبیه ناله از انابیه
عبارة از پوست و چندین قسم نباتات یکی از دود مس است که در دگر و دگر و دگر و دگر و دگر و دگر و دگر و دگر
و قسمی سفید و بیساری ثقل و قسمی ثقیل و کثیف و اول از صاعده نالی از راست است و ان از انابیه
افامیه است که بند بچ در ارباب مس و زرد و از طلا و نقره و فلز نیم برسد و بدستور از سوز و از خوب
درخت زیتون بری و از بذر بعد از اخراج فانه او بعل اند و بدستور از عصاره و غرغوب و قوت سفید خشک
و شاخ درخت امر و در مصطکی و حبه الحظ و شفا و با بجز از کل بودنه ناز و از شکوفه ناک و از بوشیم
ماه و از عری جلور بر و از نیم غیر مصلح تربیت میدهند و اما طریقی اشجار که بعد از نیم کوب کرده ان در
طریقی سفالهای دانه سریش سوزا و داری بران مستحکم نموده چندان افسر کنند که دود او بر طرف شود
طریقی نیم و سوشیم لکتر و بعل لوده بدستور افسر کنند و صاعده برک را استعمال نمایند و غیر بر بصر
او انابیه که مانی و غیر این معدنی سفیدان و عدیم الوجود است و اقسام قوتیا را بدو تفصیل استعمال
نیم و طریقی غسل ان در دستورات غیر یافت است و آمین الدوله ذکر نموده که قوتیای بجز نیم نباتات
سفید و سفید و شبیه بس که ز است و قوتیا را در اول سرد و در دگر و دگر و دگر و دگر و دگر و دگر و دگر و دگر
او ابر و و تحفه بلذخ و مشوی و لطیف تر و مقوی چشم و حافظ صفا و مایع اخذ از مواد حبه تقویت روج
با صوره و قرص چشم و فسیب و غامه و مقدر و سلطان منقرج و خراخه و بی و سایر اعضا و اندام و روج و از
کل حبه انابیه را حان عصب و شش و رطوبات و فاعل نفسان و تر فالدم و مقوی عده مستحق و حبه روج
ظاهر و با طبعی نارسا و صاف او اکثر امراض عین و اکثر و شفا و حبه روج را بول و حبه سیلان و دگر و دگر و دگر و دگر
سرد و مصلح و فصل و قدر شش نامت متقال است و اقسام معدنی او قاتل و بدلیش بوزن او شاد و دگر و دگر و دگر و دگر

سفال و مصلحتا ضعیف و بیرون و ضایحان او را با طبع است و باید برود و با و غیر است و مصلحتش حفظ
و غسل و از خواص است که چون نمک با برقی بر شسته بر آب بدستوری بکشد که شسته در آن بنهان شود
در این سالن ابله شسته که در **طیچ چینی** و طویلی میخورد است شبیه نمک که از هند در این جمل برافشایند
و طویلی بصره ضامن بر بدن جبهه برف و فاضل است و این اسم را بر باد و در نیا استعمال میکنند **اللبان** عسل العسل
تمام بفریاسم نباتی شبیه بکند و قدش کوتاه و ساقش را یکم و بی بند و غیر محوف و خوشه آن شبیه بادون
و طعم او شیرین و در کباب زرد است و در آن دندان باز میله در و در کرم و در او خشک و ضامن از راه و هضم
چشم و منع و عین بر او و شامیدن او و عمل با طبع و منع سدد و خاک تر او جبهه تقویت مرکب در و در ایند که افه
تقویت با صفا و مصلحت کرم و مصلحت کثیر و قدش بهشت با طبع شغال و در لاش قوریت **نمک الطلح** بار دخت
که است بزک از غده که نمک ابله باشد و مثل شکل و کرم خارج عبادت انا و است و در افعال ابله از افعال
و طالی از خواص لطیف و جلا لطیف و طبع نیست **نمک الاثقال** نوع کوبل با کرک است که غده نامند بقدر خود
و از آن بزرگ و غیر مثلث در د در سر و در سیم خشک و فاضل و طالع تر فالدم و نفس الله و مقوی اجشا
و اب طبع او که اوقه از او در و طاب جوشانید باشند با نصف رسیدن مفعی بطوالت عفت اطفال جبهه
که در د و ریالی و رفع جوب و طاب و یاش که جبهه زردی و زردی و یاضار و بطور بریم و در و بسفال و ضعف جگر
و اجشا و حکم و امر از معقد و قروح عطبه شربا و طلاء نافع و مضغه او جبهه ناکل دندان و اسفک کار لته
مفید است و مستقیم او که یکشنبه از روز راب کرم خیسایند باشد و افعال مثل طویلی او و مظلوم او و قو
اجفان و زردی و مواد و مانع قبول افات و مقوی صبر جبهه و صبر و سلاقی و جوب بسیار و مفید خصوصاً که در
کلاب خیسایند باشند و جبهه نفث الدم و جراحت شش و اسهال کثرت و سیلان مواد و زوال دم اعضا
و برشته و باطل سر شوی جبهه اسهال عجیب و در و از جبهه بردن گوشت زیاد و قطع خون جز افات و طلاء او جبهه
دنگ و ضار و صافی بشود و جولا او جبهه بخفیف و طویلی رحم و ضامن او که با آب مسکه بچند باشد جبهه سیر و
نافع و مضر و مصلحتش و قوی و در لاش نماز و یا به انا و جبهه ان و قدش شیش از جرم او و در شغال و کوبید با جها
در هفت و چون عذیر را با صندل و افسنین جوشانیده اب و یا با شکو بقوام او و در شربت مذکور جبهه

سیر و زردی است و جبهه تقویت اشتها و اعضا او اعضا و رفع اعتیاد و مقص و تقویت بطوالت فاست و تقویت
ان و فاضل و نوات **نمک العر** ابله است **نمک الشول** المصهر جلتا و است **نمک حمره اللوز** و نقل و کرات **نمک الخلیج**
قوت اعلی است **نمک السدر** و نوات **نمک الفؤاد** بلغم و صری شاد و بلطات و بعضی او و میا و ملا و در او امید الله
نمک لیس بونانی و نوات است **نمک سیر** بونانی اسم خاص است **نمک الحیة** و **نمک الحیة** و **نمک الحیة** و **نمک الحیة** و **نمک الحیة**
الکحل ابله است **نمک العسل** بلغم از لیس و نیم قافی و سدر و بطرات **نمک بغار** سی که کوبید و ری و او اسفود و پوست
و بسناتی و قسم میانش یکی بسیار دندان و یکی مخصوص دندان و دندان و دندان و کجی او و کرات و جلی او را
بغار سی و سیر نامند و بر کرم و ریشه از برک و کس و کاش نقش و بخش یکجده و در دندان و بزرگ مقدار و در ری و نباتی و جبهه
بستانی مشهور دندان است و از خرم کرم و خشک و با طویلی و فضلیه و عمل و مذب و بول و جبهه و عرق و مفعی و جها
و جاز و ب و عقیق و طوالت معدوم و مفاصل و حرارت و شبیه حرارت غریبی و لطیف و رفیق کنند و خواص و با قو
ترواقه و خوردن او با انا و نبات و زمان و مزاج و حکم اعتدال حافظ صحت و فاضل حضرت ابله و مختلف و هوای و باقی و تین
است و جبهه کردن و هار و ساند و بوانه و نصفه جان و صوت و قطع اخلاط غلیظه و قوی و جبهه و فسلان و جبهه
و سیر و مزاج و جبهه و در و طویلی و حرکات و بول و فنی و در جبهه و در جبهه و در جبهه و در جبهه و در جبهه و در جبهه
شش و در و معدوم و مفاصل و رفع کرم و شکم و زلوی و در حلق نماند و رفع کشکی که از بلغم و از سده و اسهال و با باشد
و تقطیر ابله و سیکو و ناک رخسار و لطیف غذا های غلیظه و جبهه خضیل و انفس و فالج و در سده و تحلیل او را و
حصه او کرده و با شرب جبهه سم افی و در امان با عت سقوط موی سفید و زردیدن موی سیاه و با غری و با غری و با غری
مفر که کان موی ناز و قدره و مصلوح او با زهر و برک و صبر و جبهه تقویت دندان و با سیر و کوسفند و بعد از آن با غری
نازه و بعد از آن با غسل نازه سوشته باشند و در حرکات با غری و با غری و با غری و با غری و با غری و با غری و با غری
عرق خون و مضر و سیر و زردی و سیر و صفا جان و جبهه و جبهه و مولا و صفا جان و جبهه و جبهه و مولا و صفا جان و جبهه
امراض نایب و مضر و مضر و مصلح و عین اوست و از با غری و ناک و اضافت نمودن روغن بادام و روغن کوبه و با
کشیز و سکنجبین و با ناز تر و شیرین و امثال آن و نشستن و طویلی و ک و شاخ او جبهه احسان جبهه و اخراج
مشیم و طلاء او با غسل جبهه بشویند و قوی با قروح و طویلی و ناک او و جبهه و جبهه و جبهه و جبهه و جبهه و جبهه و جبهه

الکحل

شغال او بایم شغال ذرا و نه طول چنانکه در کتب هوام و بایم شغال افستین چنانکه جنس بسیار نافع است
جاموس بقاری کالمیش ناسند و قیاسی از کاه است و گوشت او کرم و خشک و بسیار غلیظ و چنانکه احباب زیاده است
 و غزال الکلیه نافع و مولد سودا و مضره و مفاصل و امثال آن و مصلحتش کلامه و در چینی واد و نیز مطلقه و انشا
 سم سوخته او چنانکه صومع و کعبه بخورند و یا غسل چنانکه نفع دل و فری کردن بدن و تقویه جگر و زور را و محقق
 و رافع حکم و تقوی با صبره و قدرش بیشتر است و شغال و مضام سم سوخته او را و رغن زیتونه عمل خازر و بواسیر
 چنانکه زاده التهاب نافع و بخور وی و رو شام او باعث کونین افی است **جاماسا** بلغم سوخته ای است اجاص است **جاماد**
اندر سلقی الماء است **جامی** زعفران است **جامسه** با لای قیطی است **جاموزین** و **جاموز** چنانکه بقواس
جاموس خنک است زبدیت **جامر** کوه اسم فارسی بسیار است **چاکسو** چندی است چیت **چاماد** چندی
 از است **چالاکری** چندی است قوت **چاکوت** چندی است اسم افغانی است **چایتری** اسم هندی بسیار است
چانیل چندی است چوب است **چاری** چندی است ذره است **چاندیل** چندی است لای است **چال** بفارسی درخت
 مسواک را گویند **جامع اللحم** قطور پوست و چرم را نیز گویند **چاموس** چندی است ذره است **چین** بشدید
 نون بفارسی پی پیز نامند نازه او در د و میرد و تر و مضره و دوده و تقوی کرده و ملین طبع و مولد خلط
 صالح و خون و نیز هضم و بعد از هضم سریع السلوک در اعضا و با مغز که کان و صغیر تر بایست سمن بدن
 و باعث تری جلد و برشته او بعد از طبع و فشرده حایل سها و مضادش نافع و در جراحات و مضره و دود
 و رافع اشتها و طعام و غیره مضور و باعث قوی و سده و غلظت و صر و مصلحتش غسل و تناع و سست
 و نیز نیکو و کشته و زرد و کرم و خشک و فاطم بلغم و تقوی اشتها و امعاء و محقق چوبان و مضاد او را
 غسل چنانکه انظار در مل و دفع داخل و یا نوساد چنانکه نافع و مولد اخلاط اری و معطر و مولد حکم و
 جرب و مضره و درین و صا حاک سده احتسا و بسیار کهنه و معفن و اقرب به تیره و مصلحتش مغز که کان و
 در غر و درین سوا و ترش است و غیره کیده و نیز که از ادویه گویند و رغایت ترطیب و منوره و چنانکه در
 سل التهاب معد و دفع بیوست جلد و طبع و سواس و امراض صفیری و التهاب خوه نافع است **چیره**
 بلغم مغزی است نامی است طوطی سر چار انکشت و برکش شبیه برک نیل و چنانکه مثل می و سفید و غلظت

نمات و در بوشید چنانکه در اول دوم کوه و تقوی دل و جگر و سواس و مغز و مضاد کردن خون و التیام
 جراحات و شغل و طلاء و یا شارب و در دم از چرم و من عسل و یا به شدن آن نافع و گویند چنانکه اجون یا با نه و کوشه طبع
 نمایند قطعهای گوشت نام ماهی و بسیار و در مرق و او را چنانکه غریب دانسته اند **جسین** بالکسر بقاری سمنه
 کج نامند و آن سه قسم میباشد و غنچه و قسم و را که یکی سفید غیر زاق و دیگری سرخ لون باشد حیض گویند و غنچه
 براق صفراوی است سفید لاج چنانکه صا صین و افشار او در سیم سر و خشک و یا شامیدن او کشنده است و طلاء او غرق
 و یا سفید چنانکه مرغ و غیا و یا سیاه قطع سیاه خون و یا سر که چنانکه غاف و بریدن چنانکه منع و یا کل از غی و غنچه
 و لجه التیس و او بر د و سر که چنانکه رمده می و منع ریختن مواد و یا آب کشیده چنانکه نفع و یا در سیم و او را و مله و غیره
 و چون بار و رغن زیتون و اندر کوبد و شب یا غی یا سفید و بر رو شام یا یا لای از ال کتاب نیکو و یا طلاء او
 قطع جرب و جربان میگرد و طلاء آن بواسیر را نفعی نماید و سفید و چنانکه صا صین در فعال قوی و از دهر و غایب نماید
 و دود و جامع و محقق است **جیانک** لغت فارسی است و طبع و جلیه و بریل و وان غم خاریست و رنگ شیشه و
 و تر که صفا او دی گویند و آن نوبست **جی** بلغم هندی چوب است زرد رنگ و از اجزا که کاه چندی است و در بعضی
 نفع بخار و معطر است **جیلا** قطا سالیوست **جین** بر کوه اسم و یا است **چیره** و **چیره** هندی اسم شیطانی است
چیل هندی اسم از است **چیمات** بر کوه اسم نالی است شبیه بینات در منتر ترکی و از آن خوشبو تر و شامهای او با
 و بسیار و کلش شبیه با حقان و غش با اندک هندی که چنانکه از عدس و یا اندک نخلی در سیم کرم و خشک و مغز و
 عمل و بلای و فاطم عرق و مد حیض و مسقط حین و طبع او بد و سوز سرد و درم از جرب و چنانکه شکست و افشار
 دفع معفن و چنانکه عدل و بخور او مسقط مشبه و مصلح و مصلحتش غلیظ کایلی و قدرش بیش ناسر در دم
 و بدش و بخار است **جی** بلغم شکران نایب نام است **جیلا** چنانکه چنانکه شکل بقدر انکشتی و از آن کو چنانکه
 بقاری نام و برین و میانی ساطر بوس نامند و آن چنانکه قسم میباشد یکی ظاهر نره و باطن برنک و یک و یا باطن
 و عقرب شکل در طعم او شیرین و بعد از آن تلخ و سوس که در دوا برین نوع خطای گویند و یکی ظاهر و باطن نره
 رنگ و نایل زردی و عقرب شکل و یکی ظاهر و باطن سیاه و شاید او برنک نیل و هر دو را هندی گویند و یکی
 بقدر زیتونی و نایل سیاهی و گویند از بلاد و کن خیزد و قوی اندکی است و انکه نامند بنده و سیاه و زرد

الجمیع

الجمیع

خوردن آنرا یکمقدار اصل غایب و مصلحت فکده و بوی و قد و شربت را یکدانه و یکدهم و کشتن است
بقی و اسهال و مصلحت غش آب سرد متواتر بریدن و اشامیدن مبرذات عطرات **جوزین** و صندل و زعفران
مصلحت معربله و کونکندم فارس است و یکدندم نیز کونکند چربیت شبیه بفرکه دکان که بر روی سنگ است
پیش و سفید نماید و بوی چون در عمل کذا از مصلحت شدن قدر قلیل او جم عظیم بهم میسانند در اولت کم کرد
خشک و باطوبت فصلیه و بنیانیه و بخار ان و مسمن مع هذا اکثرا و جبهه بضعه فی و عطی است
و جبهه حصه و دفع عسر و یل و قطع خواش کله و دن و اشالان و با اسب و جبهه قطع ترخا دم و ضا و
قونا و سعه و ترخا لدم نافع و مغنی و مقلی و مصلحت رطاب و تار و قد و شربت فاد و درم است و چون یکدل و
در طبل غسل و پی و طبل اب کرم بسیار در هم زنند و سوطی را بپوشانند و در روز شرب اب مسک شود بجز که
در تفریح و اسکار مثل خرقه و زان باشد **جوزا** و قمر کیه است مستند و بقدر دکان و سفید و صفت
و زود شکن و در طعم شبیه بشاه بلوط و با اندک لطف و چون خشک شود از آن پوست رقیق سیاه ظاهر میشود
و ساق کیه او نارنگ و مستند و نیا ده بر ذری و خوف و خش و غیره و کلس شبیه بقیه و سفید و غش
باز آن و نندازه و بر کلس شبیه ببول زرد و زرد و زرد و زرد و کرم و ریش و جود و مسکو
و مفت حصه و مخرج کرم معدن خصوصا چون باب خشک مطبوخ نوشند و نای کازا و ترتیب دهند
بغایر منوره و ضا و او عمل او را و بعضی ساق است در یک شب و جرب دانسته اند و قد و شربت فاد و شقال
و مصلحت و غل و شربت فاد است **جوشی** و با غل و نای دارد رخی است بقدر خودی و شکل زعفران و مصلحت
بسیار و کوچک و بعد از رسیدن سرخ لون گردد و شربین و با قضا و درخت او بقدر درخت الوان و
و بر کلس شبیه ببول کلس سفید و در بعضی بلاد خزان نمیکند و در نکان با شربت فاد و
کرم و خشک و مشتمی و ارون و قد و شربت فاد و خوردن او قبل از طعام و بعد از آن او قبل از طعام و
بعد از آن مسکن در معدنه و سایر و طاع بدن علی الخصوص در دگر و کیه و فاسم طعام در کمال و نافع
اطعمه و معدن و شربت فاد و مصلحت انار و قد و شربت فاد و درم است **جوزا** و طلع است که از آرد
کنده و سبزه و ترتیب میدهند و بوی او نافع و کونید و ان و مطب و ملین و موافق سینه و شش و قلیل القذا و

نفاخ و مضر صا جان را نافع و رطوبت بر معدن است **جوزا** و قمر کیه است **جوزا** و قمر کیه است
جوزی است **جوزین** و مصلحت غش آب سرد متواتر بریدن و اشامیدن مبرذات عطرات **جوزین** و صندل و زعفران
مصلحت معربله و کونکندم فارس است و یکدندم نیز کونکند چربیت شبیه بفرکه دکان که بر روی سنگ است
پیش و سفید نماید و بوی چون در عمل کذا از مصلحت شدن قدر قلیل او جم عظیم بهم میسانند در اولت کم کرد
خشک و باطوبت فصلیه و بنیانیه و بخار ان و مسمن مع هذا اکثرا و جبهه بضعه فی و عطی است
و جبهه حصه و دفع عسر و یل و قطع خواش کله و دن و اشالان و با اسب و جبهه قطع ترخا دم و ضا و
قونا و سعه و ترخا لدم نافع و مغنی و مقلی و مصلحت رطاب و تار و قد و شربت فاد و درم است و چون یکدل و
در طبل غسل و پی و طبل اب کرم بسیار در هم زنند و سوطی را بپوشانند و در روز شرب اب مسک شود بجز که
در تفریح و اسکار مثل خرقه و زان باشد **جوزا** و قمر کیه است مستند و بقدر دکان و سفید و صفت
و زود شکن و در طعم شبیه بشاه بلوط و با اندک لطف و چون خشک شود از آن پوست رقیق سیاه ظاهر میشود
و ساق کیه او نارنگ و مستند و نیا ده بر ذری و خوف و خش و غیره و کلس شبیه بقیه و سفید و غش
باز آن و نندازه و بر کلس شبیه ببول زرد و زرد و زرد و زرد و کرم و ریش و جود و مسکو
و مفت حصه و مخرج کرم معدن خصوصا چون باب خشک مطبوخ نوشند و نای کازا و ترتیب دهند
بغایر منوره و ضا و او عمل او را و بعضی ساق است در یک شب و جرب دانسته اند و قد و شربت فاد و شقال
و مصلحت و غل و شربت فاد است **جوشی** و با غل و نای دارد رخی است بقدر خودی و شکل زعفران و مصلحت
بسیار و کوچک و بعد از رسیدن سرخ لون گردد و شربین و با قضا و درخت او بقدر درخت الوان و
و بر کلس شبیه ببول کلس سفید و در بعضی بلاد خزان نمیکند و در نکان با شربت فاد و
کرم و خشک و مشتمی و ارون و قد و شربت فاد و خوردن او قبل از طعام و بعد از آن او قبل از طعام و
بعد از آن مسکن در معدنه و سایر و طاع بدن علی الخصوص در دگر و کیه و فاسم طعام در کمال و نافع
اطعمه و معدن و شربت فاد و مصلحت انار و قد و شربت فاد و درم است **جوزا** و طلع است که از آرد
کنده و سبزه و ترتیب میدهند و بوی او نافع و کونید و ان و مطب و ملین و موافق سینه و شش و قلیل القذا و

الجمیع

الجمیع

جانب میکند و در عین زیادتی توفیق اغیریه او سبب است و یا اندک شقای و سبب است و در
مغرب و بلاد عرب یافت میشود و در دم سرد و در اول خشک و چنانچه صبح آلود و سحرگاه بخت داشته اند و چنانچه
و خفقان و ترخا لدم و تعلیق او در باره کبودی یا عتق و لایحه و رفع خوف و فرج و او غش او بر درخت خرما
حافظه ثمر او و مهران و مضربه و مصلح کبریا و قدر و شرفش یکدس **جگر مرغی** سنگی است مابین خفت و ثقل و
اجزاء او مختلف است در صلابت و لین و با خطوط سفید و مثل ظلمیا و از او فیض خیزد و با قوه مجففه و اندک
فا بصیر و بالذبح و عرق طغی و سه بار در فصل او قوی تر و حیثه قروح خبیثه و مسعنه مغر و با شراب و
نافع و محرق و مصلح و با نمور و دروغ و چنانچه سوختگی آتش و امراض خیم مفید است **جگر اسفند** سنگی است ملون
بسیار خیزد و سیاهی مشکند او با بلایه کی و کبودی و مسعال کش دوز است و زور او و چنانچه در
لحات و جراحات و قطع ترخا لدم نافع است **جگر الحیر** سنگی است و قوی و سیاه و چون در آتش اندازند ملتهب
گردد و از نواحی شام خیزد با طالع غل و با محققات مختلف و چنانچه و با کین و التیام جراحات نافع است **جگر**
التان سنگی است سفید و شفاف و شبیه بلور و فوق بیان او و بلور زرد شدن او است در آب چنانچه خفقا
و ترخا لدم و حرارت معدن و اشامیدن او نافع و مرض عشق است و قدر شربش یکدس و قوی و با بلایه کی
و بسیار با قیحت و از جمله سمور است **جگر الکلب** سنگی است که چون بطرف ساق اندازند بیدار گردد
و در واقع کند و در علوت موثر است و با شرب آب اندازند و از آن بنوشند و حضور او
در مجلس باعث عین اهل مجلس و گذاشتن او در برج کبوتر باعث کربش است **جگر مرغی** سنگی است
سیاه و بدبو و از صفتیه خیزد و از آتش مشعل گردد و از آب که بر او بر تفت شعله و در دوزخ و در
اطفای با بد تعلیق و چنانچه صبح و در چشم و چنانچه زان عاف و وضع آذیه حیوانات و خوی و چنانچه کرم
موا موثر است **جگر غرابی** سفارسی شکو سنه و سنگ زخم نماند سنگی است شبیه بهاج و از آذیه خیزد
جالی و طالع ترخا لدم و جراحات و سون عرق و چنانچه جلا دندان و ثبوت لثه نافع است **جگر غا غا** سنگی
که از او می شود و با غا مابین فلسطین و طبرستان خیزد و معروفتست چنانچه چون در آتش گذارند مثل چوب خیزد
گردد و از آن و طلال و کوبه می آید و با صفتیه سفیدی و قبل از آن سیاه مایل یکدس است و بسیار

سبک و صفای پی و پی و در عین احوال نماند پیوی شاخ حیوانات و نقطه است در دوزخ و خندان و کل
و ملین و شرب او طالع حمل و حیض و مقنه حصاة و بخور و چنانچه غشی که از اخشاق هم باشد و کوزا نیند
موا موثر و مضربه و مصلحش زعفران و صیغ صبح و مصرعین و ضا دار و چنانچه زهر سر و دوزا نیند کوش
مغید و بخور و نافع و با شرب و قدر شربش نیم درهم است **جگر اسفند** سنگی است که در دوزخ یافت میشود و اسفند
مذکور شد و چنانچه و با صفتیه صلابت است در اول کبر و در دوزخ خشک و مجفف و بالذبح و طالع ترخا لدم
و زور او و چنانچه التیام جراحات و طلال او و چنانچه غلیل او و با اشامیدن او بقدر دوزانک با شراب و با
ان چنانچه حصاة کرده و بر آن نافع است **جگر مرغی** سنگی است مصری شبیه بخرم و صفای پی و دوزا نیند
زرد بغایت خشک و کرمی و با قوه فابضه و اندک حلت و فایم مقام چنانچه قیود در ستردن عوی و دوزخ
با شرب طالع خون حیض و خوردن آن چهار روز بعد از ظهر باعث قطع حایز ای زمان و ضا دار و با اصل چنانچه
او را در پستان و قروح خبیثه و منع زیاد شدن موثر است **جگر اس** سنگی است که با ن کار و شمشیر
کشد و بقرای غنای گویند و او را ن مختلفه می باشد و چنانچه و با سرخ و سیاه و زرق است و بسیار خیم
زبون است و سرخ او طار است در اول و باقی هر روز چنانچه که در جیب و زاه الثعلب و سلاقی و با سرخ و منع تر
شدن پستان و خیم و سیاه و او با ن چنانچه و با نیند سوی و اشامیدن یکدس و با سر که چنانچه و در صورت
و صبح نافع و مضربه و مصلحش کبریا و سیاه و نیم انجیلان بر روی من چنانچه قروح که در دوزخ و در صورت
مخرب قسم سبز زرد و با ن چنانچه سوختگی آتش و با سر که و با سر که و با سر که و با سر که و با سر که و با سر که
و با قی و طی هر طران و اکله و شقای و خروج مقعد و او را مچاره اعضای عصبانی و التیام جراحات
عصب و در دوزخ نافع و سیاه و او با ن چشم بر روی و باعث زیادتی قوه و طلال آن موثر و در صورت
او چنانچه با سر چشم و قروح و سوختگی آتش مفید است **جگر الحیر** سفارسی بهر مار گویند از قبیله نازیم
میرسد بقدر نصف قندق و با بلایه کی و بزرگ خاکستر و بعضی سیاه و صلب و عظمیه
خط سفید و بعضی سفید و سست می باشد و قبیله معدنی است و با سر که و با سر که و با سر که و با سر که
سنگی است ملون و از معدن زرد چهل بهم میرسد و چنانچه گویند که زرد چرات و بجز این است که چون

عربی
بعضی بطور و بعضی
بعضی بطور و بعضی
در زمره او متکلمین
سوره او یکدیگر
تا چهار و شصت
ص ۴۴

سیکسراو

شرط میدهند و قدرش بر کس که باشد **جمله خطا خفیف** سنگی است و قدرش از کبش و میله زردی و سیاه
 و از سر نوب خنجر کوبید چون بجه خطا و از خنجر آن زد کند و کان بر مان کرده آن سنگ را با ایشان خود ملایم
 در دو دم کمر و خشک و شوی با و ملا جهر کمان بر ب داشت مانند بینه حصاة و بقیع بد و جهر خفیف نافع آ
 و تولدت نالایم بصری نموده که آن خواص خطاف مذکور خواهد شد **جمله لامر** نوعی از الماس است بر ناک صخره
 و یکدال نامند و اسم قائل است **جمله ناعلمر** سنگی است سایدن او مثل خون جهر و مد و طریقه نافع است **جمله دقا**
عمر سنگی است که کازران بر آن دخت می شویند سایدن او عقیق و بلخ و جهر قطع سیلان نموده
 تخفیف جراحت و اسهال و در دمانه و بفت الدم نافع است **جمله نمر** سنگی است البلی شیر بر پوست شک
 بقدر مقدار دم و از آن که چنانکه از بلیک ما و حاصل میشود چون در شیر انداخته بر روی کرده و طلاء آن
 جراحت و بعلیون شمع افسنی زبان مورات **جمله تطریط** سنگ مرمر است خاد عرق را و از جهر عطر
 او دام صلیب و با مورو و تن جهر و دم معد و ستون او جهر تقویت لثه نافع است **جمله زخام** سنگ
 سختی است که بر قفا نصب میکنند و قسام می باشد و مزاد از او قم سفید است و در آخر و مورو
 خشک و زادع و قاطع ترقت الدم و جهر خزلان و با سر که جهر تحلیل او دام و رفع استسقاء و با صمغ
 و فوساد و جهر بقی و انار و زرد و را و جهر قطع بواسیر و اشامیدن مسوق و با عمل هر روز بقدر
 یک کفاله جهر دفع دملهای معوی و زرات و کوبید اشامیدن سنگ مغایر که متوشن بوشها باشد
 باعث فیان و شراب او و ز شنبه قبل از طلوع شمس با سر معشوق و قصد دفع عشق نافع است
جمله سود با اصطلاح اهل صناعت موی سر است **جمله ابرقان** جهر خطا خفیف است **جمله زاده** **جمله دم**
جمله انار است **جمله باد زهر** جهر الخیزات **جمله التیم** باد زهر معد است **جمله ان** با اصطلاح اکسیران
 زرد و زعفران است **جمله لافور** لا جود است **جمله الحدید** و **جمله المنور** جهر قفا طلیات است **جمله الفاج** جهر
 اعرا ایت **جمله عیطوس** جهر قفا طلیات است **جمله الماء** سبازج است و کوبید نام شربت جهر
المصفی و **جمله الاند** جهر المستات **جمله الدم** و **جمله الطور** شاد رخ است **جمله النور** و **جمله روشنایی**
 اندامات **جهر خنجر** جهر الخیزات **جهر شوی** بکلیت **جهر لثام** و **جهر الماس** و **جهر لافور** و **جهر لافور** و **جهر لافور**

جمله ایت و **جمله النور** و **جمله العقب** و **جمله البسر** و **جمله الحری** و **جمله الشاق** و **جمله الشعر**
جمله القیو است و **جمله الرجل** و **جمله الحکان** نیز نامند **جهر شری** بید است **جهر النور** باد زهر جهر انوار است
جمله البادر بلور است **جهر میدی** خاما است **جهر لثون** جهر لثون است **جهر لثون** جهر لثون است
الزنجی زنجیر خلوت است **جهر فاج** است **جهر سیوس** سیوس است **جهر بد** بفراسی این نامند و زود نموده
 و زود و یولاد و ماده او زهر است و در دم کمر و در سیم خشک اند و یولاد طبعی و اشان و کان و صنوع از
 زهر این با اسطمان نامند و چون شاخ سوخته زهر و جهر زخام را با استویر و این نامیده در ارض سوخت
 بسیار زهر شود و قزح از او است و هرگاه با رصاص یا بر قش یا یا ریح الغار یا زهر بکند از زهر باشد
 رصاص زد که از کرده و بدست و چون با شام بکند از زهر و بعد از آن با شوره خاص از او بسوزاند و بعد
 زود کند از کرده و یولاد صنوع که معارف و بسیار است طریق ساختن است که این معارف را در کوزه
 محصوره با قش بسیار شد بد یا یکم هفت شایند و بخل و صبر و هر چه در تلخی قوی باشد با زهرهای جهر
 سایدن و بر او بخند و مقدار بماند که در جیم او داخل شود و کوبید چون این نافع را بکار در روغن کشند
 تطخیر کرده و باد بکند و آب اطفا نمایند اقسام این را مثل این را با جود جذب کنند و آب این نافع بقیه قوی
 با و فایض و جهر جراحت معاد و اسهال مزمن و بواسیر و ورم و سوز و نفوذ و معد و سلس بول و در وقت
 و کوبیدن سب و دیان و رفع زردی و زخام و هیضه نافع و شراب با این نافع در رفع خفقان و استسقا
 و ضعف جگر و معد و باه قوی و از آب نقدر است و دودغ با این نافع در اسهال دموی و زهر جیض و اسهال
 مقعد قوی است و جهر الحدید و زعفران الحدید با شام الله تعالی مذکور خواهد شد **جمله** بفاوی
 طلوع و بترک چلقان نامند و در دم کمر و خشک و کوبید و او را خشک است مطبوخ او با کند و با نوار است
 خردن انقطاع بواسیر و اشامیدن قدری از عرق او که مجموع را سوزانید با شام با انکشان و کلایر
 جهر زهر و بصل النفس و سعال مزمن و جهر داشت و مطبوخ مغز او با کند و او را عمل جهر زهر و بواسیر و
 سوخته بر او بقدر یک دانک یا دو دانک یا آب اشامیدن جهر نفوس بعد از و جهر و در رفع عید با لغی
 و سلع بعد از و در عین بروغنی که بیهوده او را و بسیار جوشانده باشد با شام با شام جهر برص

المخاض الدال

شم و

سوخته مارا بر رخ بخر کسان که چند روز مزاج نموده گذاشته باشند چهره نو صبر کنند بسیار خوش
 و قطره مطبوخ پوست او که در شراب جوشانیده باشند چهره در کوش و مضه ضمه جوشانیده او در کوش
 چهره در دندان و قلیق دندان او که در حال جنونه او کشته باشد و بدست و قلیق دندان او چهره شب ریخ باغ
 و اطهر رس و عطر اطمینان کند که چون شک مار را از سر نماند شاله شکافته آتش او را بر روی کوه از
 شاه فرود خشک که با بر خیزانیده بر کوه باشند معلوم ساخته عمل شود و او خنده و واکش کذا و نه ناچسته شود
 شاه فرود بر بر سر خا کوه بعد از یک شبانه روز بکشاید و الکلیه را با کندن بجزیت و دروغی که دارد
 دندان مار و زهره او جوشانیده باشد طلا در چهره و آینه ایسریع از است و امین الله و الله اعلم
 احدی قتل کند که استعمال زهره مار در هیچ امری خوب نیست و از سر و فتنه الهام است و تعلق شاخ مار و شاخ
 چهره رفع بغض مؤثر است و تعلق سلح الخی که عیار طلا و نقره است که مار هر سال از در بر و ک زمان
 موجب سرعت و لذت است و بخور و مسقط جنین محقق از بواسیر و تخمه مار را چون با سر که و بر
 سایید طلا کند چهره رفع ریح از بجهت داشته اند و الکلیه مار و نافع زول است **حیس** غداقی
 که از زهر و غنایان کندی میسازند و بفارسی چپکا گویند غلیظ و در هضم و کینه غذا است و صفت
 و مصلحت سر که و عمل است **فی** بلغه اکسیر یان زیست است **حیوة الموتی** قطرات **حیل** یاد بخاست **جفا**
 حشبه الزنجار است **حیو مینان** اسم یونانی باغی است **حیر** طین حیات **خا لمان** ابر و نشت **خا لک**
 گویند مار زبون سیاه است و بعضی را اعتقاد آنکه اسفیل است و امین الله و الله اعلم
 و مؤلف ما لا یسع و صاحب تذکره گویند که آن گیاهی است غیر مان از رویه برکش شبیه برک فتا و از آن
 کوچک و با خوشه و از سر عدد ناچهار عدد زیاده میشود و ساقش و قد و شیری و بخش شبیه بدین
 و لایع مثل شیشه در جام سرد و خشک و آنه موثر فتنه و تاثیر او در سباع اسرع و مفایده او کشتن
 عقیق و در اطیبه رادع او را م طازه و مسکن در چشم و مسقط فتنه بواسیر و نیم درهم او کشته است
 بید و خنای و تر یا قو کا فطوری یا شراب و صغیر و او ویر طازه است **خا لک** نوعی از خا لک **خا لک**
 شبیه برک دلب و از او کوچک و تیره تر و شریفات او زیاده تر و از شاخهای او باریک دوازده

صفت الخا لک

و الخاضیه کشند که کست و در سار افعال مثل خا لک افتد و این ماسویه گوید و اسفیل است **خا لک**
 از ارا ق است که بغار می گویند نامند و مؤلف ما لا یسع خبر داده و بیان نموده که گیاهی است برکش
 شبیه بر لیل است کیر با طواف او نند و ویتا و بد بو با و طوره زرد رنگ و با شاخهای باریک
 و دوازده و برشکن و غمر شرع و غلافی شبیه بغلاف باغی و در جوانی دانه کوچکی میسازد و صلب در جام گرم و
 خشک و از صوم فتنه و برکش کشند سگ و سباع و ضما و در چهره غلیظ و زهره زارده و نفع بغایه مؤثر است
خا لک یونانی غلاما یعنی زمین و سوزی یعنی بجزیت و آن یونانی است و ساقی و کل و شاخهای او بر شیری
 و بقدر چهار انگشت و منبسط بر روی زمین پیچیده است و در برکش شبیه برک عدس و در خشک برک شیری
 مستند بر بخش باریک در سیم گرم و خشک و نند و طالی و ملین طبع و مصلح اخلاط غلیظه و خوردن
 قدر قلیل او مانع مسقط بواسیر و ضا و شاخ و طلا شیر و خمر اسفاط اقسام البیل و خیال و کوبیدن خمر
 و او را بلغمی و طعم اندک و آنرا با غسل چهره رفع آثار خنده چشم و طله بصر و اینداز و زولاب و جلول و یا
 شراب جود در درج و مضر سینره و مصلح کینه او قلد و شربش یک قوطی است **خا لک** صفتی شد است و بفارسی
 روی تو قی نامند **خا لک** یونانی غلاما است **خا لک** یونانی باغی است و در عرف عین انشا الله تعالی
 مگر نخواهد شد **خا لک** عرق سکیاج سرد شدن است که از رویه ضای که دهد باشند **خا لک** یونانی باغی
 نفع از الارض و آن با یونج است **خا لک** اسم یونانی است که تازه روین باشد و گویند که از او مر و عرق او نور است
 و اهل صحرای طمان را با این اسم نامند **خا لک** اسم یونانی گوشت **خا لک** یونانی ذیون الارض و آن مار و بون
خا لک از آن **خا لک** یونانی اسم تشخیص سیاه است **خا لک** اسم ترک خشت **خا لک** اسم فارسی و ناسه است
خا لک اسم فارسی یعنی غفلت **خا لک** اسم فارسی چندان **خا لک** یونانی صفتی نامند **خا لک** اسم چندان
خا لک از آن **خا لک** اسم تشخیص سفید است **خا لک** یونانی بلغه صغایه انگیزات **خا لک** اسم یونانی چندان
خا لک اسم یونانی خان صغیر است **خا لک** یونانی یعنی صغیر الارض و آن کا فطوری است **خا لک**
خا لک یونانی یعنی بلوط الارض و آن کا در یوس است **خا لک** یونانی یعنی خطا و آن نامند
 و گویند در قاصه است **خا لک** یونانی خند و در است **خا لک** اسم **خا لک** یونانی شده و از آنست **خا لک** بلغه

در وزن زینون یا باس که ندهن کنند رخ آن شود و نوع چهارم او را برك سحره و یا با طرفین زمین
و شبیه بر له سوسن سفید و از آن کوچه که در کش سرج و ساقش با یک و بعد از آن و کلش زینون است
و بخیر موز و بعد از عزی و سرج و در و نش سفید و یا لوز و شیرین در دوم که در و زینون و یا زینون است
و نوع چهارم یا باس در پنج مثلاً نوع چهارم و شبیه به بخور کتان و یا نان بزرگ و یا نان و صلب در سوره که
و یا رطوبه فضلیه و در حرکت باه قوی تا از سفید شود و چون بخیر بود و راست دارند باغ غوطه کرد
و چنانچه باغ و لقوه و شبنم برك و زینون حصار و حوله او را از عفوان و اندک مسکن موجب حلا و یا
شاعر و عرق دانسته اند و بخور او با شراب بخار موجب غوطه و مکنده حواس و مضرب و برین و صلیح او
سکینین و بعد از آن و از پنج او را یک عدد و از آن بخور یک عدد است **فصل الکلب** یونانی از رخ ناست و آن
پنج گیاه است شله و زینون هم چسبیده باشد یکی ماده و بزرگ و منلی و دیگری نو که کوچک و غیر منلی
و سفید و لون و بركش شبیه بر له کنند و ساقش برك و نایم زرع و کلش بزرگ و یا نام متصل برك و در
بنفش و شبیه به کمال اصابع صفر و حقیقه و غیر و زهره و یا شامه نموده و به هم صفای نام شبیه آن که
آن که کل اصابع صفر بسیار هم متصل نیست و سرج او غوا نیست و را خودم که در و خشک و منلی او را
بلقی و منلی و بر ماده او یا رطوبه فضلیه و نازده آن که با سبب بخار باشد بخار برك باه و خشک قسم ترا
فاطمه آن و کوئید هر یک از آن ماده که بعد از دیگری خورده شود فعل او را باطل میکند و صلیح در
در جمع و خفتن او است و تصحیح نموده که قسم ماده او باعث تولد ذکرا است و نوع دیگر او را برك مثل
اول و بعضی او را رطوبه چسبیدن و کلش بنفش و بخیر و عده و کوچه که اول و در و منلی و در او
در سوره که در و خشک و فاطمه باه و فاضل اسهال و خشک سایدن او نوع او را محال او را باورده و
منفی قوی و رافع عفونتان و جگر غله و قروح خبیثه و فلاح و طبع مفید و منفع سد و رافع آثار و
خصیه از جمیع حیوانات زبون ترین اعضا و رطوبه در او غالب و مرق و طبعین هم خصیه خصیه خورده
منی و سولون صالح و صلیح سایر او بخیر و باغش و صفت اسهال نمودن است و خواص خصیه هر حیوان
در فصل آن مذکور می شود و **خصال** بجماد معده و در مقل است و کوئید مقل یکی است **خصف** خورده

انضام
الاصابع

انضام
الاصابع

نارسیه است **خط** و همه است **خطی** معر و صفت و سفید و سرج و الوان مختلفه میباشد و بخیر و کل
یا باس خطی بری و خطی نیز نامند یا لوز سرج و در داشته و شج الرئیس که با غندال و اکثر که با لقوی
و یا با لوز سرج و بری و از انواع خاوی شوره اند و غل و منفع و رافع و بری و کل و ضعیف و از برك و صاف
او را خشک کرده کوئید و اسهال کنت بخار دانسته اند یا بطنج او را با معاد و معده و رافع خردند و در
مسهل و بکفاله آن بخار تحلیل و لایح و کشودن بول و حیض و قرحه معاد و نفسان الدم و سرفه و اسهال و بعض
و مواد سوزاوی و خالط خام و ضار او جگر الشام قروح و سکنه در و درها و تحلیل آن و بخار و منفع
جراحات و دمل و در ریش آن و معده و در راحات و خوار و شکستنی اعضا و عرق آن و فاضل
و نفوس و یا در وزن زینون که درین هماد و سوختنی آتش و یا در و مناسبه و در و غنا بخار دانسته اند
ذات الزهره و ضار و بخار و یا در و غنا بخار و منفع سرج او را در او را ماده و نطول او جگر زهره و یا در و غنا بخار
در بطنج او جگر و در معده و انضمام غریب و زنان عظیم مفید و تخم کوئید او جگر شک کرده و باغبان
یا شک که جگر و زهره و ضار او باس که در و انقباض نیست بخار بخور و زینون و سوره که جگر و حوله و
یکه بخار و یا در و خورده اند و یا باس که طلا کنند جگر و در بخار و جگر و پوست سرج او را باغ و ملین و قوی تحلیل
و بطنج آن جگر معصر و زهره و سکنه معاد و قرحه آن و یا سوره جگر عسل بول و حصار و رافع فاضل از خار و یا
و عرق النساء و رافعش و شکاف و عضلات و جلوس و بطنج او بدست و تصفیه آن جگر و فاضل و صلیح اعضا
و مضاعف بطنج او باس که جگر و در دندان نافع است و چون سرج او را کوئید و در لایحه سوره و یا باس که در و زهره
اسهال چندان بکند و در که با سبب که در و طلا او جگر و در قیج برك چشم و سوره و سوره و نفت الذکر
و بطنج او را زهره و یا سوره و صلیح او عضلات و زهره و عسل و در او را باه و کوئید و زهره
و عسل و صلیح او است و قدر شربش از بکفاله ناز و شقال او را بطنج او اسهال و شقال او را بركش خاوی و
صنع خطی یا باه و سکنه ششکی و فاضل طبع و رافع و صلیح **خطی** بفاوی بر سولون و بركی
قرملا نفوج و بد بطنج او را باس و از طبع و معر فاضل است و در سیم که در و خشک که با باس و منفع سوره
و رافع سکنه و زهره و فاضل او را باس و یا شامیدن و بکفاله از خشک مسحق و جگر و قوه باه و رافع

مضر سینه طبل و مصلح او کثیرا و قدر شریکین داشت در است **خمر** برادر او در شرح ما غیر العقل
یعنی بحر عقل را بنیواند و در عرفا مطلقا او شراب را نگوید بر او است که باطل نکو رضاف او در خم کرده در
برقاند و در کرمه مدق و اقباب و بعد از آن در سایه گذارد و غیر انکو برانند و اصفاف و صیغ
افعال را در بر شصت قسم میشود و چون خرد داخل کنند بدو به جوشیدن خرم میشود و شیرین
و با زعفران باعث شدت سرور و تقوی و چکر و دل میگرد و چون با او انکو ریاضت باقی میشود و خط
که خمر بعد از اندودن بر خمر باقی میماند و در او کرمه بعد و کشند بخور کنند و در آب انکو میسوزد و مصلح
و به شیرین و سیب بقدر بخورند و بعد از اقباب گذشتن ظرف او را در زمین دفن کنند و انچه در
شماه نگذشت را با سطران مانند و بقاری و لای گویند و چون **ابن انکو** را بخورند تا راج
بجو و در خم کنند و او را جوهری گویند و در مزه غلیظه ناخورد و مانند و با طبع ناه است و شراب که از
یکسانا و در سال گذشتن را بشویند و او در سیم کرم و خشک است و قدیم او که زیاده اند و
تا چهل سال است بیست او در سیم و نازده او که سطران است در دو کرم و تو را ز شماه تا یکسال
در ناخورد و کرم و مایل بر طوبی است و اولی است که بعد از جوشیدن اخلال ناسه مانده گذشت استعمال
کنند قوی تر این اقسام در دین و عین و قوی و ضعیف تر این هم سفید نازده است و در قوی او سرخ و سفید و
منفع و غلیظان در هضم و مضر عصب و کثیرا غذا و مقوی اعضا و شیرین او ثقیل و غذائیه او غلبه
و ترش و شیرین او ثقیل و غذائیه او غالب و ترش و شیرین او مفسد هضم و مضر عصب و موثر
توحش و قسم با بعضی خمر جاد طبع و باعث خشونت سینه و باعث معدن و قوی الحار و تلخ و احوالی و مفتح
هاضم و سیاه او در هضم و مولد سودا و سرخ خویشی او که عوارض از رجات است مصلح و غیر از
سایر و مصلح است و بدوی او مصلح و موثر اضرار مهلکه و مشتمل است که در اقباب رسانیدن
باشند و بعد از جوشیدن به بنای برورده نند و سرخ الاغذرا و با نفع بسیار و مولد نهای غار
و اضرار حار و مطلق او که جوهری باشد غلیظ مسخ و منفع و مقوی عصب و مصلح است و
مدفون او که خمر او را در زمین کرده باشند و اصلا در اقباب نگذاشته باشند غلیظ و در هضم و منفع

و مولد نهای خمر است و شراب کهنه صرف موزی اعضا و من شح است و هر چه با اعتدال مصلح
حال بدن و مزاج با کثیر باعث سستی اعضا و استقامت و تقابل او در هضم و خفیف او سرخ و سفید و
قدیم او مضر حواس و اعصاب و نازده او نفاخ و در هضم و موثر اضرار بلغم و شراب نازده او مصلح
سنگ مثانه و مسدود حنا و او به قوی و لذت و به ترش شراب مایلین یکسال و در سال اعتدال القوام مایل
بشکی و خوشبو است که در رنگ مایلین سرخی و زردی باشد و در تلخی و شیرینی متوسط و کامل بهم نیار و در
قدیم او را از اخلال بسیار است و ناست صدد و هم بخور کرده اند و با لیسوس و شخی از نسیب اخلال مقدار
بسیار بخورند و اگر از نسیب اند و در مزاج قدیمی که به قوی طعام شود و قوی که یکسال و بعد سرور و نشاط
مفرط برسد و از قسم سفید و قوی و زرد و سرخ و مزاج باشد و در اعتدال مزاج و میرود و بعد غایت سرور
و از قسم مزاج باشد و در قوی الاغذرا و ضاحک غلیظ غلیظی که از حار طبع مصلح حواس و خواب
و مزاجات او فاضل هم از نسیب است باید و قوی که یکسال و بعد از تعب و حرکات قوی و در سیم
مفرط و غضب مفرط و در هوای بسیار گرم و در وسط روزهای تابستان استعمال نمایند و بعد خمر
مفرط برسد و در راه یکدیگر که باعث استراحت و راح و قوی گردد و اکثر فرموده اند که اگر هر روز استعمال
نمایند و بعد از نازده روز یکدیگر بنامند او را است و بیست و شرط است که در مکان استعمال او
و لغات و آب روان و اسباب سرور و ریختن و مشک و عود و زعفران و فلفل و قهوه و صابون اخلال
باشند و خیاض و حمل شرط و درین دایره درج داده است **خمر** که با نفع خمری و با نفع و مندان خورد و بیست
لازم خندان خورد و بسیار بخور و در مکن ناست مساوی اند و خورد که گاه خمر و بنای خود و سیب
منقوش است حواس است بخور و در قوی که قبل از تحلیل از خواص منافع است و دیگر شود لهذا ضعیف است
ذوق است میگرد و در قوی الاغذرا و چون تحلیل بخور است و بعد که تر جمیع غیر سرد است
میشود و سبب سرور و لذت و روح جویان و قوی است که سبب اخراج روح و در قوی با نفع است
و شجاعت و خویشتن را در اندیکرد و در مزاج خمر حار غلیظ غلیظ است که یکسال و در
باعث ملال و کرمه میشود و در لطیف الحار سبب خند و سرور و صابون اخلال حار و اموری غضب

[illegible][illegible]

الكتاب

الحمد لله

برو بکهای تازه و سید او در هر اضا الفخر از تو سید و حکم و سبل و معده و جوی نافع است و روغن که
آب مطبوخ قهاری و زانبا جیغ علف روغن زیتون جوشانیده باشند غار و غنای اهل قیامانند و فایض و جگر
و سپو و سر و غله و روغن دهان و دوار و طین و ماندر و جگر و روغن و روغن ادرار و غرقه سفید و شامیده او
نفش ادم و صدراع حاد و درم جگر و اسهال و زردی و جگر و جگر و جگر و روغن و روغن و روغن و روغن
خضه و زیتون و زانبا جیغ و زانبا جیغ و زانبا جیغ و زانبا جیغ و زانبا جیغ و زانبا جیغ و زانبا جیغ
دوم سر و زانبا جیغ و زانبا جیغ و زانبا جیغ و زانبا جیغ و زانبا جیغ و زانبا جیغ و زانبا جیغ
بنها و سوزش زبان و دهان و پوسیدار و طلاء او جگر و سوختن اثنی و دفع و حرارت اقباب و غایه نافع و مضغ
و از او جگر و دفع کندی دندان سفید و مغز و دانه و بهتری و روغن و روغن و روغن و روغن و روغن و روغن
و کوکبی و از نافع و قدس و بنفشه و شفا از آفتاب و نافع و شفا از اعضا و تنفس و جگر و روغن و روغن و روغن
شکر و در بر و دین از زبان و بدلیش و روغن و روغن و روغن و روغن و روغن و روغن و روغن و روغن
ساقی و با قدر و شیر و زیتون و شرف و متفرق و شیره و بک شامه و از آن زکری از لقان و وسطان زرد
و اکل و در و وسط سفید و در طعم نایاب و قندی و طبعی و نافع و از آن کولان و بعضی از آن اقسام
بیا زبری داشتند از دوا و در کرم و خشک و سرد و بول و جگر و دفع سرد و احشا و مقوی و معده و سکن
در دگ و شامه و زیتون و سموری و شفا از زانبا جیغ و زانبا جیغ و زانبا جیغ و زانبا جیغ و زانبا جیغ
در دم کلا و با مثل آن بلبل و عسل و سبل و قوی است و مضر جگر و مصلحت کثیر **اسفند** و **ایوان** اسم یونانی بنام
برکش شیشه و بر لاج و بر لاج و بر لاج و بر لاج و بر لاج و بر لاج و بر لاج و بر لاج و بر لاج و بر لاج
بن و سفید و روغن و قوی و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع
و سبل و باقم و دفع و جگر و نافع و قوی و در دگر و مضر و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع
اب نازده او جگر و شیشه و کوش و صند او جگر و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع
در دگر و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع
دوا و دوا و دوا و دوا و دوا و دوا و دوا و دوا و دوا و دوا و دوا و دوا و دوا و دوا و دوا و دوا

و شفا و از نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع
اسم فارسی نوع صغیر و جگر و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع
سیناس اسم یونانی اسم خال است **سفر** اسم فارسی اسم شلات **سفن** اسم فارسی اسم شلات **سفن** اسم فارسی
اسفند و قدس و روغن **سفن** اسم یونانی اسم خال است **سفن** اسم فارسی اسم شلات **سفن** اسم فارسی
الکرامت **سفن** اسم فارسی اسم سفید است **سفن** اسم فارسی اسم سفید است **سفن** اسم فارسی
اسم فارسی از نوع است **سفن** اسم فارسی از نوع است **سفن** اسم فارسی از نوع است **سفن** اسم فارسی
نامند و طمان و بنای و شرات که شامه و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع
و در بعضی مکان کاذب است که راست است و ظاهر و باطن و جگر و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع
و زکری از آن و کوش و سفید و سفید و سفید و سفید و سفید و سفید و سفید و سفید و سفید
از روغن و جگر و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع
شده و در آن و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع
و سفیدی باشد و معلول او و اب سفید شود و زیتون و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع
و هر چه صفات مذکوره باشد و مصلحت و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع
قوة مسهل را زایل کرد و در مصلحت و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع
تسویه کنند و با مثل او مصلحت است و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع
نماینده سنای و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع
و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع
و در هر دو بسیار و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع
مخلوط آن و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع
و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع
و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع
و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع و نافع

الذاتی
الشیخ

مع الهاء
التي
التي
التي

تاریخ

التأمين شمع الحياة

والتحسين

الطبعة

القائمة العامة

الخطامع

التحريك
والاعراب

[illegible]

برنگی بندان و بنای کشی نامند و او غیر اقسام قطرات است و مقدار و قریب بقدر نیاز و کجی که از آن می باشد و در نزد
 زمین آن ها متکون میشود و در بین و اندکی در سر و در بعضی از قطرات و غلیظ است و اصلاح آن به دستور است که
 در قطره که در **نفاح** نوعی از بنیاد است و مسکونیت و از او نیز مناسب و ابهای حیوانات و میوه ها از تریب می شود
 و در هر بنیت و طبعی که خواهد یک گشتا از هر یک از عود و قفل و سنبیل و قفل و سداب و کرفس و نفاح و مصطکی
 و قاطره و کرب و ترنج باید که در سر و ترنج هر نفاح است که از شیر جو تریب دهند و آن مد قبول و مرطب بدنه و حبه
 سر و رطوبت را در ریه ها و مضر کرده و حجاب و دماغ و اعصاب و مصلحت او نیز طاهر است و اینچنان که مصطکی
 و سنبیل و قاطره ترنج هند که کثیرا لفظ و مقوی معدن و احشای و نفخ است و کبر ترنج اقسام او عسل و غلیظ و تریب
نفاح اسم جنس شکوفات **نفاح سورنجا** اصابع هر است **نفلاوس** اسم نباتی جوهره از جلد بیت **نفلا**
میوس جوهره است **نفلا میوس** فاشتر سنیات **نفیص** شاه جرات **نفاح الملیح** زهر المالحات
 و در بعضی اوقات و ناما سو جوهره که بر روی نمک معدنی شبیه بشوره متکون می شود و او لفظی از جنس و قفل
 کثرت **نفلیص** غصص است **نفق** حبل القدر است **نفعه** کل ذرات **نفو لیخ** خفات **نفای** اسم نباتی است
نفاح لکوره شکوفه آن کور است و در او سر و خشک و با عطریه و مقوی و مسکن فراق و قوی و قیاد و افعال
 قوی و لطیفه **نفلی** بسکون لام و کسرها در لغت بمعنی سفید و وی است و متفرق نیز نامند و بنیت بدینا و کسرها
 بمعنی زیم آهن و دریم معادن که از آن است و هر کوهی که از آن خیزد و در اصلاح اجسام معدنیست که هر یک را کافی
 محسوب می باشد و در وزن متفاوت باشند و نام از آنکه در طرق با لفظ یا بالقوه باشد که با افعال مخصوصه قابل گذارد
 چنان که در و اقسام چنان که با لفظ است و طرقات و معادن سبعة نامند و انواع هشت نوعند که آن هفت معدن است
 میشود و طلا و نقره و فلز و سرب و آهن و روی و نیا هر یک از معدن محسوب می آید و مس و روی از یک معدنند و در
 مختلفند چنانکه پلیسار و کربا و اجار و نیا و نوده است و مس از آن که آهن جسم معدنی بهم می رسد و روی و معدن بدو
 که از آن متکون می شود و بعضی خود رویان بنام روی و مس است نامند و بنیاتی طالع بقول گویند و آن در طبعیات زود
 می باشد و از آب آتش سیاه میشود و طلا بهر صفتی نامند و مس سرخ و مایل بر روی می باشد و هر دو قسم در وزن
 سبک تر از رویند و مس در با قوی سیاحت که با افعال مخصوصه چکش که از آن می شود پس فلزات تر و نود و معادن

نفاح

منظرات هفت و از یک معدن دو فلز بدست می آید که مس و روی نامند و در روی نیا اب و غلیظ الوجود است اشباه عظیم و قف
 مس سرخ و زرد و در اسم خاص و صفت واقع شدن و بنا فایده تحقیق این مراتب احدی بجهت عدم اشتقاق آن دو که از بعضی
 هر یک مذکور شد و میشود **نفاح** اقلی است **نفلی** بیوانی از نفس نامند درخت او شبیه بدین درخت سفر و خوشه آن
 مانند خوشه او بر کس و قی و طرف ملاصق شاخ سرخ و طرف دیگر سبز است و غلیظ سفید و سیاه می باشد و در طبع از آن
 برقی و بیسانی می باشد و گویند از سبزه او با نباتها از سبزه سفید می باشد و بعد از رسیدن کامل سیاه میشود و طبع
 اصلی نداشتند و سیاه و سفید نامش و بعضی نباتات و سیاه چیدن از و نند تر و در آخر سیم کوب و خشک و سفید و از آن
 آن و بعضی دیگر آن هستند و طبع خاص و جاذب و غلیظ و جالی و قی و قی و سمور دارد و قاطع بلغم و رافع سرفه دارد و در
 وضو النفس و ابراج و مغص و مقوی حافظه و مفتوح سد و دیاشیر و شکر چکان باد و رقیق کنند خون میوه و در مطلق
 اغذیه غلیظه و خلط غلیظ و رافع اربع تر و مقوی جگر و معدن و سفی آن و با دینه فاضله چهره لطیف و با دینه
 طبعی است و عصب و اعصابی عصبانی است و حوال او مخرج جنین و بعد از طبع مانع حمل و ضا و با زفت خلط خازر و در
 دامن بر سر و با نظریه و با قی و جالی و سرخ کشته و رخسار و با بیاز و نمک جگر و دیاشیر و موی و دانه اشک با
 عمل آن چهره چهره و جوشانده او در روغنها جگر و فالح و خدر و ابرام دارد و در قشعریه نهایی آورده سفید و
 او جگر طبع نصیر می باشد و فاضله و طبعی جوشانده او در کل جگر و فاضله و در دانه آن جگر و در سینه
 مضطربان که با بایست خفاش جوشانده باشند جگر بیت و سنبل او جگر دندان که خوردن در سینه الاثر و طبعیت
 او با موی جگر و در طبعیان معدن و دماغ نافع و عقیقه منی مصلح و عشق سینه و حلق و مضر کرده و جگر و جوی
 که خون ایشان و غور نداشتند باشد و جلیان با طبعی با لکه در بجاری و ولد داشتند و مصلح و رغبتهای سر است
 و در سرب و در عسل و در شربش نایلین شغال و بدلیش زنجبیل است **نفلی** اسم نباتی است درخت غلیظ است و گویند
 اعم از پنج وجود است و این جمیع در شیده و رخی غیر فلز است و اصل ندارد و بعضی از او سفید و ناز است
 در خواص و مضرش نیز و مصلحی مانند قفل و در ابرام جگر و در و در قوی تر از آن و مسوط او جگر سکنه و صریح نافع و
 بدلیش از قفل است **نفلی** نباتی است که در دانه های غری جاری و در کس شبیه سیرک و در شاقه بر کوه و در حاشا
 او بقدر درختی و در او دینه و ختم و شبیه خوشه و طعم او تند و شبیه بطعم قفل و در عطریه و بعضی فلزات را طعم

الكتاب
النافع

المجلد الثاني

22

مع القاص

[illegible]

المطبعة

10

باب کیست **کلیج** اسم فارسی چوبیست **کل** اسم چوبیست که از تنه درند و فصل غاش از وی میاید و لهذا او را
غشاق هندوی نامند **کلیمه** فارسی کرده است و یا صفتی یا قاعده و ترکیب که نامند بطی الاضم و مولانا طایف فی
الاضاد و معنی کرده و کتابت و غیره پند او از جبران جان فریب و صلحش و در ظاهر و باطن و سرکات و پیر و اولاد
و راه صلیبه **کل** بری و بجزی و اعلی میاشد بری و اعلی یاب او و یغادر و شغال و ترکیب آن نامند و آن کاها و اسکا
جمع پیش و تو دل افغ میگرد و مسک اند و در صفت یکدیگر نیست و دیگر قهری و آن فارسی خوانا گویند و در شکل
بختی باشد و بری کلانی نامند و چند از آن قسم حاصل میشود و اسکا اهل اصناف و جمیع آن در آخر ذکر کردیم
و غیر بیت و وزن او که و تر و زور و اباد و نیز خوش و بخت شوال نامند جمیع آن مجرب است نامند اما بجز چون که
قوی الاثرات و پیر و ایا و بعد و بعد در هم از صوم و کف و شیر و از اینها اولی و ثانی و دارد و قطره و اوضاع ^{اول} و در
و میان چشم است و چون بچشم کشیده او را با رطوبت دهند بخند که با باب یکسان شود و نیز و شغال کند و با آن
ناجیه اهل واجب کند بر خشک کشیده و رخ سیاه یکساله را در جای او یکبار کند و تعلیف نمایند بعد از آن در
کتاب کرده زن غاف شوال کند و غذای دیگری آن مخلوط نمایند باعث طای و کرد و از بجا است خصوصاً چون سر قطره
برورده و سه روز خورد شود و در هر یک روز یک نخور نیست و یکدک بچسک بست موضع اوضاع اعتقاد میشود
ببافت استخوان و عصب سبک با استخوان و اعصاب یکتسه و پاره شده انسان الیام زیرات غلظت
حیات و کتاب چسک بر او از چهره رفع میسبک دیوانه گردید بغایه موات و وضاد خاکستر و حمزه و اسیر و شغال
و حکم و خنثی کند و یا مسک کند دیوانه گردید و نافع است و طلای زهر را نافع و او ناید سوی زیاد چشم و بول
اورا نفع نالید و او شایسته نافع حال میاید و حمزه خازر و معین است و غرغره و تنقیر و وضاد سرکین خشک و حمزه خازر
عربست خصوصاً چون تعلیف با استخوان فقط کنند و او شایسته خون خشک کرده او با بعد از پنج و دوم و بدست و سرکین
خنک و حمزه اسهل الموی و در سرکین از حمزه خنثی کند و تعلیف او را قوی الاثرات و تعلیف دندان و نیش و کباب
گویند نافع خرزه خواب و حرف زدن و طایفه و اوضاع و بافت و چون نالید او را کباب کوب بر روی ایشان بخور و کرده و
در ظاهر دفع کنند باعث حدوث فتنه در آن منزل شود و بخورین کبابا فرموده اند که چون فصب سبک را خشک کرده در آن
بندند بغایه معین جماع است و کلیه قوی و مسک کرده و خشک و در خواص نامند اهل **کباب** ضمی او و بعد و مسکا اهل

الأمم
الملتفة

واحشی

و احباس حسی و باروش کل که بریا فوج اطفال اطلاق کنند بجهت گران و سببش ایشان و بر معدن حیزه فواید آن و رفع
خشیا ن و سیلان آب دهان و باینه خون و سیه کاه و حصر و در معدن و در دان و عظمه با فاعل دروغ کل که بجهت حیزه دارد
وطای و با دروغ کل که بر سوختگی اشن و با دروغ نورده حیزه فواید سویی و منع رطوبت ان و غرور و حصر که باینه فواید و برین
ن بعد از بول کردن با بجز کند یعنی در حال از بول یا بیدان از ن قابل حمل خواهد بود و از افلا و مضر و سفل و اشامیدن و اوج و کرب
و مصلحت سبل و بر و قد شمشیر نایک دهم است و دروغ لادن که کیکه او را در یک رطل دروغ زینوه و کجن مل بود و در
دیگر بر اشن خاسته که از نایک که سبب سد و ان دروغ بسوز حصر برود و اعضا و نقویر معدن و زکار و طوبی و سیه کاه و کیکه
ان باینه و فواید است **لاهور** معدن معروف است و غیره ان و اوصاف و شفاقت است که کبودی و اوجی و سببش خواهد باشد
و اگر از سنگ و مرمر باشد و هر چه باز و نخی و نایح و سنگ و ریزه ترکیب کنند و در او لهوری بی نیاید باینه غیر مغشوب
ان و مستعمل و طب غیر مغشوب است و در او لکه و مضروب و در او قود و در دوزخ و شک و مسهل و دوا و اطلاق و غلیظه
غلیظ و یون و اوصاف کنند ان از کدو و ان و ان خاصیت و افع سردی و اول قلب و جلال و جلال و تعقلین و اوزاف و خوف و اوج
و مقوی و ل و جلال و افع و فایض و افع امری و سردی و هم و غم و غرض و غارات غلیظه و معدن حیز و افعال و اوج و حصر
و معدن و معدن و یون و هم و دروغ و ترکان و ذود و اوج و حصر و قروح و ساعیر و نفع و اوج و حصر و غاف و فز و جبهه و اوزاف و غرض
بجهت حفظ جنین از اسقاط و طایر و ایاس که بجهت تعبد سویی و قطع تالیل و برص و غید و مضر و معدن و مصلحت
و وجوب که بوسه غیا ن و مصلحت کشا و عمل و قد شمشیر از نیش شغال نایک متقال و بدیش هم را یعنی است **لاهور**
اسم فارسی نایبست معروف و در افع و غرض و حیزه و یون و اوزاف و اوج و حصر و اوج و حصر و اوج و حصر
و غرض و افع و حیزه و افع و غرض و حیزه و اوج و حصر و اوج و حصر و اوج و حصر و اوج و حصر و اوج و حصر
معدن و کلسر مانند شقایق بود که از ان و غرض و افع و حیزه و اوج و حصر و اوج و حصر و اوج و حصر و اوج و حصر
مطبوخ و بیهانده و برده و برین و ایاس و مغرغ سفید و شیرین و ساقش بقدر چهار انگشت است از افع و اوج و اوج
و غرض و افع و حیزه و افع و غرض و افع و حیزه و اوج و حصر و اوج و حصر و اوج و حصر و اوج و حصر و اوج و حصر
از یک دهم تا در دهم است **لاهور** نوعی از تنوعان و افع و حیزه و اوج و حصر و اوج و حصر و اوج و حصر و اوج و حصر
مراد از افع و اوزاف و کلسر و سببش نایبست که افع و حیزه و اوج و حصر و اوج و حصر و اوج و حصر و اوج و حصر

[illegible][illegible]

بلک است **مصنع** بنید است که از آب پیوها و انار ترتیب میدهند **مصل** برکی قراقرط مانند
 رود اصفهان قازا گویند و آن مایه دو غیست که طبع دانه غلیظ او را کشک سازند و مایه
 او را با رو بیکوشانند منعقد نمایند بسیار ترش و سرد و خشک و مسکن حده خون و
 صفرا و تشنگی و زایع او را مایه و طلاء او در دفع ورم زبان و غرغره او در ورم حار کولاز
 بجز نباشد و مضغه او حبه قلاع طازه قاقا و مضغه معد سوداوی و موله نفع و قوی و ری
 الغذاست و مصلحت او در حاره و جوارشات **مصل** بنیاد مجیه و رمان البراست و ثمرش حبه
 الفلفلس است **مطبوخ** آب انکور است که از طبع نصف رسد و او را منصف بتر مانند لطف
 از شلت و در افعال مانند است **مطهر** بنفشه است **مطبخا** لوز است و لعوق لوز را با
 اسم نامند **مطر** باران است **مطر** بظای مجیه کلنا است **مطبا** باری و دوده و برکی با قرا
 نامند و اما مذکور شد **معتوق** شامل جم است و ماهو دانه است **معر** با غرات **معا** **میر**
 یونانی بانیست **معفار** صمغ الریت **معد** حصی الثعلبات **معین** ماذر یون است **مغاث**
 پخی است دراز و سطر و پوست او سیاه مایل به زردی و جوش مابین سفیدی و زردی و جوش
 او جوش خوشبوی و تلخ مایل به شیرینی است و نزد بعضی او پنج رمان بری که آن کلنا است
 و نزد جمعی سورنجان است و اظهار است که غیره رو باشد و از خیال که رخ خیزد و برکش باخو
 و غیره بوی مانند برک تر و کلس سفید و تخش مانند جالغ و انطاکی کوبیده می از او
 در نواحی شام بزم می رسد و در مصر مستعمل ضعیف الاثر است و در دوم کرم و در اول خشک
 و قوتش تا هفت سال باقی است سخن بدن و حرکت باد و با قوه قابضه و مقوی اعضا و با
 سکین پی حبه صرع و چون و خلط سوداوی و با عمل حبه امراض بلخی و در دگر و مفاسد
 و عرق النساء و نفوس و شقیه سینه و دیر و کرفکی او از و شکستگی اعضا و ضعف عصب
 و تشنج و استرخا و آن و صلابه و رحم و مداومه آن با آب غناب و کثیر حبه تسکین بدن و ضما
 او با کلا ری حبه جبر کرم و وی و ضربه و سقط نافه و تخم او در تحریک باد قوی ترین اشیا است

المیم مع الطاء
 المیم مع الطاء
 المیم مع الطاء
 المیم مع الطاء
 المیم مع الغین

و او مفر شاد و مصلحتش غسل و شربش و در ورم و بدش سورنجان و عاقر قرحا است و در ضما
قلت مغره و او را طین مغره نیز گویند و نزد بعضی غیر از طین مخوم است و آن خاک است که از رو
 خیزد سرخ مایل به زردی و با غرغره و در ورم سرد و خشک و قابض و مجفف و زایع و خابش
 القدم جمیع اعضا و حیض و اسهال و قائل اقسام کرم معده و حب القرع و باز و تخم نیم برش
 و آب کرم برک با رنک حبه قرحه اعمال و مثانه و با شک حبه فربه کردن بدن و طلاء او با سرکه
 حبه چمره و نبله و ورم حار و سوختگی آتش و با روغن کبجد حبه نری بشه و بر آن کردن آن
 و حقه او حبه قرحه اعمال نافع و اکثر او مضر و مسدد و مصلحتش شیر بدنه او شربش نادر و دود
 و بدش مثل او کلاری و ربع او کثیر است و چون دست را با و خضاب کنند و او را شش خنایند و با بخت
 روز و زنک خنای باقی می ماند **مغنی** اسم بعلی سنگی است قریب به قریب است و ببار سی رنگ کامر نامند و کما
 کوان طر و غرابان رنگ میکنند و از اکثر آن سرب حاصل میشود و آن پنج نوعی باشد یکی سیاه و یکی مایل به سیاه
 و یکی سرخ و یکی سفید و یکی بیرون زرد و اندرون سرخ و عمدت آن کوبیده که آن دویع است یکی را شنبلیله
 نامند و آن انقی است و با ری و آتش و دگر یکی سرخ مایل به سیاه و یکی بیرون زرد و اندرون سرخ و عمدت آن کوبیده که آن دویع است یکی را شنبلیله
 سیاه و دیگری زرد و قوی سفید و غنای سرخ میباشد و در جمیع اقسام و نقطه های سفید و حیض و غلظت
 و بقدی و در خندگی دارند و کذا زدن و ضا ف کنند آنند و او را قابل زدن کوفتن میسازند و با آهن
 نیز این فعل میکنند و در ورم سرد و در سور خشک و مقوی معد و شقی و طوبات و رافع حصاة و عسر بول
 و در ورا و انیام و دهن جراحت و با سرکه و غسل رافع کلف و برص و در از آن چرک و روغن و اشالان غریب
 و مضر و مصلحتش غسل و شربش و نبله و بدش مرقه شبات **معد** با دجالت و توفاج بر آن نامند
و معفار شکر العشرات **مفوم** فلین با دجالت **مغناطیس** حجر مغناطیس است **مغاث** عندی کلات **مغناطیس**
 بلغمه سیاه اسم خوش با بلبل دانه است **مغوس** اسم فارسی دماغ است **مغرا** استخوان اسم فارسی نخاع است **مغره** کافیه
 طین بخور است و **مغرم** یا **مغرم** و **مغرم** نیز گویند **مغرم** اسم فارسی لوبیت **مغرم** کسان انوار است
فل **المهر** زدن با دغیر است **مغرم** اسم نوری از فطرات **مغل** مراد از و صمغ و رقی است مانند دغی کند و

المیم مع الطاء
 المیم مع الطاء

المطاف
والنور
المطاف
والنور
المطاف
والنور

سورة الاحقاف

ان باید نمود و ضمید باشد ای غرض که زخم وسیع گشته بر نشود مثل پیلان و ترشیز که در جفده در روغن و ساریر
آکله و اگر ذراع گشت و قطع چندان میالفت باید بقایه نافع است اما بعد از سه روز بر نفسی ندارد چه سینه را سوزان
که مکرده در این صورت بر زخم جوشان آب سبب با بویست مثل طریون یا بول انسان و خاکستر نازک با سرکه و تر
باید و بنظر انرا بوی نافع دانسته اند و تریب و تقویت اعضا و فیسه باید که سید و معالجی و بدستور مالیدن
و چون باید نمود و از جاع و خوردن ترشها و هوای سرد اجتناب بسیار لازم است و نقشه سودا منجم و مسهل که در باید کرد
و این در او با انور فرموده که هر کس که اده شد خوف از آب نکرده و باعث نجات او گردد **دواء الترسطان** سوطا
زخم طریون مس و مقدری باید برشته که در توان ساییده و در جویان را با خطی نافع جزو کند و بگوید که فرموده
دایای که در مسهل باشد آب سود و در دم صبح و در دم شب تناول نمایند و در قریح و تریب و نشاء
طبع سخی کنند و جفده یا آتش بر روغن کل سرخ و آب برک خرم و لعاب بر قطن یا امثال آن بسیار مفید است
و اگر در طرف اوله در برهند که از آن بریند و چون طرف آب پوست کفتار باشد از خوردن آن اجتناب بکنند
و در آب کمر نشستن و بول کردن در آن بقایه مفید است و از غلظتها که کوشهای لطیف مثل مرغ پر داری
و به و بزغال غیر در روغن کوه و شیر و یا لوده و حلواهای فاش است و امثال آن تناول نمایند و شرباب روح ناب
بسیار مفید است و در این سر و بدن روغنهای رطبه مثل روغن بنفشه نافع و استراحت و خواب بسیار مفید
و خوردن آب پودنه نوی روزی صد مثقال بسره دفعه در سه روز نایک هفت از جگر است و آب بسیار زیاده
سه روز روزی صد مثقال بسره چهار دفعه بنوشند و در عدل باشد و اند و آب نیل از جگر است و چون ساقی را
که تیرگی بیلد و جگر نامند بنابه کتاب کرده بخورند و جگر را طبع نکند و با الحاحیه جگر دانسته اند و بد
کباب جگر سک دیوانه که او را کزین باشد نافع با فزاید و بسن آن نیز بر موضع جگر بسیار مؤثر است و دواء
الذراعی بالحاحیه رافع مضرب و از جگر با جمیع طبایست و چون از آن بنوشند اجزای با جلد مضرب میشود
بجوان بسیار که چاک حوام را کمال بنشیند که بجای است **دواء الذراعی** در این بزرگ فرمایند که **کلک**
نامند سوداها را انداخته بکجه عدس و قشرب کجه و مغلق و قنطاری و در جی و سبیل الطیب و زعفران و هر که
سدس جزو و جگر و با ساید آب قریح سازند و در روز دو نایک با آب کرم بنوشند **قسم دیگر** در این ساریر

و با انداخته سه شبانه زود روغن خفسانین و بعد از هر شبانه روز یک عدد روغن نموده پس خشک گشتند و انداختند
با مثل و عدس و قشرب ساید با آب قریح یا خنجر یا خنجر و دو دانه هر روز با آب کرم بنوشند **دواء ای زخم سباع** **دک**
جزو بنوانه و بنوشه و امثال آن یک شبانه روز بنوشد و غسل با یکدیگر خلوط کرده بر زخم بنشیند و بر
اسود و از آن باید و بر مزج و جگر یا کزانی که از کفکی اعضا و سقطه بهر مد بستور نافع است **مرهم دیگر**
خنجر و روغن زیتون و سر به با سوسر استخوان نمایند **موضع کردن** پلنگ و شیر و زوزا و اوله ادویه جدا بهر
کند مانند سرکه و خاکستر و بنفشه و غسل و بعد از آن با سرکه و روغن بنشیند پس مرهم اسود معالجی گشتند و فیصله
ناده که در نیم کرده باشند بقایه جاذب زخم سک و اشال است و اگر با فاعل با سرکه بدستور بنوشد و جاذبیت و جگر
زخم دندان انسان بنوشند و شرباب و بنفشه و روغن زیتون و شرباب کزیده انسان نافع است که
موضع زخم حیوانات در کند طایفه انسانه نافع است **دواء غالی** بر بعضی غیر هوش خرامست و گویند که
از این عرس زخم کستوری رنگ و دندان سبب طبع ریای یکدیگر میبندد و چون بر حیوان مسلط کرد و در جفیه
ان می سپرد که در آن اوقات در دندانها انداخته و حواله و کاه است که موث در دماغ و عروق کارد
و دایای و بسن دندانها که در بدستور بنوشد و غافرت و خالو و بنفشه و اشال است و اگر در هر بهر مد است و اگر
را اخر اینجمله خازن باید **دواء ای زخم لادن** در بدستور است که در رسوم ملذوم که گشت و در روغن ساق
عجیب اثرات و اصل واد خازن است و بهر نکون زخم نافع سینه آن با کلکیه شود و شرباب قریح و فاعل
و شستن مکرر آن موضع با یک کستره و جگر و فاعل و جگر و ان و بسن مایه نازک که شکم او را شکافته باشند
و حلزونان و گوشت حلقه و اشال **فصل پنجم در بیان ادویه که حشرات انسان می خوردند** و انواع از
دود شایع کوزن که برین بدستور بنوشد و زخم کزیده و سوسر انسان و زخم و سبب و جویبار و فاعل
اثر دارد و با سید که او که نوشاد و در آن حل کرده باشند و چون در سوزان مایه بنفشه و اشال است و فاعل
کردن و بنفشه و فاعل از روده است و طبع خشک و بر موی باشند و از آن موضع کنند و چون در سوزان
الوده و در جگر حلقه کنند و با فاعل حلقه نکند و از آن زخم نافع است و چون چشم او بر زخم
فاصله چشمش حلقه نافع میشود و با فاعل حلقه نکند و در زخم و اشال انسان و با فاعل

باعث از تیره جبهه خشت **عقرب** از دره کبوتر و انچه ما را از او گردید در عقرب نیز مؤثر است و سوزانیدن چند عدد آن
در مکانی باعث کینش مایه می گردد و چون چراغ شبیا در روشن در جای گذاردند حشرات منوجانجا میشوند و مکان
بعد از چراغ محفوظ میماند و بدستور بخوری که مؤلف امامه الاخطار فی الاسفار ذکر نموده و در ذکر اینده عوام
و بشه بعد بل است از اج سفید شوند و زهره سبکی بیخ مقل جند هم زهره است و تیره کوفه چها سال از دره و مکانی مکرر
دو دکنند و با شیدن آب مطبوخ با بونیز و حنظل و اسبند و سیر و بخت کشت بغایت مؤثر است و طبعی از فصل
از غیر با است **نیشه** طلای روشن با آب و روغن از تیره کزیدنی کشند و بخت و چون زهره و نوشاد را با آبیه
کا و چند روز در مکانی بخور کنند منع تولد بشته کند و تجرب یافته اند **کیمیا** یا شیده طبعی خشک و کشته کشند
از غیر با است داشته اند و بدستور آب طبعی حنظل و افسنجان و شونیز و کیک و اش از جمل ادویه مشهوره است **قال**
طلا کوه مولد در روز ولادت باب زهره باعث عدم تکرار شیش و تهای عمر او گردند و زهره را چون بر طاس باریک
بمالند در ساعت دفع آن بیکند و از غیر با است **فرباب** چون صورتی مکی از زهره کین سال از دنیا جو بداند
کنند و در جای گذاردند بیک سال از آن موضع بگویند و طبعی خرق میآید کشند او است و چون زهره را در سطل
کنند کسل از عبور بر آن هلاک گردد و بوی بیاض غصص کشند افشامر مکررات و بدستور باز کافور و روغن
زیتون و زهره می کشند **سار وارضه** یا شیدن آب مطبوخ خورده در کشتن کیک و ساس و ارضه از غیر با است
جلاب شکوفه درخت خیار و خیار و کشته جلال است **فاره** چون مویش را خایه کند و با دنیا آله او را برید سر
جمع مویشان الحانه را بر طیف میکند و پوست روی او را چون کدح سرده هند ساریو شان میگزیند و بدستور
از دره و زهره میگزیند و بدستور بیاض غصص کشند او است در یک ساعت **مورچه** از حنظل میگزیند و از دره
الوده بقطره تجا و زهره می کشند چون شیرینی ساریو شیار و در مکانی گذاردند و روغن کشان حنظل نفس کشیدن
کنند اما دای که دست احدی بر آن نرسد و چه کرده آن نکورد و از غیر با است شده اند و در جای که زهره را بخور کنند
مورچه هر که بخورد از آنجا نکند و از غیر با است داشته اند و اش را از غصص بوج سناج و هوامر و مار و قمل
مورچه و مکررات **کشمش** **مورچه** **دوا و دانا** **دور** **بسم الله الرحمن الرحیم** و آن مشق است و فصل
فصل اول دوا و زهره صفار **فصل دوم** دوا و زهره کبار **فصل سیم** در تجویب بعضی از اوزان بعضی

فصل اول دوا و زهره صفار **فصل دوم** دوا و زهره کبار **فصل سیم** در تجویب بعضی از اوزان بعضی
بکبار است و کیک که بجای از اینها باشد از جمله قسمی است و اختلاف در اینها از اوزان صفار و کبار و کیمیا
و از زهره و مصطلحات واقع شده در این مقام هر چه بخت معین طب و قضا و احاط اعتبار داشته باشد با آن
و با بدانت که جبهه و طسوج و قیراط و دانک و حب دوم قضی و مثقال و ذمی مختلف میباشند چراغی مذکور
از درم که از اینها است و نزد اهل تجربه ثابت شده که قدری از فضه که در مقدار کسا و بی باقی باشد
در وزن و سبب هر چه زیاده و وزن فضه بسیار و کما اساطین اظهار کنند که قدر درم در زمان مذکور و چند
بوده بخلاف مثقال که در اختلاف آن قلیل فایده و اختلاف هر یک در طبعی بر آن مذکور و **دوازده** که بقای
برنج ناسد بر ادا از او زهره دو دانته خرد و بخت **شعیر** **دوازده** است **حبه** از درم عیاره از درم غن و است که بخت
از جمل هشت خرد درم است و از مثقال عیاره از درم شعیر که چهار اوزه باشد **طسوج** از درم و جرات و از شفا
دو حبه و نیم کوه اوزه باشد **قیراط** از درم و طسوج است که شازده اوزه باشد و از مثقال و طسوج درم که بیت
از درم باشد **ذاتی** عیاره بی آنکه گویند و از درم و قیراط است که سی و دو اوزه باشد و از مثقال و قیراط و کیمیا که
جمل از درم باشد **زهره** و قیراط مثقال است **نوا** دو دانک مثقال است و نزد بعضی نیم درم قضی است **غرام** انجین
بجمله یک کدک و نیم دانک **عری** بعین هم مله هفت و قیراط است **کرمه** شامیه نزد بعضی بیاض اما و نیم است و نزد بعضی
سرمه قیراط و یک حبه **خوبه** از مطلق او یک قیراط است **خوبه** شامیه چهار حبه فضیست و سه حبه ذمی **اطلا** از
مطلق او و از مافلا گویند و نیم دانک و هشت **بافلا** اسکندر و نه قیراط است **بافلا** **مورچه** جمل هشت و نیم مثقال
که یک درم باشد و **اولس** نزد بعضی یک دانک مثقال است و نزد بعضی یک دانک درم و یوحان سوا این کویند
است **اکسوماض** از مطلق او و از هشت قیراط است و هرگاه در روغن مذکور که در مراد شازده در خشت و از
شوا به جمل مثقال و نیم و از عسل سه و قیر و ربع و قیر و نیم **دومی** از کوبیدن مثقال است و نزد قلیل یک درم و
از عرب از آن داشته اند **جوزه** از مطلق او و از نیم درم و خشت **جوزه** **بنظیر** یک مثقال است **جوزه** **ملک** شش
در خشت **بنده** یک درم است و نزد بعضی یک مثقال **ملقه** دراد و نیم از یک مثقال است و در عمل چهار مثقال
سناج عیس هم مله بیاض اما و نیم و **اقوی** یک و قیر و **قیاسا** و از هفت مثقال اند **قلیاض** و بقوله

بجای که در دست و پا و اندامها چسبیده باشد و در وقت خواب و بیداری و در وقت
پوست کشیده که آب و امثال آن کوبیده باشد و اگر منعقد و باشد بنمایند در پوست کشیده که در وقت
اجری بر آتش خندان است و بنمایند مستوی گردد **تسویه چنان که** باغ هنوی اسم خلیل ملک است
طریق کای هند بعد از مقشور کردن آن و بیرون آوردن پرده درون قدری کل سرخ و کثیرا با تسویه در
او اضافی نموده و در لثه تری بنشیند و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند
تسویه از روغن بنشیند و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند
ناخست شود و اگر یار و یکو ساید با سفید و تخم مرغ سرشته با چوب که تسویه نمایند با عسل از پی روی
کرد **تسویه چسب** چسب و درین عین و جراحات چسب کوا و در کسره با سر کین الاغ و اندک کشنور
خشت و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند و اگر در وقت خواب و بیداری
سختی ناشوی نمایند باعث زیادتی نمود و تحلیل و امیکرد و **نظایر** چسب سفوفات و غیره با دانه و آب و روغن
کرده بکنند و با آب و روغن بنمایند و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند
نمود **نظایر عسل** و امثال آن با روغن بنشیند و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت
آن فواید **نظایر عسل** و امثال آن با روغن بنشیند و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت
خوب کرده از سر آتش برداشته و ای مخصوص را در آن طرف کرده بر هم زنند و بپزد که را بپزد و از آنجا که در دست و پا و آتش
فصل سوم در عسل و روغن که تسویه نموده از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند
حرارة بکشد و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند و از آنجا که در دست و پا و آتش
و بجز امثال آن با روغن بنشیند و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت
هر چه شایسته با آب مخلوط کنند و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت
ناجیه مثل آنکه با آب مخلوط شده در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت
پوشانیدن ناخبا روی داخل شود و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت
و خاشاک آن که کوبیده و بنشیند و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند و از آنجا که در دست و پا و آتش

کنند و هر چه بنشیند و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند و از آنجا که در دست و پا و آتش
باشد و خشک نموده استعمال نمایند **فصل دوم در امثال آن** که در آتش کاشته شود و با روغن بنشیند و از آنجا که در دست و پا و آتش
و در آب صافی بپزد و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت
و کهنه که هم آن شد و در آتش کاشته شود و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند و از آنجا که در دست و پا و آتش
شود پس از روغن بنشیند و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند و از آنجا که در دست و پا و آتش
فصل اول در عسل و روغن بنشیند و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند و از آنجا که در دست و پا و آتش
سرد و هم بپزد و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت
بکند و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند
ادویه فرموده اند که کاه صبر را در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند و از آنجا که در دست و پا و آتش
و در آب بپزد و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند
امک را در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت
و با امثال او خشک نموده و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند
پس بنشیند و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند
روغن بپزد و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند
بپوشانند و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند
آب جوشان را در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت
چهار ادویه بنشیند و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند
اما بجز کاه و امثال آن با روغن بنشیند و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند
کرده و در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند
در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت خواب و بیداری و در وقت
نامیدن این بپزد و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند و از آنجا که در دست و پا و آتش تسویه نمایند و بی کثیرا استعمال نمایند

[illegible][illegible]

Handwritten text in Urdu script, likely a signature or name, written in red ink.

طبعة عثمان خان

پیرسٹا لیم

[illegible]

و بعضی اعتقاد اند که جزو حیثیت و ترکیب صورتی ندارد و خاص غیبی و اندر این عملی و با تناقض و صاحب این
ازان برینید و ظاهر است که این فن را اصل اصلی باشد تا بدین زهد و قناعت باطل و ابطال اکثر مستحقین و مشا
و ارتباط بنفوس و سیر و خلق با خلق اولیاء الله و اگر امر مفصل منعام جل شانہ صورتی نبندد و اگر نبندد بالا
باعت بر او و حال انحصار در چهارین علم کلید خوانند از خزائن ملک الملوات و بند و اگر میکانیک یا کاه و غیره
مطلع شود حکم دردی دارد که کلید باید و عاقبت حال شار و چنین درگاه معلوم دهای کاه خواهد بود و در غیر
ملاحظه شخصی ای پیدا و بدین اسناد ظاهر بر این عمل کردن بعضی سوز ای خام بخیز است چه در
دورین فن با علم منوع و افعال مشکلاست و جزئیات آن ممکن التصویر بتسطیر نیست و فی الواقع کوفتخ از
تالیفات عالم با علم باشد مکان ندارد که امر عظیمه بدین و در میان کند و در میان ایشان مختلف و احاطه
جمیع ان مکان ندارد که هر یک از جمیع اهل علم ملک شوق میبود هرگز در غیب بود بلکه اصطلاح خاص را
میاد و اگر رسالت از تالیفات خیر عالم عامل باشد بدین ابطال خواهد بود بلکه شرط اعظم مشاهده افعال
مخصوصه است از صاحب فن و ذکر اعل در خدمت غار و بان و اینکه این بیضاغت با عدم اطلاع بران
از تکلیف ترقیم این اصول کلیه نموده سبب است که اکثر افعال صناعت طبیب را در بعضی اوان ضروری میشود
و تالیف بعضی از ادویه را افعال مخصوصه با حق وجود ممکنست و چون در طبی الدیف غفله المومنین مظالم اکثر رسالت
معتبر این فن بشود و بعضی ادویه را اندر بر بطریق اهل این فن نموده بودند تا علیه بقدر امکان در بیان اصول
کلیه و الا آن مخصوصه این فن کوشید تا احوال عالم امکان را بدین تحصیل کتب منعده علم بر اصول
اصطلاحات این گروه حاصل گردد و اگر طایفه اهل فن باشد تحصیل عاملان کنند و از مطالعات این مجموعه
توانند مدعیان و کوافدا از نو و دیگر معرکه ارایان بساط تعلیم سر تا سر معیشت خود را فرسوخ و
طریق مشتمل است بر پنج حل و سه عقد و حاکم **حل اول** در باب چهار اصطلاحی این فن در بعضی اصطلاحات
حل دوم در قواعد نظیر و تصحیل و تکلیف و مانند آن **حل سوم** در بیان آلات مخصوصه علم صناعت **حل**
چهارم در قواعد کونن بعضی از آنها و غیره تبیین و سایر تدبیرات اجزا **حل پنجم** در بیان بعضی از خواص فلزات
و اصطلاحات و غیره آن متعلق است **عقد اول** در قواعد **عقد ثانی** در قواعد بنسبیه **عقد ثالث** در

قواعد عام را بدین احوال **عقد چهارم** در خطی طریقه **حل اول** در بیان بعضی اصطلاحات عامه عبارت
جزوا عظم کثیر است و اختلاط بسیار و در آن واقع شد چه در بیان مذهب این فن خبری داد و مطلوب بود و جزوا عظم
تدبیر آن نموده اند تا بعد جریان و نفوذ و اصل را رسید و قائم انوار گشته و در بعضی عبارت و شعر است
اکثر اهل صناعت در آن متفق اند و در برخی عبارت و از ویق و در بعضی کنایات از کبریت و تحقیق میبود که مدبر
مستعمل این و اصل را فعل تبیین و غیره و اصل عبارت و شکی نیست که هرگاه اصل دارد و قائم انوار و کدازند و در وقت
صیغ کند و اصل عبارت و رفع اشتغال و تسوید شود و رفع غل منظر قات میگردند و بعد از آن اصل را و ترتیب آثار و
هر یک از اهل این فن را با این وضع نموده اند و طریق دیگری بیان کرده **روح** عبارت از اجزای لطیفه اجسام که
قابل قوت بوده نموده و صعود و غوص و غیره آثار از او بدین احوال و جمیع و تلبیس و تسلیم و مانند آن و هر چه در آن
اجزای لطیفه بسیار غالب باشد از ایشان ستمی روح است مانند جوهر زین و کبریت و جوهر زنج و امثال و مشهور و
امثال آن **جسد** عبارت از اجزای کثیفه اجسام که قابل وقوع آثار روح باشد و هر جسمی که اجزا اوستی و جاذب لطیفه
باشد ستمی جسد است مانند منطرات **نفس** عبارت از جسمی که عجب لطافت و کثافت و حد وسط بوده و پایه انوار
روح و جسد تواند شد و واسطه جریان اجزای لطیفه ضابطه در اجزای کثیفه باشد جسد تواند گشت **کبریت اجزا** عبارت
اکثیر شمسی است چه در رنگ سرخ میباشد و از علامات خاصه اوست **ورق شجر** تصور موی سبب است **اسرار**
زین است **اصطلاح** کبریت و اول را انی و ثانی را کونن مانند **کتاب** از غفله است و او را اول نیز گویند **عطار** عبارت از
رویی نوینا که شبیه باشد و ثانی کنایه از سوز و بعضی عیاب را نیز عطار و نامیده اند **زهر** عصار است و ثانی عبارت
از است **شمس** در هیئت و ابع کنایه از آن **مخ** حدیث است و خاص نیز گویند **مشرقی** فعلی است که رصاص را
و سار کنایه از است **زحل** هر بیت و از طایفه مواد است **عقاب** نوشاد است **علم** از نجات **عروس** کبریت است
املاح عبارت از اقسام غلیظ معدنی و صنایع و نگار و روشن و جوهر و نوشاد است **نوشاد** را **اصطلاح** عبارت از نوشاد
نوشاد افغانی عبارت از نوشاد و بیت که نایب می نموده در اقباب گذارند تا اجزای لطیفه و صعود نموده و با طراف
ظرف نشیند **ارض** عبارت از ماده اکسیر است که سخی و تسقید و تشویه و غیره احوال و بویاری شازند **چهار سوز** موی
سراست **صراف** عمل تلخ است **میسو** شور است **حل دوم** در قواعد نظیر و تصحیل و تکلیف و مانند آن **نقطه** عبارت از

نابصف بطریق انکشی بکل حکمت بکین خطای مشغول را خود کرده باشد وزن او نیز اذینا و رقیع مذکور
کرده بر روی آتش غالی جوشانند تا دو دان از سیاهی صغیری برسد بر طرفی و بجز صفای صر و ان افکند
در این وقت انحراف از نفوذ با غلوط باشد بر روی نیز آب آمده بر مس لایق میگرد و مطلقا صاف و رغن غلظت بجمیع
هر جز از مظهر فای با غلوط باشد بچیل و بر روی نیز آب غار و قی و بطریق سوم مذکور شد **طیاره** در کونین و بعضی
از اجزاء و تدبیر اجزاء و تبذیر بعضی از آن **صفت سیاه** از اجزاء است که وضع شعله کربت کند و غایب گرداند
و در عمل بخیر و عافیت و باعث جزیان او و ارض غار و اعتدال کند و معقود اجزای سازد و تسبیح نماید و از
کتاب بحیرة نقل شده و تجرب دانسته اند بر کله قلی را نامی برسانند و نقطه کنند و آن تسبیح بخیر نمایند و
بدستور ملح القلی و نوشادر و از بر و شکر و زهره بکبر در سر که حلقه نمایند و غلظت تر و بود ناز و هر یک در
باسر که مذکور باشد نقطه کنند و با مقطران اجزای ثلثه را بعد کاشی نموده نقطه نمایند تا چند ضرر و عقد
ارض غارب و تسبیح و جزیان بر عمل یافته اند **دیکر** که تسبیح آن شریف را حل کنند و در نقل شش بر نیز
اعلی از غار ثبات شده اند از براده حدید و براده نحاس که همزج نماید بکرم نموده زعفران ترتیب دهند و آن زعفران
را با سر که نقطه کنند و چند بار در مقطر نموده تکرار نقطه کنند و از اکثر مقطر مکرر زعفران الحدید را
سر که ناقص تر است **دیکر** زاج زرد را با سر چند دان او سر که نقطه کنند جهت کربت و زینت و صابر چند
تسبیح عی عدلیت و یا بدستور آن تسبیح و سخن نمایند **دیکر** بوزه ارمنی و بوزه سرخ را با سفیدی تخم شسته
کو زه شمالی بسوزانند و آن را بر عاده عمل نمایند بر با غلظت و استویه نقطه نمایند مقطر مذکور جمیع اجزاء را حل
و در تسبیح او ساج معادن و الحاق و ضیع آن بشریف از جزیان دانسته اند **ایضا** کربت با آوزان ان با اقل
تسبیح نموده هفت بار نقطه کنند اول و ابلون را بر رسانند **ایضا** پوست خج افح و جزیان پوست انار و بود و بود
بکرم و نقطه نمایند عقد غار و نماید **ایضا** کوشه حلو و را با شالان نوشادر و نصف کربت و سد و او تمام سخن بلنج
نموده نقطه کنند و در عقد رقیق افعال بر سر و در شش بر زعفران دانسته اند **دیکر** بوضی چون قلی را در سر که حل نموده
بجر غلظت صاف کرده با شش عقد نمایند
بازده تخم مرغ بخت مرغ کرمه بازای هر مدی سرور نوشادر
اضافه نمایند پس الفشر به روغن بکرمه در نقطه جزیان و طفل معادن و غلظت و جزیان اصل جاز را با ان حل تا اصل

بار را ثابت کند و اگر نوشادر ثابت باشد قوت تر است **دیکر** چون بید بخور را با خردل سرخ و مطلق غلوط تقطیر
کنند تا درین بر تیره اقل سازند و تجرب شده اند **دیکر** مستقی غار الا حار است و در تجرب کاسیر مستعمل است و قیر
تاج زرد لای و از و سالیان با دویست در سر که بسیارند در شش بر طرف مطلق سرخ کرده بر روی آتش
بسیارتری گذارند تا سر که رنگین شود پس سرخ علقه صاف نموده با بجز در زجاج و بیل در زعفران حل میدود و
در شب نیمای و یکدر در تجرب در طرف مذکور کرده در افتاب بسیار کرده و در خاکستر کرمه و کرمه نام گذاشته
پس سرخ علقه صاف نموده استعمال کنند **دیکر** مستقی غار الملح تسبیح آن باعث سفیدی کربت و زینت است و
موجب بران و تکلیف طلق و رقیق دانسته اند ملک طعام شب ثانی نوشادر و استویه بر شش بر نقطه نمایند
دیکر مستقی غار الفرج است تسبیح آن نموده و وزن از عید مصعد را ثابت و جزیان کند و چون در موی صلی
را با ان طنج دهند عقد نماید بکرمه زعفران الحدید را با و جزیان و نیم زجاج القلی و نیم زجاج زرد حل
در سر که صاف را با شش عقد کرده باشد جمیع را با سر که نند و چون جمیع سخن نموده نقطه کنند **دیکر**
مستی بدین را بکرمه و در تسبیح اجزاء و اجزاء و ثبات اواح بر بدید و در عمل قری و شش بر مستعمل است
البیض را با زدن او نوشادر و مطبوخ و معقود سخن بلنج کرده در طرف سرخ مطین که شد و وصل نموده باشند کاشی
در آتش زبل گذارند یا سر که کرمه در طرفی کنند که چون بر روی میوشند فضایی را ان نمایند و معقود
و وصل اعظم کرده بر آتش گذارند بعدی که طرف در دوسر ساخته سرخ شود پس اخراج نموده بوزن ده را و ده هر یک
شد باشد نوشادر و اضافه نمایند و بدستور و آتش گذارند تا سر که او کوبای آتش زبل در قون حار کنند و در جزیان است
بعد از ان نیز سالیان بر دایت مکان نمادند حل کنند و غلظت نموده طفل و را بعد نصف و نوشادر اضافه
نموده باز آتش گذارند شش بر سخن نموده بدستور حل کنند و نقطه نمایند بعد از ان طفل را با مقطر اول و ثانی سالیان
سوم حل کنند و غلظت نمایند تا تمام مقطر گردد **دیکر** غار الفجر و زاج را چون خواهند تصفیه کنند باید
در آب حل نموده و صاف او را بر علقه جزیان کرده بخور شاند تا غلظت و معقود کرده و یاد افتاب بچیل سازند و شوب و ملح
را نیز تصفیه بدستور مذکور کنند **دیکر** نوشادر و جزیان قری و استویه با املاح مانند ملح القلی و ملح اندر آن
تصفیه کنند و در عمل شش بر زعفران الحدید را با و جزیان و از عید کرمه و شش بر **طیاره** غلظت طعام را سالیان و کرمه

کوه کوی بگذرانند و باقی که بوزن در دانه و نقصان در و با شد باید خانه آتش بسیار کند و عارضت ثبات اوقات
 که نقصان در وزن احموس نکند و اوراق او چنانست که چندان در تحت دین کنند که غلظت از آنجا نماند
نوع اول املاح و شویب و بوره و شکا و شوره و زید و الجوز و الحیات باید نرم سازید و در شانه کاوا
 در روده کوه در مکان خشک بگذرانند و در دین آب که را بخیزد و بخار آب بطلان نماید **نوع ثانی فوشاد** پنج جز
 طبع الفلج با یکجز نوشاد و مضعد سایدین با قش نیم قشور کند و در حین قشور صحن بلع نمایند و بدستور یکجز
 دیگر نوشاد و راضا ز غوده اعاده قشور نمایند تا ساری طبع فوشاد و مخلوط گردد پس بند است حل کنند و بعد از
 چون بخیزد شود سایدین استعمال نمایند و در وقت در حل طلق و سایر اعمال عیال اثر است و چون غفاب با بحرود
 بهلقه طبع دهند تا یک کوزه در **نوع سوم فوشاد** چون نوشاد و صاف سفید را با مثل از اج زرد کای و عشان
 زنگار صید کنند و هر کوزه در **نوع چهارم سحاب** زینق را با عشان طبع الفلج با قطرات سرکه بپاشند تا ناپدید گردد و در وقت
 او را بر روی خاکستر که در در یک باشد با اهل که در عشان دین آتش کرده باشند تا از کوی با نماند با یک کوزه
 تا بطوبه که رفع شود و با هستی حرکت دهند تا بعد مغز قی جمع گردد پس باب ششست را عشان شوره
 بدستور و با که سایدین شوره را بپاشن از آن رفع نمایند و این را نشسته گویند و این عمل باعث پاک کردن عشان
 عید میگرد و پس با نصف او نوشاد و نصفان طبع الفلج صحن بلع نموده از غلظت مکلس فرس و لحاف نموده
 تصعید کنند و بعد از او را بدستور با اتراسل کوه سایدین اعاده تصعید نمایند تا سار و با نماند تا مال
 معقود گردد و اکثر تصعید هفت مرتبه است که با شایای مخصوصه جمعه ما زجت با سایر ارکان در اکثر امور قوی
 کائنات اما تخیر عید چنین است که به تصعید مرتبه ثالث را با نصفان که بر پت الصفر و ربع آن زاج زرد معقود
 مصفی و غلظت او نوشاد و هر صحن بلع نموده با قش غلظت مکلس بدین لحاف سار و دیگر تصعید کنند و در هر
 تصعید بخار را بخاری میگرد نمایند تا بعد از آنکه تخیر سرخ گردد و این در امر در شش شطرت و اقل این
 این تصعیدات نرم تر باید با غلظت خارق و سیاهی که بر پت نشود **اما اندیم و تکلیس** است که بعد از تصعید
 در قی طبع کنند و یکوزن و نیم آن نیز با قش و در وقت که در طبع سیور مذکور شد باید در قی در قی در قی در قی
 شکست قی نکند و هرگاه زینق از آن بخیزد و در دانه ظاهر گردد و قطرات بول تا بندد و در سه شغال بزرنگ

از جوش را با زیستد ابلق بر آن استوار نموده چاکستر که در چنانچه در فاعله نقطه یا فاعله مذکور شد
 نقطه نمایند و چون تیواب تمامه قطره گردد و بعد از مکلس مشاهده کنند و این را بر چینه سهولت تصعید است
 پس مکلس را با اتراسل مخصوصه تصعید نمایند و تیواب نقطه حبه عمل قشور از عفران الحدید و اجابت خور است
 و دستور او است که براده حدید را بعد از شستن با آب غلظت چندین مرتبه که سیاهی آن نماند که در در قی طبع کنند
 هموزن او تیواب مذکور را در غلظت بندید و رفع جوش و دود از آن قطرات بول کنند و بدستور نقطه نماید و ترا
 نمایند و بعد از آن با قش بند براده مزبور زعفران میشود **اما اندیم و عقد** است که با صاف و با بلع
 تند با لمانصقه در سقره اصفی که در دیگر عید را در آن انداخته شود شاد و چهار جز و نوشای هندوی را در سایدین
 سه دفعه بریزند و هر دفعه تا دو ساعت بجوشانند و چون خواهد از جوشیدن پس و دهانی بر آن بپاشند و بعد
 شرفقت ساعت که جوشیدن باشد تا شستن او را در لخته دیگر را با بلع شوند و بعد از آن در بطری کوزه نو
 در آب حل شود و چند جوش داده از آن بعد از یک کوزه را با آب بپاشند و در آنجا با خاکستر که در یک کوزه باقی
 از نوشای با غلظت باشد بندید و رفع جوش و دود نماید که با آب نوشاد سرخ و بکود شود و باید بعد از خوردن
 عمل عید است **عقد دیگر** فرا مصفی را در بوتی که کند که قش و لحاف آن سقونی باشد و بر بوتی را در غلظت
 شد و وصل نموده را شستن بگذرانند پس سقونی که غلظت قش نهان شود در آن دانه و قی معقود میگرد
 و بجهت او کوپتا اصفی باشد است خصوصاً که اندرون او را بکلی بوتی اندوده باشند **عقد دیگر** است
 انداز به او را کوپت زعفران الحدید را با آب معقودان بپاشند تا خوب حل شود پس فرا مصفی را در بوتی
 سقونی که در آن از این محلول در آن بریزند و وصل بوتی نموده با قش بر طبع دهند و در دانه و در کوزه را
 معقود گردد و از آنجا که عقد فرا نمایند مذکور شد و چون نقره را با کو که در مکلس کنند بکری که کو که در او
 مکلس نموده و جزو فرا را عقد نمایند و بجهت دانسته اند و چون زینق هم الفار را با استونید و با چندان هر دو
 چند سقونی مقصور صحن بلع نمایند و بعد از آن که قش لحاف کنند فرا زینق کوه و با عدم انفعالات
نوع دوم کیم است که با شایای مخصوصه جمعه ما زجت با سایر ارکان در اکثر امور قوی
 بخوشانند تا کبریت حل شده در روغن سرخ گردد و در دانه مثل کبریت نوشاد را با سایدین بدفعان بر روی آتش نشسته

بر وزن غریب و کند و سه بار بطریق زینج تصعید نمایند **طریق یک** دو جز و نوشاد را با یکدیگر در یک سینی بنویسد
 باب تکراره بعضی بلع خشک کنند و در ظرفی مطین ناسه ساقه را افشانند مثل افشان کردن گذاشته پس بنشینند و یا
 نوشاد در حد یک انصاف عمل نمایند یا چیزی که بر صفحه لغزنده دو تکه را در پیچ و هر چه باغش سفید کند و غرض
 نمیشد **طریق یک** شب بماند اسامین در جوف و باغیان و غیره در مکان غشاهل کنند و با شب عمل کنند
 کبریت را با ساینده سفید و ثابت میکنند و بدستور نوشاد و عمل و را به نجان نیز میریزد **طریق یک** در زینج و
 بر آق و یک جز با ربع ان ملک مشوی نرم بنمایند و صابون خشک را فی بقدر غرض و زینج و رو کرده و ربع ان سرکه و
 نیم وزن ان در وزن کچال یا نیمه تازه که بر روی افشان گذاشته باشند عمل نمایند و زینج و ملک مسوی ان اضافت کرده و
 دهند تا زینج منعقد گردد و صیقل شود و بچوبی که در دهن و زینج و صابون شد زینج منعقد نمایند و افشان
 نرم باشد تا احتراق در جوف زینج واقع نشود پس منعقد را گویند در ظرفی که در افشان را ظرف را به ناله کنند که
 بلند بیج و دو سیکره رف جوف را شود و باید زینج افشان نشود و زینج افشان کنند که منعقد نگردد و بعد از رف جوف
 نموده در سرکه و ملح الفل طبع دهند یا غیره چنانکه در انگاه مثل غبار ساینده با رف مطین با رف بلند کافور و
 تصعید افشان بسیارند که در دو ناله افشانند یا یک ناله که با جوف را مانند و ف سفید گردد و اگر در جوف
 سیاهی باشد یا با غشاهل ملک ساینده و روغن کچال یا سیر شده بدستور و تسویه با افشان نیز کنند و بعد از تسویه
 ملح الفل طبع دهان مکرر بشویند تا رف ملک شود و اگر با موم چند بار را استویه کشوی که در ملح الفل طبع داده
 بشویند رف سیاهی او میشود و علامت تصعید او در دنگردن حد افشان است و بصری نموده اند که به ناله کچال و
 بر بیت جز و زهر منقح طرح میشود و او تکرار سبک و زلفش نقصان نمی پذیرد **طریق یک** دو جز و نوشاد را با یکدیگر در یک سینی بنویسد
 در تغیر قریب زینج از ملک بلع نیست و بود و با غشاهل سرعت و ب است و یا غشاهل باطنی است و با غشاهل کلی
 او با اجزای مناسبه که بر باطن و سفید زهر و پیچ و مشربیت و غیره انصاف کمال است که براده یا ورق
 داد و در آب غار و یا اندازند تا محل شود پس زینج را جدا کرده با اندک دلو به تریاکی که با او باشد او ملک اندازند
 بنمایند و در بطریق افشان و غشاهل کنند و هر چند افشان را در آب میسوزانند یا در آب سرد و یا در آب گرم و یا در آب سرد
 پس آب صاف بشویند تا ناله زایل گردد و از خواص الفل است که یک جز فله ناسه چوب زلال و محض ساینده ملغمه میشود

و چون ملغمه را بر زهر که کرم کرده باشند طلا کنند و افشان نرم که از ناله رف فرار شود مفصل کند و غرض
 ملین غرض مطهر فسا که در مطهر که اندک کشت غلیظ و سایر جوارح که او با بوره قد بد کرده باشند بر سر مطهر
 او را گذاشته قدری بر آن باشند سرخ الذوب و بغایه زرد کنند و در حد یک جز و باغیان و غیره در مکان غشاهل کنند و با شب عمل کنند
 مشرب سازد و ملح الفل و زاج سفید و ملک را رف سواد قرار دهد که بر آن بنمایند و در آب بنمایند **طریق یک**
 ان خواص است که چون جز و کچال و زینج و سواد را با اول رسانند و متعین و بقدر جوف و ملح جوف سابع بر نیم
 سادس اید و **طریق یک** بعضی افشان که ساینده در کچال افشان یا روغن شیره جوف بقدری که چنانکه افشان بر روی
 افسند بر زینج و جوف باشند تا روغن با آنها رسد پس افشان کرده دهند و با با غشاهل صواب و با ناله افشان
 سیاهی که در پس آب ملک کرم بشویند و بعد از رف دهند و با غشاهل صواب و با ناله افشان را با اول و بعد
 با افشان خشک کرده بدستور و با ناله افشان و یک شانه زرد افشان گذاشته بشویند و تکرار عمل نموده تا
 برف سفید شود و هر که در کوزه کوی نماید افشان شیبان که نشد باشد که از اندر در سر مرتبه سفید
 میشود و از خواص جوف است که جوفی و جوف را در باغ رسانند و غشاهل و با ماء الاحمر بدستور است که **طریق یک**
 بعضی با ناله در دهن بقدر متعین شقیه نمایند افشان نرمی کنند تا خشک شود پس ساینده در ظرفی مطین
 شبانه و زینج افشان چون تسویه نمایند داده و از ده و میرسد چون رنگ او غشایی نموده که علامت کمال است **طریق یک**
 کل ترش با جوفی و با جوفی با ناله سرکه و ساقی مستقی زهر اند و رف جوف او میکنند بعد از انکه صفای او را فاسد
 مکرر در ان اندازند و چون آبکینه و کلن بعضی ملک را با تسویه ساینده با تسویه نیم جوف کرده بر صفحه طلا
 غلیظ کرده بعد از خشکی ان بکند از ناله رف سواد جوفی ان با کلن میشود و چون شب بمانی و فله اندازی و
 را با تسویه در جوف مثل ان سرکه نشود عمل کنند و زهر را با ناله افشان را در ناله صفا از او مکرر نمایند
 دو ان فر و بر زینج جوفی که دیگر سرکه سیاه نشود کمال شقیه است و چون با مغز که در ان از او مکرر نمایند یا غیره که در ان
 و اکوبین بر آن بنمایند مفت است و تخم بادغان با غشاهل و زینج و زهره را رف غشاهل است و چون جوف
 که از زهر ان اضافت نمایند و بدستور و با غشاهل که در جوفشان با جوف نامند و اب فله افشان جوف شقیه جمع معاد
 بغایه تری و بتسویه است و طهر جوف را چون با ملح الفل و شیبانی ساینده در سرکه حل نمایند و زهره را با ناله صفا

در کوزه مطین یک جز و در جوف صاف افشان و با ناله افشان و با ناله افشان و با ناله افشان

XX

قسم ثان از دستور انجاء منسوبه منقسمه و مشتمل بر شصت و ستون

بسم الله الرحمن الرحيم و بسم الله

در بیان اعالی که متعلق است با دوی مرکب و ذکر هر یک از مرکبات چون هر علت و مرضی را باید تا
مفرد مد او نمیتوان نمود بنا بر این موافق هر یک باید ترکیب از مفردات کو و هر چند از مرکب قلیل
الاجزاء مقصود حاصل شود بهتر از کثیر الاجزاء و سبب کثرت اجزاء بسیار می باشد مثلاً در
چیزی که بدرقه دوی مقصود باشد و یا مصلح گردد و یا معاون شود و یا تقویت و تقوید
او منظور باشد و امثال ان از ما محتاج الیه از دفع کراهت حلم و حفظ قوه کیفیت و اختلا
کیفیت استعمال ان و باید در مرکبات اجزائی که اصل و عمد باشد و از کبار او و باید حذف
نکند مثلاً قرص افی از تر یاق کبر و هر چه مفسدان باشد داخل نمایند بلا در که ضد قهر
افی و اگر او ویر تر یاق و هر چه از او ویر که اثر هر یک ضد دیگری باشد و قدر شربت ساق
نکند که فعل یکدیگر را مانع نشوند مثلاً ساقی اجزائی سهل با اجزائی ثقیض و باید طبع
علل و طبیعت اعضائی محلوله و طبیعت او ویر و خصوصیت ان هر عضوی و خلطی و فصلی
و مکانی و عارضی و سنی منظور باشد و چون بعضی از او ویر شدید القوه اند مثلاً افیون و
زفریون و بعضی ضعیف القوه و بعضی ضد فعل دوائی شدید القوه و بعضی کثیر المنفعه و یا
منفعه خاصند مانند غار یقون و بعضی قلیل المنفعه که زیاده از یک منفعه نداشته باشد
و بعضی شریف الفعل و بعضی خسر و بعضی مشترک النفع اند بار پیری و بعضی در منافع
منفرد و بعضی ضعیف قوه او ویر نافع اند پس در ترکیب شرط است که از کثیر المنفعه و بیشتر
و از ضعیف القوه کثیر المنفعه قدر زیاده داخل کنند و از قوی القوه و قلیل المنفعه کمتر از آنچه
در منافع منفرد بود و از هر چه شریف الفعل قلیل المنفعه باشد بقدر مقصود کنند و از آنچه
قوه دوائی نافع را ضعیف کند بقدر ضرورت و از دوائی قوی کثیر المنفعه را ضعیف قلیل
المنفعه قدر متوسط کنند و بدستور در مراعات عضو علیل قلت و کثرت مقدار او ویر مختلف

میشود چه هرگاه عضو بعید باشد از دوائی کثیر المنفعه شریف ضعیف القوه قدر زیاده باید
کرد و هرگاه عضو قریب باشد مثل معده و مری بقدر اعتدال کند و اگر با کثرت منافع کثیر
القوه باشد از مقدار معتدل نیز کمتر باید کرد **طریق دانستن مزاج مرکبات** است که
اجزای حاره و بارده و رطبه و یابس هر یک از مفردات ان ترکیب را از قرار قدر شربت ان حساب
نمایند و اقل را از اکثر وضع نموده باقی بر سقی عدد او ویر که عبارت از عدد شربت هر یک است
قیمت کنند و خارج قیمت از مزاج مرکب دانند مثل مزاج مرکبی از زنجبیل که در دویم گرم و
خشک و کند که در سیم گرم و خشک است و بنفشه که در دویم سرد و تر است هرگاه از زنجبیل
در شربت باشد و از کند و بنفشه یک شربت اجزای حاره این مرکب یازده و بارده شربت و یابس
مثل حاره و رطبه مثل بارده خواهد بود بدین صورت **حاره** یازده **رطبه**
یابس زنجبیل **کندر** بنفشه **اجزای یابس** اجزای **یابس** اجزای **یابس**
حاره یازده **رطبه** حاره یازده **رطبه** حاره یازده **رطبه** یارب چون اقل که اجزای بارده
و رطبه است از اکثر که حاره و یابس است کم شود پنج جزو از حاره و پنج جزو از یابس باقی میماند
و چون پنج یارب سقی عدد او ویر که بحسب عدد شربیات چهار است قیمت کنند خارج قیمت یک ربع
است پس مزاج مرکب مذکور در او باید درجه دویم گرم و خشک خواهد بود و علی هذا القیاس **طریق دانستن قدر شربت مرکبات** است که بعد از تحقیق وزن عدد شربیات مفردات ان
جزوی از مرکب یا حد ثانی که نسبت ان مجموع وزن مرکب چون نسبت واحد باشد بعد شربیات
مثلاً وزن مجموع اوسی در هم باشد و عدد شربیات مفردات ده چون واحد نسبت بدیهه که
عدد شربیات نسبت عشر است پس از سقی که وزن مرکب است عشر اخذ نمودیم که ان ۳۰ است
و اگر فرضاً عدد شربیات سی باشد و وزن مرکب ده شربت ان مرکب ثلث ام خواهد بود و زیرا
که نسبت ده چون نسبت واحد است بعد شربیات که سی باشد و مرکبات سقی است بر
بست و چهار باب **باب اول** در ذکر معالجات کبار و صغائر و تر یاقات و یاربجات و معالجات

توجیه است که مذکور شد و عدد اجزا بفرایض هفتاد و پنج شود **اشا** طریق ساختن است که هر چه چوب
 و چوب و برک و شکوفه و تخم و قرص باشد علیحدگی بماند که غبار او بیرون نرود و از بر و
 بسیار نارین مثل غبار بیرون کند و بعد از آن هر یک را بوزن در آورند و هر چه صمغ و زریب و
 عصا را است نیم کوب کرده سه شبانه روز در شراب جھوپی یا مثلث یا غسل بپختند تا خوب
 حل شود و هر چه مایع است مثل غسل و شراب و روغن بلسان باید در وقت ساختن هر روز
 بروی آتش نرم بعد از قوام غسل مخلوط کنند و هر چه از عصاره تازه باشد و چنانچه
 نباشند در روز ترکیب داخل کنند و باید هر یک را از دوی تازه از مکان مخصوص بیاورند و در
 وزن او بهر غسل بقوام او و ده کف کوفته و باید و وزن او بهر مثلث یا شراب جھوپی یا مطبوخ
 عقیق و چاقی اضافه نموده مخلوط کنند و اول او بهر یاب و زرد و مقابل افتاب در غسل و
 بعد از آن محلول را در کفچه معجون سازی بروغن بلسان چرب کنند و هر روز بروی خاکستر
 گذاشته تا دویست بار بر هر زده بگذارند و وی او را بپایه نازکی بپوشانند تا چهل روز
 و بعضی گویند که بعد از چار روز نباید بر هر زده تا دو ماه پس در ظرف طلا یا نقره یا چینی یا فلز
 کنند بقدری که محل نفس بخار باشد و بعد از هر یک ماه سرپوش را بردارند و بگویند که
 تا تریخ او شود روز دیگر باز مستحکم کنند **اشا** امتحان آن چنانست که شخصی ذوای مسهل مثل
 محمود دانه در چن عمل آن از تریاق بقدر باقلا پی بدهند اگر در حال منع عمل مسهل نماید
 و بدستور حیوان یا بس از اجاز از تریاق بدهند و بعد از آن افی او را بزد زهر او در او اثر
 نکند و بدستور خروس یا حیوان دیگر ذوای قتال داده بعد از آن تریاق بدهند و حیوان
 نمیرد و بدستور اذی بخون میخند نماید و بدستور در هفتاد و پنج روز او را بکشد **اشا** طریق است
 و قدر شربش تا بی سال او را در مدای سموم از یک بندقه تا یک کفال باید داد و از سی سال تا
 شصت سال را از یک کفال تا سه مثقال استعمال نمود بحسب قوه وضعف سموم و مدای که از
 سی سال نکندش باشد و امر ارض نباید استعمال نمود و اگر کند بقدر اقل شربت جایز است حجه

جذر دیرس و اخلاط عقل و فانی و لغوه و تشنج و اخلاط و صرع و رفع هم بعد از تشنج باماء
 بقدر بندقه تا نیم مثقال و تا چهل روز هر روز بان سحوط غایت و طلاء کنند و حجه اختناق و حم
 و اخراج چنین مرده یک باقلا یا مطبوخ سداب و مشکط اشبع و امثال آن و جالب و حجه کزید که
 افی از یک کفال تا دو مثقال یا شراب یا مطبوخ و حجه دوا سی مثل افیون و زواریج از نیم مثقال تا
 یک کفال یا یک اوقیه سرکه و حجه کزیدن سنگ دیوانه و امثال او یک کفال و زیاده از آن باخاکستر
 نقری و حجه عقرب پند و هم با شراب و بنید زنب و حجه زنبور نیم مثقال با سرکه و ضماد نیز با سرکه
 کت و حجه سرفه و در سینه و چلو یک ترمس یا غسل و حجه نفخ معده و امعاء تا دو دانگ یا آب
 زیره و حجه جوع کلی بقدر بندقه یا شراب مزوج باب و حجه کزیدن تنهای باور و دو دانگ تا نیم
 مثقال یا آب کمر و حجه شانه با قدری مقل از روق و حجه قولنج باطیخ و از یانه و کوش و روغن
 خروع و اصل سوس و عناب و سپستان بقدر بندقه و حجه استسقا و امراض چکری با دویست
 آن بقدر یک دانگ تا دو دانگ و از کهنه تا یک کفال حجه نفشالدم تا چهار دانگ یا روغن کافور
 و حجه قرجه امعاء و اسهال نیم مثقال یا آب ستاق و اب و حجه سنگ مثانه و کوره تا چهار دانگ
 یا طیخ کرفس و در او رام باطی و عسر البول تا نیم مثقال یا سکجین عصل و حجه نیکو بینی
 رخسار بقدر یک باقلا یا طیخ افسنتین و حجه سپر زیک باقلی یا سکجین و حجه کمر معده
 تا نیم مثقال یا غسل و حجه هر یک از امراض باور و عموما با دویست مخصوصه آن استعمال
مردود بطوس اند و ماخص گوید که مؤلف او اقلیم نیست بجهت پادشاه رومیه که مسمی بهین
 اسم بوده ترکیب نموده و از تریاق کبر بسیار مقدم است و در دفع سموم نایب مناب تریاق
 فاروق است و در دفع علل بعضی غیر از تریاق فاروق دانسته اند و در جمیع خواص مذکور
 در تریاق مثل او است و در تحلیل سده و او را مصلبه و آنچه در مفاصل باشد و تحریک
 باه افوی از او است تحریر است او نیست و قوه او تا دوازده سال باقیست و طریق ساختن و استعمال
 و قدر شربش مثل تریاق اگر است **صفت آن** که موافق نسخه قدماست و حقه غیر از سایر نسخا

میدانند و نارغب از او مشاهده نمود و مرصاف و غفران غار بقون زنجبیل و ارجی علك البطم کثیر از
ده مثقال سبیل الطیب کند و خردل سفید خود بلسان اسطوخودوس و تر قسط شیرین سیاه ایوس کل قسط
قند را پنج ذرا قند عصاره نخله التیس چند جاوش پرازدج می رساید هریک هشت مثقال سلخه فلفل
سیاه و سفید سوختن جعه نوم بری دو قواکبل المملک خطیانا و روغن بلسان حب بلسان قرص
فریون مقل ازرق از هریک هفت مثقال تخم سداب شش مثقال اشق نادرین مصطکی صمغ عربی
قطر اسالیون قرومانا ایون رازانه کل سرخ بنفشه مشکط شیرین از هریک پنج مثقال اقاقیا
سقنور هیو قار بقون از هریک چهار مثقال و نیم انیسون و ص قو مو سکین اسارون از هریک
مثقال صمغ غار و سرکه یادر شراب یادر مثقال خنک بنده و یاسه وزن او بر عمل بر شند و قند
مثقال بنفشه باشد که صمغ غار پوشانند و بدل سقنور و ماهی و بیان بوزن او یا مه که صیداکه
و حقیر قرص افیون بپزند و بدستور بنفشه شتر و بعد از ششاه استعمال نمایند چو در
بلسان و عود و روغن ان سقنور و بدل حب هموزن او حب الغار و بدل عود او هم وزن و زو
طویل و بدل سقنور و صیداکه و بدل روغن بلسان و روغن ترب کزده بغایت و ثریا فاست
نسخه که مری حکیم فاضل سعید عماد الدین محمود است و یا نسجه کامل الصانع اختلاقی سحلی
مرصاف کثیر از غفران زنجبیل و ارجی از هریک ده درم سبیل الطیب کند و خردل ایضاً از خرد
بلسان صمغ البطم قسط تلخ اسطوخودوس سیاه ایوس ذرا قند چند حصاره هوقطیدار که لجه
التیس است پیچیده یا به جاوش پرازدج هندی از هریک هشت درم سلخه فلفل سیاه و سفید
اکلیل المملک جعه نوم بری دو قو تخم خربزه بری و روغن بلسان فریون مقل از هریک شش درم اشق
نادرین تخم کرفس چلی مصطکی قطر اسالیون ایون رازانه کل سرخ بنفشه مشکط شیرین از هریک
پنج درم **صفه نایاق افیون** که رفع سیت هوا می کند و اطباء سابق اجتماع نموده اند که
هر که در هباد و بعضی اوقات بعد از نیم مثقال یا کلاب و یا شراب و یا قوام آن شاول نماید پیشک
و شبی رفع ازیت و یا و تب و یا قی می کند و بغایت مجرب دانسته اند و از جالینوس منقول است

که در سال دوازدهم که استمال نمود سالم ماند و خبر زرد و جز و مرصاف و غفران از هریک یک و
تریاق و نایاق که در تریاقات در سیم کمر و در و نیم خشک و محلول در آب غلیظ و صلیح مگر
و سپر و مفتوح شده و بذر فضلات و اشجار حبه برودت محبس شده باشد و تریاق سیم مار و عقرب و
مورث صداع و در معده و مصلحتش شیر و خرفه و قند شیرین یا یک مثقال و قویش تا دو سال باقی است
و بدلتش نصف وزنش مشرو و بطور است **صفه آن** خطیانا حب الغار مرصاف و زو و نطویل
بالتوبه غسل سه وزن **تریاق و نایاق** منقول از تذکره معتدل مایل به خور و قویش
تا بیست سال باقی است و شربش تا یک مثقال تا سه مثقال منقوی دماغ یا در هر مجوم و مقوی با و حبه
حبون و صرع و ما یخولیا یا آب مر بنجوش استعمال نمایند و حبه فانیج و لقوه و امراض یادر و ما یخ
و عسر بول و سنگ مثانه یا آب کرفس و یا آب ترب و حبه ضیق النفس و سر و نفث الدم و خفقان
و ضعف معد که از حرارت باشد یا آب کاسنی و اگر از برودت باشد یا کلاب و حبه استفا
و سپر و تریاق و قویش یا آب انیسون و حبه بوسه و امراض مقعد یا آب عتاب و حبه مغاصل و نقره
یا آب بنج کبر و زو و زاننه و حبه سموم و جذام و یا شراب زده و ششده حبه برص و هوق یا ماء الصل بنفشه
و طای او در امراض مذکوره و حبه او را م نافع است **صفه آن** پوست ترنج و تخم ان و برك او از
هر یک ده مثقال حب الغار خطیانا سبیل الطیب مر بافلن از هریک هفت مثقال زو و نطویل
اطربال بن سرخ و سفید انیسون از هریک سه مثقال زمره کهر یا از هریک دو مثقال عود هندی
هفت مثقال یادر زهر معدنی سیزده دانگ مرو اوید چهار مثقال عود را در بیت و شش مثقال
کلاب بپایند و یادر زهر را در او حل کنند و هفت روز بگذرانند و مر و او بداد و شیشه کرده آب
ترنج و او بریزند و سر او را محکم کرده در حمام بگذرانند تا حل شود و بعد از حل شدن با عود و یادر زهر
محلول مخلوط سازند و سه وزن او بر عمل بقوام او و زو و یا باقیش بری بگذرانند و محلول را اگر که
دو او و حبه بریزند و بعد از آن ادویه را اضافه کرده بعد از ششاه استعمال نمایند و اگر از او یا بداد
باشد که بخوش نیاید و اگر فاذ زهر معدنی هم نرسد فاذ زهر حیوانی را بداد او سیزده قراط کتد

نوعان اوجها در معالجه مذکور است **فصل دوم در ایارجات** **ایارج** **لوغانیا** **ایارج** از ایلان
 فیله برپوست و بلغم یونانی یعنی دوی الهی و مراد از او مستعمل است که بمشبه الله تعالی در
 عروق میشود و تنقیه خلط میآید و مستعد بدن شرط داشته اند که آتش باور نرسد و با عسل شده
 سرشته شود و قوتش تا چهار سال باقی است و گویند تا سی سال و قدرش بیشتر از نیم مثقال تا چهار
 مثقال بالی کرد و راو بسفایج و زوفا و فیتون و هلیله کابی و کلکان و زبان واسطو خود و
 از هر یک بقدر حاجت جو شایده باشند با یکدیگر هم ملخ نقطی استعمال نمایند گرم و خشک و حجه
 جذام و برص و جفن و داء الثعلب و داء الحی و عرق نعش و احتباس حیض و داء
 الفیل و درد معده و بکری و کوره و مفاصل و عرق النساء و نفوس و فایج و تشنج و رعشه و لقو
 و جوع کلی و دود و شانه و قروح او و ثقل سامعه و در سر هم نافع و سهل غلط هرق و از هر یک و
 بلغم و سودا و زهر است و آنچه بر سر درخت هر یک نوشته شده موافق آنچه در کمال و بر سر نخا
 و حب الغار و **د** **صفت آن** شمشیر خنجر غار بقون اشق خرزوق سیاه سقونیان هیر و بقون
 از هر یک ده مثقال افقون بسفایج مقل صبر کاذر یوس فراسیون سلخه از هر یک ده مثقال
 دار قفل فلعل سیاه و سفید و ارجینی زعفران جاویش سکنج چند قطره سالون زراوند
 طولیل از هر یک چهار مثقال با عسل بر شند و بعد از شام استعمال نمایند و در بعضی نسخه ها
 افسنین حب الغار از هر یک ده مثقال بوم برقی فریون سازج اسفیل مشوی جعد مرصاف سبل
 هندی حنظلانا اسطوخودوس زنجبیل حما حاشا از هر یک ده مثقال و نیم اضافه نموده اند **ایارج**
 شاد ریوس را که که قبل از زمان جالینوس تالیف یافته استی باسم پادشاه انصر و قوت از سایر ایارج
 و اعتدال از ایارج لوغانیا و قدرش بیش تا چهار مثقال با مطبوخ غار بقون و سایر ادویه مناسبه
 هر غلق و ان سسل و نافع است از برای سوء مزاج بارد و او خانع کبد و معده و طحال و کوره و شام
 و احتباس حیض و قو لایح و امراض عتیقه و حجه دفع فضول غلیظه لایح و لسان و ظلمت بصر و عسر
 و حجه تنقیه بدن از اخلاط فاسده و تسخین و تقویت و تعدیلان از موده و حجه تحلیل لایح

سده یکم و سوز و درد سپین و بیل و جشاء خامض و استسقا که از ضعف و برودت جگر باشد و جوع
 کرده و جمیع انواع درد در سر و جذام و برص و خناق بلغم و لقوه و رعشه و فایج و تقویت حواتر غریزیه
 نافع و بغایت ضعیف از امانع و دافع سودا و سوخته و بلغم متعفن فاسد و کد از نده اخلاط غلیظه
 از رگها و حجه نیکو کردن رخسار که از نقصان خون باشد و احتباس خون که از بر باد عروق
 ببرد و حجه احتیاج و تقویت بدن آنها مفید است و مرکب است از ادویه کبار و مختار و ان وینجو
 بمقدار عدسی از برای صرع و لقوه باب شاه دانه بیعید است و آنچه موافق نسخه کامل قدما
 بر سر خنجر نوشته شده با اضافه مرصاف **صفت آن** صبر سقو طریه ام غار بقون ابیض ام عرق
 دار چینی و ج مصطکی دهن البلسان مکدم م فریون دار قفل فلعل ابیض و اسود حنظلانا فایج
 از هر یک مکدم م قسط کله کاذر یوس فیتون هر یک مکدم م اسارون سلخه عود البلسان حب البلسان
 مکدم م زراوند مکدم م نصف سقونیان م سبل الطیب م نیم بر مو حاما مکدم م با عسل بر شند
 و بعد از شام استعمال نمایند و در مختار و این هبل مرچای موافق شده **ایارج** فیرا بلغم
 یونانی فیرا یعنی تلخ است و از تالیفات بقراط و نافع است در امراض سرد و نافع از جوع و داء
 است و منقی معده و مواد بلغمی و ماده جویب سسل و گویند ضرر کرده و مصلحش غناب
 و قدرش بیش تا ده مثقال و قوتش تا دو سال باقی است **صفت آن** کله سرخ مصطکی سبل
 الطیب عود البلسان حب البلسان سلخه دار چینی سارون از هر یک جزوی صبر زرد و درخت
 جوج کوفه و پیخته که بر ششانی استعمال نمایند با عسل شده سر شند و اگر ماده جویب که
 بدون عسل استعمال کند **ایارج** جالینوس منافع او مثل منافع ایارج لوغانیا است
 و بحسب قول لایح و استرخا و سلسا البول و تقطیر البول انفع از پوست و در بقای قوت و قدر
 شربت و طریق استعمال او بدستور ایارج لوغانیا است **صفت آن** موافق کامل شمشیر خنجر
 غار بقون پزار عسل شوی اشق سقونیان خرقا سود هیون فریون از هر یک شانه
 مثقال بسفایج افقون مقل رزق کاذر یوس سلخه فراسیون از هر یک ده مثقال مرصاف

سکنیج زراوند طویل فلفل ایض و اسود دار فلفل دارچینی جاوشیر چندید ستر فطر السالیون
 از هر یک چهار مثقال و در بعضی نسخه زعفران و صبر را چهار مثقال اضافه نموده با سه وزن
 عسل سرشته با مطبوخ موافق میل نمایند **ایاراج** اوکا غاندر بن داود و جمیع امراض بطبوخ
 و در سواری نفس و در او و مره سودا و بجهت که از رطوبت باشد و در کله و تشنج و فواق و وجع
 مفاصل و زرد لب و قرص ریه و حکیم و کربدن مسکن دیوانه نازک ترسد باید با سر طان محرق
 داد و هرگاه از آب ترسد مخلوط سازند با شرفی از و عصا و قنار الکمار و عصا و حنظل وزن
 چهار قرطاب و آب قیصوم بنوشند و جهت درد شکم و رحم با آب سداب که مخلوط سازند
 با ن سدر قراط چند پدیدست و جهت درد کوبه با آب کوفش و در سالی و حل با جلیج افقون و در
 دانه بیرون کرده و قدر شربت و مدت مزاج بدستور **ایاراج** سابق است **صفه ششم**
 حنظل بیت و در درم فراسیون و اسطوخودوس خرق اسود کا و زربوس مقوی فلفل
 ایض دار فلفل از هر یک دو اوقیه و در مختار این هبل چهار اوقیه است بصل الفار و شرف
 فریقون صبر زعفران خطا فطر السالیون او شق جاوشیر از هر یک یک اوقیه جعه دلا
 سکنیج مرصاف سبل از خرق و شق زراوند مدحرج مکدر و درم با عسل بر شند و
 حاجت استعمال نمایند **ایاراج** و وض موافق نسخه کامل الصناعه بر خرق قید شده جمیع
 دفع سودا و بلغم و دانه الثعلب و امراض بارده و ماغی و عصبانی با مطبوخ که در **ایاراج** اوکا
 مذکور است یا ملع نقطه استعمال نمایند و صمغ راد و شراب یا مثل خسانه قدر شرب
 و مدت مزاج بدستور سابق است **صفه ششم** حنظل بیت درم صبر پنج درم خولجا
 درم کا و زربوس بیت درم سکنیج جاوشیر هشت درم زراوند مدحرج فطر السالیون
 فلفل ایض و اسود مکدر پنج مثقال سبل سلخه دارچینی زعفران زنجبیل مرصاف جعه
 مکدر و درم و در بعضی نسخه کافیتوس فراسیون غار بقون از هر یک ده مثقال زیاده
 نموده اند بقدر حاجت بصل سرشته استعمال نمایند **ایاراج** بقراط که **ایاراج** هو فطر لطیف

نامزد جهت رطوبت معده و در دسر که از بخار فاسد تولد شده باشد و جهت غم و خوف و سایر علل
 سوداوی و بلغمی نافع و قدر شربت و مدت مزاج بدستور **ایاراج** سابق است **صفه ششم**
 سبل زراوند مدحرج سلخه دارچینی از هر یک نیم درم فطر السالیون کا و زربوس اسطوخودوس
 فلفلون میک اسم فارسی صطکی از هر یک یک درم مرچا و درم حبالبان زعفران از هر یک یک درم
 و نصف صبر هجده درم و نیم شحم حنظل شش درم با عسل بقدر حاجت بر شند **ایاراج** اندر و ما
 جهت امراض بارده و ماغی و معده و مفاصل و تشنج و صدمه و ضربه و شکستگی اعضا و در خلط
 و معده و نفث الدم و در دانه چکا نافع است قدر شربش از یک درم تا چهار درم و در او و ام صلبه
 با سکنیج بنوشند و ضماد کنند و جهت ورم چشم با آب غلب الثعلب و جهت ورم مقعد با روغن
 کل سرخ و جهت قروح سر انگشتان بویاسر که ضماد نمایند و در امراض دهن غرغره کنند و قدر شرب
 و مدت مزاج بدستور **ایاراج** سابق است **صفه ششم** دارچینی سلخه سیاه قصبه از زربوس
 عیدان البلسان فجاج از خرق و الطلع سه اوقیه و نصف کوپه در دیک سفالین کوبه با
 آب باران شرب و در دیک که هر دو یکی سیصد مثقال است بچوشانند تا نصف رسد بر صاف
 نموده نکاهدارند و صبر سقوط بر آن آب باران در افتاب بسایند که خشک شود و بعد از آن با
 آب ادویه سابق بدستور در افتاب صبر بپایند تا بچرخ آید از جذب کند و در ساید
 خشک شود پس بار دیگر از آب زعفران و مر و کبر از هر یک سه اوقیه و در بعضی نسخه یک اوقیه
 ساید و در ظرف شیشه نکاهدارند و قدر شربش یک درم است **نسخه دیگر** **ایاراج** اندر و ما
 که این هبل در مختار ذکر کرده شحم حنظل بصل الفار مشوی غار بقون مقوی یا خرق اسود شق
 اسقود و یون مکدر چهارم و نیم و در بعضی نسخه درم و نیم کا و زربوس افقون مقل صبر قوط
 سه حاشا هو غار بقون سادج فراسیون جعه سلخه فلفل اسود زعفران دارچینی دار فلفل
 بقیج جاوشیر سکنیج چند ستر فطر السالیون زراوند طویل از هر یک چهارم با عسل بر شند
 قدر شرب از یک مثقال تا چهار مثقال **فصل سیم** در جوارشات جوارش معرب کوارش قارچ

است یعنی کولند از لخته اخات حکام فرستادند تا کسی که مقوی معده و محلک و مباح و مصلح افتد
 باشد و بعد از سرشتن او و بهر بناشکر و امثال آن در حصن چینی چین کرده پاره پاره کنند و مذق
 جهت مزاج آن منظور نیست و متاخرین بعضی از معاجین سهله را در تحت جوارشات ذکر کرده
 و ظاهر موافق قانون نباشد **جوارش** الملوك دواء السنه است که مذکور میشود و جوارش اسکند
 نامند و از سطوح است و ترتیب دانه و چون آثار آن در امور معلومه از مداومت آن در نما
 سال ظاهر میشود و لهذا دواء السنه گویند و جهت تقویت حرارت غریزی و بوی سفید سیاه
 کردن و تقویت معده و قوت باصره و لکت زبان و پروت عروق و اعصاب و تقویت کرمه و
 مثانه و تقویت باه و قوه حافظه و امراض بلغمی و جذام و یق و برص و بواسیر و نسیان بغایت
 نافع است و مجموع را سبب و شستش منقسم ساخته هر روز قهقی را تناول نمایند بلا
 فاصله که در عرض یک سال تمام صرف شود **صفه ان** پوست هلیله زرد و سیاه و کبابی فایده
 از هر یک سی و شش مثقال شونیزه است و چهار مثقال کبابه و دوازده مثقال بلادر مصطکی
 از هر یک شش مثقال فلفلون و دار فلفل فلفل سیاه و ارچینی زنجبیل اشق و نارمشک از هر
 دو مثقال ساج هندی قاقله صغار از هر یک یک مثقال و سیصد مثقال فایده را بقوام
 آورده بروی او و به ریخته در حصن چین کرده پاره پاره کرده نگاهدارند و در اغلب وقتان بعد
 طعام تناول نمایند مگر صاحب بخارات که وقت نمایند انساب است **جوارش** لؤلؤ مقوی
 اعضای رتبه و معده و مصلح حال رحم است و در حفظ جنین از اسقاط بغایت مجرب است
 لؤلؤ عاقراً از هر یک یک مثقال زنجبیل مصطکی از هر یک چهارم زرد باد و روغن تخم کرمش شلیلج
 قاقله جوز بابی سه قریه از هر یک دوم همین سرخ و سفید فلفل دار فلفل از هر یک سه
 دارچینی پنج مثقال سلیمانی مثل هم او و بهر قدر شربت یک معلقه در حفظ اسقاط جنین
 مداومت شرط است **جوارش** عود هندی تقویت معده و تخفیف رطوبات و خفقان و ضعف
 جگر و هاضمه نافع است **صفه ان** عود هندی سبیل الطیب سبیل روی مصطکی قرنفل

دانه هیل جوز بابی از هر یک دو جز و هلیله کبابی قره تخم کرمش انیسون زرد باد پوست ترنج
 باد و بنج و باد از هر یک نیم جز و زعفران لیباسه زنجبیل از هر یک نیم جز و مشک بازه و بنج شقال او و نیم
 مثقال بایکوزن و نیم او و بهر شکو بقوام آورده برشند شربت نامد و مثقال **جوارش** زعفرانی معتدل
 علیه تخم هلیون شقال بودری ناف سقنقور لسان العضا فی از هر یک یک مثقال زنجبیل تخم
 تخم جز و تخم شبت تخم تریه تریه شاهی تخم خرچهره پیا از تخم کند نامو لنبان جوز الطیب دارچینی دار
 فلفل بوزیدان از هر یک سه مثقال تخم انجبره و دو مثقال باقاید برشند و مقدار شربت از یک مثقال
 نادر مثقال و این زعفرانی نزدیک است بجوارش سقنقور و اگر ناف سقنقور و نیم ترسد بدان
 دو وزن آن خصبه الثعلب با قدری خردل کند بغایت نافع است جهت تقویت معده و باه و
 اعضای رتبه و کرده و کرمه و آلات بول **جوارش** التفاح جهت تقویت معده و اخشا و دماغ
 و هاضمه مفید است **صفه ان** یک رطل سبب شیرین را از پوست و تخم پاک کرده با شارب
 و بنجانی میوشانند تا تخم شود و از پرویز پرون کتد با نیم رطل شکر سفید و نیم رطل عسل
 بقوام آورند و فلفل و دار فلفل و قرنفل از هر یک دو مثقال زنجبیل چهار مثقال زعفران پنج
 عود هندی پنج مثقال کوفه ریخته برشند **جوارش** بلادر هندی جهت ریاح بواسیر و تقویت باه
 و هضم طعام بغایت نافع است و موافق مبرودین است زنجبیل ده استاد و دار فلفل ده استاد
 شطرنج هندی دواستار شقال پنج استاد فایده چهار صد و پنجاه مثقال مغز گردکان سفید
 کرده کیند از هر یک ده مثقال ده عدد بلادر و کوبیده در سه اوقیه روغن کجد خیسایند و
 مالیده صاف نموده او و بهر زبان چرب کنند و یکوزن و نیم فایده را بقوام آورده برشند
جوارش شکر جهت تخمین معده و تقویت هاضمه و دفع بلغم و رطوبات نافع است **صفه ان**
 کباب قاقله کباب و صغار قرنفل دارچینی زنجبیل دار فلفل زعفران از هر یک یک مثقال عود فلفل
 هر یک نیم مثقال پنجاه مثقال شکر سفید بقوام آورده برشند **جوارش** کافور جهت ضعف معده
 و هاضمه و بلغم غلیظ و خفقان نافع است زنجبیل فلفل دار فلفل دارچینی قره سانیج هندی

سبیل الطیب جوز بواسندل و دعوی البسان هیدایاس قرنفل نارسک طالیس سرطاشیر
 عود هندی از هر یک سه مثقال و نیم کافور مشک از هر یک یک مثقال نیم نود مثقال قندرا بقوام
 او رده برشند **جوارش** جوزی حجت اسهال مزمن و تقویت معده و جک و رفع رطوبات معده
 و امعاء نافع و موافق امراض اطفال و زاق الامعاء بغایت مفید است و از ترکیب محمد ذکر تیا
 دانه انکور که از سرکه استخراچ کرده باشند و بوداده و مثل سرکه صلاویه کرده و پیچ مثقال
 تخم و در شصت مثقال خرنوب بنطی کلان جوز بواسن جوارش از هر یک ده مثقال کند و نخل
 سعد و صطکی سبیل الطیب از هر یک پنج مثقال یا شکر یا عسل قوام او رده و دو وزن او و به
 برشند شریقی ثاب مثقال **جوارش** مفرج تالیف کندی حجت رفع حرز و تقویت بدن معده
 و نیکو کردن رنگ رخسار و بوی دهان و عرق بغایت مؤثر است کال سرخ شش مثقال سعد پیچ
 مثقال و قرنفل صطکی سبیل الطیب اسارون از هر یک سه مثقال قرفه زرنب از هر یک دو مثقال
 بلباب جوز بواسندل کبار و صغیر از هر یک یک مثقال بوزن او و به امله مقشر زاده و سر رطل
 آب بنفشه شاند تا باشد رسد و از پر و بزین پیرن کرده یا یک رطل شکر سفید بقوام او و به بر
 و این بنفشه نوشداروی هندی است مکرر و وزن امله **جوارش** سفرجل بدست و جوارش
 تفاح است و در تقویت معده ابلاغ ازان و طریق ساختن در جوارش تفاح مذکور است
 و بجای سبب به شهرین باید کرد **فصل چهارم** در معالجه کبار و صغیر و باهی و مسهل
 هر چه متضمن تعدیل و تلطیف و تقطیع و تسهین و جلا و حفظ حجت و تحلیل
 باشد از امراض معالجه نامند و هر چه از اجله شتمل بر او و بر قوی ترکیب و ذوالخاصیت باشد
 و مدت بعد از مزاج نیستند را کبار نامند و عکس اثر صغیر و آنچه متضمن تودان حرارت
 غریزی و قوی و بار و اسهال باشد که باعث سردی و ندان از مفرح نامند و شریک ترکیب معالجه
 بنحی است که در تریاق مذکور شد و باید که با عسل برشته شود و در فصل رستان عسل را
 سه وزن او و به و در تابستان دو وزن آن فرموده اند و کمر از دو وزن جایز نداشته اند

و بعضی بوزن او و به و بعضی ترا یک قایل شده اند و اگر در هر فصل به وزن قایلند خصوصاً
 معالجه کبار و راجه غلبه عسل مانع تعفن و موجب امتزاج و نفوذ قوت او و به در اعضا و قوت
 طبعیت و حافظ قوت او است و سبب این که کیفیت عسل را دو مزاج ترا یک اعتبار نموده اند
 ظاهر نیست مگر آنکه چون اطباء بحسب قدر شربت هر یک از او و به استنباط مزاج مرکب میکنند
 عسل را دو و دوم گرم و خشک و قدر شربت را از یک تا سه مثقال تا بیدست و چهار مثقال بیان نموده
 و قدر شربت اکثر معالجه تا دو مثقال است پس بعد از تحلیل از آن قدر عسل هر شربت معده بخورند
 بود و نزد حقیر اولی در مزاج مرکب اعتبار او است **مجموع سقراط** حجت امراض بلغمی و سوداوی
 از برای صدام و ضعف و ملایع و ضعف کرده و چون وضعف بدن و نسیان و وسواس و سل
 و سرفه قدیم و رقی و صرع و برص و یق و درد معده و جک و یرقان و سپر و دمانیل و خیر
 قوه باه مفید است **صفت آن** جطی نازک و زردمانا نازک شک تخم بنفشه انکشت حبا لغار و زاونند
 طویل اینون چند بید سرچ بلسان اسارون سلخه از هر یک یک مثقال مرصاف یک مثقال در
 دانک اگر ترکیب یک مثقال و چهار دانک در میخ زرنب و تخم کوفس از هر یک یک مثقال و چهار دانک عسل
 و از چینی لک مغول صبر سقوطی تربید سفید خود جوز بواسن قندرا و بنفشه فاقله اشنه پیما
 سبیل الطیب کل سر سعد حبا حلب هلیله سیاه پوست بلبله امله مقشر منقی از هر یک چهار
 مثقال و یک دانک تخم جرجر تخم پیاز تخم کندنا از هر یک یک مثقال و دو دانک زرنب شیطاچ پیاز
 عسل شوی افلیخ از هر یک دو مثقال زهر صلاویه کرده و برغن بادام چوب نموده باب وزن
 عسل برشند و در جوش نهاده گذاشت بعد از آن استعمال نمایند شریقی از دو مثقال تا چهار مثقال
مجموع انارسطون حجت سردی و در شکم و تنهای مختلفه و ریح و رفع قولنج و در درم مفید
صفت آن فریون افیون سلخه و عفران حماما افاقیامر قسط المر سبیل صغیر تخم حنظل
 تخم انیسون حبا الخروع المشرقی مقل ازوق لبان حقای پدانه و بنفشه کبریت اصفر معیناب
 خلقل ایض از هر یک شش مثقال کل سرخ عاقر قرحا تخم عرطب تخم سداب تخم کوفس از هر یک

چهار مثقال بزرالنج حب لاجون ناضوا تخم طحشقوق مکده شقال تخم بادروج یک مثقال قرحم
 زنجبیل ازهر یک دو مثقال و بعضی طبایا فلفل سیاه را در آن دو مثقال و چهار دانگ میکنند و تخم
 در شراب ریختنی یا جهوری یا مثقال بانیذ زبیب و عسل خیسایند و با شراب و غیره مذکور
 خمری نماید و سه روز بگذارد و روغن باسان یک کف در آن مخلوط نموده حرکت دهند تا
 خوب مروج شود پس از دو سه جوش از آتش بردارند و در ظرف شیشه گذاشته بعد از ششماه
 استعمال نمایند **مجموعه کافیه** جهت درد کرده و مثانه و بول الدم مفید است تخم کرفس را زیاده
 از هر یک هشت مثقال تخم خیار مقشر و درهم تخم شوکران تخم حاضری افیون مغرصور مقشر
 مقلوله سه زعفران بندق مشوی مقشر بادام تلخ مقشره مقلوله سه و نیم حب الکاف کجیل الکبار
 و پنج عدد با مثلث قوام دار بر شند شربت **مجموعه الاصله** جهت فساد مزاج و ضعف
 و برودت معده قسط الرحا ما سبیل الطیب سلیمه مصطکی مکده و ازدهم زراوند و طویل فلفل
 سیاه تخم شبت تخم انجیر کرفس انیسون ناضوا کون کومانی دو قوطر اسالیون کاشم اسارون
 افندیون اینچون سیاه فو قیج بری نغناغ مکده چهار درم با سه وزن ادویه عسل بر شند **مجموعه**
قباد الملک جهت وجع مفاصل و نقرس و تسکین درد آنها جهت منع حادث شدن درد
 مفاصل و نقرس و جهت سپردن بادهای غلیظه و تبهای کهنه و درد قولنج و کشورن سه
 و کداحن سنک کرده و مثانه و جهت عسر النفس و صرفه و قروح امعا و تار کچشم و درد
 کاه و کاه و روز بنوشد و نافعست جهت حفظ صحت بدن و مانع است از حادث شدن
 بسیاری از امراض صفت آن تخم سداب بری فراسیون و انیسون و اسقو لوقند دیون کافور
 جاویش ریختنی و روی اسطوخودوس قرقره و ناسیله ساید ازهر یک پنج مثقال قسط المر
 زعفران فلفل ابیض از هر مرصاف سبیل الطیب فریون قشور اصل الفلاح اشو قیج
 جلی تخم زایانه جزو کل سرخ ناردین قلیطی کد آن سبیل روی است حب البلسان ازهر
 سه مثقال و در چینی هشت مثقال سلیمه شانزده مثقال عصاره غاف کاشم بزر چند قوطره

صنع اللوز ازهر یک چهار مثقال افیون بزر النج لایض ازهر یک شش مثقال ادویه را کوفته و
 و آنچه خیسایند نیست در شراب ریختنی یا جهوری یا بانیذ زبیب و عسل خیسایند و با سه وزن ادویه
 عسل کف کوفته بر شند و استعمال کنند در وقت حاجت و بعد از ششماه قد و شربت آن وزن یکد
 با آب گرم و جهت سنک مثانه و کرده با آب کرفس و زراوند و جهت درد معده و کبد بامه الاصول
 و جهت نقرس و درد مفاصل بعد از یک خود هر روز قبل از طعام با آب گرم **مجموعه سنجریا**
 معنی آن کثیر الفلاح است جهت درد معده که از برودت باشد و سوء الهضم و در قولنج و عسر البول
 و مرضهای بلغمی و بادهای غلیظه و از برای صحت بدن از علل بسیار سبیل است صفت آن
 چند ستر افیون و در چینی ازهر یک یک مثقال فلفل دار فلفل قه قسط حلوان ازهر یک شش مثقال
 زعفران یک مثقال و در بعضی نسخ شتر قراط تانیم شقال است موفور و قواسا و آن ازهر یک
 یک مثقال ادویه را کوفته و پنجه با عسل کف کوفته بر شند و بعضی طبایا با عسل یک کج کج
 داخل میکنند و قدر شربت از یکدان تا دو مثقال بعد از حاجت بعد از ششماه استعمال
 نمایند **دواء الکبریت** جهت تبهای باکتر و سردی و سوداوی کهنه و سرفه کهنه
 از ماده برودت و رطوبت با رستند و دودهای مزمن و کهنه و با ناست چیز کهنه و در وقت
 وادار ببول و ریختن سنک کرده و مثانه و فعلان نرد یک بفعل تریاق است **صفت آن**
 فلفل ابیض شش درم بزر النج قرقره و ناسیله از هر یک دو و ازدهم و درم افیون
 زعفران ازهر یک ده درم و در بعضی نسخ سلیمه و ورق سداب ازهر یک ده درم کبر
 اصفر خام دار فلفل قسط مر زراوند طویل قشور اصل الفلاح فریون ازهر یک سه درم
 ادویه را کوفته و پنجه و صمغ واد شراب کهنه یا جهوری خیسایند و با سه وزن ادویه
 عسل کف کوفته بر شند و در وقت حاجت استعمال نمایند قدر شربت یکد درم با آب گرم
 و با آب کرفس و زراوند و جهت سوء داوی و بلغمی **دواء الملک الاکبر** جهت ضعف جگر
 و ابتدای استسقا و برودت معده و تقیج سدد واد را ببول و ریختن سنک مثانه و
 کرده و بجزین دواهاست از برای جگر **صفت آن** لک منقی هشت او قیده بادام تلخ مقشر

داجینی قرنفل از هر یک پنج اوقیه کافور و زوفا و خشک از هر یک چهار اوقیه و زوفا
قطر اسالیون زیره کرمانی و نجید از هر یک هشت اوقیه سبیل الطیب یک قطره جلیانای نیا
زراوند مدح از هر یک یک اوقیه صبر سقوطی چهار اوقیه اسارون هفت اوقیه و زوفا
عبدان البلسان از هر یک پانزده اوقیه حب البلسان سیلج و صطکی قصب الزیره و مقل
از هر یک هفت اوقیه و رب السوس یک رطل و نیم و زراوند چینی جدید از هر یک دو اوقیه
فلفل سیاه قسط تلخ از هر یک ده اوقیه سبیل الطیب ^{نیم رطل} اوقیه ادویه را کوفته و پیچته با روغن
بلسان چرب نموده با سه وزن غسل کف گرفته بپوشند و در وقت حاجت بعد از شستن
استعمال نمایند **دیکر مستی بتریاک** که حقیقتر ترکیب نموده جهت تقویت معده
و جگر و احشای تشنج و فاسخ و نسیان و لقوه و تقویت باه و رفع زهرها و حفظ حرار
غریزی و تحلیل ریاح و در احشای ضعف بدن پس بدیل است و در اول سوخته
و واقف بر دین و قدرش پیش از نیم تا یک است **صفیات** قسط تلخ سبیل الطیب سیلج
و صطکی حب الفار و نجید قرنفل بسیار کثیرا مکدم از زراوند و بیل فلفل سیاه بزر
کف اسالیون ناخواه زیره کرمانی قطر اسالیون اسارون کبریت زرد و اکریل کوکر جدید
کنند اولی است و آنچه دان بودند بختی بزر اینجمله کنند مکدم چهار دل و قوفاخ از هر مرصاف این
مکدم سه لعود هندی فلفل سفید مکدم سه لعود این یک مثقال و نیم شک فریون مکدم یک مثقال
باد و وزن غسل کف گرفته بپوشند **دواء اللسان الاصغر** منافع این قریب بمنافع اولت
صفیات دین داجینی یک اوقیه و نیم لک منق و قسط المر و قفاخ از هر حب الفار و زوفا
و حلیه و فلفل سیاه از هر یک یک اوقیه ادویه را کوفته و پیچته با سه وزن ادویه بجل
کف گرفته بپوشند و در وقت حاجت استعمال نمایند **دواء سیاه** بلعت یونانی یعنی جابر
الموا است و از نالیف بقرط جهت در معده که از ناله باورده باشد و هضم طعام نکند و
نافعست جهت تحلیل ریاح و در جگر و سپرد و ضعف بدن **صفیات** تخم جزری زیره کرمانی

عبدان البلسان سیلج قره مانا قفاخ از هر تخم کرفس از هر یک یک م و دار فلفل قسط تلخ فلفل سیلج
از هر یک نیم مرصاف سه م حب الفار ده عدد و زوفا زعفران از هر یک دوم با غسل کف گرفته بپوشند
قد شربت بقدر بند قریب کرم و با ماء الاصول **دواء اللسان** که بجهت اسکندرت و تب
یافته چون در تمام سال استعمال میشود لهذا باین اسم معی کشته منقول از فخریه و سایر کتب
از خواص آن بیان نموده اند که چون یک ماه خورده شود موی سفید شده را سیاه میگرداند و چون
تمام سال مداومت کنند جهت تقویت معده و باصره و دفع لکت زبان و برودت اعصاب
و عروق و تقویت کرده و مثانه و باه و قوه حافظه و دفع امراض بلخی و سوداوی و جذام و تب
و برص و بواسیر و حفظ حرارت غریزی پس بدیل **صفیات** پوست هلیله کابل هلیله سیاه
امله مقشر از هر یک سی و هشت مثقال پوست هلیله زرد پوست بلبله شونیز از هر یک یک مثقال
چهار مثقال فلفل سیاه دار فلفل از هر یک بیست و دو مثقال و نجید فلفل و نه و شک قافله
صغائر از هر یک دوازده مثقال کبابه زرد و منق از غسل از هر یک شش مثقال و زنجبیل بیست و چهار
مثقال اشق دوازده مثقال و زوفا و منق و زنجبیل از هر یک هفت مثقال نبات سیصد مثقال
ادویه را کوفته از هر یک کدر زانیده با نبات سرشته سیصد و شصت و پنج قسمت کند و قرص ساخته
هر روز یک عدد تناول نمایند و در نسخه زخمه هلیله زرد و بلبله و زنجبیل و زوفا و منق و زنجبیل
است و در بعضی نسخه اشق و شونیز بنظر برسد و در بعضی سعد و اخشتین و زوفا از هر یک
دوازده مثقال افزوده اند **دواء الخطاطیف** جهت در و کلو و ورم کلو و انواع خنثی و
ورم سینه و شش که از رطوبات باشد **صفیات** انیسون تخم کرفس ناخواه از هر پنج سوسن
شب یانی تخم حرمل اصل السوسن حکوک سیلج داجینی مرصاف زراوند و بیل از هر یک اوقیه
افزود معار و بایس متروخ الاقاع از هر یک دو اوقیه قسط المر و ماء الخطاطیف تازه از هر یک
سه اوقیه زعفران یک اوقیه فاسطه مکدم سبیل الطیب از هر یک نیم اوقیه ملازوی پاک تازه
ده عدد ادویه را کوفته و پیچته با غسل کف گرفته بپوشند و در شربت بقدر مانا و با ماء العمل

یا ماء الشعیر یا ای که بخت باشد در آن عدد و کل سرخ و اصل السوس و طلائع نماید یا پر مرغ از
داخل کلبه مرتبه یا چها مرتبه و روزی و بدست و غره کتد از آن بایکی از جای مذکور
هر شبانه روزی سه مرتبه یا چها مرتبه نافع است انشاء الله تعالی **صفه ان** قرحه و نما
در اقرص مذکور میشود **دواء الکبر الکبر** از مرکبات جالینوس است بخت درد های
کف جگر و سپر زو بود و غلظان و می کشاید سده جمیع آلات غذا را و بر آن می کشد
باد های غلیظ را و او را می کشد بول را و جهت جمیع درد های مثانه و کرده و رحم که از مواد
غلظت باشد از برای صلابت رحم و مثانه و جهت استسقا و غیر آن نافع است **صفه ان**
زعفران فومو سنبیل الطیب انیسون دو قوا سازدن را و ندر فطر السالیون قسط شیرین بلخ
فتاح از خربالسان فوه رب السوس عصاره خافت اسقو لو قند ریون جعد غر
بلسان نیم اوقیه مرصاف کبروی بلعسل بر شند و قدر شربت یکدوم با شراب عسل
دواء الکبر الکبر موافق کامل جهت درد جگر و سپر زو ضعف معد و امراض شکم و زکام
نافع است ورنک و رخسار را نیکو گرداند **صفه ان** سنبیل الطیب ریون دزعفران سلخه از
هر یک دو درم دار چینی مرصاف قسط المفتح الاخر از هر یک یکدوم ادویه را کوفته و بخت
باسه وزن عسل گرفته بقوام آورده بر شند و در وقت حاجت استعمال نمایند و اگر
نیخ اجزای مذکوره مساویند و مراد و مثلث باید خپسایند **دجر یا وان** معجون بار آور
جهت سرخای عصب و دوار و نسیان و خیالات و صرع و در سرد و در معد و درد
سینه و جمیع درد های باره **صفه ان** سنبیل الطیب سادج هندی مرصاف بلخ
زعفران و بعضی شیخ ترکی و در بعضی نسخه قدیمه شیخ رومی اضافه نموده اند افقون
اخر ریون د چینی حبالبان مقشر قرنفل از هر یک یک اوقیه مصطکی و عسل انقرو یا که
عبارت از بلادر باشد از هر یک دو مثقال حبالبان زنجبیل صبر سقوطی از هر یک
یک اوقیه غار یقون هشت درم اصل السوس لاسما نجونی دو اوقیه پوست پیچ را و زبانه

سرطل خلخمر سه قسط که دو سن و نیم رطل باشد ادویه را کوفته و بخت غیر از آن نماید که از
سه روز در سر که خپسایند باشد بعد از آن در دپک پاکیزه کرده و سه جوش داده از آن شیرین
و صاف کنند و باز در دپک نموده سرطل عسل بان و بخت باقی بماند تا بقوام غلیظ رسد
پس ادویه مسحوقه را بان و بخت مخلوط سازند و بعد از ششماه استعمال نمایند قدر شربت یکدوم با
اب نیم گرم و بخت فالج و لقوه و استرخایاب شبت بنوشند **دجر یا** جحت سده جگر و سپر زو بود
رحم و او را بول و حیض و تخلیل نادهای غلیظ که در شکم متولد شده باشد و جهت تهیای کرات
بارده باشد مثل ربیع و واطبه و سرفکه از رطوبت باشد و سق اعضا و انقطاع نفس **صفه ان**
نیم گرم یک و نیم لیان ذکرده درم ریون د چینی زراوند طویل و مدحرج از هر یک بیست درم انیسون
زنجبیل قسط المفتح از هر یک سه اساطیر سعدد اساطیر صبر سقوطی چهار درم فلفل سیاه
ده درم قرنفل شش درم خوب ابيض و ردا حمر شونیز از هر یک شش اساطیر ادویه را کوفته و بخت
با عسل کف گرفته سه وزن ادویه بر شند و در وقت حاجت استعمال نمایند **دجر یا الوان**
مشافع این مثل مشافع اولست **صفه ان** زرباد درونج افیون چند سید ستر فلفل دار فلفل بلخ
هوم الحیوس بزرا نیخ قسط حلوسنبیل الطیب جاو شیر از هر یک شش مثقال حلبه سه مثقال مراد
ناسفته دو مثقال میعد زعفران از هر یک شش مثقال قند مرصاف از هر یک دوازده مثقال ادویه
کوفته و بخت با سه وزن ادویه عسل بر شند **اناسیا** المعوله یکدالذنب نافع است جهت
جمیع مرخنهای جگر و درد جگر و قروح اسعا و سپر زو در عصب و جهت حذر هرگاه طلائع
بر بدن مثل درم و جهت درد کرده و عسر النفس و سرفکه از کثرت رطوبت و جهت درد سینه با
و قطع پیش و زرف الدم و نقش الدم کند و بخی و در در قطع عروق جگر را که عبارت از او رده و از
جحت ناصور هرگاه طلائع بدان مثل درم و جهت محمور مشویه با شیر بنوشند و این مرکب جهت
ان سخی باین اسم است که اشامیدن آن دور میکند شایب آنرا از امراض باذن الله تعالی و قوت
بعد از چهار سال ضعیف میشود **صفه ان** زعفران مرصاف افیون چند سید ستر بزرا نیخ قسط

المرقوم انما خشنه شاش سياه سبيل الطيب اصل الغافق يا عصاره غافق جگر كك شاخ راست سوخته
 بز از هر يك يك گرم و دو روز كوفته و چخته و آنچه خيسانيد نيست يا شراب صاف جديا بجهه نايابا جهمود
 نايابا سلت يا نايابا نبيذ و بيب غسل خيسانيد يا سه وزن او و به غسل كرفت بپوشند و بعد از ششاه
 استعمال نمايند قدر شربت او از ربع مثقال تا نيم مثقال **انفا ناسيا** **انصغري** حجت در جگر
 و سرفه و درد معده و باد هلامي و قروح معده و قروح سبت و شش و براي معوم هوام بسيار نافع
 است **صفت آن** ميعر سايه و يا سه زعفران قط المر سبيل الطيب مر صاف عيذان البلسا
 افون سليخه از هر يك چهار درم عصاره غافق هشت درم اصل السوس محكوك دوازده درم **انفا**
 كوفته و چخته يا سه وزن او و به غسل كرفت بپوشند و بعد از ششاه استعمال نمايند **انفا ناسيا**
الانصغري حجت سقوط جنين و وجع النساء و جميع امراض بارده نافع است و اين دوا
 هفت ديت **صفت آن** افون چهار اساطير و چهار دانك فريون شش درم قايي پنج اساطير و چهار
 دانك جاماسه اساطير و چهار دانك غافق چهار شش درم فاشك كه هزار جشان است فاشك ستر كه
 ششيت دانست از هر يك چهار درم كل سرخ خشنه اصل الكا كنج از هر يك شش درم تخم كرفس نقل
 از كك حبالبلسان قصبه الزر بر سليخه زر نباد و روغ شطرج هندی از هر يك دو استار و پنج
 الايض اساطير و دو درم پنج كرفس سه اساطير و دو درم تخم خرفه سه اساطير چهار خر و غلظت هشت
 اساطير كبريت صفر پنج اساطير صمغ عربي ميعر سايه از هر يك سه اساطير و دو درم كند و كزنج
 اساطير و چهار دانك دهن البلسان سه اساطير و دو درم و چهار دانك و بوق منقح پنج اساطير و چهار
 دانك قرومانا شش اساطير ساذج هندی سه اساطير و چهار دانك فاشك كبريا ناصد دانه و الفا
 درست و قرفل و كزنج اساطير قرفل انقاس اساطير و دو درم و چهار دانك و استار و دو درم قرفه و دو
 استار و چهار درم مر و يا سه ناسفت پنج درم بید و استار و يك درم و دو فر و مرارة البقره از هر
 دو درم و دو و نود طوليل نه اساطير زنجبيل قلفل ابيض از هر يك پنج اساطير اطوط بعضي گفته
 كه ان الكمك است بوزيدان از هر يك دوازده درم سور يار كه نار مشك است و استار

بپوشند و بعد از ششاه استعمال نمايند

و دو درم و چهار دانك بجن سرخ و سفيد از هر يك دو استار و چهار دانك مرارة الدقيق مرارة الدلب
 الغراب از هر يك يك گرم و دو روز نايتم كوب ساخته و صمغ زار و شراب خوب خيسانيد و ناهفت
 روز بعد از ان او و نيم گرم كوب مذكوره را چخته بران ريزند تا هيچ لعوق كرده و در ديك سنگين يا كيره
 كرده بعد از پنج شش جوش از نايلاي افس بر دارند و سرد كند **طنج** الصبغة العرجا بكم رنگ كنند
 لك ماده پير زنده و بر بندند دست و پاى او بعضى بعضى و بپندازند و در ديك مس پر آب جوشان
 و بر بزند يا لای ان ترس ابيض و شيت از هر يك يك كف و آب شيرين بقد حاجت و سرد يك
 بپوشانند و يا قش نرم بپزند تا همتا شود و بعد از ان از قش بر كيرند و سرد كند و شور باى انرا از
 پوست و استخوان و مویان پاك نمايند و يا شور باى انرا در ديك يا كيره كرده و بر بزند بران از غلظت
 بلسان و روغن ناردين از هر يك يك گرم و از قش نرم بپزند تا نالاش باقى بماند بعد از ان غسل
 بقد شود و يا بر روغنه بپزند تا انكه قواش همچون قوام غسل غلظت كرده پس بر بزند بران او و بر
 معجون را و از قش برداشته و در ظرف شیشه وقت حاجت بعد از ششاه استعمال نمايند و قبل از
 ششاه اگر استعمال كند محلك خواهد بود **نظارغان الاصغر** حبالبلسان كندر حلمانا
 پوست پنج لفاح اشنة سليخه اشقالبان ذكر اصل السوس المحكوك عيذان البلسان شش خنك
 زنجبيل سكيك پنج جلاو شير و او چني چند بید ستر هزار جشان ششندان شطرج هندی تخم سراج
 كرو راز و نود مدحرج قائل ابيه سكر حب الفار دم الاخرين از هر يك دو درم زعفران قلفل
 بز البنج از هر يك ده درم فريون هفت درم بز الحار و قرفل ساذج هندی شم الكوكك
 خرق ابيض مرارة الفيل قط المراز هر يك چهار درم حلا و نقره سايه از هر يك دو دانك
 زرباد و روغ كافور از هر يك سه درم سبيل الطيب هشت درم مشك و دو دانك افون يا قو
 و درم ابريشم خام ملح هندی لبان الذك كريت بحري سوخته خياو شير كه پاك كرده باشند از
 دانه و جوب قرفل و طالسفر پنج شاد دانه و بر پنج كايلى ناهضه صغره فارسي پنج زعفران الحبيبه
 از هر يك يك گرم او و بر كوفته و چخته و صمغ زار و شراب ريحاني كهنه خيسانيد يا سه وزن

اسم و بیدات

او و به غسل کف کوفته بپوشند و بعد از ششاه وقت حاجت استعمال نمایند **اصغر بلبل** حبه
 مره سودا و وجع الصبیان و درد رحم **صفقان** فلفل ایض پنجیل ملخ هندی قسط الارز
 هر يك شش درم ایون فریون چند پدستر زعفران قرقره صطک عاقر قرحا از هر يك پنج
 درم بعد از جشان فاش ستن که شش شنبه داشت زو نباده و در پنج زو اند و طولی از هر
 يك دو درم و هین البلسان الکافور از هر يك چهار درم ادویه را کوفته و پیخته و با روغن
 بلسان و ماه الکافور چرب نموده با سه وزن ادویه غسل کف کوفته بپوشند و بوقت حاجت استعمال
 استعمال نمایند و معوطان مثل عدسی یا آب مر بنجوش حبه غلظ دماغی نافع است **کلک**
الاک و این همچون هند پست حبه در دهن و تبهای کهنه و غشی و عسر البول و برص و غی
 و بله و بر طرف طبع قروح شش و عطش و زهرها و پروت بدن و بواسیر و درد سیر و زو و باها
 و قوی و زو و آب و امراض زغای آب تن و اشتهای طعام نافع و قوتش تا پنج سال باقی
 است **صفقان** هلیله سیاه و بلبل شیر امیله دانه پیر و ن کرده و ابرنج فلفل و نیم کوفته
 شطرج هندی فلفل لسان العصاره زیره کرمائی و هندی که شونتر است هشت فلفل
 و بعضی گفته اند که شش فلفل است و ملخ دانی و هندی و همین ملخ العین سیاه و رخ
 ناخواه از هر يك سه مثقال تربید سفید یک مثقال ادویه را کوفته و پیخته بشیر امیله دانه پیر و ن
 کرده سه مثقال و ربست و چهار مثقال و آب شیرین باقی مستعمل نمایند تا باقی بماند و تا شش روز
 بپزند و صاف کنند و شغلش را بیندازند و شکر سفید چهار مثقال و آب شیرین باقی مستعمل نمایند تا باقی بماند
 بپزند و حرکت دهند تا شکر کداخته شود و غلظت شود و مثل غسل و روغن شیرین تازه سه
 مثقال و روغن پیخته حرکت دهند تا باب مزوج شود و از آنش کوفته ادویه کوفته شده را برو
 پیاشند و بپزند تا مزوج شود و در ظرف چینی گذاشته وقت حاجت استعمال نمایند که
 شربت از آن سه مثقال تا چهار مثقال **کلک** و **اصغر** منافع مثل منافع اگر است
صفت آن هلیله هندی بلبل شیر امیله دانه پیر و ن کرده فلفل دار فلفل شطرج

صبر زینیل حب الیل بلبل شیر امیله دانه پیر و ن کرده فلفل دار فلفل شطرج هندی قسط الارز
 الحط از هر يك پنج درم خیار شیراز دانه پیر و ن کرده ملخ هندی قرقره سادج هندی هیل بودا که ان
 شونتر است و اگر یافت نشود عوض آن فلفل کبار است و حب السود از هر يك سه درم تربید سفید
 روغن شیرین از هر يك بیست استار شکر سفید صد و بیست استار و موز دانه پیر و ن کرده و پسته
 پنجاه استار و آب ملخ ده رطل ماه الامیله شیر امیله دانه پیر و ن کرده شش من با چهل رطل آب بپزند تا
 و بعضی بماند آبش را صاف نموده و در دیک پاکیزه بپزند و شکر را بر آن انداخته بر آتش نرم بپزند تا
 شکر کداخته شود و مثل غسل غلظت که در پس ادویه بر قومه سحوقه را بر آن ریخته بر آتش حرکت
 دهند و بعد از آن روغن شیرین را نیز ریخته بپزند تا خوب مزوج شود و مثل شکر کرده و باقی بماند
 و بپزند و در دیک در ظرف شیش یا چینی گذاشته وقت حاجت استعمال نمایند **همچون هندی**
 که از یک هندو نقل شده حبه لکت زبان شرب و د لسان تجرست بجهت اکثر امراض بارده و طبع
 دماغی بپدید است زیره کرمائی و مثقال فلفل سیاه و پسته عدد دار فلفل صد عدد و قرقره
 دو مثقال نمک نفطی دو مثقال قد سفید پسته و هشت مثقال باد و وزن غسل بپوشند و
 قد شربت دو مثقال **همچون شلش** حبه صرخ و سکه و فالج و لقوه و شنج و فسیان و رعشه و
 خوف و خبث النفس و خفقان و خیال فاسد و تبخیر عقل و درد اندون و شش و بادهای غلیظ
 و درد مفاصل و نفرس و درد رحم و دوار و سقوط جنین و حبه نکه داشتن جنین در شکم اما
 و معوطان از آن صداع و شقیقه را بسیار نافع و این همچون را اهلبله ذهبیه نامند **صفقان** شک
 خالص حماما عیدان البلسان فریون اشنان پنجیل نیم کوفته شکر سداب اشند کربت اصغر اخشا
 البقر جلی و اخشا معز جلی کافور خرق سفید و سیاه و میعه ساید سعد ما پیران چینی نیم
 هلیون بداسقان که کف الکلب است اصابع القهقریه نیم کاسنی حب الحلب و عیدان البلسان
 کشت بر کشت خردا ایض از هر يك دو درم مروارید ناسفته زعفران سادج هندی ملخ
 دبق غیر مقشر جوز بوانقاص الا از هر چند پدستر نیم حبه جرجر نیم حبه زعفران از هر يك دو درم طلا و

سین موز دانه پیر و ن کرده

نقره ساینده و زرب حبا البلسان شونیز نافع است که در حلق و الشعب پوست بپنج کبر از هر یک یک درهم
 ابوینم خام غیر محرق فلفل سفید بنجیل پنج شبت تخم شبت خطیطا نافع است از زهر لسان
 العضا فی ملح هندی صغیر فارسی غافر و خازراوند مدحرج بندق هندی ابل قفر البهوت
 و هزار جشان شش بنیان از هر یک چهار درهم قرنفل سبیل الطیب قسط تلخ حرمی عیدان بر
 سیاهوشان از هر یک سه درهم بنج سوسن اسما بنجوفی بسیار خالک چهار راه ماء السوسن ماء
 الکوث از هر یک یک درهم مصطکی سه درهم تفاح بیست عدد تخم رازیانه و زوای خشک از هر
 شش درهم فلفل سیاه دار فلفل بزرگ البیض زراوند طولی افون از هر یک بیست درهم
 اکلیل الملک چهار درهم و نیم بزقطوناب از هر یک چهار درهم و دو دانگ ادویه را کوفته و
 پیخته و بنجستان دار افها هر چه بنجستان نیست بشرباب ریختنی که با آنجا قایم مقام آن باشد
 و با سه وزن ادویه غسل کف کوفته بپوشند و در ظرفی گذاشته بعد از ششاه استعمال نمایند و
 قدر شربت مثل خود با آب بنج رازیانه و بنج کرفش و سعو ط از آن بقدر حد باب شاهینجا
 یا آب مر بنجوش و وقت آنکه از آن هنگام طلوع الشعری الیامیه است که عبارت از کلب الجبال
کاسکین و این مجون فارسی است و نافع است جهت امراض بسیاری خصوصاً امراض اطفال
 و صبیانی که ایشان را غاوض شود صرع و لقوه و تشنج و جهت حفظ جنین در شکم مادر و اصلاح
 رحم و در رحم بسیار مفید است و سعو ط کرده میشود باین جهت جمیع اینچیزهایی که سعو ط
 بشپان کرده میشود **صفتان** سبب جفت افرد پد پوست بنج لفتح تخم رازیانه حرمی حبل حب
 الاجل زراوند طولی و مدحرج شک غیر حبا البلسان از هر یک چهار درهم قرنفل افغان
 از هر یک بیست و چهار درهم هبل چهارده درهم قسط المرجوز بواهل لیج اصغر از هر یک هشت
 درهم قفر و بنج اصغر شونیز تخم خیز زرد از هر یک دو درهم و نیم سبکین زویناد و در بنج پیچ
 سالیله مر صاف از هر یک پنج درهم سداب بسیار زعفران جزئیات انار مشک حبا الکدست
 حبا الفا از هر یک عشره درهم مغاثر ببر و ج غمی از هر یک پانزده درهم مر داسفرم و ورق

اسرار از هر یک سه درهم ادویه کوفته و پیخته با سه وزن ادویه غسل بپوشند و در ظرفی گذاشته و
 حاجت استعمال نمایند و بعد از ششاه قدر شربت یک درهم تا یک شقال است **صفت** جزئیات که موصوف
 در کاسکین قصب الزریه اظفار الطیب لبان ذکر میوه از هر یک چهار درهم اشند و قفر و زعفران
 و مشک و عود هندی از هر یک نیم درهم ادویه را کوفته و پیخته با شرباب ریختنی خمر نموده و در صفا
 سازند و بگذارند تا خشک شود و در وقت حاجت استعمال نمایند **صفت مجون الساج** حجت
 در درج و وضع معده و برودت آن و تقویت سدها و تحلیل باد های غلیظ **صفتان** مشک
 و سبب الطیب ساج هندی لک پالک کرده و در پوند چینی و خطیطا نای رومی از هر یک ده
 درهم زعفران نانخواه تخم کرفش مصطکی مکد سه درهم عود هندی قرنفل مر صاف از هر یک نیم
 درهم ادویه را کوفته و پیخته با سه وزن ادویه غسل کف کوفته بپوشند و در ظرفی گذاشته
 مثل یک باقی لبان کوم استعمال نمایند **صفت مجون خطیطا** ناهج صلیت جک و سینه
 و سدها و در معده و کوره و مثانه و اکثر تها که بطول کشد و جمیع زهر ها که زنده ها را نافع است
صفتان خطیطا نای رومی فلفل سیاه از هر یک ده درهم قسط المر ساج هندی و سبیل الطیب
 و زراوند مدحرج ریوند چینی از هر یک یک اوقیه ادویه را کوفته و پیخته با سه وزن ادویه غسل
 کف کوفته بپوشند و قدر شربت یک درهم با آب سداب **صفت مجون فوریجی** حجت در معده
 و جگر باورده و قشر بره و تبه های بلغمی و تب ربع **صفتان** فوریج خری فوریج جبل قنطاریون
 سیالیوس از هر یک دوازده درهم تخم رازیانه تخم کرفش دبا بنج و حاشا از هر یک چهار درهم
 کاشم پانزده درهم فلفل سیاه چهار چهار درهم ادویه را کوفته و پیخته با سه وزن ادویه غسل
 کف کوفته بپوشند و قدر شربت از یک درهم تا دو درهم با آب کرم **صفت مجون قمری** حجت عسر الیون
 و قو لیج نافع است و بهشت اسهال میکند و در وقت از زستان و تابستان اخلاط **صفتان**
 خرمای میریون یا تمر صیرقان دانه برون کرده مقشر بنجاده در هر یک یک شانه روز در خلخرا خرا

پس پزند به پرون فرامی و بعد از آن مقویا و سداب خشک از هر یک هفت مثقال فلفل یا
صد دانه زنجبیل سه مثقال بورق از منی یک مثقال بادام شیرین مقدار از هر دو پوست سبزه
کوفته و پیخته مزوج کرده با سه وزن او به عسل کف کوفته بپوشند قدش در شربت چهار مثقال
باب کو **مجنون ز بید** حجت صرع نافع است و نمایل با عتدال و مداومت او در دفع
امراض عصب و صرع بحرب و حقیر تجربه نموده است **صفتان** هلیله کابلی و امده و هلیله
زرد و بلبله و اسطوخودوس از هر یک ده درهم عود الصلیب پنج درهم عاقر قرحا سه درهم
کوفته و پیخته با ویز دانه برون کرده بوزن آن بپوشند قدرش برش برش مثقال تا یک مثقال
نیم است **مجنون جالینوس** حجت امراض بلخی و سوداوی و ریاح و سده جگر و پروت کوفته
و نمائنه و اصلح حال بدن نافع است **صفتان** فلفل سفید و هیل از هر یک چهار مثقال
قطر بخری سبذ الطیب عود بلسان قصب الزریزه تخم مورد و زنجبیل سعد خولجان قمر
دار فلفل دارچینی سلخه اسارون زعفران مصطکی از هر یک پانزده مثقال با عسل **مجنون**
نمائند **مجنون جالینوس** نفع دیکر از کمال الصناعات نقل شده **صفتان** فلفل یا
سفید حماما ساذج تخم کرفس اینسون عاقر قرحا تخم انجیر تخم سداب کوبی قطر بخری سبذ
الطیب قصب الزریزه زعفران مکد از هر یک پنج درهم عسل سه وزن سازند **مجنون عود**
ملین که از شیخ ابوعلی است حجت تقویت معد که بایبوست نباشد هیل و زنجبیل و دارچین
سلخه زعفران فلفل سیاه و فرفرشک زرباد از هر یک پنج مثقال سعد زوب ساذج
قرنفل از هر یک سه مثقال عود خام هفت لاجورد و دو دانک کافور یک دانک تربد چهار
مثقال نمک یک مثقال با عسل و شکر بپاينزند و اکوشک و عنب از هر یک نیم مثقال هلیله کابلی
سه مثقال مجوده دو مثقال داخل نمایند بپوشند بود **مجنون عود غیر ملین**
عود سه مثقال شک عنب از هر یک نیم مثقال جد و از یک مثقال دارچینی مصطکی فلفل
قرنفل از هر یک یک مثقال و نیم با درنجویه کاوزبان از هر یک سه مثقال و نیم بادبان تخم کرفس

استغفر الله

سند انکه ترک پوست ترنج از هر یک دو مثقال با عسل و نبات برشند و در نفع شیخ ابوعلی کاوی
یکدانک و نیم دارد و بعد از او پوست ترنج را آن اضاف کرده است **مجنون سفرجلی** قابض به پاک
کرده یکن عسل یکن دارو فلفله و فلفل و زنجبیل از هر یک پنج مثقال هید هفت مثقال قاقله
سند قرنفل دارچینی بدستور هفت مثقال به پاک کرده از پوست و دانه و میوه
پنجه از پر و پرن در شربت پرون کرده عسل بقوام آورده با ادویه ترکیب نمایند مقدار شربت
تا چهار مثقال است **زرعونی** جهت قوه کرده و جگر و باه و معده و سرهانی و ویدک شای
نافع و یاد ما بشکند تخم کوفش با دیان تخم کز و تخم اسبست تیره نیک ناسخه مغز تخم خربزه
و خیار پنج کوفش از هر یک پنج مثقال عاقر و خا زعفران قرفه و مصطکی خود از هر یک دو مثقال
بسیار قرنفل فلفله و به پاک از هر یک سه مثقال عنبر نیم مثقال عسل برشند مقدار شربت
تا دو مثقال بعد از دو ماه بخورند **مجنون فاسک البول** جهت مسهل البول و تقطیر آن نافع
و حریت بلوط معشر مقول با توده درهم حرف و مرو تخم سداب از هر یک یک درهم کدو
الاس جوز بوا بسیار و قرنفل هلیج اسود از هر یک دو درهم سعد شونیز هیل از هر یک
سه درهم انجیر خشک پنجه درهم با عسل برشند قدر شربت از سه مثقال تا پنج مثقال **مجنون**
السناد بقون جهت نفع و پروت معده زعفران کاشم بزرگ سداب تخم کوفش زنجبیل
حاشا لوز القنبر الکباب از هر یک شش درهم با دانه تلخ معشر ابان از هر یک دو درهم فلفل
هشت درهم با سه وزن ادویه عسل **مجنون قلعی** جهت سرفه و درد جگر و سپند و الان ثمن
معده و شوصه صفای اواز او ادرا بول درد سپند و مویز سپند با قشمش پست و پنج
مثقال زعفران سبیل الطیب سلیمه دارچینی دار شمشکان یک مثقال اقصا لوز بیره فطاح
الانتر علك البطم مقل از ورق دو مثقال و نیم مصاف چهار مثقال صمغ زلبا شرا
یا قاقم مقام شراب خسانند با عسل برشند قدر شربت یک مثقال با آب گرم جهت درد
جگر و معده و جهت درد سپند و شش با آب زرقه **مجنون حلیت** جهت نفع تب ریه و نفع

سدها و تحلیل ریاح و کزیدن جمیع گزندگان حلتیت فلفل مر سداب خشک بالتوبه کوفته و
 بجز بر بختی بجل برشند و قدر شربت یکشغال **مجنون الحبت** جهت بواسیر و ریاح ان و
 شک کردن گوشت و تقویت احشای و هاضمه نافع است و او را فنجوش نیز نامند هلیل سیاه
 ابله بلیل فلفل و دار فلفل زنجبیل سعد شطرح هندی سید الطیب از هر یک ده
 مثقال تخم شبت تخم کندنا از هر یک چهار مثقال حبث الحیدر بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز
 جوشانیده ده مثقال باسه وزن او و به عسل برشند و اگر دو مثقال بایکشغال شک و
 کت ناقوی خواهد بود **مجنون القولنج الریحی** از بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز
 خولجان سلیم بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز
 بر بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز
 مثقال و عود پوست ترنج دار فلفل کاشم تخم کوفرس ساذج هندی انیسون از هر سارنی
 تخم ترب زرب صغیر فردنج دایچینی حلتیت کون کرماتی قرنفل حوف از هر یک دو مثقال
 نیم چند نصف وزن مذکور یک مثقال و ربع باشد بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز
 مذکور بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز بجز
 که عطر قوی باشد اضافه کنند و فلو س خیار شیر قدری که خواهند **مجنون زفا** جهت ضعیف مزاج
 در کسین هر چه بر جود او بود است رب سوس زوفای خشک برسیا و شان از هر یک ده مثقال
 فلفل از هر یک یک مثقال مغز بادام تلخ بجز مثقال زراوند گرد غنچه از هر یک پنج مثقال عسل
 او و به برشند و هر روز و دو مثقال با این مطبوخ بنوشند بجز زراوند عدد در هندی روزی
 از هر یک ده مثقال حلیه تخم کرفس تخم زراوند اصل السوس زوفای خشک فراسیون
 از هر یک پنج مثقال در چهار رطل آب بچوشانند تا بهر حصه کند و هر روز یک حصه از بادام
 مجنون مذکور بخورند و چون مطبوخ آخر شود باز بر این دستور ترتیب دهند و هر ماه در روز
 یکدیگر باین دو امانی نماید اصل السوس خردل سرخ تخم ترب تخم شبت جوشانیده صاف کرده یا

ده مثقال سکنجین عسل بنوشند و قی کنند و در وقتیکه معده خالی باشد **مجنون ملوک** مستحاج جهت
 قوه باه و اشتها و قوه جماعت بسیار مجرب است جوز بوزاق قرنفل بسیار باسه لسان العصاره بجز از هر یک
 دارچینی مصطکی عود زعفران از هر یک سه مثقال اشند و دو مثقال مشک نیم مثقال قند را در کافور
 حل کرده عسل بقدر کفایت اضافه نموده او و به زراوند از قوام برشند شربق یک مثقال **مجنون**
جلانی مستعمل جهت زیاده کردن منی و قوه جماعت و ضعف کرده و معده و اشتها مجرب است بلیل
 الطیب قرفه قرنفل دارچینی قاقله از هر یک دو مثقال انیسون تخم کرفس از هر یک یک مثقال زین
 کومانی مدبر و مغلو مصطکی تغایع خشک عود نیم مثقال فلفل دو مثقال بایکشغال شربق و در نافع
 بود و مجرب است **مجنون الصغیر** مجرب از انجالیوس و اسرار الاطباء نقل میشود و بجز بهر رسیدن عاقر قضا
 ده مثقال صابون غایند و از مثقال نازک بگذرانند و بعد از آن در دهان باسه که گفته ده مثقال بپایند
 و با عسل برشند و شربت و قدیم با پیست در هم آب گرم **مجنون دیک** جهت صرع از تالیف حقه حقه
 تقویت دماغ و رفع سدد و منع بخار و امراض مرکبه دماغی مجرب است و نیز لایق الصرع موسوم نموده
 است سیسیایوس عامر قراط اسطر خودوس مکده عشره مثاقیل غار یقون خنث مثاقیل هلیل سیاه
 بلیل مکده سبعة مثاقیل قردمانا فاوانیا زراوند مدحرج مکده ثلثه مثاقیل زبیب منزع الصمغ
 الا و به اثر بهر الی مثقال غلظه و عشیه **مجنون عقرب** جهت سنک کرده و شان عقرب سوخته
 خطبایا باسه مثقال زنجبیل یک مثقال فلفل دو مثقال دار فلفل دو مثقال کاکب بجز مثقال با پیست
 مثقال عسل برشند و بعد از شش ماه یا نفع دانکی و بنا با نفع نیم دانک بدهند **مجنون ابو اهر** مستعمل
 جهت قروح کرده و مثانه و جاری بول و احتباس ان و حرقه البول مزمن بغایت مجرب است و جهت
 امراض رحم بسیار نافع و مدد ریحیض و مسکن دردهای اعضای تناسل و مانع صعود اخیره بطن
 و مقوی اعصاب قد در شربق در اول علت یکشغال باسه او قه شیر الاغ و هفت در هم مانع
 العسل و در خارج بسیار جوار با شربت به و رب غوره و در وسط دو مثقال با هفت در هم آب
 بارشک مطبوخ و بجز در هم مانع العسل در آخر علت که چوک پاک شده باشد و خواب بیدار یکشغال

مجرز قله سفید که ماده الحیات نامند از اندرونی و باختر قدیم است جهت امراض بار و ده مثل مفاسد
 و فایده وضعف معد و جگر و تقویت دماغ و حفظ و فهم ترقان و قولنج و استسقا و سنگ کرده و
 مثانه و تقطیر البول و امراض مثانه و مقعد نافع است و رسوم گرم و خشک و محرق اخلاط و
 مضره درین و مصلح شربت تازه و سکنجبین شربت از دو مثقال تا چهار مثقال و قوشر تا چها
 سال باقی است فلغل دار فلغل و نجیل دار چینی کند در بلبله امده حب صنوبر شطرح هند
 پنج بابو پنج با السویه با سه وزن عسل برشند و از آنی پوست اضافه کرده و شیخ خبثا
 جهت زرداب و خفقان و بعضی زرد اند مدحرج و خصیة الثعلب بجهت نفوذ و تخم انجیر
 بجهت تصفیه منی و زکیند مقشر بجهت هزال کلیه و بیاسه و جوز بوا و موز منق از هر یک بقدر
 اجزای عشره اصل اضافه نمایند **نوشاد روی هندی** که ساده گویند جهت تقویت معد
 و جگر بغایت نافع است کل سرخ شش درم سعد پنج درم قر نعل مصطکی سفید سارون از
 هر یک سه مثقال قرقه زرب زعفران قاقله بیاسه هیل جوز بوا از هر یک دو مثقال بازاری
 هر دو و شش مثقال اجزا یکرطل امده زرد و در طاب بچو شاند تا ثلث بماند پس از پر و بزر
 کرده بایک رطل فایده سخنری بقوام آورده برشند قدر شربت از یک درم تا یک مثقال **مجرزی که**
 اشتهای و خواهش کل خوردن و چیزهای بد را قطع کند مشهور بمجرز فقرا یا درج فقرا
 دوازده هلیله کابلی دو بلبله دو واملج دو واملج نقطه دو واملج کوفته عسل برشند قدر شربت
 از سه درم تا چهار درم بطبیخ فوری **مجرزی** که در منفعت مثل مجوز فقرا یا مذکور است
 و بغایت مجرب است و معروف بمجرز چندم هلیله کابلی املج بلبله جوز چندم مصطکی قاقله
 گبار تا شش و نیم از هر یک با السویه عسل سرشته پیش از طعام و بعد از طعام میل نمایند
 بقدر جوئی و بجای کل نشاسته را با نمک شور کرده بخورد یا جو چندم را شور کرده تناول
 نمایند و غذا را مختصر سازد و یکاب و شرب **مجرز** بجهت عرق مددی که درشته گویند منقول از
 خط مرحوم ابوی پوست هلیله کابلی پوست بلبله امده مقشر تربد سفید و نجیل قندیل با السویه

با سه وزن عسل برشند و خوردن که مثقال **اطریفل صغیر** جهت استرخای معد و بواسیر و قوشر تا
 نافع است پوست هلیله کابلی پوست بلبله پوست هلیله زرد و امکه منق مساوی یکدیگر کوفته و
 با دلم و روغن کاج و حب نموده با سه وزن عسل برشند **اطریفل کبیر** جهت تقویت دماغ و قطع
 در لاج بواسیر و نفخ معد و برص و جق و اصلح خلط سودا نافع است هلیله کابلی بلبله املج
 بزر الکوفس الحبلی از هر یک شش درم شطرح هندی تا شش و صغیر از هر یک دو اوقیه سفید حار
 هیل و سج از هر یک سه درم در چینی دو درم فلغل بیض و اسود نار مشک املج هند یا از هر یک نیم
 اوقیه خبثا لحدید سه اوقیه خردل یک اوقیه و نیم پوشاد نیم درم بروغن بادام تر نموده با سه وزن
 او در عسل برشند **اطریفل مقل** جهت بواسیر و اسهال بواسیر نافع است پوست هلیله زرد
 امده منق از هر یک ده مثقال مقل سی مثقال و زاب کند فاحل نماید یا شست مثقال عسل بقوا
 او در هلیله و امده را با آن برشند **اطریفل مقل ملین** که جهت بواسیر نافع است پوست هلیله
 کابلی بلبله هلیله سیاه امده منق اقیقون اسطوخودوس از هر یک ده مثقال تربد سفید هفت
 مقل سی مثقال فلوس خیار شنبه و مثقال مقل و فلوس را در آب کند فاحل نموده با عسل بقوا
 او درند و او در دوازده روغن بادام چوب نموده برشند و استعمال نمایند **اطریفل کشنری** جهت
 منع بخارات از دماغ و ریحین سودای سوخته بعد و تقویت حواس نافع است و اجزای آن اجزای
 اطریفل صغیر است یعنی و کشنر خشک مثل نصف اجزا **اطریفل ماهان** جهت برص و جق و بواسیر
 و امراض باغیه بعد از نقیعه مداومت نمایند هلیله کابلی پوست مثقال بلبله امده از هر یک ده
 بزرگ مقشر شش مثقال شطرح سعد و نجیل از هر یک سه مثقال سادج پنج مثقال سفیاج
 اسطوخودوس از هر یک یک مثقال غار بقون شش مثقال قسط سه مثقال کند مصطکی انیسون
 قر نعل هیل جوز بوا از هر یک شش مثقال فلغل دار فلغل نار مشک از هر یک چهار مثقال قدر
 شربت از سه درم تا چهار درم **اطریفل زلالی** تا لطف حقیر که مستی با سم والد خود ساخته و محل
 صفر و بلغم و سودا و منق دماغ و معد و مداومت او جهت قطع تریاکت مجرب و نافع و صود غا

در برقی و شیخ کابلست

است بدیع چون بعد از اغذیه تناول نمایند ضررت نمیشاند و جهت اقسام مایه‌های مخصوصا
مراقب و قولنج رحم بغایت نافع است و قوتش تا دو سال باقیست و قدرش بیش جهت اسهال خلط
از چنانکه مثقال تا شش مثقال و چون مداومت نمایند هر روز از یک مثقال تا دو مثقال و موافق
جمیع امراض است هلیلله زرد کابلی و سیاه کل بنفشه مجوده و شوی از هر یک ده مثقال تربید
سفید خراشیده بروغن بادام چرب کرده و کشیزخشان از هر یک بیست مثقال پوست پلله
امده و قشر کل سرخ طباشیر کل نیلوفر از هر یک پنج مثقال صندل سفید کپور از هر یک سه مثقال
روغن بادام شیرین سی مثقال او ویرا کوفته و پنجه عتاب صد عدد سپستان صد عدد
کل بنفشه ده مثقال چوشانیده و صاف نموده با یک وزن و نیم شیره هلیلله و یک وزن عسل کوفته
و بقوام آورده بپوشند **طریقه افیمون** جهت هوائ سوداوی و نسیجه دماغ و مایه‌های
و جنون و امراض بارده و مایه‌های نافع است قدرش بیش از دو مثقال تا پنج مثقال پوست
هلیلله کابلی امده و قشر پلله از هر یک ده مثقال تربید افیمون سنای می از هر یک پنج مثقال
شیطرح بسفایج اسطوخودوس کل سرخ از هر یک سه مثقال انیسون نمک هندی اندک
دو مثقال عسل سه وزن او ویرا بپوشند **طریقه سهل** متقول از خط استاد المتأخرین
حکم محمد باقر طباطبائی نافع جهت برص و جق و جذام و ذاء الفیل و غیره و امراض بلغمی
و سوداوی هلیلله کابلی پلله امده افیمون غاریقون صبر سقوطری یا رایج فیرا شاه ترو از
هر یک دو درم بسفایج سنای می از هر یک هفت درم تربید سفید یا ترو درم حاشا سه درم
اسطوخودوس پنج درم انیسون یک درم سقونیای شوی پنجه درم با عسل مجون کنند مقدار
شراب پنجه درم است تا پنج مثقال **مجنون شکر از آن** که مسهل است جهت برودت جگر و معد
و زرداب و مره سودا و تحلیل قولنج زنجبیل قرفه دارچینی قرفه نقل سلیمه سبیل جوز بو اهل
فاقد و مصطکی حب البلسان زعفران از هر یک چهار درم و نیم سقونیای سه درم تربید
درم حب التیل هشت درم سکر سلیمان از شکر الجمع با سه وزن او ویرا عسل قدرش بیش از چنانکه

درم تا چنانکه مثقال و در بعضی نسخه‌ها شکر بجای حب البلسان است و این نسخه موافق است **مجنون سحر**
سهل جهت امراض معده و ضعف معده که از رطوبت باشد و جهت تهوع و غشیان و انتفا
طبیعت نافع و مقوی فم معده و مانع صعود بخار است و قدرش بیش تا پنج مثقال بهر شیرین بال کرده
از پوست و تخم بکرطل و در رطل شش بیوشانند تا مضر شود پس بگویند و از مصل بگذرانند و بکرطل
عسل اصلحه کرده بقوام آورند و این او ویرا داخل نمایند زنجبیل دار فلفل دارچینی از هر یک
دو مثقال هیل قاقه کبار زعفران از هر یک سه مثقال مصطکی پنج درم سقونیای سه درم تربید
بروغن بادام چرب کرده سی درم شریقی پنج مثقال تاهفت مثقال باب کرم و در نسخه دیگر زنجبیل
و دار فلفل چهار درم **مجنون بر تراشه** جهت قولنج صعب و نسیجه معده و امعاب و مسهل قولنج
و غیرت هیل قرفه ساج فلفل دار فلفل زنجبیل برنگ کابلی قشر قرفه از هر یک یک مثقال امده
مقشر تخم کرفس سبیل الطیب زعفران مصطکی از هر یک نیم مثقال تربید سفید مجوده از هر یک ده مثقال
عسل سه وزن او ویرا شربت از یک مثقال تا یک مثقال و نیم **مجنون سهل** از تالیف حقیقی است جهت امراض
خار و موالود و او ویرا بعد از نسیجه قدرش بیش تا پنج مثقال در جهت قولنج بسیار نافع است سنای
می کل بنفشه از هر یک سی مثقال کل سرخ بسفایج از هر یک پنج مثقال مغز تخم کافور بیست مثقال مجوده
شوی رب سوس از هر یک پنج مثقال هلیلله سیاه پوست هلیلله زرد کابلی و روغن بادام از هر یک
مثقال عسل دو وزن او ویرا بپای که در آن ستاده مثقال و کل سرخ و بنفشه و هلیلله سیاه ده مثقال
هلیلله کابلی بیست مثقال چوشانیده باشند و بقوام آورده باشند بپوشند **مجنون سهل** که بجهت
کرم معده و حب القرح و غیرت سرخ ارنج کابلی قشر هر یک یک درم تربید مقل از هر یک یک درم
او ویرا کوفته و پنجه با عسل بپوشند و مجموع آن یک شربت و باید که قبل از تناول این دو ایک ساعت از
جوشیده بخورد و بقیه دو اوقیه بقدر او ویرا روزی یک بار نماید **مجنون سورنجان** جهت مفاصل
خار و باره و اخراج بلغم غلیظ سورنجان ابیض هفت مثقال بوزندان دو مثقال قشر ماهی
زهرج دو مثقال اصل الکبرکوفی شیطرح از هر یک دو مثقال هلیلله اصفر هفت مثقال تخم

کوش یکشغال و نیم تخم زان پنج یکشغال و نیم فلفل ایض صغیر هندی و قاجار زرد بجز از هر یک
یکشغال و نیم سمن مقشر سه شغال تربید ایض سه شغال محمود سه شغال عسل کف گرفته سه شغال
قد شربت پنجشغال باب اکرم و اگر مدومت کتدد و شغال و نیم کافی است **مجموع پنج شغال** مصلح بود
و بغم غلیظ جمت قویج و امراض و ماغی که از سودا باشد نافع است پوست هلیله زرد پوست هلیله
کابی بلیله هلیله سیاه امده مقشر از هر یک ده شغال تربید سفید هفت شغال غار بقون بفسایج
از هر یک پنجشغال اسطوخودوس ده شغال محمود و شوی سه شغال کلسرخ رب سوس مصطکی
از هر یک پنجشغال عسل کف گرفته سه برابر ادویه شربت دو شغال تاسه شغال **نسخه دیگر** از هر سوس
اصغرات و چنین گوید که از اجالینوس است در اول کرم و قوتش تا یکسال باقیست و جمت زخرد
معد و شغال و ماغی و لیا و چون نافع است هلیله سیاه بلیله از هر یک ده شغال اخچون تربید
اسطوخودوس بفسایج از هر یک پنجشغال غار بقون حجر از منی مغول مرجان کمر بام و ارپاد از هر یک
یکشغال کلسرخ زرب باد و روح حشمت می دم الامخون از هر یک نیم شغال و شیخ الزینس سه شغال
طباشر اضافه غوده و بعضی کند در و مرانجوش و هلیله کابی از هر یک سه شغال اضافه کرده اند با سه
وزن عسل بر شند **مجموع خیار شنبه** که سرفند و کز کرده جمت قویج خار و باد و زرد و نکام
و نوله و در سپند نافع و مضر معد و سوس و بجمت دیر گذشتن او و مصلحت استعمال ان باب
طبیخ زان یانه و خطی و شبت و کاوزان است و قوتش تا دو سال باقیست و قد شربت بش از پنجشغال
تا هفت شغال فالوس خیار شنبه صد شغال با صد شغال عسل بقوام آورند بنفشه و تربدانه
هر یک پست شغال سقونیایا توده شغال رب سوس دوازده شغال ملخ هندی هفت شغال
نیم انیسون مصطکی زان یانه از هر کدام پنجشغال ادویه و اباسی شغال روغن بادام چوب نموده بر
چون جوشانیدن فالوس باعث غلظت و ضعف عمل میشود باید بعد از قوام عسل بان مخلوط
کرده ادویه را شربت **مجموع از اراق** از تالیف حقر جمت قطع غادت اخون بغایت مجربت و در
دفع استرخا و فایج و امراض باره و در مفاصل و عرق التماس و سلس البول بغایت نافع است

از اراق که او را کجوله نامند شش شغال در شربخیا پند پوست از اجاد کرده بوهان ریزه نموده بجلال
نرم صلابه نمایند کل کاوزان هید زرباد از هر یک سه شغال عود هندی یکشغال اسطوخودوس شغال
قرنفل یکشغال کثیرا و جیل شغال از هر یک سه شغال صندل سفید یکشغال امده مقشر هلیله سیاه
از هر یک پنجشغال عسل سوزن ادویه شربخیا از یکشغال تا دو شغال مداومت نمایند **مجموع سه شغال**
منقول از تصرف و تذکره مسهل صیغ اخلاط حار و خرقه و مواد جذام و ماده حیات و عطر است
نیم رطل لوی بخارا و او شتان تم هندی و هر یک از عناب و سپستان و مویز منقی شغال
هلیله زرد تخم گوشت افستین بنفشه از هر یک پانزده شغال کلسرخ ده شغال تخم خطی و جیل
و زان یانه صندل زرد از هر یک چهار شغال داب پخته صاف نمایند و اباسی شغال تربید و یک
وزن ادویه شکو بقوام آورده و طباشیر و کثیرا و صمغ عربی و سقونیایا و شتاب از هر یک پنجشغال
اضافه کنند و اگر خواهند در اسهال قویتر شود تربید و زان ادویه و سقونیایا اضافه نمایند
قد شربت تا هفت شغال **مجموع** منقول از شاد و تذکره جمت قطع اخلاط باره و فضالات
بلقی و جمت دار فرودن حیض نافع و رنگ و رخسار و بشه را نیکو کرد و داند و گفته اند که جمت
بر صحریت و تاسه و زربی هم تا پنجدرم استعمال نمایند و قطع کتدیس سه روز و یکروز
کنند و وقت ابتدای استعمال او خوبت که قرقر و در بنقیصان کرده باشد هلیله کابی بلیله
ایلیخ افقون و دو قوام از هر یک پنجشغال جویز و اقا قرقر شطرج از هر یک دو شغال با عسل
بر شند **فلونیای روی** منافص مثل منافع فلونیای فارسی است لیکن اقطع است از ان در قویج
و عمر بول و سنک کرده و مثانه و ضیق النفس و تشنج و سلس و خواب و نزلات و فساد دهان
و دندان و اسهال و ضعف جگر و این آخر است و ان آبیس هر دو مقصد دهند مگر آنکه اگر
در اغذیه حلوه و دسمه نمایند و تا حاجت نباشد استعمال نمایند و اجزای او بعت اجزای
فلونیای فارسی است باز با دای ملخ و سادج هندی از هر یک یکدرم و روغن بلسان پنج
درم **فلونیای فارسی** جمت قطع خون و تقویت اعضا و حفظ جنین و صلاح و سرف و ضعف

سده و تقویت باه و قوتش فلجها رسال باقی بماند و قبل از ششماه استعمال نباید کرد و قدر شربش باید
 درم فلغل ایض بزدا پنج از هر یک بیست و پنج درم افیون طین محقوم فود تخم کرفس جوز اهل انار
 ناخته از زایاج سبک قسط با دام تلخ از هر یک یا توده درم مغز تخم خرزهره پنجه درم اشق سدوم با
 غسل و شراب برشند و در بعضی نسخه زعفران پنجه درم مرصاف عاقر قرحا فریون از هر یک دو درم
 زویناد درونج لؤلؤ مشک از هر یک نیم درم کافور یک دانگ و نیم و در بعضی نسخه چند ستر مرچان که با
 ابرویم از هر یک یک درم **برش عشا** ای برکات منقول از خط استادی ابوی مرحوم حکیم محمد باقر
 طاب ثراه و گویند غیر از هر برش عشاهاست بزدا پنج فلغل سفید از هر کدام بیست درم افیون ده
 درم زعفران پنجه درم عاقر قرحا عود سبیل الطیب سلخته زویناد وین سرخ و سفید از هر یک
 دو درم عود بلسان چهار درم چند پسته و شغال دروغ بلسان پنجه شالی و اگر نباشد
 بدل دروغ زیتون کتد **فلوئیای خاصه** که حکم محمد باقر طاب ثراه ترتیب داده و جمیع نسخه
 موافق است بزدا پنج فلغل زعفران مصطکی بیست جد و غیره مشک یشب مروارید و ورق طلا
 یا قوت بدل لعل عاقر قرحا فریون تخم باد و نیمجیه پوست ترنج بوزیدان وین سفید و قویون پنجه
 کدر اگر ترکی پوست پیرون پست مکدر و کهر با ورق نقره زویناد درونج بلسان مکدر چهار
 عود قاری سا ذبح هندی اسطوخودوس قرنفل زنجبیل سارون دارچینی شش حب بلسا
 عود بلسان خولجان سعد زنب قسط بحری جوز بوالسان العصاره فیضیه الثعلب ریون
 چینی غار بقون دار فلغل سلخته حمانا فطر سالیون مرکی مبعده سالیله هیل مکدره ابرویم
 صندل سفید سبیل الطیب تخم کرفس کل سرخ از هر یک دو خشتاش سفید مغز جلغوز مغز
 نارچیل مکدر پنج مغز تخم خیار و مغز تخم خرزهره مکدره افیون صندل شغال عسل سه وزن ادویه
فلوئیای مجرب قریب الاعتدال و افق امرجه حاره و بارده که فقه ترتیب داده و مستحق حفظ
 السرا و اسخ نموده بزدا پنج فلغل سفید از هر یک ده شغال افیون سی شغال زعفران کشته
 خشک از هر یک پنجه شالی صندل سفید دارچینی طباشر سبیل الطیب کل سرخ خشتاش جلغوز

فلوئیای
 زویناد وین

نارچیل از هر یک سه شغال زویناد درونج کل زویناد بلسان بلسا عود قاری سا ذبح هندی حب
 بلسان عود بلسان سعد زنب قسط بحری جوز بوالسان العصاره فیضیه الثعلب ریون
 پروده هفتاد شغال دار فلغل سلخته سارون فوغل زنجبیل زویناد انیسون قرنفل فریون پنجه
 ترنج پوست پسته ورق نقره از هر یک دو شغال مشک نیم شغال وین سرخ و سفید و درج تخم
 باد و نیمجیه بوزیدان از هر یک دو شغال عسل سه وزن ادویه حمت بعضی این ادویه اضافی نیز شده
 که با مروارید بدل مرچان عقیق از هر یک سه شغال یا قوت لعل و ورق طلا غیر اشیا از هر یک
 دو شغال **فلوئیای محمودی** افیون فلغل از هر یک بیست سبیل الطیب سارون از هر یک دو
 تخم کرفس شش بلسا دو زعفران کل سرخ از هر یک شش مشک نیم شغال و ورق طلا پنجاه عدد
 ورق نقره صد عدد هیل دارچینی مصطکی ریون چینی افیون از هر یک دو شغال **برش عشا**
 ای برکات که مرحوم ظهیر الدین عماد الاسلام فارسی میفرماید که از خط ای برکات نسخه نموده
 و حقیق تحریر نموده خبر بنسخ است حمت دفع سمومات حیوانی و نباتی و حمت سد و دوا
 و ظلت بصره و از انکوش و زکام و نزله و لقوه و فالج و وعشه و سیلان لعاب از دهن و دکاه
 قلب قوه حفظ و دفع نسیان و کذا خن بلغم و صفای صوت و حمت سحرهای و سبالت سحر
 و از حمت قولنج و پیچش و برودت معده و جگر و کشودن سده و جگر و تقویت ان بر طبع خون
 نافع است حمت دیو و انواع استقفا و سستی بدن و کثرت و بوی نیکان و تقویت جماع و زیاد
 میکند حرارت دوا و زایل میکند کسل و ثنایوب و تمطی و استرخا و انواع اعیاد و حمت تقویت سنگ
 کرده و مثانه و ادرا و ادبول نافع و ریان محقق را سنده و پیازد و حمت دفع و سواس سوداوی
 وحشت و سوء مزاج بارد و در معده و قلب و هضم و پیر شدن غذا نافع و قدر شربت از و غایتش
 یک شغال و افش یک دانگ صاحب سل مقدار بخودی باب گرم نباشند و وقت خواب نباشند
 و در زمان باره یا توده و روز در زمان خار هر سه روز یکبار باب گرم و دروغ با دام شپه بر
 نبات و حذر نمایند در مزاج خشک و سحوط از ان صاحب صداع بارد مقدار حبه باب

مرغوش کند و همچنین صاحب لقوه معوط نماید و در امراض خلق مقدار جبهه بدان کوفت ابرو
 انباشت نماید و در سر نه کند و تازه بلغمی بصیر مرغوش مقدار جبهه و جهت خنق النفس و در بویا
 ز پر و اصل السوس و در وجع فؤاد و امعاء باب و طبعه و اگر مستعد باشد بطین زیره و جهت جمع
 سپر ز بقاء الورد و خلخه و جهت درد فلو و شراب ماء الاصول و جهت درد جگر با آب و غسل
 هرگاه از ماده بارده باشد و اگر از سده باشد پس بقاء الاصول و جهت مبطلون بقاء الاس هرگاه
 خنط شک خود نتواند کرد و جهت درد قهقهه با آبی که کور شده باشد در انخاب و تابستان و در
 زمستان بخار آب نیم گرم و جهت تبهای بالوز قطن و آوای نیم گرم و حصاء با آب سداب و با آب قو
 ترب و جهت بیماری که خواب نکند بطین خشخاش و جهت بواسیر بقاء الکراث و جهت مثقال
 جبهه با آب سماق و جهت غمی سبب با آب کاسنی و جهت حجاج بقاء المحص الملبوخ و جهت نفوس جبهه
 فرورد و جهت زنی که بزیاید و نفاس قطع نشود با آب حلیه و جهت هم با آب حمله و جهت
 کسیکه ایون خورده باشد بطین دارچین و جهت کسیکه کافور خورده باشد بطین عود بقاء
 الورد و جهت کزیدن عرق بجل و جهت کزیدن افای جبهه هر روز و هر چند قی کند باز بنشیند
 نافی ساکن کرد و علامت در این است که مار کزید و قی که پاک شود از سم خوابش میرود و همچنین
 در هر تم قنالی و جهت ماده که در کوزه هم رسیده باشد بطین فخاله و زبد و جهت دفع زباله
 خون حیض با آب سماق و جهت احتباس خون حیض بطین عناب و مویز و جهت قویج
 بطین اصل السوس هفت مثقال نافع است **اخلاط** ان دار فلفل دارچین خبطا ناسلخه
 چند پد ستر از هر یک چهار درهم سبیل الطیب ففاح از خرزراوند قطره از هر یک ده دم
 ایون یازده مثقال و یکدانک و نیم و عفران یکدم و انیسون تخم کرفس و بزرالنج از هر کدام پانزده
 مثقال فلفل سیاه بیست و دو مثقال و نیم قسط فو سارون از هر یک ده مثقال و نیم و نجید
 قو نج خشک از هر یک هفت درهم روغن بلسان بار و روغن کل سرخ ده مثقال غسل بختا مثقال
 بقدر کفایت **نخسه دیکر** که از ظاهر الدین نقل شده و مکرر تجربه بر حقیر رسیده است و در

این کتاب در طب و در این کتاب در طب و در این کتاب در طب و در این کتاب در طب و در این کتاب در طب

اگر امراض جگر از شر و بطوست و جهت تب ربع مکرر تجربه رسیده است میخسایله کاذر و بر
 مصاف و عفران حرف خبطا نامکده کلین مخوم ایون سبیل الطیب صمغ عربی چند پد
 غار بقون مکده ساقا فیهو فار بقون فطر اسایون مکده و قصب الزیره و اوش شعان حلیه
 عطارد حبه القیس پنج زراوند کوبیده و بوند چینی سارون حمانا جده روغن بلسان مکده و نیم بدل
 روغن بلسان زیت العیقا است و چندان لو بار و وزن عمل بر شند **توباق و بن الشاکه** از املاء
 ظهیر الدین غار اسافم فارس شاکر و بواسطه بی برکات که مرموز نوشته و تصحیح نموده که بخاطر
 مصنف مقابل کرده ام فلفل سفید و سیاه از هر یک بیست مثقال بزرالنج ایون از هر یک ده مثقال
 و عفران پنج فریون سبیل الطیب عاقر قرحا از هر یک یک و دو وزن و در روغن بلسان و بعد از شام
 استعمال نمایند و منافع ان و طریق شربت او در هر علای میجویی است که در برش غماض کور شده
 بعضی نسخه فلفل منحصه در سفید است و در این صورت مایل برودت باقی باشد با فلفلین مایل
 خمارت کلا یخنی **مخلص کبر** که یونانی صوطه او با الفعل مخلص نامند و جهت درد سر و در کف و در
 و صرع و سوس و فالج و تپانی که یا فوب و سرما باشد و بیحو جصوت و در دجشی که از وطوب باشد
 سوط نمایان از ان و الکحال کن و جهت درد دندان و کوبیدن هوام و در دشت و فلو و شراب
 و جگر و احتباس بول و تنقیه مثانه نافع و جهت منع نزله باماء العسل بنوشند و در قی کردن
 خون با آب بارش با آب صحرای و در د معدده و ریاح غلیظه با آبی که در ان تخم راز باجو شایند
 باشند و در دردهای صعب و روده و ورم ان و بد فکری و توحش سوداوی و رعش و در
 سپر زبد ستور و طلالی ان بر قضیب بخت باه و مقوی قضیب و حقه بقدر نیم گرم با آب بطین
 حلیه جهت درد شکم که از برودت باشد مفید است و ایضا از اوزان برخی نوشته شده موافق
 میراث ابوی ر است بر مکی سلخه ففاح از خر از هر یک نیم اوقیه چند پد سطر اسایون از
 هر یک پانزده مثقال و در بعضی نسخه و از ده مثقال تخم کرفس و اوقیه سیالیوس یک مثقال
 قسط الم بار چینی اقراص از عمو مبعه سالیله سارون از هر یک شش مثقال فلفل ایض و از ده

شغال دار فلفل چهارده شغال افیون ده شغال زعفران طامازهر یک چهار شغال قدر شربت
 نایکد و در بعضی نسخه افیون ده شغال دار فلفل چهار شغال سبیل چهار شغال و در بعضی نسخه سبیل
 هفت شغال است قرص از دود و در ارض مذکور است و رازی بقدر شش شغال ترتیب داده و بی اختلا
 او و به او وزن قط المرئخواه فلفل سفید قرنفل مکک دانق فوجا رجه و ارچینی مصطکی و غیره
 مکک چهار دانگ سبیل الطیب سادج هندی مکک یک شغال مرصاف چهار دانق طامازهر یک شغال
 قصب الزریوه مکک دانق باشراب یا قاقم مقام او قرص کنند **مجموع الزرع** از بجزیات مرحوم حکم
 عاود الدین محمود که فرموده که چون روز نوبه و ساعت قبل از شب و خود تانیم شغال شالو
 البه در بونیت قطع میکند و مستی است بخت لؤلؤ چند حلیت قرنفل و ارچینی شربت مرصاف
 میوه سالیله از هر کدام سه درم افیون سداب فلفل از هر یک یک گرام عسل بوزن جمیع برشند
مجموع ربع دیگر منقول از محمد بن زکریای رازی و او نیز فرموده که از زیاد از سه چهار نوبت
 احتیاج فی اقتد و قدر شربت بدستور **مجموع** سابق است و رازی گفته هفت درم زعفران قه مرصاف
 درم سلیخ حلیت از هر یک دو درم میوه چند سبیل هفت درم قط سه درم عسل بوزن
 جمیع برشند **نسخه دیگر** از بجزیات ابوی رحمه الله که در قطع تب ربع بعد است و وقت است
 و قدر شربت بدستور **مجموع** سابق است **مر** اسارون کند و مر مکی چند پدستر میوه سالیله
 افیون بالتوبه بصل کف گرفته مثل جمیع برشند **الزراع البلیغ** بجزیات ابوی
 رحمه الله که کتو بقدر مزاج و عادت هر کس داده و آن فلفل گویده جو شائیده بنوشند **مجموع**
اعظم که اسودت بجزیات در کامل الصناعتی بکند است حجت زحیر و اسهال مزین بغایت
 نافع است چند سبیل افیون میوه سالیله بزرالنج مرصاف اسارون زعفران کند و اختلاوه
 بالتوبه بصل برشند و در نسخه کامل جلنا رطین ارمینی تخم کرفس سلیخ اضاف است **مجموع**
فایض فحش حجت اسهال بواسیری بجزیات است تخم حاض تخم مورد و بلبله مجموع را بود و هندامه
 هلیله سیاه انجبار خشت الحید مدبر بابت به و عسل بالمناصفه و وزن او و به برشند شربت

شغال **انما معاجین نایفه** در استعمال آن شربت که اغذیه نیز موافق باشد و تصرف نسبت بجزیات
 در او و به آن لابد است و آن چنان نیست که در هر مزاجی هر چه می نوشد باشد از انجیر بجزیات
 که از اسرار طب است تا لیف شمس الدین بن هلال را به سبیل که بغایت مقوی باه و دل و دماغ است و نک
 رخسار را نیکو کند و اگر مداومت کند آن قبل از جماع و بعد از جماع این است از عرق الفاساد و غیره
 و نقصان بی و امراض عصبانی قد شربت اسارون و شغال ناسه شغال است و حقیقه شغال این
 زعفران و بهر مانده شراعی و افیون بزرالنج و بدل سقنقور ماهی رو بیان کرده و بغایت موافق
 کشته قدر شربت از افیون داران از نیم شغال است نایک شغال شفا قد خولجان خصیه الشلب هم به رخ
 و سفید تیج تودی سرخ و سفید لسان العصار از هر یک سه درم سه سقنقور سه درم حب
 لسان حب لسان فلفل سفید مرخم خرزهره مرخم خیار تخم کز تخم پازنه تخم سلیم تخم بونجه خیار سفید
 خشکانه که قرط است تخم شکر تخم شربت شکر شای و آن دو قوت تخم هلیون حاک مری از هر یک ده
 ده درم نار جیل مغز بادام مغزیسته مغز حب صنوبر کباب مغز حب انار نوبه کچال سفید قشر هفت
 درم و ارچینی قرنفل سبیل الطیب اسارون سیاه کبابه سعد قره دار فلفل جوز بو انار و شک عود
 غیر اشب زعفران از هر یک دو درم با عسل برشند که بجزیات و آمده است **مجموع جویب جینی**
 از نسخه مرحوم حکم عاود الدین محمود حجت تقویت معده و دل و دماغ و جگر و کبد و مثان و باری
 اعضا و تقویت باه و فری بدن و غیره **مجموع جویب جینی** شغال شغال مرارید و شغال خط و
 شغال رو پند افیون سبیل الطیب از هر کدام سه شغال هیل مصطکی عود قاری مایه شراعی
 اسارون سه شغال امه بشیر پروده ده شغال کل محوم سه شغال حسد سفید سه شغال
 سرخ دو شغال مکک صید ماهی رو بیان سه شغال و ارچینی قرنفل انجیل از هر کدام دو شغال جو
 بو سیاه سه شغال درونج زنباد از هر کدام سه شغال خصیه الشلب پنج شغال تخم جز تخم سلیم
 تخم ترب تخم بونجه هین سفید سرخ خشک مری از هر کدام سه شغال بو زیدان سونجان و شغال
 شفا قد ده شغال کبابه جینی و شغال خولجان قسط شیرین دو شغال تودی زرد و سرخ شغال

یک شال شکر یک شال تخم و تبخیر بوزن
 قسط شیرین مغز بادام و دونه از هر یک

سعد ششقال ورق منطام ساجی بجا بیاورد کلا کلا زبان باد و بخوبی کل سرخ دواله از هر یک
 ده مثقال بچوب شاند و صاف کند و خشکاش سفید تخم خربزه تخم خیار بن تخم کاشنی تخم خرفه از هر یک
 ده مثقال نرم کوفته در آب مطبوخ شیر کوفته اضافه باب به شیر بن و انار شیر بن و کلاب و قند
 و عسل کرده بقوام آورند مغز بادام مغز فندق مغز کزک کان مغز جلعوز و دانه اندام کوفته و عسل
 حل کنند و از آن بر شیرند و حقیق ورق منطام را که جهت سرو است داخل نکرده بیست مثقال بچوب
 چینی بجاوشانده آب انرا با عسل بقوام آورده و او به زیر سرشته و بغایت در افعال قوی ترش
 نموده است **مجموعه سیجی** که بجهت توالد نافع است اگر خلطی غالب باشد اول تنقیه نمایند و بعد از
 بیست و نهم هر شب نیم مثقال مریم و نیم مثقال کزن شاول نمایند و از بنابر شربت درین ایام اجتناب کند
 و از مضرات باد بهر تری نماید همین سرخ و سفید مغز جلعوز و قاقله کباب و از چینی از هر یک ده مثقال
 مر و از بد بید فلغل و نجیل قرقفل نارچیل سکنج سازج هندی برک قرقفل نیم وزن آن قرقفل
 بدل میتوان کرد و اگر سازج سیاه و ضخیم ورق کند بهتر است و الا نصف سازج و نصف قرقفل
 بدل کنند جوز بوار غفران از هر یک نیم مثقال ناسه وزن او به عسل برشند و بعد از چهل
 یوم استعمال نمایند **مجموعه سیجی** این جمع مؤلفه ارشاد گوید که بغایت جربیت و محکم را علاج
 و مسکن مخص و قد شربتیش ناچار مثقال کاکا و زبان تخم تره ترک از هر یک یک و نیم سقنقور و اکوان
 ماهی و بیان بدل کنند بنیر یا به شتر اعرابی یک و نیم و سدس خصیه الثعلب نجیل فلغل مغز فندق صندل
 کباب تخم رب شفاقل تخم شلغم از هر یک یک و نیم تخم انجیر و از چینی نخود سفید بادام کجند مشر خشکاش
 سفید کند از هر یک چهار جز و با شربت سپید و وزن او به برشند **مجموعه سیجی** از مؤلف تذکره
 عجیب الفحل است در بر آنکشتن باد و نفوذ و تقویت و حرارت غریزی و فریه کردن بدن و تولد
 خون صالح و اصلاح موی و رفع اذیت جماع و رفع ضعفان نخود سفید پوست دار که در آب تر
 ترک تازه ناسه بار خیسایند و خشک کرده باشند و حلق خشک شقوق را در سه مثقال آن خشک
 تازه ترتیب داده از هر یک و نیم ترنجبین ده مثقال از چینی خولجان از هر یک شش مثقال یک و طوط

بجهت رفع رطوبت معده
 مریم و کزن شاول از هر یک نیم مثقال
 مر و از بد بید فلغل از هر یک نیم مثقال
 در عسل بادام و در عسل کزک کان
 کرم کرده عسل و در بیان روغن
 بادام حل کنند بعد از چهل روز
 موی با و اهرم در روغن حل کنند
 او به عسل کوفته بچوب نیم مثقال
 کنند حبیب الله هر یک نیم مثقال
 بعد بودق طلا کنند هر یک نیم مثقال
 نیم مثقال بچوب زباد و از نیم
 مثقال هم میتوان خورد

عسل بادام و طلا بپایز بقوام آورند و تخم ترب و تخم جز بنوی تخم انجیر و از هر یک یک و نیم مثقال قرقفل
 نجیل از هر یک نیم و قیه اضافه نمایند و هشت قراط باد زهر و نیم و نیم و زعفران و شش قراط مشک را
 در کلاب حل کرده بدان شنبه نمایند و هرگاه قوی تر خواهند مغز کزک کان حبب الصنوبر نارچیل
 تخم شلغم مغز بن همین سرخ و سفید تخم رطب تخم کنان از هر یک یک و نیم قسط شیر بن انیسون قرقفل
 فلغل سقنقور و اگر نباشد بنیر یا به شتر اعرابی و ماهی و بیان از هر یک ده مثقال از دانه تخم مرغ مغز
 سر کفش از هر یک بیست عدد اضافه نمایند قدر شربت تاد و در هم است **مجموعه سیجی** از نا لایف بچوب
 که مؤلف تذکره است ذکر نموده جلیل القدر و کثیر النافع است و بغایت متحلی است و در سوزش
 و رطوبت بجهت رفع رطوبات و کلا امراض باورده مثل فالج و سیان و سکنه و زرعش و ضیق قعر
 لکت زبان و سرفه رطوبی و فساد آواز و تحلیل ریاخ و سدد و تقویت معده و جگر و امراض معده
 و رحم و کولخشاقت و ان و بجهت احتباس بول و حیض و نیز کردن رنگ و ویرانکشتن بادام و سوزش
 بغایت جرب و مضر خوانان و صاحبان مزاج حار و مصلح سکنجین و شربت خناب و طلاء
 روغن آن بر بدن بجهت دفع اذیت سرما و شفاقل باشند یا و قلع انار و بر تصدیب بجهت خفج با و نا
 نافع و فو قش ناچار و سال باقی است و شربتیش تاد و مثقال و آن کرم است در سیتوم و خشک است
 در اول یک و طوط سر کوبیده را با یک و طوط نیم عسل بقوام آورند و نجیل فلغل قرقفل دار فلغل و آن
 کباب جوز بوار قرقفل خولجان از هر یک دو مثقال زعفران یک مثقال روغن کل سرخ ده مثقال
 و اگر اخذ خواهند قبل از آنکه با عسل بچوب شاند باد و روغن کل بچوب شاند و روغن از آنکه بپزند و بعد از
 با عسل بچوب شاند **مجموعه سیجی** منقول از مختار ابن هبیل در تقویت باد و تولید موی بغایت اذیت
 تخم تره ترک تخم نوجبه مغز جلعوز از هر یک از هر یک ده مثقال نجیل شفاقل بوزیدن خصیه
 الثعلب از هر یک چهار مثقال حلیت طیب شش مثقال روغن نارچیل ده مثقال او به عسل
 و بر روغن نارچیل جرب کرده باشد شست مثقال قند **مجموعه سیجی** کند و اگر عسل و قند با المناصفه
 باشد بهتر است قدر شربت دو مثقال قلیه زرد که تخم نیم بخت و امثال آن شاول نمایند **مجموعه سیجی**

شیر تازه بچوب شاند تا شیر را جذب کند
 و با یک و طوط نیم

راح المؤمنین که تالیف حقیر است معتدل نماید بر طوبی تحت تقویت باه و اشتیهای طعام و
 تفریح مفید و نفع میکند جهت سعال و نزله و سوء النفس و خفقان و غیره و اصلا اورا مضرت نیست
 و تجربه رسیدن لسان الثور خصیة الثعلب از هر یک پنج مثقال شفا قلد بیت مثقال تخم جزر
 ده مثقال نارچیل فارچی حب صنوبر کبار از هر یک ده مثقال جوز بوا کثیر اصل السوسن
 الاناجونی از هر کدام چهار مثقال ادویه ناکوفه پنجاه مثقال پوست خشخاش الجوشانده صا
 کرده و بیت و پنج مثقال شیره قشش را در آن کوفه قشش را بیدارند پس با عسل و آب سیب
 شیرین صد مثقال و آب زردک صد و پنجاه مثقال بهوام او رند پس با ادویه سرشته نیم مثقال
 مشک بر آن بپاشند و اگر خواهند بدل خشخاش اصل شوکان که پنج تخم کونید و با پنج شیب
 و بر کلک شیرازی و امثال آن بقدر لایق اضافه نمایند **مجموع سرور تالیف حقیر هندی و مشهور**
 هاضم و بادشاده و مقوی احشا و مفرج و جهت سرفه و آلات تنفس نافع و در او ایل دوم کرم و
 مایل بر طوبی و موافق اکثر مزاج است **ص** جوز بوا بقیه از هر یک شش مثقال با هم باید کوبیده و با
 مثقال روغن بادام دوم مثقال زنجبیل کوبیده چوب نمایند و از چوبی اسارون لسان العصاره از هر
 دو مثقال خود قاری قرنفل خولجان همن سرخ و سفید انیسون از هر یک یک مثقال خصیة الثعلب
 بیت و دو مثقال شفا قلد بیت و پنج مثقال و اگر مرابا باشد هجرت است کثیر انفعال خشک مکنده
 مثقال عسل کف کوفه هفتاد و پنج مثقال دو شاب زردک هفتاد و پنج مثقال کرم شاب زرد
 نباشد عسل و صد و ده مثقال باید کرد **مجموع قرص افی جهت** توالد و ناسل بجز بیک بقا
 بیتی و مقوی و موافق بارد المزاج و پیران و حافظ احشا پاشان و جهت امراض عصبانی و رقت
 و نیکو کردن رخسار و رنگ و تقویت هاضمه و تفریح قلب و رفع و حش سوداوی نافع است
 خصیة الثعلب از چوبی زنجبیل از هر کدام شش مثقال کبابه قرنفل دار فلفل از هر کدام یک مثقال
 مغز خشک مغز بادام شیرین نارچیل مقتر بنیق مقتر از هر کدام دو مثقال ابریم مقتر **مجموع**
 مقتر خاشنه انجلمان مهر بنیر مایه شتر اعرا **مجموع** کوفش تخم بوجیه تخم هلیون تخم کراش تخم سلیج تخم خیار

تخم قنبط تخم جوجهر روز بدان جد از چاهوزه کبابه صغار تخم قرب خولجان قرفه تودی سرخ و سفید
 تخم زردک مغز باقلقل مغز حب الین حبه الخضر و حب البطم نیز کونید فلفل لسان العصاره اصل
 العنصل الشوی خشک مربی خردل غافر قرچا از هر یک یک مثقال عنبه اشهب مشک از هر کدام دو مثقال
 زعفران ده مثقال ورق نقره یک مثقال ورق طلا یک مثقال قرص افی عشرادویه عسل کف کوفه و دو
 مثقال ادویه بر شند **فصل پنجم در مفرجات** مفرج عبارات از انجیزیت که مشتمل باشد بر
 تصغیر نفس که عبارات از روح حیوانی است و قوتها و فکر و تقویت آلات آن جهت ادراک با بقدر
 مجر است و هر چند آلات قوی باشد و از کدورات بید و حواس یا ظنی و ظاهری صحیح باشد با
 ادراک بیشتر میگردد و این تفریح بسبب هر یک از قوتها با نقره میشود مثل شنیدن ملایم طبع از
 قوت سامعه و بجز عرو و بر سید از مزاج میباشد و هر چه نفس از مشاغل خارجیه باز داشته مشغول
 بعالیج خود داده و از کالات گرداند مفرج حقیقی است و هر چه باعث ادراک لذات خارجی و محسوس
 بحسب تقاضای هر یک از قوتها گردد و مفرج مجازی و در آن هر چند اسباب مجتمع باشد تفریح باشد
 خواهد بود مثل جمعیت تحت مزاج و عدم اختلاط ادویه بدنی یا شنیدن سامعه ملایمات قوت
 سمع و دیدن مقبول با صره و آشامیدن لذیذ و انقه و بوییدن ملایمات شامه و احساس کفایت
 معتدله ملموسه و ادراک صور جزئیه ملایم حس مشترک و خیال و دریافت معانی جزئیه و موافقه
 و هم و ترکیب مناسب متخیله در آن و حفظ معانی جزئیه مانوسه حافظه و صحت قوتهای باعث و
 مفر که قوتهای غاذیه و مولدیه پس در تفریح مفرجات وجود امور مذکوره شرطست و بحسب تفاوت
 اشخاص تقویت قوتهای بدنی متفاوت لهذا مفرجات متعدد ترکیب یافته **مفرج یا قوی که شیخ**
 ابوعلی در ادویه قلبیه ذکر کرده و فی الواقع ترکیب بسیار شریفست و مکرر حقیر و والد مرحوم تجربه
 نموده و باندک تصرفی در زیاد و کمی آن موافق جمیع مزاج است جهت توحش سوداوی و انوالع
 مال الخولجان و تفریح و نشاط و تقویت اعصاب رتبه و جهت تاقهین و اکثر امراض معدیه و خفقان
 بغایت نافع است قرصا و مجوزا استعمال میتوان کرد مرارید که نایب یکدم و نیم ابریم مقتر

سرطان محرق نهري از هر کدام يك مثقال و يك دانك فلفل و دو دانك لسان الثور بخود هم ياقوت يك درهم
 تخم فرفس يك تخم باد روج تخم باد رنجويه از هر يك سه درهم بجن سرخ و سفيد عود دهند و چهار درهم
 لاجورد و محلول صليحه و راجيني و زعفران هيل قاقله گيا رب سياه از هر يك يك مثقال و انهيون
 يك درهم و نيم اسطوخودوس سه درهم جد و از اين مثقال و اكونيا شد و زربا دعوضان بكنند بقدر
 سه مثقال در و پنج روي دو مثقال تخم كاسني بخود هم تخم خيلار درم ترنجبين ده درهم كل سرخ
 چهار درم مشك دو مثقال كافور يك مثقال عنبر يك مثقال سفيد ساذج از هر يك دو درم اين ادويه اصل
 و خيره است كه قرص كند جهت معتدل المزاج و قضي يك مثقال خرچي يك مثقال و كاه بصل تركيب
 كند و هر نوع كه سازند جهت معتدل المزاج تغير ندهند و اگر خواهند كه بعد از تخم و انتراج استعمال
 نمايند در پنج مثقال افيون و پنج مثقال چند بيد ستره و يا هم سوده داخل همچون نمايند و اين
 زمان البته بعد از شش ماه استعمال كند و غرض از اذخال افيون حفظ مزاج مركب است و اذخال
 چند جهت صلاح افيون است كه هر يك باز بعد از اذخال افيون براعت اذخال خود باشد و اگر كسي را
 سوء مزاج حار غالب باشد مي بايد كه زعفران و مشك اين تركيب بنم مثقال كند و افيتون كرده
 بدلا چهار درم سنای مكي قسط يك درهم شاه تره يك مثقال و نيم كند و درين تركيب كل سرخ يك درهم
 و هشت درم تخم خرفه و هشت درم طباشير و دو درم تخم كاه و سه درم صندل داخل سازند
 و باقي ادويه را بحال خود بگذرانند و بدستور يا قرص سازند و يا همچون نمايند و اگر كسي را سوء
 مزاج بار و غالب باشد واجب است كه درين ادويه قشر جوز بوا كه ان بسياه است و قشور آن
 و عود بلشان و رنجبيل و فلفل سه درم چند بيد ستره دو مثقال و زن كافور و نصف مثقال كند
 و اگر صاحب مزاج حار بكثر اين تركيب با يك مثقال طباشير و رب السوس بخورد و صاحب مزاج
 شرجي از او باطسوجي چند بخورد كافي باشد و احتياج بغيره و بتدليل اصلا اين نسخه نيست و
 مرحوم حكيم محمد باقر ميگويد كه من بعضي از ملوك را علاج كردم و در مرض ما ليخوريائي كه بخور
 بناميا شده بود بياين همچون و در نسخه معتدل اين تركيب يك مثقال ياقوت و باقي اضاف كرده ام

بوله باد رنجويه

و نفع عظيم مشاهده نموده شد **مفرح حار** جهت خفقان و ما ليخوريا و وحشت و تقويت معده و
 اشتها و هضم طعام نافع است و موم براسياه دارد و رنگ رخسار را نيكو گرداند و باد رنجويه قشور
 اترج قريقله قريقله زعفران و صليكه جوز و قاقله گيا رب سياه و مشك بجنان و زربا در و پنج تخم
 باد روج تخم باد روج تخم فرفس يك مثقال بالتوبه از هر يك دو درم مشك و عنبر نصف جز و هليله كاهي
 بيت عدد امد سي جد و در سه و طياب بخوشا نند تا يك درم طاب بماند بعد از ان صاف نموده و يك درم
 عسل بريند و بخوشا نند تا آب بسوزد و عسل بماند و بعد از ان عسل داسه برابر ادويه كرده بشد
 شربت يكدم نادر درم و اين نسخه انفع از نوشاد و است جهت مبرودين و مرطوبين **مفرح**
بارد از انايف حقيقه سقي مفرح سيب است جهت سرد رود و از و منع بخارات بغايت بجزيت كل
 دره مثقال زرشك پدانه فلفل صندل سفيد طباشير كل روي باد رنجويه پوست ترنج مكدسه
 كشي خشك تخم خرفه كل كا و زبان مكدس پنج با صندل مثقال شربت سيب بر شند شرفي دو مثقال و
 طلي محلول و نقره محلول و فاد زهر معدني مكد يك مثقال عنبر نيم مثقال در بعضي مزاج اضافي
 شود **مفرح بارد** از ادويه قلبيه رنج اليراس و حقيقه مكر و زنجيره نموده جهت مبرودين و سياه نافع
 و بجه جهت هزل از واه المسك بارد ياقوت نيست و جهت ناقصين و تب دق و خفقان خاره و دفع بخار
 سوداي سوخته بغايت مؤثر تخم كاهو تخم خرفه تخم كدوي مقل از هر يك سه مثقال تخم خرفه
 مثقال لؤلؤ سيد كه با سرطان خري محرق ابرو نيم المقرض از هر يك يك مثقال صندل سفيد
 عود دهند و در و پنج زربا و بجن ابيض از هر يك يك مثقال و دو دانك هيل و طباشير از هر يك دو
 مثقال كل سرخ پنج مثقال زعفران نيم مثقال كافور يك مثقال مشك و انكي لسان الثور سه مثقال
 و نيم رب كند يك مثقال و اگر نياز نشود دو مثقال حب كدو مكان ان را لا و دو مثقال صندل سرخ
 و ادويه را كوفت قرص سازند و يا همچون نمايند و ب سيب و انار و به بالتوبه بقدر انچه ادويه را
 همچون توان ساخت **مفرح سوسن بوي** از حكاي فرس مفرح و مقوي است و مساويت
 اجساد او را و ارواح او و نافع است مطلقا مزاج را در هر وقت و اخاره بپسند قواي مافطه

بسته پوست

عزير و دانك

دارد ای که نقصان یافته باشد بمرض یا عیال یا از سر و غیر اینها و جهت خفقان و در عشره و بر تان و
 و سوه الخضم و بر اینکین باه نافع و ساکن میکند در نفوس و مفاصل را و معتد است و بعضی
 کرم است در اول و بیافته در وسط و چیزی در بناد و در پنج جن سرخ و سفید باد رنجویه از هر یک ده
 مثقال افزین شش مثقال و حج عود قاری از هر یک پنج مثقال نضاع خشک موسن بزی قار
 کثیر و قشر جوز بوا نقره محلول که با زعفران از هر یک دو مثقال بسیار با قوت از هر یک یک مثقال
 بعد از شش بلوغ او و به غیر معدنی را و هشتاد مثقال بدینوجب از کلاب شانزده مثقال
 و عرق پد مشک و آب سیب زاب مرزنجوش و آب گاوزبان از هر یک شانزده مثقال در نه
 یکشب بخشد و در روستان و شب و در ویست و پنجاه مثقال عسل کف کوفه که سه روز
 او و به است بوزن در آورند و بعد از آن دو ویست و پنجاه مثقال شیر تازه را بجز و عسل دهند
 و بدست و با عشر عسل که بیست و پنج مثقال باشد با روغن بنفشه یا با دام بجوشانند تا منعقد
 گردد و بعد از آن از سر آنش بزرگ او و به را اضافه نمایند و باز در آنش گذاشته اند که بجوشانند
 و یکشب در پائیل بگذارند تا کوفه و روغن دیگر مشاهده نمایند اگر کلبی باوی هست بگذارند تا اثر
 نری که بجوش نماید و بنظر طرف شود نگاه او و به معدنی را که نقره و کهر یا و یا قوت است اضافه
 کنند و شیخ مؤلف نسخه پیغمبر باید که هرگاه پادشاه را که معدنی باشد دو مثقال و اگر حیوانی
 دو اوزه قراط و در کلاب حل نموده تسقیه نمایند یکدم آن در نشاط و کیفیت بزرگبری با یک
 خمر میکند با وجود سلامت حسن و صحت او را که قدر شربش را و دو مثقال است و قوتش تا بیست
 سال باقیست جهت حفظ صحت ناشناختن اول نمایند و جهت مسموم با آب از زبان و جهت
 خفقان با عرق گاوزبان **مفرج جانپوس** معروف بطول اما خاص یعنی جدار القلج
 خفقان خار و صعود بخره بدماغ و سدود و او و صرع و شقیقه و ما الخو لیا و حو و تشنگی
 و قطع خون و نکات مسموم نافع سرد است در دجه سیوم و خشک است در اول آمد را
 در شیر بگفته خپسایند و در کلاب سه روز کلاب گاوزبان نیم خرقه از هر یک بیست مثقال

قوة باه شب و صحت

صندل سفید و در دو سرخ و پوست پیچ را از زبان سفید الطیب از هر یک ده مثقال همین سفید را و
 کثیر خشک طبا سیر پوست نارنج و ترنج ابریشم مقروض که با از هر یک پنج مثقال مر و ابریدمرجان از هر یک
 سه مثقال طلا و نقره محلول و زمره یا قوت از هر یک دو مثقال با شربت سیب و شربت ریاس و شربت
 انار بن هر یک یکوزن بپوشند **مفرج اعظم** معتد است و بهترین مفرجات و موافق جمیع امراض و
 شکست و شکلی خون و دفع جمیع اخلاط فاسد و صاف کند خون و مقوی خواص و اعضا و
 و غیره و زیاد کند فیه و حفظ و بر طرف میکند اعینا و کلبا و بلاد و قوت و خوش را و نفع را
 بتخلیل میرد و مقوی است و باه و دفع اقسام کرم و خفقان و ما الخو لیا و و سواس و برسام
 بغایت عجیب الفعل بجلیل القدر و چون اضافه کنند یا قوت و غیره اشجار را نامید میشود
 بمجموع یا قوت مخلص از و با و طالعون و اشامیدن و طلا نمودن او با روغن بنفشه این مصلحت
 از و با و طالعون و حقیق مکر تجربه نموده و بر جمیع مراتب بعد پل است و موافق اکثر امراض و قریب
 الاستمال است و به جهت رفع صرع و جنون و ضعف دل و قوتش بغایت صریح و بهی و مداو
 ان حافظ صحت و بهترین مفرجات شاهزاده باد رنجویه کل گاوزبان بنبول از هر یک ده مثقال
 همین سرخ و سفید از هر یک پنج مثقال با جو و طبا سیر کل محصوم و حقیق بدل آن کل که از دغشانی یاد
 و مشهور است کرم و امزش را قوی تر از کلام محصوم مشاهده نموده زعفران دو رنج و زنباد کباب و زرب
 از هر یک سه مثقال هلیل کابلی ابریشم مقروض صندل سفید پوست پیرون پسته از هر یک دو مثقال
 مرجان مر و ابرید که با از هر یک یک مثقال دانه هیل یک مثقال عود نیم مثقال و در طلا و ورق نقره یا قو
 سرخ از هر یک دو مثقال و حقیق بدون طلا و نقره استعمال نموده او و به را کوفه و بهیج شکریخ
 صند پنجاه مثقال با آب بر شیرین و شربت ریاس و آب سیب شیرین و کلاب و انار و میخوش و آب
 ترش و ترنج و اگر نباشد آب لیمو و آب زرشک از هر یک بیست و سه مثقال بقوام او و به بپوشند
 قد شربت از یک مثقال تا دو مثقال و قوتش تا چهار ده سال باقیست **مفرج ملوک** از کاشان پیچ
 جهت تلطف اخلاط و اشغاش ارواح و بسط نفس و تقویت بدن نافع و کرم و خشک است

دووم و قوتش هفت سال باقیست و قدرش برتیش نادر و مثقال بماء الورد با آب ریاس قاقله جفا
و کبار از هر یک ده مثقال در سب و روغن زیتون و قرقفل عود ناسخه نادر و شک سلیمه اسارون
از هر یک پنج مثقال سبیل سادج خاما از این پنج دار قرقفل از هر یک دو مثقال مروارید درشت
سفید ناسفته با قوت سرخ ورق طلا از هر یک دو مثقال زعفران یکدم مصطکی یک مثقال قند
و نیم مثقال قرقفل بیض نیم مثقال هم را بکباب خیسانده و سه روز پیش از بر شدن و عمل
بالای آتش گذاشتن مثقال عرق دارچینی و تمام و مرغیوش تسبی نمایند پس را آتش گرفته را آند
در شد **مفرج و نرمی نادر** از اختراع حشر حمت امرجه خار و منع بخار سوداوی و تعدیل
مزاج جگر و اعضای و تبسه و غزلات خار و بغایت نافع است **ص** مکه که بکباب پرورده باشد
خشکاش سفید تخم خرفه کثیر خشک مکه بیست مثقال مغز تخم هندوانه مغز تخم خیار مغز تخم
کدو کل محموم یا داغستانی ابریشم مقروض همین پوست نارس کل کا و زبان فاو زهر معدنی طباشیر
مکه خشک حصار و زرشک تخم کاهو و مقشر نشاسته کل سرخ کف زرد فر کوه من کل را در آب
ده مثقال زعفران ورق نقره مکه دو مثقال مشک کافور مکه نیم مثقال خنجر اشب یک مثقال
باشه تربیجین و شیر خشک و شربت سبب و امثال این چهار صد مثقال برشند و در بعضو
از جگر مروارید که با مرجان مکه چهار مثقال ورق طلا و عنبر دو مثقال اضافه نموده است
مفرج سهل الوجود حمت رفع خفقان و رعشه و سقوط قوی و صداع مزمن و امراض جگر
و قحش و تبهای عقیق نافع و در این مفرج سرور و ندر که بسیار است و مخون را حاضف میکند
و کسل و بلذت را از ایل میکند و قوتش ناکمال باقیست و شربتیش بکوبه آب شیرین و طلا
که در آن اطفاای همین نافه و با طلا و نقره بقدری که میسر پیشه باشد قرقفل افیمون بستا
قاقله کبار و صندل سرخ از هر یک هفت مثقال کوفه و در خرقه بسته را با دویم ابریشم خام
بکافور در آن آب نموده روزی نماند پس بخوشانند تا آبش بماند و صاف نموده و بریزند برو
مثل او از شرک و آب سبب و یا شربت سیب و بقوام آورند و اضافه کنند بر آن تخم ریحان و
تخم بادرنجبویه هر یک ده درم و در آتش بردارند **مفرج ابریشم** حمت دفع اخلاط سودا و

و یلم از لیم و تفنیه سده و تنقیه دماغ از انجرو و تقویت حواس و زیاده سرور و نشاط بالذات
و بالعرض و تحلیل ریاخ غلیظه و زیاده هضم نافع است و گرم است و در اول و در بیست معتد
و قوتش ناس سال باقی است و شربتیش دو درم افیمون اسطوخودوس کبابه سلیمه اسارون
قرنفل از هر یک چهار مثقال زیتون در روغن مروارید درشت که با مرجان همین سرخ و سفید
سادج سبیل قاقله کبار قرقفل از هر یک سه درم جوهر صحرای دو درم و نیم قرقفل دار قرقفل
از هر یک یکدم با عسل کف گرفته برشند و حشر یکوزن اجزای این مفرج را بغیر از خند باد
وزن مفرج سهل الوجود بقدر سرشته باز نادر و زهر معدنی و عنبر اشب و ورق طلا و نقره و
در آن را بعد پل مشاهده نموده است و مستی بمفرج ابریشم کرده و در دفع اقسام ما الخو را با بر
مداومت مجرب و مختلف نمیکند **مفرج خار** کثیر المنافع حمت امراض بارده هر قسمش که باشد
حمت جنون و وسواس و تقویت اعضای و تبسه و تفنیه سدها بغایت نافع است گرم و
سیوم و خشک و دو درم و قوتش نادر و سال باقی است و شربتیش نایک مثقال اشبه اطفا و الطیب
نار و شک فرنجشک بالتوبه قرقفل دارچینی سبیل الطیب از هر یک مثل نصف اجزا
مصطکی زعفران از هر یک وزن ربع اجزا با عسل برشند **مفرج بار** حمت امراض خار
و تنقیه انجرو و تعدیل مزاج جگر و کرده و در سیوم سرد و قوتش نادر و سال باقی است و شربتیش
نادر و مثقال خشکاش سفید کثیر خشک تخم خیزه از هر یک سه مثقال طباشیر کل سرخ لثا
النور از هر یک یک مثقال ابریشم عصاره زرشک طین محموم از هر یک یک مثقال با عسل کباب کثیر
هلیل است برشند **باب دوم در اقسام جوب** و آن از اختراع قدماست و منقسم است
مخاجین است و سهل انرا نادر و سه ماهه قوت باقی است و بعد از آن ضعیف میشود و میوه
و مقوی آن که مستعمل بر او میوه کبار و دی الحاحیه باشد نایکسال و افیمون و نادر و سال و انجرو
مثل بر او میوه کبار نباشد بعد از یکماه ضعیف میشود **حب نار و شک** سهل و سریع اثر
حمت تحلیل ریاخ و تقویت معد و دفع قواخج و در معد که از احتیاس طبع باشد بقا

بحریت یک عددش یکبار اسهال پفر باید مصطکی فصلی نقل ناره شانه زهر بیک قال وین
دانک سقمونیای شوی هفت مثقال شکر طبرزد هفت مثقال **حب ریوند** جهت استسقاء زرد
که با سورت باشد ریوند عصاره عافیت تخم کاسنی غار بقون مادریون شربتیش یکدم و نیم
حب الذهب و این موسوم است بحب الصبر از تراکیب رئیس الفضلاء حسین بن عبدالله بن
سینا جهت حفظ احتی و تنقیح اخلاط ثلثه از سر و بدن و تنقیح سد و عسر النفس و در دمل
و پت و باوندی باصره و هضم طعام و دیو را و دفع بخارها و با بجمه مداومت آن مستغنی است
از جمیع ادویه قدر شربتیش نادر و مثقال صبر بیست درم هلیج کابلی ده درم کل سرخ چند
سقمونیای خفتر آن مصطکی کثیرای سفید از هر یک سه درم عنبر و ورق طلا از هر یک چهار درم
مرجان یا قوت سرخ مراد و پدید از هر یک سه قرط و مؤلف تذکره جهت بلغمین و احطای لاج
عود سبیل الطیب اسارون از هر یک چهار درم زیاده نموده و جهت مفاسد و عرق النساء
و مثله آنها غار بقون اشق تربدان زرد و عاقر قرحا سورنجان از هر یک سه درم و جهت صفرا
با اصل نخه هلیج زرد و بنفیس از هر یک پنج درم و جهت بخار و مزاجش و کشتن از هر یک پنج درم
و جهت ضعف جگر طباشر بید مزاجش و کشتن و جهت سودا با اصل نخه لا جورد و یا جحر
از پی می دم کرده ادویه را کوفته با کلاب و عرق پید و کوفش و از اینج حبه سازند قوتش را
دو سال باقی است **حب الایارج** منسوب باین سلویه و نافع است جهت امراض دماغی خصوصاً
بلغمی را و تنقیح دماغ کند و نندی باصره بیفزاید ایارج فیرا شش درم هلیج زرد پنج درم
تربد چهار درم انیسون ملیج هندی از هر یک دو درم و نیم غار بقون دو درم تخم حنظل یکدم
و در صفرای سقمونیای بقدر حاجت اضافه نمایند قوتش نادر و سال باقیست و شربتیش نایک
مثقال **حب اصطیخون** یعنی منق اخلاط بوده است جهت تنقیح اخلاط و حفظ احتی و
دفع و سواس و امراض سوداویه و خفقان و ضعف معده و کرده نافع صبر پانزده مثقال ایارج
افقیون از هر یک شش مثقال غار بقون تخم حنظل از هر یک سه مثقال سبیل نخه زعفران حلیج

ملیج هندی اسارون و سح عصاره اخسین عوز مصطکی پنج از خوز راوند مدحرج دار چینی از هر یک
یک مثقال و بعضی وقت ایارج اضافه میکند و در بعضی نسخه هلیج و تربد اضافه کرده اند **حب النقطه**
منسوب بجالوس و آن قوی الفعلاست و نافع جهت هر مرض بارد مثل قاعج و لقوه و بادها و
نقرس و قولنج و امراض معدیه و عرق النساء و مفاسد قوتش نادر و سال باقی است و شربتیش نادر
و رازی نقل کرده که مضر جگر است و مصلح آن و اشق نقل کرده که تنقیح بواسیر میکند و مؤلف تذکره
برین است که این صانع است از اول و مصلح کثیرا و ماء العنابست صبر پانزده درم هلیج اصغر تخم حنظل
افقیون صمغ سداب اگر یافت نشود و دو چندان اشق چاوشیر مقل از رزق سبیل نخه تخم حنظل چند
پیدستر از روت از هر یک بیست درم و در بعضی نسخه تربد عود و اصل السوس از هر یک هفت
درم کرده اند اگر افراط بلغم نباشد نباید کرد و همچنین اگر سودا زیاده نباشد افقیون را داخل
نمایند و اگر خلط و حب الغار اضافه کنند در صورتی که که مریض یابست نباشد جایز است
ادویه را با نقطه سفید حب بشارند و اگر شطرج و فاقله و بوز پدان و سورنجان و ایارج از
هر یک پنج درم داخل نمایند جهت اوجاع بار و خصوصاً نقرس بقعر عظم خواهد بود **حب**
التخال از صاحب تذکره است و در عرب دانسته اند که در دهان نکهدا و ندم کند تخم خربزه
تخم خیارین تخم خنشا ش از هر یک یک کوزه و صمغ عربی کثیرا رب السوس زعفران تخم خرفه با دام
با دام تلخ فستق حب صنوبر انیسون بزرگ گنان از هر یک نصف جز و حب بشارند پس اگر در شش
و سینه قروحی باشد باید که اضافه کنند تربد چهار جز و حلیج جز و زو فاد و جز و نیم برسایو
دو جز و اگر با اون بی باشد پس کل اینی و کل بخورم از هر یک سه جز و همد را باشد وزن ادویه شکر
بلغا ب تخم مرو و بزر قطونا و در چنان دروغن بنفش حبها سازند و اگر عصاره کوبن مجون سازند
در تلین طبع و صاف کردن او را با بلغم خواهد بود **حب جتی** که نافعست جهت امراض که موی زرد
مثل جذام و ذاء الثعلب و ذاء القیل و ذاء الخیه و اخراج فضول غلیظه و قوتش نادر و سال باقی
است کرم است در دروم و خشک است در اول و شربت آن یک مثقال است باب کرم و مضر جگر

و مصلح ایست و مضر کرده و مصلح او کثیرا ترید و دوازده مثقال صبر دوازده مثقال افیمون و چار
مثقال بسفلیج از زود از هر یک سه مثقال عصاوه افسنین ملخ هندی شحم حنظل سقونیا
از یک دو درم باب حب ثمانید **حب الدببان الطوال** برنگ مقشر هلیله اصفر الملیج
مثقال و نیم تربدایض سه مثقال فانید مثقال دوید شربش شدیم باب کرم **حب قوتیا**
جهت شقیه دماغ و امر ارض بارده ان بغایت بجز بیت و قوقا بلغت یونانی یعنی حاق و سط
راس است و چون این حب جذب مواد از اجزاء میکند لهذا سستی باین اسم شده مستعمل ابرو
به ایاره فیهرا ده مثقال شحم حنظل سه نیم سقونیا و نیم هلیله زرد پنج مثقال اسطوخودوس پنج
تربدایض شقال صبر افسنین مصلحی غار بقون بالتویه از هر یک یک و نیم شحم الحنظل سقونیا از هر یک
نیم جزو حب ساخته یک مثقال و نیم و انشاول ثمانید **حب منن** جهت فایج و رعش و امر ارض
بغایت نافع است ایارج فیهرا ده مثقال شحم الحنظل قطوبون دقوق عصاوه از هر یک پنج
مثقال فناء الحار فرفیون دو نیم چند بیدستر قلقل حلیت سکینج جاوشر شطرج خورل
از هر یک یک مثقال صمغ زاراب سداب حل کرده چها سازند و دوشمال و نیم قد شرب
حب افیمون جهت اخراج سودا کی را که قادر شرب مطبوخ نباشد افیمون دو مثقال
بسفلیج غار بقون از هر یک ده مثقال خربق اسود ملخ هندی از هر یک پنج مثقال اسطوخود
هفت مثقال ایارج ده مثقال شربق دو مثقال **حب الشبیان** این حب را شبیاز از انجهت
نامند که وقت استعمالش شب است جهت شقیه سرودل از سودای که متولد از بلغم با
تربدایضون غار بقون اسطوخودوس هلیله کالی از هر یک جزو فیهرا یک جزو و نیم عود
هندی نیم جزو شربق از یک مثقال نادر هم **حب الشبیان** نوعی دیگر جهت شقیه دماغ
و قلب از سودایی که متولد از صفرا باشد تربدایضون سناب مکی شاهتره از هر یک یک
هلیله زرد یک جزو و نیم صبر و نیم لا جور و دو ثلث کل سرخ مثلاً و مصلحی یک جزو
و ثلث باب سیب شیرین چها سازند و شربش ثمانید **حب الشبیان** نوعی دیگر

جهت شقیه دماغ و مبالغ از سودا کی که انفس سودا بهم رسیده باشد هلیله کالی افیمون از هر یک
یک جزو فیهرا یک جزو و نیم اسطوخودوس دو ثلث جزو شحم حنظل یک جزو و نیم اسود ملخ جزو و مصلحی
عود بسفلیج از هر یک نیم جزو و نیم خربق مغول ثلث جزو باب سیب شیرین چها سازند و شربش
از یک درم تا یک مثقال **حب** جهت سیر زجربست باماء العسل و امثال ان بنوشند منقول از نادر
پوست پنج کبر و پوند از هر یک دو مثقال صبر زود مرجان سوخته تخم کفر غار بقون ملخ هندی
از هر یک یک مثقال بلعرق هار حبیب از نادر شربش یک مثقال **حب المفل** از زجربات و الدمر جو
حقیر جهت صاحب بواسیر که از انعطال طبیعت از روده آشته باشد بجز بیت املاء مقشر بو
هلیله زرد هلیله سیاه پوست هلیله کالی پوست بلیله تخم کند نا از هر یک پنج جزو و نیم
ارزق چهار جزو و نیم مقل و پنمکوب کرده و اب کند نا ناشسته بخیسانند و روز دیگر در هاون
بکوبند که بطریق مرهم شود و دویزه را در آن برشند و حتی بمقدار بخودی بسازند و هر روز در
خلای معده نه عدد و پانزده عدد فرو برند و از چیزهای سوداوی اجتناب نمایند **حب**

الفایج از نالپسند الدمر جو جهت کوی که در جانب راست و فایج بمرسیده باشد و در بیکم نباشد و یا نشی ثقل برسانه بجز بیت قدایض
چهار مثقال سوربجان حب لیل از هر یک سه مثقال ایارج فیهرا ده مثقال شحم حنظل و
مثقال شطرج بوزیدان و ج عاقر قرحا و رفلل از هر یک یک نیم سکینج چها در آنک جاوشر
مثلاً و مقل و رزق مثلاً و فرفیون دو مثقال چند بیدستر مثلاً و ادویه و کوفه و بجز بیت
و صمغ زاراب کند نا حل کرده و با ادویه را برشند و چها سازند و شربش
مثقال باب کرم **حب الاقار ویه الکثیر الصبر** جهت مره سودا و صفرا و بلغم متولد در معده و
غشی که از ان عارض شود در چنی قصب البلسان ففاح اسود و سرسلج قرفه از هر یک ده ثلث
پنمکوب ساخته و دو رطل اب باران در آن ریخته بپزند تا نصف باقی بماند و بعد از ان
سقوطی را بیکرطل بکشد و باین اب بشویند و صاف کنند و دو مرتبه بیا سیر مرتبه بشویند
تا باقی نماند مگر نفلی که احتیاج بان نباشد پس دو افتاب خشک کرده هر یک از غفران

و مصطکی در صاف یکوف در آن ریخته مثل تخم و جها سازند بعد از آنکه باب خیر کرده باشند
 و قدر شربش سه درم باب کرم **حب الشیخ** جهت درد و فواصل و عصب فایح و لقوه و لحتیا
 طست تربید و درم صبر بیست درم زنجبیل خردل بیض از هر یک دو درم دار فلفل فلفل خا فرقا
 از هر کدام یک درم شیخ هندی و ج از هر یک دو درم فانی چهار درم باب کرم جها سازند
 شربش دو درم و نیم ناسه درم باب کرم **حب الریح** هلیج کابلی افیمون از هر کدام چهار درم عصا
 غاف عصا و افستین از هر کدام دو درم صبر یک درم بابی که از آن چوشانده صاف کرده
 جها بزرگ سازند قدر شربش دو درم ناسه درم **حب حلیت الریح** هلیج اصغر عصا و غاف
 دو درم حرف و درم حلیت و درم باب جها سازند قدر شربش یک درم باب کرم **حب**
الشفا جهت اسهال صفراوی مخلوط سیلغم و زرداب صبر بیست و درم افیمون و زرد درم
 سه درم سنبلیله تربید مصطکی چهار درم زعفران سه درم غار بقون شش درم حمانلیک درم باب
 اب حب سالخته شربش دو درم باب کرم **حب الکبکب** از جالیون است جهت امراض یابره و استفا
 و قوی و لقوه و فایح هلیج ثلث امیج پانزده مثقال مقل چهار مثقال زنجبیل و از چنی پنجم مثقال
 فلفل دار فلفل سارون سه مثقال تخم کرفش نانخواه و ج سالخه دو مثقال شیخ حلیت
 دو مثقال مصطکی شانزده مثقال غار بقون ده مثقال سکوطه زردی مثقال صبر سقوطی چهل
 مثقال غار بقون و مقل و اکوفه و اب کد نامبر و پاشیده بکوبند و باقی او بر آب آنها مخلوط
 ساخته مثل فلفل جها ساخته شربش یک درم و نیم باب نیم کرم و وقت خواب نادر و مثقال و قبل از
 استعمال و بعد از وقت استعمال یکروز و پرهیز نمایند **حب قیصر** که حب ذهب نیز گویند از معالجات
 بقرطی جهت شغیه و معده که از رطوبات و تنقیه آن و چون تناول کنند بعد از طعام هر روز
 یکبار از رطوبات ترجه اخراج میفرمایند و معده را ضعیف نمیکند نانخواه زبده کومانی کد
 انیسون هلیج اسود ملخ نفطی یک درم مصطکی سه درم صبر سقوطی مثل هله باب و ج
 اترج خیم نموده جها سازند هر چنی یک دانگ تاد و دانگ **حب الدیان الطول** و جلیج

کمال دار فلفل بیض برنج کابلی مقرر قبیل ملخ هندی پنج ترس شش شش و مثقال تربید پانزده
 مثقال قطار صاف هفت درم شربش پنج درم باب راسن **تر حبالا الخویا** حیرت فلفل افیمون
 از هر یک چهار حیرت لا جورد غیر مغسول غار بقون دو و سقونیاد درم و فلفل بحری بیست عدد باب
 بر شربش حب کرمه شربش هر هفته یک مثقال **حب عرق النساء** حیرت بحری نموده و بسیار نوش
 یافته و زاری میگوید که در ساعت رفع میکند و چند نفر از پیران که یکسال این از او داشته اند
 و ممکن بوده است از جانی بیخانی گردیدن باین حب معالجه نموده ام و پنج و شش بار اطلاق میفرماید
 و مجموع یک شرب است صبر سقوطی هلیج اصغر سورنجان از هر یک یک درم جها سازند
مسحک جهت تسمیات و رفع صفرا بسیار نافع است منقول از طواری کبر عصا و غاف
 عصا و افستین و مصطکی و هلیج زرد و کل سرخ مساوی یک یک از هر یک جزوی
 سه جزو و سقونیاد و ثلث جزو شربش یک درم و نیم نادر و درم باب مطبوخ شاهتره و هلیج
 زرد **حب لا جورد** جهت اسهال صفراوی غلیظ و سودا و یلغم از خضر خات حیرت لا جورد
 غیر مغسول دو مثقال مصطکی کل سرخ از هر یک نیم مثقال هلیج زرد و پوست هلیج کابلی غار
 سفید تربید سنای مکی کل بنفشه افیمون از هر یک دو مثقال سفیاج اسطوخودوس از
 هر یک یک مثقال صبر زرد و چهار مثقال عود قاری کثیر از هر یک نیم مثقال باب سبب
 ساخته از دو مثقال ناسه و مثقال تناول نمایند **حب چیا** بلغت هندی بمعنی نبات
 منقول از حکای هند جهت اخراج یلغم و صفرای محی و قلیلی از سودا و رطوبات غلیظ از حق
 بدن مؤثر و عملان بقی و اسهال است حب السلاطین مذکور که در دستورات ذکر شده
 هلیج سیاه از هر یک بحسب عدد مساوی هم از درنج سفید برابره و نیم کوبیده باب
 لیمو را بخورد و جها سازند بقدر فندی و یک عدد را کوبیده در دو شاب حل کرده بر آب
 شخواب و شوربای چرب بخورند **حب مرصافی** جهت تقویت باه خصیه العلج و جها
 از هر یک سه مثقال پیر مایه شرب مرصافی زنجبیل از هر یک یک مثقال خردل سرخ سه مثقال

یک شال کش و ما کالاب حب سازند **حب منقش** از نالیفات ابوی مرحوم اسارون سبیل الطیب
 زعفران مصطکی از هر یک دو مثقال زو بناد حب لغا از هر یک یک مثقال بزوالنج فلفل از هر یک
 سه مثقال افیون پنجه مثقال فریون نیم مثقال عاقر قرحا یک مثقال تخم کرفس دارچینی ریزند از هر یک
 دو مثقال قرنفل بسباس صمغ عربی از هر یک یک مثقال کالاب حب سازند **حب نشا** جهت
 سرفه و خلل و سلا و قوه هاضم و نشاط باده و محرورین و منع اسهال و تعدیل مزاج سودا و
 نافع از نالیفات حقیر است کثیر افیون صمغ عربی رب التوس نشاسته یا قوت حب الحبه
 مرزوقید که با نالیفات بر دانه حب سازند و مشک یکدانه کاهی اضافه میشود **حب جدوار**
 از نالیفات مرحوم ابوی متهی و هاضم و مقوی بدن و محرریت جدوار عود صندل مصطکی زعفران
 زو بناد قرنفل صمغ عربی و درنج فلفل عاقر قرحا مشک دارچینی با آب نبات حب سازند
 و اگر افیون یکدم اضافه نمایند جهت نشاط بدن نیست اما در قوه باده ضعیف میشود **حب**
نزه از مرحوم حکیم محمد باقر قمی غفر الله ذنوبه و ستر عیوبه زعفران بزوالنج افیون صمغ عربی
 تخم کاهو پنجه لغا ح رب التوس نشا **حب جدوار** از ناسخترین این زمان است جهت تقویت باده
 و هاضم و ضعف دل و معده بسباس نافع است جدوار مرزوقید دار فلفل تخم بادریجویه
 تخم بالنکو عود غاری قرنفل کبابه قرفه فلفل خضیه الثعلب شفاقل زعفران نرم صلایه نوده
 قند البقوم آورده حب بسازند و قد شربت نیم درم **حب عطانی** از نجالینوس الزمانی بر عطاء
 الله و بهجت سرفه رطوبی و ضیق النفس بغایت نافع و محرریت از نالیفات جدو حقیق طاب
 کند مرصاف زراوند مدحج افیون مبعده سالیله حب ساخته از دانه کی تا نیم درم تناول نمایند
 و بالشریه موافق برع الاثر تر است **حب** استسماک مبنی بغایت مجرب است دانه تر هندی
 چهار روز در آب خیسانیده پوست آنرا گرفته و بکبر و مغز آنرا با دوجر و قند کوبیده حب ساخته
 دو عدد که بعد بخوردی باشد استعمال کنند و کونید دفع اثر آنرا خوردن آب میوه میکند
حب سعال که از برودت و رطوبت باشد مجرب است منقول از معالجات الیاقی کند در

سایه مرصاف از هر یک یک درم افیون ربع درم چها سازند بقدر یکدانه **حب سعال دیگر**
 از نالیفات مرحوم ابوی که بابت باشد مجرب است تخم زراوند تخم کرفس ریت سوس پر سیاوشان با دانه
 بالتوبه بالغاب تخم کتان سرشته حب یا قرحا بسازند و مثقال با مطبوخ مناسب بدهند **حب**
بولاسر که با خون باشد هلیج هندی بلیج املج از هر یک چند درم تخم کند ناسه درم بسازند و
 درخ مجرب در درم نیم مقل از قنده درم اوویه کوفته و مقل داخل نمایند با آب و رقیق و در
 کنند تا اوویه را با آن سرشته چها سازند شربش سه درم با آبی که امن نافه در آن انداخته
 باشند **حب** لکتن زبان در بر زبان باید داشت و اب دهان را باید ریخت و از شفا
 کل سرخ از خر فریون قرنفل نرم بسازند با و میانی و لادن و عنبر هر کدام که بیشتر باشد
 برشند و حب سازند **حب الشوط** منقول از کامل الصناعه جهت فایح و لقوه و در درم
 از بلغم باشد خربق ایض چهار درم حیر شونیز یک درم مرصاف سه درم فریون درم اشک کدو
 بود قاربنی از هر یک دو درم چند زعفران یک درم و نیم جاوشر درم با چند چها ساخته
 بقدر و وجه ناسه جبه سعو ط نمایند بروغن خیری **حب یطیب الکفیه** و یذهب الخیر
 قاقله فوفل کافور قرنفل دارچینی خولجان از هر یک یک درم مشک دو دانه مشک زعفران
 سالیله با سایر اجزا کالاب چها ساخته و در دهان نگاه دارند و اگر اراده کنند که
 از فضول عفت و غسده پاک شود مخلوط بسازند با مذکورات ایازج فیه او مساوی همه
 او را کافور و وزن نیم شربت ساقط سازند قد شربت یک مثقال **حب زینق** جهت دفع سرفه
 از نالیفات مجرب است و منقول از خط مرحوم حکیم محمد باقر زینق پنجه درم ناسه که شند و در دهان
 تا آنکه مصل شود و مخلوط بسازند با او سه مثقال املج هندی و ظرف الهی و از آن سرکه
 پر کرده زینق را در آن بجوشانند و از راخته مسحوق سه مثقال اندک اندک در آن
 ریخته بدست دهان بسازند تا ملقه شود پس در کوباس سطرپی کرده بیفشند و آنچه در
 کوباس مانده باشد با آب سرد بشویند تا چرک آن زاید و جموع را یکجای ساخته و در

سوالی باشد و پستان پنبه از سوزش او کندن باید با آب گوارانداخته یکشنبه روزنامه
شود پس بروغن بابونه انداخته با شش بزی تخم دهند و در وقت احتیاج در دهان نگاه
دارند که پستان او بیرون باشد که بلع نشود و وقتی که اراده انزال داشته باشد از دهان
آورند **حب دیگر** که اسهال منی بقوت تمام کند و قوی النساء و مسکرمشوم و شقی و
حقیر از ابو یزید عمر سقی ساخته و مجرب است در بیدار صد دان بخی شوکران بزرگ از بخی از هر یک
سه شقال کوفه و زنیب را با آنها مخلوط ساخته در صد و پنجاه شقال آب جوشانیده
تا آب را تمام جذب کند و در وقت حاجت بقدری که استعمال نمایند و اگر کیفیت
انزال قوی تر خواهند با برکات شیرازی که ورق الخیالست بچوشانند **حب** بدل جهت در
سر مزمن و ضعف معده و جگر نافع و قاطع غارت افیون است تا توره سیاه یک شقال
و فحیدر یونجه چینی از هر یک دو شقال حتی بقدر بخودی بسازند از یکی تاد و سه عدد
بقدر مزاج هر کس میتوان خورد **حب خنجر** خنجر حقیقی جهت غوطه مجرب است بعد از شش
ساعت غوطه میاورد تاد و از ده ساعت و چون باب سر خود را بشوید غوطه بطرف
میشود و چون در دهان نگاه دارند در عرض یکشنبه روز آب غیشود و دهان را
معطر میسازد و بسیار خوش مزه است و جمع کثیری از اطباء جهت نواب خاقان خلده
اشیان صاحب قریب جهت این امر چه تا ترتیب نموده اند و هر یک بی علت نبود بعضی
رو ذاب میشود و بعضی باندک میکشود و بعضی بدفعه بود و این حب بغایت مستحسن
طبع شده و فی الواقع بعد از است پنبه مانده شتر لعلی غیر اشغال از هر یک دو شقال
مشک یک شقال الخصیه الثعلب خولجان از هر یک یک شقال مصطکی قرنفل از هر یک
یک شقال بقدر مغز فندقی حب سازند و روزی یک عدد تناول نمایند و از عقبان
شراب یا شیر تازه بنوشند یا آب تره نیز که یا آب بخود خام خیسیده بنوشند و این
حب تا نیم شقال میتوان خورد و مرطوب المزاج زیاده میل میتواند نمود **حب**

بواسیر و موی ریحی و قاطع خون و مجرب است منقول از کاسه الصناعات هلیله سیاه امله بلبله از هر
چهار شقال در حبه مورد جفت با بلوط طراشت کثرت بر روز هر یک از این دو
در شقال مصطکی بود بواسیل الطیب قرنفل از هر یک یک شقال تخم کندناسه شقال مقل جفت
الجدید از هر یک دو شقال مدبر برشته هلیجات و تخم کندناسه از هر یک دو شقال و روغن زیتون بچوشانند
و مقل را با آب بزرگ سر و حل کنند و در ویرا با آن بنوشند و حب سازند و دو شقال را با آب
که بنوشند **حب سحاح** جهت ضیق النفس و سرفه دائمی تحت و تابین سینه و تصفیه صوت و
جهت ربو نافع با دام شیرین تخم کتان بریان کرده کثیر احباب الصنوبر الکبیر و صمغ انیسون اصل
التوس رب السوس فایند شکریا التوبیاندکی عسل و آب را از یانه بنوشند و حب ساخته و در
روزیان نگاه دارند **باب سیوم در اقسام** اقسام قرص شد اقسام حب است و حد وسط
سغوف و معالجین اند و مخترع او اند و ماخص قدیم است و آنچه و شتلاست بر او و به کار و
ذو الخاصیه و افیون دار قوش تا چهار سال باقیست و سسه و غیره اقسام آن در بقای قوت
مثل جوب اند و حفظ قوت او و در قرص زیاده بر سغوفت **قرص انبی** در اول نوم که در شتلاست
و بعضی بر قوی حرارت غریزی و یاد زهر موم و جهت بقایای جلد و رفع تحلیل خلط حرق
بطریق دفع بظاهر جلد نافع و قوتش تا دو سال باقی است و بعد از شتلاست استعمال نمایند بعد از
تحویل شمس بخلافی ماده را صید نمایند و بلافاصله ایام بعدی سرش را با دیناله شسته
بر روی تخته گذاشته و بعد در چهار انگشت از سر و چهار انگشت از دینال یک ضرب قطع
نمایند و احشای پوستش را بیرون کرده با آب بشویند و با اندکی شبت و نمکی در دینال بکوبند
یا سفالی بچوشانند تا بچینه و ممتد شود پس استخوان انزال و کرده گوشت را با رب ان با نان
میده خشک در همان سنگ بلمرق آن بکوبند تا یکسان شود و در صحنی بقدر یک شقال بسازند
و در روی پرویز خشک کرده در شیشه ضبط نمایند و در وقت ساختن دست را بر خود
بسان چوب کنند و اگر نباشد بروغن زیتون کنند و با دینال قوی الک که باشد و کودنش
با رب یک و چهار دندان داشته باشد که علامت ماد کی است و اشتر و سیاه و ابلیخ و سیخ

بکار نمی آید **قرص سقیل** که از اجزای تریاق فاروق است جهت معوم و دیو و عسر النفس و دیگر
 نافع و جهت استفاد بحد بل است عصاره شوی در خمر را گویند بوزن او در گشتن با شراب
 معجون ساخته بار و عن کل دست را چرب نموده قرص سازند و بدل شراب مثلث می تواند
 بود و اندر و مایه حکم سقیل را دو وزن و ارد کوکب بکوزن کرده **قرص اندر و خوردن**
 که از اجزای تریاق فاروق است جهت کزیدن هوام و ادویه قتاله و تحفیف سم و شقیه اعصاب
 و تب و ضعف جگر و استفراغ و نفخ سده معده نافع است و شش از مختلف و شش
 شش از جنین این حق است که صاحب کامل الصناعه ترجمه داده و از شش شان قصبه
 اسارون عود بلسان سلیخه جده مصطکی و از هر یک شش مثقال فحاح از خورنغفران
 از هر یک دوازده مثقال دارچینی حامام صراف از هر یک بیت و چهار مثقال لقوان بیت
 مثقال سنبه الطیب شانزده مثقال با شراب یا بنید عسل یا جهوری قرص سازند
قرص اندر و عود الملک که مؤلفان با سم پادشاه انحصار تالیف کرده و جزو اعظم
 تریاق غریزه و بعضی معاجین کبار است مقوی معده و دماغ و جگر و با قوت تریاق و
 علل بارده اعضای دیسه مفید با بونه سرخ و سفید و سماق بیدانه مرصاف اسارون
 اینسون اشده قصبه الزهر و عود بلسان با السویه با شراب جهوری یا مثلث یا بنید
 قرص سازند **قرص لک** که از جمله اجزای معاجین کبار است فیالجوش که لوف باشد
 یک و لک مصول دو جز و با شراب یا جهوری یا مثلث قرص سازند **قرص افزیمو**
 که از جمله اجزای مخلصه است که سوطه را گویند ملطف و مفتوح و جهت استفاد و امراض
 جگر و سیر و معده نافع و ضاد او محلل او رام بارده و بجهت درد سر بلخی و غلات قد
 بسیار موثر است حاماد از شش شان قسط تلخ قصبه الزهر و زهره قفل سفید قفل النخاع
 از هر یک سه مثقال دارچینی مصطکی رغنفران مرصاف از هر یک شش مثقال سنبه
 الطیب سازج هندی از هر یک هفت مثقال با شراب یا امثال ان از مذکور قرص

بمازید **قرص افزیمو** یعنی قرص رغنفران از جمله اجزای دواء الخطاطیست و در خواص بنا
 اندر معوم که در اصل نسخه اختلاف قلیل با ان دارد و بعضی هر دو را با بن اسم می نامند و رغنفران
 دارچینی پنج سوسان پنج سوزنج هندی که از هر یک دو مثقال کل سرخ حاماد قسط تلخ از هر یک
 یک مثقال مرصاف چهار مثقال با شراب و مانند ان بدستوری که گذشت قرص سازند **قرص قویون**
 که از اجزای مشهور و دیوس است مفتوح و ملطف و محلل و منقح احشای جهت امراض بارده اعضای
 نافع و با قوت تریاقه است و بوزن پدان چهار مثقال علك البطم چهارده مثقال مرصاف
 از هر یک دوازده مثقال دارچینی مقل ازرق اطفا الطیب سنبه روی سلخه اکله الملک
 سعد حب الخار هر یک سه مثقال قصبه الزهر نه مثقال رغنفران یک مثقال فقر الهودود و
 مثقال و نیم صمغ زاده شراب و امثال ان خیسایند قرص سازند و بعضی از قدما با سوزنج
 ان عدد معجون کرده اند **قرص طباشیر ملین** از تالیف میر عطاء الله جاحقی است و بهترین
 نسخه او معول جگر و جهت تبهای خاره و حصیه قابله و تب دق و حرقه البول و قشنگی و
 المخاب اخلاط محرقه و سعال ذات الحجب مفید است کل سرخ طباشیر بیست تخم
 خرفه از هر یک پنج ل یا مرغرم که دیشم هندی و اندر تخم خیار تخم کشنر از هر یک سه مثقال کل
 بنفشه ده ل یا مرغرم سفید کثیر از ب سوس از هر یک دول یا مرغرم بنفشه ده ل یا مرغرم
 از هر یک یک ل یا مرغرم جو قرص سازند و از یک مثقال نادر و مثقال بنوشند **قرص طباشیر**
قابض منافعه مثل منافع ملین است با لیت طبع استعمال نمایند تخم خرفه بوداده
 مثقال کل سرخ شش مثقال صندل سفید سوده دو مثقال کل نادا قاقیا از هر یک یک
 مثقال صمغ عرب بوداده کثیر بوداده نشاسته بوداده شاه بلوط بوداده و ب سوس
 از هر یک دو مثقال طباشیر چهار مثقال تخم حاض بوداده و زرشک منقح از هر یک دو مثقال
 اجوانا نرم صلاویه نموده بیکدیگر مخلوط نمایند و بعد از ان با آب سیب یا با زرشک
 قرص سازند و در سایه خشک کرده یک مثقال بنیاشامند و اگر با اسهال و غده کبد

باشد و خون صرف بسیار آید و یونجه چینی که با مرجان از هر یک یک مثقال ساق منقوش با چوب اشنای
 اضافه کنند **قرص و رد قابض** جهت نزف الدم و جهت اسهال ذوبانی منقول از قافونست و بجز
 کلان می طباشیر شاه بلوط تخم خاصه قشر کل سرخ صمغ مقلو سرطانات محرره بالسویه باب
 به قرص ساخته استعمال نمایند **قرص الورد قابض الاجزاء** جهت درد دم معده و حیات بلغمیه
 کل سرخ شش در هم اصل السوس چهار در هم سنبه الطیب در هم با سیخ بقد یک در هم در هم
 سازند **قرص مار و نس** جهت ایلاوس و جمیع انواع نفع سپرز نافع است تخم کرفس انیسون
 از هر یک هشت درم افسنتين چهار درم فلفل دو درم مرصاف دو درم دارچینی شش درم
 مصطکی چهار درم افیون یک درم چند سیدستر دو درم باب قرصها سازند بقدر یک مثقال
قرص کاکج جهت قروح کلیه و مثانه و نقطه البول الدم بغایت مجربست منقول از جامع ابن
 الدوله افیون تخم کرفس بزرگ البیج شاهدانه از هر یک یک مثقال تخم رازیانه دو مثقال زعفران
 تخم خاصه بری مغز جلعوز مغز بادام تلخ مقشر از هر یک سه مثقال او بر داکوفه با سیخ
 معجون ساخته قرص سازند **قرص البرز و جهت اسهال و قروح امعاء و کولک** که هم طعنا
 نشود و بیخس سخت و زجر و سیلان حیض متواتر باشد حب لاس دو مثقال تخم رازیانه و
 انیسون و ناخته و تخم کرفس و بزرگ البیج و دو قواز هر یک یک اوقیه افیون دو مثقال با شراب
 معجون ساخته ثانی درم قرص سازند و بعد از شماه استعمال نمایند **قرص بریکه** جهت
 دفع بلغم خام و صفرای حاره قوی بسیار نافع است هلیج و بلبلج و ابلج و برنج کابی مقطر
 هر یک یک و نیم درم با بیض خراشیده مثل هم فایند مثل هم اجزافانید از او پاپلی کرده و قدرد
 اب بران ریخته بعد از چند جوش از آتش گرفته او بر رابران باشد خوب با هم مزوج نمایند
 و بعد از آن بوزن هفت مثقال قرصها ساخته قد شربت یک قرص بای که در آن کشتند
 یکشب خیسانیده و صبح صاف کرده باشند و این قرص از ده بار بخاورد و از بیست بار کمتر اطلاق
 میفرمایند و اگر احتیاج افتد که اخراج بلغم زجاجی از ج نمائند زیاده کند با و برنج و بلبلج

حب کاکج جلی است و بیخ عدد تخم
 خیابان و از ده مثقال

شمع خنظل **قرص زرشک** جهت مستقی که ریت طبع داشته باشد و جهت تهیج
 مرکب و برقان نافع است و بغایت مجربست عصاره زرشک با زرشک منقوش لک مغول از هر یک
 سه مثقال افسنتين یا عصاره افسنتين عصاره خاغت از هر یک یک مثقال ساخنر دو مثقال طباشیر
 چهار کل سرخ سنبه الطیب اسارون صمغ عربی بوداده کل ارمی بوداده کثیرا بوداده فاساسنه بوداده
 مصطکی ربه السوس از هر یک دو مثقال از زعفران از هر یک دو ترس بادیان انیسون از هر یک
 دو اوقیه یک تخم مورد و یونجه چینی از هر یک دو و بدستور قرص سازند با سیخ بزرگ البیج
 دینار بوشند و اگر سرفراشته باشد با شربت مورد بوشند **قرص افسنتين** منقول از کامل
 الصانع ترکیب حنین جهت ضعف جگر انیسون افسنتين اسارون از هر یک دو تخم کرفس
 عصاره خاغت از هر یک یک و نیم با دام مقشر مصطکی سنبه الطیب سانج هندی از هر یک
 دو و نیم بقدر در هم قرص سازند **قرص ریون** جهت تهی کینه و صلابت جگر و سردی سبز
 ضربه که واقع شود بجز کور و سردی و یونجه چینی شش درم فومعیدان بلان لک منقوش از هر یک سه
 درم تخم کرفس و انیسون عصاره خاغت یک درم باب قرص ساخته استعمال نمایند **قرص ردوی**
ردون جهت تهی حازه و اورام جگر حاره و تب شط الغب و رفع تشنگی بسیار نافع است مغز
 تخم خربزه مغز تخم خیارین از هر یک ده مغز تخم کدو رب سوس از هر یک دو و کثیرا اجزاء ناسیه
 طباشیر تخم رازیانه کل سرخ از هر یک زعفران یک مثقال بالعاب بزرگ قطونا قرص بسیارند و قد
 یک مثقال است **قرص خاغت** مجربست جهت شط الغب و تهی کینه کل سرخ پنج درم سنبه
 الطیب سه درم طباشیر دو درم عصاره خاغت شش درم باب قرص سازند بقدر در هم **قرص**
البید جهت اسهال و رمی و قدف خون نافع است بیده درم کند و اوقیه اجزاء چهار
 درم صمغ عربی درم دارچینی نیم درم با سفید تخم مرغ بقدر در هم قرص سازند **قرص**
الطحال گویند بسیار مجربست بیخ سوسن اما بخوبی چهار درم فلفل بیض سنبه اشق
 دو درم اشق را در سر که خیسانیده بقدر و مثقال قرص سازند **قرص کافور** جهت تهی

حرقه و تشنگی و تب و دق و خفقان کل سرخ شد درم طباشیر صمغ عربی کثیرا چادر دم تخم کدو
تخم خیار تخم خرفه اصل السوس هشت درم نشانه سدرم زعفران یک درم کافور بنیدم بلغا
بزر قطونا بقدر درم می ساخته با آب انار میخوش استعمال نمایند **قرص ثلث** معول زعفران
افیون مرصاف بزر و البیج بیج لافاح بالسویه با آب کاهو قرصهای مثلث بسازند که مشابه
خوردق نباشد و با سرکه و آب کشیز و امثال این بر او رام حاره و صدام حاره طلا کنند و
صدام بارز با آب حنا و آب نمک و مرزنجوش و امثال این **قرص ثلث** جهت صدام حار و طلا
حاره صفا و نافع است مرصاف افیون لادن کافور بیج درم کدو انزروت رام کل از منی و
درم فریاض هشت درم یک لایب قرص ساخته با سرکه حل نموده به بیضانی طلا نمایند
قرص اللدق جهت تب و دق منقول از شیخ الزیوس طباشیر چهار درم کل سرخ هفت درم کل از
چادر دم تخم کدو تخم خیار تخم خرفه کرباس درم بقدر و درم قرص سازند و این قدر
شریت است **قرص اسهال دمی** از نالیفات و الدمر حوم حقیق کل سرخ تخم خاص بیج
مشقال صمغ عربی نشانه طباشیر و مشقال بلعاب بزر قطونا قرص سازند و در شریت
یک مشقال **قرص صغیر** معول ابوی ده جهت در و معده و تبهای بلغمی و رفع رطوبات معده
بجربیت کل سرخ دو جز و سبیل الطیب رب السوس از هر یک یک جز و قرص بسازند و قد
شریت یک مشقال **قرص اللدق** از مرجم ابوی جهت تب و دق و تب مطبقه و محرقه و اسهال
صفراوی و دمی که بابت باشد بغایت از موده است تخم بار شک دو مشقال نشانه مشقال
صمغ عربی کثیرا از هر یک سه مشقال کل از منی طباشیر از هر یک چهار مشقال خشکاش بیج مشقال
کل سرخ مگر کدو از هر یک شش مشقال خیارین چهار مشقال تخم خرفه شش مشقال مغز دانه
بهر مغز تخم هند و اند از هر یک هفت مشقال رب السوس ده مشقال بلعاب بزر قطونا قرص
بسازند **قرص** جهت بول الدم و بول المده و قروح کلیه و مثانه مغز تخم خیار و تخم خربزه و
خشکاش و کثیرا از هر یک چهار کل قریب شاد بیج مغسول و اگر نباشد مغز طایس محرق مغسول

رب سوس صمغ عربی با دام دم الاخون کدو از هر یک دو تخم کوفس یک افیون چهار کل کج ده عدد
مقدار شربت سازد و درم **قرص ایضا** جهت امراض مذکوره و مسکن الم است مغز تخم خیار و بنه
تخم خرفه تخم کاهو تخم کاهو تخم هند و اند از هر یک سه مشقال با زبانه تخم کوفس بزر البیج از هر یک
یک افیون نیم کل از منی عصاره حبه النیس خشکاش سفید دم الاخون از هر یک دو عدد شربت
دو درم **بنادق البرود** جهت درد کرده و مثانه تخم خربزه و تخم خیار تخم کدو و شیرین بزر
البیج تخم خرفه با دام مقشر کثیرا نشانه رب السوس خشکاش ایض دو درم بلعاب بزر قطونا
بقدر بتدق بسازند **قرص در شک** منقول از قانون بجریت جهت سده جگر و سپر زک از حواریت
باشد و جهت تبها و امراض معدیه حاره و بعد بل است زرشک بیدانه رب السوس کل سرخ تخم هند تخم خیار
تخم کدو تخم کاسنی مکده مشقال مصطکی سفید الطیب عصارة العناب مکده و مشقال
قوة الصبیغ ریوند زعفران مکده یک مشقال ترنجبین شش مشقال ترنجبین را با آب حل کرده **قرص** سازند
و اگر ریوند و مشقال باشد اجود خواهد بود **قرص کاکج** جهت حرقه بول تخم خیار حبه کاکج
مغز با دام شیرین رب السوس کثیرا کل از منی صمغ دم الاخون کدو مکده مشقال تخم کوفس دو
مشقال افیون از هر یک یک درم تا یک مشقال و زبانه از آن قدر شریت است با شراب بنفشه و قوت
نار و سالی باقی است **قرص اللغواق** کدو بیج دامن یا پس سه فود بیج و ورق السذاب و بزر لانا
سه صغیر درم ناخواه درم و نیم شربت یک مشقال بطین زبده **قرص ذیابیطس** طباشیر ده
تخم کاهو تخم خرفه با زبده درم کشیز خشکاش بیج درم کل سرخ جلنا درم کل از منی بنه
کافور نیم درم با آب انار قوش بنوشند و در شریت دو مشقال **قرص** با زباده الحیض مرصاف سه
درم ترس بخار درم و سداب فود بیج مشکطرا شمع قوه حلیت سکنجی چادر سبیل درم با آب
سداب قرص سازند و در شریت یک مشقال **قرص الورد** السهل المصفر السهل المصفر السهل المصفر کل سرخ
ده درم تخم خیار تخم کدو و بنه درم رب السوس دو درم سقونیا یک درم کافور ربع درم با آب
خوف قرص سازند و شربت یک مشقال با یک مشقال شکو **قرص وند** نوعی دیگر که در معده و درم

معه کل سرخ شد در هم بند سه درهم رب السوس چهار درم اکلیل الملك باونج اذخر سه
درم مصطکی دو درهم کمر یا یک درهم شربش بکشفال بطبیخ انیسون حجت در دمه و با انیسون
الشعلب حجت دوم معه **قرص خشخاش** حجت قروح سینه و شش و تب خاورد و در سینه
و زکام کل سرخ صمغ عربی چهار درم کثیرا رب السوس دو درهم خشخاش ابیض و اسود سه درم
طبائش پیچیدم و زعفران دو دانگ بقدر بکشفال قرص بنارند و با شربت خشخاش بنوشند
قرص بره از ارباب حکیم محمد باقر حجت حیات و عطش و قیام مقام قرص کافور است مر و اید
طبائش در شغال صندل سرخ و سفید بنارند و کشته خشک کل سرخ تخم خاص تخم کاسنی تخم
خرفه تخم کدو تخم هندوانه سه مثقال نشاسته یک کثیرا بزرالبنج سه مثقال خشخاش سفید
چهار مثقال بزر قطونا و ارباب خپسایند با آنکه صاف کنند با او قرص سازند و ابر در
مالوف طبیعی است که شتر باشد از شرب قرص کافور **قرص کافور** از رازی حجت عطشهای که
و گفته است که انفع اقراص است حجت علل جگر و حیات و معول حقیق است طبائش در
مثقال کل سرخ پنج مثقال تخم کدو تخم کاهو تخم کاسنی تخم خرفه صندل سفید کافور و لبن
بزر قطونا قرص سازند و باز فرموده که اگر بزرالبنج داخل نمایند حجت تبرید جگر و تطفیف
حرارت عجیب خواهد بود **قرص سرطان** حجت سلولین طین ارمی طین مخم طین و
نشاسته کل سرخ شد درم سرطان محرق ده درم کثیرا طبائش شادنج مغسول پیچیدم و شربت
انجیر و بکشد با شاخ کاهو کوهی سوخته که حقیق تجربه نموده است و بسیار مجرب است خشخاش
سفید و سیاه از هر یک سه و زعفران یک نیز اضافه نموده و رب السوس سه درم باب النار
الحل قرص سازند بقدر و درم و با شربت انار و شربین بیاشامند **قرص کل کبر** حجت حیات
بلخی و سودای و تبهای مرکبه و غیر مرکبه کل سرخ ده درم عصا و غافث عصا و غافث
سه درم مصطکی دو نیم صندل سارون عود اذخر مکدرم شربش دو درم بماء انبیر
و ترنجبین **قرص کمر** از انجیب الدین حجت حبس خون از هر موضعی که باشد مجرب است و انچه

در خرد و تحت هر یک نوشته شده باضافه مر و اید و خشخاش سفید و سیاه کل مخم کل کبر و
کامل است کمر یا تخم خرفه بد تخم حاضر شاخ کاهو کوهی سوخته پوست سوخته تخم مرغ کل ارمی
صمغ بوداده تخم کثیرا چاقوزنه مکدرم و درم محرق جلنا سه بزرالبنج ابیض و ابیض طبائش کثیرا
نشاسته دو مصطکی بوداده و زعفران افیون اسک سه درم شربش بکشفال با رب پیچیدم
الدم باشد ارب خشخاش حجت قروح امعا **قرص شادنج** منقول از تذکره که بهر اذخر صمغ
و قطع خون اعضا و تحفیف قروح و رافع بقایای انشک است رحمت تهیای مرکبه و اسهال
و موی مجرب است کثیرا خشک بوداده خشخاش سفید از هر یک شش مثقال کمر یا مرجان تخم خرفه
از هر یک پنج مثقال طین مخم و اکو نباشد کل ارمی شاخ کاهو کوهی سوخته پوست تخم مرغ
سوخته کثیرا صمغ عربی از هر یک سه مثقال و درم سوخته بزرالبنج شادنج مغسول هر یک دو
مثقال قدس شربش بکشفال و بدل شادنج مقناطیس محرق مغسول است **قرص شادنج**
از مخترعات حقیر است حجت تب دق و سلق و قطع سیلان خون هر عضو باطنی و اسهال
مراری و ذویان و تبهای و موی و سرفه خار مجرب است **قرص** تخم خرفه کثیرا خشخاش
سفید نشاسته کل سرخ طبائش طین ارمی مغسول طین روی طین شربازی مکدرم پنج مثقال
سرطان سوخته ده مثقال کثیرا رب السوس صمغ عربی شادنج مغسول انجیر شاخ کاهو
کوهی سوخته مکدرم بزرالبنج افیون و زعفران مکدرم مثقال بالاعاب بزر قطونا قرص کند
قدس شربت تا یک مثقال **قرص و رشک** منقول از نسخه مرحوم حکیم محمد باقر حجت است
و تجربه رسیده و رشک پیدانده باز زده مثقال رب السوس کل سرخ مغر تخم خیار مغر تخم
خرفه از هر یک سه مثقال مصطکی عصا و غافث صندل الطیب روئاسک شسته عصا و
افسنین سارون و قعاس اذخر تخم شاهزاده تخم کاسنی تخم کثوث ربوند چینی زعفران طبائش
از هر یک دو مثقال و ترنجبین شش مثقال با رب قرص سازند **قرص کلنا** و حجت اسهال و
دقیق اعم از آنکه موی باشد یا صغراوی باشد عفتص خربوط بنطی کزما زج کدو کلنا و

مسأله افون صقع عربی مکدییم جزو تاد و در هم قرص سازند **قرص که با جفت** حتی لثه و تپهای
 مرکبه و تپهای کنه جفت کل سرخ شش مثقال رب السوس شاهتره سنبیل الطیب از هر یک
 چهار مثقال مصطکی که با از هر یک سه مثقال انیسون دو مثقال قرص سازند **قرص جفت**
 تپهای مرکبه کل سرخ ده مصطکی سنبیل الطیب از دهانه تخم کرفس کاسنی عصاره غاف غصا
 افندین از هر یک چهار طباشیر پنج شربتش تاد و در هم با کل قند و طبع را از دهانه **قرص استقاء**
الحار منقول از مخار مجربیت عصاره زرشک ده کل سرخ پیچیده تخم خیار تخم خرفه تخم کوش
 تخم کرفس مصطکی لثه مغسول و پوند از هر یک یکدهم سنبیل الطیب پنجم بقدر یک مثقال
 قرص ساخته با چهل درم آب کاسنی و پیست درم آب عسل لثه ده درم سکنجبین پنج
 درم مغز خیار شنبه استعمال نمایند **قرص سهل** از تالیف حقیقه و در امراض حاره و تپهای
 کرم و مرکبه و دفع قولنج ثقیل بغایت نافع و سریع العمل و پیغامیده و بهترین اقسام قرصها
 مسهل است بنفشه پنج مثقال مغز تخم کدو تخم خیار و نیلوفر مغز تخم هندوانه تخم خرفه کل
 سرخ طباشیر نشاسته گهرا از هر یک سه مثقال کشته خشک پنج مثقال مصطکی انیسون
 از هر یک یک مثقال حب الملوک پاک کرده مشوی بطریق حکای هند کدو دستورات مذکور
 با عذاب بز و قطونا قرص ساخته از نیم مثقال تایدک مثقال با شیره ها و اجای مناسب استعمال نما
 و اگر حب الملوک را با کپرا و انیسون و مصطکی سائیده دوسه روز و آب لیمو بنفشه است
 از توشیه و است **قرص مر و اید** از تالیف حقیقه جفت تب دایمی و بواسیر و دق و اسهال نافع
 و بغایت مجربیت طباشیر کل سرخ از هر یک شش مثقال کلار و قی چهار مثقال مغز تخم خیار
 هر یک سه مثقال صندل سفید یک مثقال تخم خرفه سه مثقال مر و اید دو مثقال که با سه مثقال
 عصاره و محیه التین تخم بار شک از هر یک دو مثقال بارب مورد سرشته قرص بسازند و یک
 مثقال نیم را با شربت خنکاش و در بعضی مزاج با شیره لایق باید داد و در بعضی مواضع
 عرق سه مثقال اضافه باید نمود و بی جهت تب دق کافور و زعفران اضافه کنند **قرص غشاه**

کد مغز تخم

معول اول جفت امراض حاره که با پوست طبع باشد کل سرخ پنج مثقال بنفشه و در رب السوس
 کپرا مصطکی از هر یک دو مجوده مشوی و ده تخم کاسنی پنج مغز تخم کدو تخم خرفه از هر یک ده با
 ترنجبین قرص بسازند **قرص قابض** از تالیف حقیقه است جفت اسهال دموی و صفراوی و قطع
 خون از هر موضعی و سرفه و طوبی و سحج و بواسیر بغایت مجربیت طباشیر نشاسته صمغ عربی
 کلنا کل سرخ کپرا از هر یک پنج مثقال زعفران افون از هر یک یک مثقال تخم مورد و انجلیزه
 شاخ کاکوهی و خسته پنج کلار و قی خرنوب بنطی اردکنار از هر یک سه ماز و تخم حاض از هر
 یک دو درم دم لاثون باب بار شک قرص بسازند یک مثقال زاد و هر مرضی با ادویه موافق
 ان مرض بدهند **قرص طحال** از تالیف ابویوره جفت و دم و در و سپر که نایب باشد مجربیت کل
 سرخ شش مثقال زرشک سه تخم خیار بن تخم خرفه دو درم و پوند یکدهم طباشیر یکدهم لثه
 مغسول یکدهم عصاره غاف نیم کافور یکدهم عصاره افندین زعفران ثمر الطرا و ابر سالیله سنبیل الطیب یکدهم
 یک مثقال را با سکنجبین و آب کاسنی با آب مید معصور یا آب شاهتره بنوشند **قرص کوکب**
 واضح ان سلیوس است و ان دعوت کوکب و محل پیکره و پیوسته متلبس طباشیر ان کوکب
 بوده و در ان زمان معروف و ملقب بکوکب کشته لهذا ان قرص مستقی باسم کوکب شده و
 دیگر در این نیمه اندک طلق را کوکب ارض پنهانند و جز اعظم این قرص است و معتدل
 الحرارة و باری است در اول جفت ضعیف معده و دماغ و جگر و سپرز و فضول غلیظه و صد
 و فواق و نزف ادم از هر موضعی که باشد و جفت درد کوش و قرحه امعاء و مثانه و سرفه و قرحه
 مزمنه و قولنج و در درم و سموم مشروب و ملذذ و قوی و قوی تا چهار سال باقی است و بیشتر
 تاد و مثقال و منقول از تذکره است و انچه بر جی در تحت نوشته شده موافق کامل و شفا
 الاستقام است دو قوس سالیوس تخم کرفس انیسون بز البیج معده سالیله مکدییم سید
 سنبیل پوست پنج لثه کل مخموم مرصاف سلیطه طلق مغلوب مکدییم و در بعضی
 نسخه خنکاش شش و در بعضی نسخه مصطکی طباشیر قسط زعفران حلیت مکدییم

و بعضی افیون بکنند جهت قطع تبها و درد پست و در بعضی نسخ کافور یکدوم جهت قطع خون و حره بولخا
کرده اند **قرص کل** است قول از تذکره نافع است جهت تبهای خاره و اسهال مزمن و نفث الدم
از هر موضعی که باشد نافعست و گویند در تحفیف قروح و باقی نار فاریه که معروفست
بجذب غریزی نفع عجیب میکند بشرط زیاده و یا پوست نا و کل سرخ آفاقا ماز و مکدهست
درم انیسون کلی بختم سلیخته جمع مکده چهار درم کثیر افیون مکده یکدوم باب که است
نمایند در قدر شربت ان از نیم مثقال تا دو مثقال **قرص دیاسقوماطون** جهت زخم و مضمحل
و اسهال مغطه و قروح امعاء و فساد دموی و اسهال دموی و فساد هضم نافع و اثرش در
ظاهر میگردد تخم کرفش تا خواهر از هر یک هشت دان تا نه انیسون از هر یک چهار سنبل الطیب
مر سلیخته افیون از هر یک دو تا شرب و چغانی یا قایم مقام او قرص بسیارند و قدر شربش تا نیم
مثقال است **قرص دیونید** منسوب بشیخ الرئیس و قلیل المقدار کثیر المنافع مجرب جهت
برقان و در دیور و در سپیده و بعد و جگر و سپر و بادها و تبهای مزمنه و عسر البول و سق
الخصم و سحوم و در اکثر منافع مثل قرص کوکب است و از اسرار مکتومه است و قوتش تا چهار
سال باقیست و یوندهشت مثقال و ناسلک مغشول مکده چهار مثقال تخم کرفش انیسون
عصاره خافث عصاره افندین از هر یک سه مثقال و اگر مریض در درسه که باشد قسط
مصطکی از هر یک چهار و تریبید اضافه کنند و اگر صفر اقبال باشد عوض قسط هلیله
کابل چهار و اگر با صاعد بخار باشد کشتن خشک بجای تربید و اگر با قبض طبیعت و تب باشد
اصل السوس کل سرخ طباشیر بنفشه از هر یک سه مثقال و اگر با عطش باشد بدل اصل السوس
تخم خرفه سه کت و قدر شربت یک مثقال **قرص کل قابض** جهت سبج و اسهال دموی بغایت نافع
است منقول از اپلاتی کل سرخ تخم خاض بوداده از هر یک ده کثیر اصنع عربی فاشسته
بوداده از هر یک پنج تا العباب بزر و قسط تا قرص بسیارند **قرص دیونید** جهت سوء مزاج و جگر
اسهال سدی دموی بغایت از موده است و یوندهشت عصاره زرشک تخم کاسنی با سوسه

باب بار ننگ قرص بسیارند و باب بزرگ بار ننگ بنوشند **قرص اندرون** تا لیف قدماست
منقول از کاسل و تذکره و عجیب الفعل است بجهت بقایای نار فاری و انش و قروح مزمنه و
اهل دم از احب بسیارند و اهل غریز را در کدیم هشت مثقال زیتون سه مثقال و هر یک از
افیون و عنبر و مشک نیم مثقال اضافه میکنند و دو استعمال ان شرطست تقویه بدن و ترک
ترشها و ننگ و قوتش تا دو سال است و بعد از چهل روز استعمال نمایند و دو مثقال از زرد
سه روز و ثن اول نمایند و از او نه مدحرج دو از ده مثقال کنند و عصف مکده هشت مثقال
شب بانی مرصاف مکده چهار مثقال قلقدیس یک مثقال با کلاب قرص بسیارند **قرص زردی**
در خفاوات مذکور است **قرص سحفر** از جمله خفاوات است و مذکور خواهد شد **لیمک** از جمله
افراس و اکثر مرکبات است و خواص ان در مفردات مذکور شد امله و قشر غوره و خرما مازوی
سبز پوست انار بعد از سه صلاویه سه روز باب بیوشانند و برهم زنند تا یکسان شود و از لاج
سفید محلول صمغ عربی محلول و عسل کف کوفته بسیار غلیظ اضافه نموده قرص سازند و
خشک کنند **سلک** جزای ان بعینه اجزای ان است بدون امله و طریق ترکیب ان بدست
و چون در وزن مذکور و دانک مشک اضافه کنند از اسلک المسک نامند **باب چهارم**
در سفوفات که ان اقدم تراکب است و بعد از ان مجنون ترکیب یافته و بقوریدس
گوید که مخترع ان بقراط شاگرد اسقلاوس است نه بقراط طبیب مشهور و استعمال ان ضعیف
معدوم و شفاست از اجزای نذافت اند مگر آنکه لطیف و سر بیع التیوز و لذیذ الطعم باشد و
قوتش زود و ضعیف میگردد **سفوف** و سطوف و سفوف اسطاطالیر و سفوف اسکندرنا
معدوم و راقه دهد و گونه را سرخ دارد و سوس و فزائوش کاری بر و جهت هضم طعام
و بوی دهان خوش کردن نافع است و دو تقریب دل نظیر ندارد و جهت بخار و قطع عرق
ناسد و بد بوی بد بدن نافع و این سفوف را اسطوط جهت اسکندر ترتیب داده اند لهذا
سفوف اسکندر نیز گویند و قوتش تا دو سال باقیست و شربش تا دو مثقال است قرص سراج

نار قیصر که آن معرب از ناگیر لغت هستند و آن ادا از نری رومی و قبی از هیو فار یقونست
عود هیدل سارون مصطکی هلیله کابل فرنجیشک نار مشک زیره کرمانی دار چینی است نه
فاصله پنجیل قرنفل نار و آنک جوڑ بوا کا فو قاقله مکد جزیشک عنبر مکد نیم جزو شکر شتر
چندان پیش از طعام و بعد از طعام از یکدهم تا سه درهم تناول نمایند **سفوف** جهت اسهال
از بجز تبات بوی رة اطفال و غیر اطفال از اینتر نافهست حب الومان بوداده بسیار نرم جدا
کنند طباشیر سفید صمغ عربی کثیره مصطکی سفید تخم مورد کل سرخ کلارینی سفوف
کنند و با طفل نیم مثقال صباغ و نیم مثقال شب با شربت بهر یا شربت سپید ترش بدهند
سفوف بلوط منقول از منصوری جهت تقطیر البول و سلس البول مجربیت بلوط مقشر
بوداده کند کشتن خشک کلارینی صمغ عربی سفوف بسازند بقدر دودهم شام واکو
با تقطیر و سلس تشنگی شدید باشد که هر بصر هر چه بیاض آمد زود دفع شود ماباید که
ماء الشعیر و بز قوطو نانیر بیاض آمد و غذا باب خوره و ساق و مثان ترتیب دهند
سفوف دیگر جهت سلس البول مجربیت از تالیف حقیقه بلوط هشت کشتن خشک سه
زاسن و عرق السوسن لسان الثور تخم خرفه از هر یک چهار انیسون یک سنبل الطیب چهار
طباشیر پنج مصطکی یک زوزد سعد کنند از هر یک چهار شکر مثل هر وقت خواب استعمال
نمایند بقدر سه مثقال **سفوف دیگر** جهت اسهال مرانی منمنه و بواسیر و بواسیر چاره بنام
مجربیت از تالیف حقیقه کلارینی نار دان بوداده دانه انکور که از سر کپرون او رده باشند
و بوداده هر یک نیم مثقال ساق پی دانه کل سرخ صمغ عربی بوداده هر یک سه مثقال طباشیر
کل بختم یاد اغشتهانی مکد و مثقال مصطکی عود قاری هر یک یک مثقال قدر شربت دو مثقال
نار بوب مناسب **سفوف دیگر** جهت اسهال بواسیر مجربیت تیواج خطائی سه مثقال زعفران
یک مثقال **سفوف الطین** جهت سحج و اسهال صفراوی بز قوطو نانیم مر و تخم و حیان نشاسته
صمغ عربی کلارینی مکد جزو صمغ عربی و کلارینی و نشاسته را نیم کوب ساخته و بز و روغن انیسون

زهر بوداده مخلوط کنند و در وقت استعمال بروغن کل چرب نموده با شربت بهر یا آب آس بنوشند
سفوف حب الومان جهت اسهال که از ضعف معده و اسهال باشد و تقویت معده و امعاء
میکند نار دان بوداده حب لاس بلوط ساق کون در سر که خیسیده بوداده آرد بنیق ارد سنجید
کشتن خشک بوداده خرنوب بنیطی خرنوب شامی مکد جزء سنک رامک مکد ربع جزو نیم کوب سنا
استعمال نمایند **سفوف مغلیا** جهت اسهال که منجر وضعف معده و سردی معده و مغص
و بواسیر نافع است حرف بوداده و یک کربل و نیم زیره کرمانی یک کشتا نوز و در سر که خیسیده و خشک شد
بوداده نیم رطل تخم کتان تخم کند نای بنیطی مکد ربع رطل مصطکی یک اوقیه و نیم هلیله سیاه
بوداده زیت مکد ربع رطل نیم کوب ساخته استعمال نمایند **سفوف خرنوب** جهت اسهال که
معده خرنوب بنیطی از دانه بیرون کرده زیره کرمانی یک کشتا نوز و در سر که خیسیده و خشک شد بوداده
ساق تخم مورد آرد بنیق که کما است بلوط کشتن خشک بوداده مصطکی مکد جزو نیم کوب ساخته
استعمال نمایند **سفوف زرشک** جهت تقویت معده و جگر و حبس شکم ناخواه و ساق پنجیل
حب رمان بوداده و زرشک بوداده آرد بنیق مکد دودرم شکر طبرزد بیست درم کوفته سفوف سارون
سفوف ساق جهت اسهال مزمن ساق دوزخ حب لاس دوزخ حب الومان بوداده و یک جزو خرنوب
بنیطی سه جزو صمغ عربی کلارینی جزو کوفته سفوف سازند **سفوف یزور** جهت بادها و نفخ کرون
انیسون بلزیره کرمانی قاقله کما و قرفه ناخواه تخم کرفه دودرم قاقله صفرا نیم درم قرنفل نیم درم
رنجیل فلفل و دانه شکر بیست درم شربش وزن دودرم **سفوف الحوامل** جهت دفع اشقا
و دید و وقت حمل و تقویت معده و اشتها طعام و نیکو کردن رنگ و رخسار نافع است زوباد
تخم کرفه دودرم ناخواه کند سه درم چند بیدستر نیم درم زیره کرمانی بیست درم سفوف سازند
سفوف دیگر جهت حوامل بسیار نافع است و جوش التسمیم نیز کونید کچند مقشر زیره کرمانی
رنجیل درم دار و طفل فلفل نیم درم دار چینی دودرم هیل قاقله سه درم شکر طبرزد و یک رطل
سفوف الاسهال منقول از حنین جهت ضعف معده که با اسهال باشد و تب ربع و اشتها

طعام زیره کوبانی و گونی بخیل که یکشنبه از زهره و در سر که خیسیده خشک شده بوداده باشد و در
سوی در هم خیار لاس بچاه و درم کشته خشک بوداده بیست دوم از بوق آرد و سجد آرد و در آن بیت
و در هم قرططه ایش ده درم سگ سوزم عود هندی مثله از برون و سیع بیفته شربتش سه درم
یا میند ساندج صبح و شام **سفوف للفقواق** جهت فواق لیجی که از امثال حادث شده باشد تخم کرفس
جلی متعدد زیره کوفانی با سوز سفوف ساخته شربتش یک مثقال یا آب نمک
سفوف لوجع الکبد جهت درد کبد با شیر شتر استعمال نمایند که سفوف سه درم طباشیر دو درم
کلر پنج سه درم تخم کاسنی دو درم تخم کثوث دو درم سفوف ساخته قد و در هم با پنجه هم شکر
سلیانی و چخار و قیده شیر شتر کرم کرده کف گرفته بنوشند **سفوف سوربخان** صخره بخت جهت
نقرس و غرق النساء سوربخان دو درم شکر سلیانی پخته در هم زعفران یکدانک بقدر یک درم آرد
سه با استعمال نمایند **سفوف لقطع دم البواسیر** جهت بواسیر منقول از معالجات بقراط و عجیب
الاعمال است بجز عرق بجز بود در ده تخم مرغ سوخته یک کوزه و گند بوداده سه جز و عود غریب است و در مثقال با
شربت سیب یا سرکه مورد است از میان باشد استعمال نمایند **سفوف غلیظا** از نالیف و الدرمجوم جهت
زوال الاغصان و حبه هلیله سیاه و املا و بلبله با روغن زیت برشته کرده مکیده درم زیره کوفانی یکشنبه از زهره
در سر که خیسیده خشک شده جلی از شاد بوداده مکیده هفت درم تخم کرفس انیسون در سر که خیسیده
خشک شده بوداده مکیده چهار درم مصطکی قرنفل فلفل عود هندی سنبل الطیب مکیده و درم سعد
سید درم عود درم صبح و شام و درم استعمال نمایند **سفوف** جهت اسهال بلغمی نالیف ابوی ده نالیف
کند کلنا و مکیده و درم زهره و عود یا میند مسک نمایند **سفوف لالحفظ** جهت تقویت دماغ و تنقیه اواز
و طویات فاسد و زیاده و خوار غریزی و زایل کردن فسیان نافع است کند مصطکی درم صبح و درم زهره
عود لسان الثور بود درم بویه کاکه یا زاده شکو سفید مثل هم قدر شربت و درم نالیف و درم زهره
نالیف بکروز میال نمایند و بکروز **سفوف** از نالیف حبه حرقه البول منین که با جود باشد و یا در
نقطه بول و سلس البول نباشد و نافع است جهت در و روف و در امراض مذکور چند مرتبه بخورد و بسیار

موت از فاده بلوط بوداده کل از موی کشته خشک صمغ عربی تخم حاضر بوداده کند ذکر مکیده و درم بقدر
دو مثقال یا آب سرد استعمال نمایند و در آب شربت برین سفوف از ابلجانب نمایند **سفوف** که در انواع اسهال
یا حج و معض باشد و حوان نافع است تخم خجاری تخم خطی مکیده درم نشاسته صمغ عربی مکیده درم کوزه
اندک بوداده دو مثقال یا شربت فاسید بنوشند **سفوف للحفظان البارد** از فربا درین حور حکیم عمل یا فربا
که با بریان کرده شبتیانی بریان کرده مکیده درم زرد اند مدحج زرباد درم تخم نیم مر و درم شکر
بیت درم شربت نیم درم با طبع افستین **سفوف سوربخان** جهت مفاصل و غرق النساء بخت
سوربخان مصری از درم سنای یک هفت درم مغزیادامه و درم پوست هلیله زرد و درم زعفران نیم درم
فند سفید ۳ درم سفونای شوی یک درم و اگر ماده بلغمی باشد بدین سفونای تیره درم کند شربت
۳ درم باب سر **سفوف** جهت قطع سیکلانی و مزی و وزی و غریب تخم کاهو تخم سداب تخم بخت ۳ درم
شده پنج ۲ درم کلنا و یک درم شربت نیم درم **سفوف** جهت درد پشت و درم بوی و تقویت اعطاف و سوس
الانسیول و ناسل بخت از حکای هندوستان از ترجمه ماه نقل شده قول اصلیه نموده در مثقال
یا اندک بوداده درم حبه هفت مثقال و نیم زاید شود و کوبیده و بخیل اضافه نمایند بروی افش و زاده
با چهار عدد در ده تخم مرغ بقدر آنکه بچون شود یا تخم مغزیسه و مثقال و نیم نبات و مثقال اصلیه کرد
نثار نموده و بچرخان را بکروز نشا و نمایند **ایضا** در قطع وزی و مزی بچند پست و بخت نالیف
و انشکست بلوط و جیز و کند و کوبیده و روغن زیتون چرب کرده هر روز دو مثقال مداوا
کنند **سفوف سودا** که ماء الحبن استعمال نمایند از خطا مرجوم ابوی پوست هلیله کالی سیاه
مکیده و درم غاریقون سه درم بخت پنج چهار درم افستین چهار درم کل کاوزان چهار درم
اسطوخودوس چهار درم تخم بختی مکیده لاجورد غیر مغسول یک درم تخم خرب سیاه یک درم
شربت و مثقال **سفوف** جهت قطع شهوت جماع از زنان و مردان بزرگ تخم خرفه تخم
کاهو شبت هر کدام جز و بنویسد و جیز و شربت سه درم یا آب تخم خرفه **سفوف** جهت سیر زاز
بختات مرجوم حکیم عماد یا قری است زنفای خشک پوست بخت کبر غلبه الغلبه بر سیاه و شان تخم

بخت کت تخم سداب بالتوبه بیست درهم با سکنجبین ناشناخته ناول نمایند **سفوف ایضا** چهره
 مجرب است و تا یک هفته زیاده بکند منقول از تذکره مرجان سوخته یکدرهم کثیرا و دانه کثرت
 و بدست و عرق بهار تا یک هفته مداومت نمایند مجرب است **سفوف** مجرب است جهت حره قلوب
 و در جمع چین بول مغز تخم خربزه سه مثقال مغز تخم خیار ده مثقال مغز تخم کدو ده مثقال
 تخم خرفه ده مثقال خشخاش سفید ده مثقال نشاسته سه مثقال کثیرا سه مثقال رب السوسه
 مثقال بزالبیج سفید ده مثقال قند مسوی هم ده مثقال زایاج لایق ساره یا شربت بنفشه
 بنوشند **سفوف** قیر منقول از محمد بن زکریا و پیغمبر نماید که مجرب است جهت نقرس بارده
 و در دو مفاصل بارده که بالکلیه قطع میکند ناخواه اجل و دق سداب خشک تخم کرفه زایا
 دو قمر مکد جز قوه یا دام تلخ سبیل قسط حلون زایا و مدحرج مکد نیم جز و هر روز یکدرهم
 استعمال نمایند و ابتدا از زمستان نموده تا وسط بهار و بعد از استعمال این سفوف ناچار است
 چیزی میل نکند از ماکول و شرب و بعد از شقیه بدن استعمال نمایند **سفوف سرطان**
 مستعمل مرحوم ابوی بکیرند سرطانات نه نیر و قطع کنند سرها و پاچای آنها را و شکم آنها را
 شکافته چند بار با آب خاکستر روزی یک بشویند تا پاک شود و بعد از آن با آب کرم شسته
 بزنند و ارفع کنند و در کوزه کلانند و گذاشته و در تنور معتدل انداخته بکشایند روزی بعد
 که سوخته باشد پس خوب کوفت و ده درهم از او از صغیر عربی و طین قریبی و خشخاش سفید و
 سیاه پنج درهم و کثیرا سه درهم کوفت سفوف سازند و قدر شیش و ده مثقال **سفوف** چهره یکدرهم
 از عروبت بول بسیار کند زالیف مرحوم ابوی خبث الحیدر بیست درهم کوفت و در مجرب بنفشه و
 هفت روز و در سر که خپسایند بعد از آن بیرون آورده با قش خشک کنند و بار دیگر کوفت و طوط
 سازند بان قشر کنند که بکشایند و زود سر که خپسایند خشک کرده باشند پخته و طبخ
 چهار درهم کثیر خشک سه درهم شربت شیش بکشتال یا میبه ساده یا آب سرد صبح و شام ناول
 نمایند **سفوف سنا** جهت عرق النساء از مجرب است قند مسای میکی ده درهم سورنجان

پندم شیطرح هندی سه درهم زعفران نیم درهم قدر شربت سه درهم با سه درهم شکوفه که
 مسق بسیار و در و تقویت اعضا و تبه میکند و فوایدان بسیار است غیر اشعب جزوی بنفشه
 خشک و جزو کثیرا نیم جزو مجروح را و دیگر و زب مرتبه ناول نمایند بسیار نافع است و مجرب است
سفوف اسهال خون و بلغم و او طباشیر نشاسته صمغ عربی کلنا و کل سرخ مکد پنج مثقال و نا
 یکدرهم زعفران دو درهم و ده مثقال باوب به بنوشند و اگر قشر کنند مجرب است **سفوف** در
 پشت و در و بول و قی و تقویت اغاظ و مسق آلات بول و ناسل مجرب است از حکای هفت
 و از ترجمه باهر نقل شده قوه هفت مثقال و نیم و نیم صلا یه غوده و در سفال پاک اندک بوهند
 و از ارجین هفت مثقال و نیم را بدستور کوفت و بنفشه اضافه نمایند و بر روی آتش نرم گذاشته با ناچار
 پنج عدد زوده تخم مرغ بقدر آنکه همچون شود با پنجه مغز است و ده مثقال و نیم نبات و ده مثقال و نیم کوزه
 بر آن نثار کرده مجروح از او دیگر و ناول نمایند **سفوف** تالیف حقیقه جهت تب دق و سل و سرفه که
 باشد و جهت پخت طبع و منع نزلات حار مجرب است قدر شربت شیش و ده مثقال ناسه و ده مثقال باقی هفت
 درهم کثیرا چهار درهم صمغ عربی نشاسته از هر یک چهار درهم تخم خطره و درهم مغز تخم کدو و مغز تخم
 هند و اندک رب السوس از هر یک چهار درهم خشخاش سفید ده درهم مغز نان به چهار درهم مغز بادام و دود
 طباشیر چهار درهم مغز تخم خیار چهار درهم سرطان محرق ده درهم عصاره لحیه التیس چهار درهم کلنا
 دو درهم اقایاد و درهم کلادینی چهار درهم **سفوف** جهت جوع کلی و فساد معده قریب با سستقا
 و اشتیاق آشیانه و در جفت البوط البوسون موز پدانه هلیله سیاه و کابل امله سفوف کرده مثقال
 با آب آهن و لاف کرده یا با شرب خبث الحیدر جوشانیده بنوشند **سفوف ناخواه** از مجرب است
 جهت دایح و در معده و سپر و تقویت هاضمه و دفع و خروخس و جارات بغایت نافع است
 ناخواه تخم کرفس بالتوبه با مثلان قند سفوف کتد **سفوف قایض** که مکرر حقیقه بنوشند
 جهت اسهال مراری و مخص و اسهال دیوی بهترین ادویه است صمغ عربی و هر روز سه مثقال ناول
 بنوشند ناسه روز و زیاده بر آن و اگر با اسهال سده نباشد شامیدن پوست خشخاش که مثل خیار

شاید باشد از یکشمال تا دو مشقال از غیر ناست و اگر با صفت مزاج کتد بدستور **سفوف** جهت
دو سه رک با حرارت باشد از ابوی مرحوم کل سرخ باد که یکشمال از وز در سر که خنپ پد خشک
کرده باشند و شک پدانه بود او خشک کرده سه در هم بود و او پی و دو در هم اسقو لو قند یون
اگر نبود باشد بدل پنج کبر و تخم کرفس بدل کند ثمره الطراف یک در هم غار یقون یک در هم شکر
یکشمال و نیم یاد و مشقال با شیر شتر یا ماء الحین یا آب چوب کز یا سکنجبین بنوشند **سفوف**
جهت دریاچ بوسه و در وان موافق کامل و تخفیف البیان هلیل سیه بلیل امله مکده مشقال
بر وزن زیتون برشته کرده تخم کند نانو داو حبت الرشاد بود او و ناخواه مکده پانزده مشقال
حیمل حلبه از هر یک هفت در هم اهل غره زنده زرد الو مکده پند در هم مصحک جوز بوا
مکده یک در هم شربش و مشقال با آب **سفوف** لایسها لالقیان از غیر ناست مرحوم ابوی
خشتان حباب لاس کند و سعد بالتوبه کوفه با شیر برضعه بنوشند **باب پنجم در اشره**
و در بوب واضع ان قیافه و س است و با اعتقاد او در تقنی سده و امراض خار و بارده
واقسام ان غیر از سایر تراکیب است و در وضو العنقا و است که زود فاسد میشود و برنج
الاستحاله است و قول هر دو بحسب امر جبه و امراض مختلفه حواس و گویند سکنجبین
اقدم است و شیخ الرئیس میفرماید که از حکای فرست و بوی نایب رسیده است و اشره
بدستور وجوب و اقراض اقسام میباشد و قدما بحسب ماده و زمان و اختلاف استعمال ان
در امر جبه مختلف بشده قسم و سکنجبین را هزار و دو دست و شصت قسم منحصرا ساخته اند و
ظاهر است که ترتیب اشره موافق امر جبه و امراض مختلفه منقسم میگرداند شد و مزاج اشره زیا
بریکمال باقی نماند و شرط ترتیب است که هر چه از فو که صلب باشد مثل سید و بعدا
پاک کردن از پوست و تخم و گوشت ان باد و وزن او آب بجوشانند تا به نصف آید پس حباب
نمانند و هر چه غیر صلب باشد مثل امپو و ترنج و امثال ان اشره آب انرا بیکرند و هر چه گیاه
و برک خشک باشد یکشمال از وز خیسبانه بعد از ان بجوشانند و هر چه از جمله خنجا و خنجا

باشد زیاده از یکشمال از وز خیسبانه و از خیسبانه و هر چه برک و شاخ و کل تازه باشد کوبیده
آب ان بکریند و با سکر و عسل و دو شاپ انکوری و امثال ان بقدری که مقصود باشد
بقوام آورند و عطریات و امثال مشک و عنبر بعد از قوام و فرود آوردن از سر اقل داخل
کنند و در شرتهای فو که که مطلب تقویت بوده باشد شرطست که شرب پی و بقدر ثلث
اب میوهها باشد و قدما گفته اند که چون مریض را قوتها تغییر یافته باشد و با الطبع جگر
مشاق بشرب پی و جاذب است پس اگر شکر و امثال ان زیاده باشد بیشتر جذب میکند
و بارطوبت پدید شود و اگر کمتر باشد جذب ان حسب الواقع نمیشود و داخل عسل و شکر و
سایر شیرینها و اشره باید درجه مزاج هر یک را از شیرینی ان با آنچه شربت میسازند ملا
نمود و موافق قصد مخلوط کرد و هر گاه الحی در اعضای نفس و یا مریض صاحب سعال باشد
اشره طمضد استعمال جایز نیست و اگر در استعمال لابد باشد مثل سله و دوق باید با صفت
عربی و کثیرا و غیره مغریات استعمال نمود **سکنجبین ساده** که عبارت از سرکه و قند است
هر گاه اجزاساوی باشد مایل به ری خواهد بود و مفتوح سده و رافع تشنگی و قاطع صفرا
و در حیات خار و امراض سپرد و جگر و معده مفید است و اگر سرد تر خواهند سرکه را زیاد کرد
و اگر معتدل خواهند قند را و و چندان سرکه کنند **سکنجبین** دو شابی که سرکه باد و شاپ
انکوری مساوی باشد معتدل است **سکنجبین عسل** که سرکه و عسل بالتوبه باشد
گرم با اعتدال و جهت امراض بلغمی و تقطیع سده و تقویت جگر و معده و تبهای مزاجه نافع
است **سکنجبین سفیر علی** جهت تقویت معده و جگر خار و رفع غشیان و قی و اسهال اجفاد
و قطع عرق نافع است آب به شیرین و ترش بالتوبه و جز و سرکه و قند از هر یک یک و بتوانم
آورند و اگر آب به شیرین ترتیب دهند قبض و کمتر خواهد بود **سکنجبین اصولی** جهت
حیات و سدها و عطش و جلای معده از بلغم خلخمره و طلال آب شیرین بجای که حقی
سرکه را بشکند پوست بپزد و بپزد و از ان هر کدام شش و قه تخم کرفس را زیاده انیشون

مکند و فواید دوسره که مذکور یکشنبه روز خیسانیده باقی هواری پخته ناسد سوا که
 شود پس از آنش گفته و صاف نموده بریزند غیر جزئی ازین مطبوخ دو جز و از شکر و بزر
 تا بمقام آید و اگر خواهند که زعفران داخل کنند سه درم زعفران را در خرقة بسته در وقت
 جوشیدن آن بمیان آن بیندازند و در آن صاف کنند **سکجین** افیمونی که با ماء
 السجین استعمال نمایند افیمون هفت لیانم بسفای هفت خریق سیاه یک خریق زانیم
 کوب کرده یکشنبه روز در فود مشقال سر که بچسباند و فود مشقال اب اضاف نمایند
 باقی نرم بجوشانند و بسفای یک و کوفته در کعبه کرده در آن بیندازند و چون اب سرد
 کب افیمون را انداخته بکوش داده و بعد از آن صاف نمایند و دو بیت و پنجاه مشقال
 قند بمقام آورند و هر روز تا چاره مشقال استعمال نمایند و در مزاجی که بسیار خاد
 بوده باشد باین نسخه ترتیب دهند افیمون بسفای تخم کاسنی مکده هفت مشقال تخم
 کوفس دو مشقال تخم خیار تخم سفال پنج کاسنی دو مشقال ^{از آن} ادویه که فود مشقال اب
 فود مشقال جوشانیده افیمون را در لقمه بسته در آخر یکد و جوش داده بعد از سوختن اب
 صاف نمایند و باد و یست و پنجاه مشقال قند بمقام آورند **سکجین** بزوری معتدل
 جهت تهای مری که وضع جگر و صفرای غلی و استسقای خا و نافع است تخم را زبانه
 تخم کثوث انیسون کل سرخ تخم کاسنی تخم خیار تخم خربزه تخم کوفس پنج را زبانه پنج کب اصل
 التوس پنج کاسنی غناب دوسره که اب خیسانیده بجوشانند تا بنصف رسد و با شکر بمقام
 آورند **سکجین** انجدانی که از تالیف حقیق است و در دفع تب ربع مجرب و جهت از
 سیر و معده است انجدان را نیم کوب کرده شب دوسره که اب خیسانیده روز دیگر بمقام
 تا بنصف رسد و بعد از آن صاف نموده با صد و بیست مشقال دو شاب انکوری بمقام
 آورند و هر روز در مشقال را با اب شاهتره یا شیر تخم کوفس و اگر حرارت غالب باشد با
 کاسنی و امثال آن استعمال نمایند **شریت و رد** مکرر مسهل جهت احتیاطات و جوب و

جگر و امراض جگر و سده و سوداوی رقیق و ضعف کرده و صفرای سوخته نافع و مورد تشکر
 و مصلحت تخم که هو و طباشیر مصطکی انیسون از هر یک یک شقال با زای هر یک رطل شربت
 ادویه مذکوره را بوزن مذی و کوفته در میان شربت بیندازند تا بجوشد و بطریق است
 که پنج رطل اب را بجوش آورده چهار رطل برک کل تازه بچهار دفعه بریزند و در هر
 دفعه یک رطل اب بسوزد پس از آن صاف کرده بدست و حصه دیگر را برین نماند انکه از اب ربع
 بماند و اگر قوی تر خواهند کل را پنج یا شش رطل میتوان کرد و شیخ الرئیس زیاده بر پنج را
 منع نموده پس با هم وزن اب صاف آن شکر بمقام آورند قدر شربتی را از آن در مشقال
 ثانی مشقال است با پنج و اگر تا نصف وزن آن سکجین بنوشند جهت قح صفرا و الحاست
شریت و رد قاض جهت امراض جگر نافع است چهار رطل کل سرخ اقاقع دار را یک دفعه
 در ده رطل اب بجوشانند تا ربع رسد و صاف نموده با هم وزن آن شکر بمقام آورند و اگر
 قوی تر خواهند با زای هر یک رطل ان هر یک از مصطکی و تخم مورد و صندل سفید دارد
 کنار و کشته خشک و طباشیر یک شقال در پارچه بسته در آن بیندازند تا بجوشد و سایر تصرفات
 باطیب است اگر اجزای حاره و قابضه باید اضافه کنند و اگر بارده لازم باشد از آن نیز
 داخل کنند **شریت جلاب** جهت تبها و تشنگی و حرارت معده و جگر و حصه و ابله و تب
 دق و تبهای حاره که با سرکه باشد جهت تقویت آلات تنفس نافع و ملین و مفتح و مقوی
 اعضا و مدد بول و عرق و جهت اوزام احشای مفید است شکر سفید یکجواب با زان سه
 جز و عرق پد مشک دو جز و کلاب دو جز و بمقام آورند و اگر سرد تر خواهند عرق پد و عرق
 نیلوفر از هر یک دو جز و اضافه کنند **فوج دیگر** منقول از کماله فون شکر یکجواب با زان
 دو جز و کلاب سه جز و بمقام آورند **شریت به** و لیو جهت تقویت هاضمه و تسکین تشنگی
 و معده و جگر حار را نافع است اب به شیرین دو جز و اب لیو یکجواب و شکر ثلث بمقام
 آورند **شریت لیو** جهت غلیظه و ضعف معده و قی صفراوی و تشنگی نافع است و رطل

آب لیو را بجوشانند تا بنصف رسد و با پنج رطل شکر بقوام آورند **شربت بنفشه** منقول از
 کامل جهت تبهای حاره و سرفه و تسکین غلیان خون نافع است و ملین طبیعت سه رطل بنفشه
 تازه را بدستور شربت و در سه دفعه و چهار رطل آب بریزند و بجوشانند تا بربع رسد و با
 سه رطل شکر بقوام آورند و **شکر بقوام** آورند و اگر شکرد و رطل کنند در تلین قویتر است
 بود و اگر بنفشه خشک باشد یک رطل آن را بجوشانند و با دو رطل شکر بقوام آورند **شربت**
نیلوفر موافق نسخه کامل جهت تبهای حاره و آلام تنفس و سرفه و تقویت دل و احشای نافع
 و با وجود شیرینی مستحیل نمیشود و بخلاف سایر اشربه شیرین طریق ساختن آن مثل
 ساختن شربت بنفشه و بعضی عرق نیلوفر را چهار جزو با یکجز و شکر بقوام میآورند **شربت**
سفرجلی منقول از کامل الصانع جهت ضعف معده و جک و اسهال و غثیان و قوی تشنگی و ترش
 از دانه و پوست پاک کرده آبش را بپوشند و دو رطل از آن گرفته و از شراب یا جهموری یک
 رطل و ثقل بر آید و در آن بجوشانند و بعد از آن افزوده صاف نمایند و با آب به
 بجوشانند تا بنصف رسد و با نیم رطل عسل کف گرفته بقوام آورند و بنجید و مصطکی از آن
 دو درهم قافله کبار و صغار و دارچینی و زعفران غیر محسوق از هر یک چهار درهم قرنفل سه
 درهم در پارچه بسته درو بجوشانند و اگر دو دانگ مشک نیز داخل کنند میتواند بود
شربت الجند بقون جهت برویت معده و تب ربع و در دوا احشای نافع و مناسب پیران
 است عسل کف کرده سه من شراب کهنه و چغانی یا جهموری ده من زنجبیل پنج لیام قافله
 صغار و کبار نیم درهم قرنفل یک دانگ دارچینی نیم درهم زعفران یک درهم دار فلفل یک دانگ
 و نیم غیر از زعفران باقی را سیکوب ساخته بیندازند و شراب و عسل و در سایه سه روز بگذارند
 و هر روز سه بار حرکت دهند و صاف کنند با یک دانگ و نیم مشک مطیب سازند **شربت**
ذیمقلطیس جهت ضعف جگر و معده و سرفه و فساد مزاج باره نافع و گفته اند که
 مداومت آن حفظ میکند جمیع ایام حیوة را از مرض اصل السوس اسهال جوی نیم مثقال

تخم از نانه فلفل مکد یکدرهم سلیمه چهاردرهم خوب سائیده باشد و شش مثقال
 شراب خوب کهنه مزوج سازند و در ظرفی گذاشته سر ظرف را بکج گرفته چهل روز
 بگذارند و بعد از غذا و پیش از غذا میل نمایند **شربت حومل** جهت صرع مجرب و رافع
 در دوسه مرتبه وضیق النفس و سرفه رطوبی و امراض باره مانند اسهال و جنون و فلیان
 بیهید است یک رطل اسپند را کوبیده و در پی رطل آب انکور بجوشانند تا بربع رسد و
 هر روز پانزده مثقال تابی روز بنوشند و جهت اعاده حمل زانی که وقتی حامله پیش
 باشند و بعد از آن نشوند سه روز از این شربت بنوشند تخلف در حمل نمیکند **شربت**
نخلع جهت تحریک شتهای برشته و مؤثر است که صبر نمیتواند نمود و متقی معده از اخلاط
 سوخته و رافع بلغم و تبهای است و چون بر اثر مجنون ناهیه بنوشند در سرعت اثری
 عدیل است آب نخلع افشوده بیست مثقال خردل سرخ بیست مثقال شب یلانی
 یک مثقال نرم سائیده با نود مثقال خمر مایه در هزار و دویست مثقال آب بجوشانند
 تا بنصف رسد پس صاف نموده باشد و مثقال عسل بقوام آورند **شربت بدل**
خمر یکجز و خمر مایه را کوبیده با آب انار شیرین و امثال آن بپوشند در جمیع افعال
 قائم مقام خمر و از اسرار است **شربت اسطوخودوس** جهت تقویت دماغ باره و معده
 باره اسطوخودوس و زوفا خشک از هر یک ده لیام فانی پنج پرسیاوشان ده غو
 قاری کل کا و زبان تخم از نانه تخم کرفس کل سرخ از هر یک پنج سیستان سی عدد باد
 کاشم مویز دانه پودن کوره از هر یک سه تریب محکوک ده پنج سوسن
 اسهال جوی پنج اصل السوس ده همه را بپزند و صاف کنند و بریزند بر آن صد و پنجاه مثقال
 عسل و مثل او قند و بقوام آورند و سازنج و قرنفل از هر یک دو و در چینی سه هید
 دو زنجبیل سه سنبه الطیب ده و افسنین سه روی مصطکی یک لیام را در خرقه بسته
 بیندازند تا بجوشد بر آن و صاف کنند قدر شربت هر روز ده مثقال تا پانزده مثقال

شراب و پختانی از جمله اقسام خمر است و در خمر مذکور شد **شراب لیمو** که مؤلف شفای
 اقسام و تذکره ذکر کرده اند و نایب مناب تربیاتی کثیر دانسته اند جهت دفع اخلاط
 محترقه و تبهای دوری و ضعف دماغ و دل و قلاع و امراض اطفال و مواد سوداوی
 و رفع تشنگی و گزیدن عقرب و سایر سموم نافع و حافظ صحت و رقیق کننده مجموع
 خلط غلیظ و قاطع خلط لزج و آنچه ترششان بسیار باشد مضر عصب است و مورد
 سعال نایس و ضعف باه و صلیح او با ذام و خشن اش است و آنچه با آب لغضاع ترتیب
 دهند جهت تقویت معده و دفع بخارات دماغی و خیالات انفع است و هر چه با آب
 به باشد جهت تقویت معده و دل و دفع خفقان محرب دانسته اند و آنچه باشد چشت
 ترتیبین ترتیب دهند جهت تهویه و سعال و ضیق النفس و در سپند و هر چه با الیافا
 باشند جهت حرقة البول و در دمانه انفع است و طریق ساختن او آنست که شکر سفید
 ساییده و در قح مدھون با آب لیمو ترکیب و روی قح را بکوبی و پوشیده تا پنج روز
 در آفتاب بگذارند پس شکر را در شیر تازه حل نموده و مثل شراب صافی اضافه کرده و با اثر
 نرم بجوشانند و قد شیر باید عشر شکر باشد و کف آنرا بکوبند و آب لیمو بدیج بخورند
 آن دهند تا هر بطلی از شکر بقدر سه اوقیه تا چهار اوقیه آب لیمو بریزد و به لیموانست که دو
 چندان آب لیمو آب بر شیرین بخورد آن دهند و صندغ آنکه صندغ عربی محلول بقدر آب
 لیمو تسقیه نمایند و ملحا آنکه بلعاب برداند و لعاب تخم مرو و تخم پختانی تسقیه کنند و
 منع آنکه با آب لغضاع تازه تسقیه نمایند و آنچه باشد شیر خشت و ترتیبین ترتیب دهند
 آنست که بجای شکر ترتیبین کنند و یا نصف شکر باشد و نصف دیگر ترتیبین تسقیه نمایند
شراب آنرا ساده و **شراب** سید ساده و امثال آن مانند شراب ریاس و شراب حاضر
 باید بقدر ثلث هر یک آن را با آب قند یا عسل یا دو شاب انکوری باشد و بعضی با المناصفه
 گفته اند و شراب انار ترش جهت تسکین صفرا و تقویت معده و قطع اسهال صفراوی

و رموی نافع است و شراب انار شیرین جهت اسهال و ذات الریه و در سپند و شراب توت
 سیاه جهت امراض حلق و ضعف اشتها و اسهال طبع و از توت سفید جهت امراض آلات
 نفس و ضعف هاضمه و تقویت معده و شراب ریاس جهت تقویت احشا و منع صعود
 بخارات و اسهال و شراب حاض جهت تقویت معده و جگر و امعاء و دفع حدت صفرا و تتر
 دماغ و سایر میوههای ترش قاطبة فایض و تقوی احشا و مسکن حرارت اند و شراب
 میوههای شیرین بدستور اما هر گاه غلبه صفرا باشد مستحیل با و میشوند **شراب**
ترنج جهت خفقان حار و امراض حارة دل نهایت از موده است ترشی ترنج را در کلا
 مکرو بنشیند تا اثر ترشی در جرم آن نماند پس با زای هر یک عدد ترنج هفتاد و پنج
 مثقال قند اضافه نموده بقوام آورند **شراب زوفا** نافع است جهت اوجاع
 و سرفه کهنه و نزله و سوداوی نفس و صلابت معده و سدها را مویز متروغ العجم
 سی درم عذاب سپستان انجیر خشک پنج سوسن اصل آسوس از هر یک بیست درهم
 پنج دانه بانه پنج کرفش پر سیاوشان ذوقای خشک از هر یک ده درهم بانه اینسون
 قند دانه از هر یک پنج درهم جو مقشر مغز خیار بن مغز تخم کدو و خر بزه مغز پسته
 مغز جبن صنوبر سبیل الطیب از هر یک خطی تخم کتان از هر یک سه درهم اجزا را نیم
 کوب کرده بجوشانند و با چار و طل شکر بقوام آورده مغزها را کوبیده و آن حل کنند
شراب زوقای دیگر که مشهور است زوقای خشک پر سیاوشان مکدهفت مثقال انجیر
 زود بیست عدد عذاب سپستان از هر یک سی عدد فراسیون تخم خطی اصل آسوس پنج
 سوسن از هر یک سه مثقال حلبه چهار مثقال مویز پیدانه بیست مثقال تخم کرفش تخم
 دانه از هر یک دو مثقال جوشانده آب آنرا با دو رطل شکر بقوام آورند **شراب**
کاو زبان جهت تقویت دل و توحش سوداوی و خفقان نافع کل کاو زبان چهل مثقال
 بادرنجبویه بیست مثقال جوشانیده آب آنرا با دو رطل شکر بقوام آورند

و دفع سموم و تشنگی و تقویت احشاء زنان اینست معده است و دو دمل آب غوی را بجوشانند تا بماند
و سرد و یکسب بکنند و روز دیگر با دو شقال قرقر بجوشانند تا بماند و از باره دو دمل آب غوی را بپزند و در
سلیقه و از نالیف قوامت معوی معدن و زایع خفقا است و منافع او در امراض باره غایبی ندارد و پوست
ترنج و طلع را با کوبیده نقل و دو شقال عود یکشقال می کوب کرده در پنج رطل شراب سه شانه روز بخیشاند و یا
رطل شکر سفید و دو شقال مصطکی و نیم شقال زعفران و دو دمل آب غوی را بجوشانند تا بماند و بپزد و در
صاف نموده استعمال نمایند **شراب میوه** جگر تقویت معدن و اسهال مزمن و در کوبیده و غشیان و فواید و تشنگی
نافع است معقول از جامع امین الدوله آب بر ترش و دو دمل آب سیب ترش یک رطل بجوشانند تا نصف سد و یا یک رطل
شراب کهنه بجوشانند تا غلیظ شود و کف بکنند و عود و زعفران و مصطکی و سیسنبه و سنبل الطیب و نقل جو
بواغیل فافله کباب را در چوبی زنجبیل مشک سیب این اضافه نمایند **ماء اصل** جگر امراض باره عصبانیت
نافع و منضج بلغم غلیظ و مفتوح سدات یک رطل اصل با شکر و آب با کشنر بجوشانند تا بقوام سبک بپزد
و یا آه هر یک رطل عسل و شقال فلفل و اکوسین در آزار چوبست در آب بجوشانند **شراب اصل** جگر معدن و کبر
شده و امراض عصبی نافع است و دو رطل عسل را با شکر و رطل آب و سنبل الطیب و مصطکی و دارچینی و فافله و عود
و هیل و جوز و باد فلفل و نقل هر یک دو شقال بجوشانند تا بقوام رسد پس صاف نموده استعمال نمایند **درباره**
شرط است که با این چیزی که مقصود باشد چندان بجوشانند که بر یک و ثلث رسد و مجموع آن قابض تر از اشربا
و اگر در بعضی شربتی اضافه کنند باید که قدر فلیلی باشد **درباره** جگر در رفع غریزه آن جگر خنقا و در کلویشا
نافع است آب پوست گردگان تازه را بجوشانند تا ثلث بماند و با مثل آن عسل و خسل و مثلث بجوشانند تا ثلث
بماند و کوبیده حصار فیم و قه و زعفران و قه و قه شنبلیلی اضافه نمایند و اگر شاده او را از نیمه هند مثلث فقط
کاف است **درباره خنقا** از نالیف قوامت جگر ترکان بقایه نافع است و پوست عود خنقا را با باغ کوبیدن
یکشانه روز و رقصه شقال آب بخیشانند بجوشانند تا نصف رسد پس صاف نموده با صد و پنجاه شقال
یا عسل یا مثلث بقوام او ریزد که بطریق فوق کرده و فافله زعفران معصه و حصاره و حصاره النیس و زهر بلبله در هر
در نیمه غلوط کنند **آب ششم** در **مریضانی که انجانات ناسد** و صفه بعضی از طوائف **آب شش** شقال و میوه

بدن و تقویت اعصاب و کرات شقال تازه که پوست و از آخر اشیده باشند را با آب هک صاف کرده که بپزد
لندی داشته باشند و یا از آن یک و یکشانه و زنجبیل و آب بجوشانند تا بماند و از باره نالیف قوامت
ابزاره طبع دهند تا نرم و غیره شود و عسل یا بقوام او ریزد و شقال را با عسل چند چوبه هند که قلیب عسل کند
و عسل اعتدال نماید که شقال را با آب بجوشانند و این دستور است مرئی که پوست هند وانه و زرد که با زای هر صد
شقال او را چوبی زنجبیل و نقل هیل جو را از هر یک سه شقال مشک یک دانه کوفته و نیمه اضافه نمایند **مرئی**
سبب معوی معدن و کرات و جگر یک که کوبیده و میوه نالیف قوامت و منافع مثل است و در تقویت معدن
قوی **مرئی** **الک** جگر سیند و طبع و تقویت معدن مؤثر است خصوصاً چون با پوست بیرون او ترشید فلفل
شاکل هر یک است که سیب و پرا از پوست و تخم و بالنگه از ترشی پاک کرده بقدر آنکشتی ریزد که در طبع نالیف قوامت
کرد و از آب بیرون او ریزد و عسل و آب هک بقوام او ریزد و بعد از آن جگر را با آب چندان بجوشانند که
دمل آب در چوبی هیل نماید **مرئی** **نالیف** و **لیو** جگر قطع صفرا و تقویت معدن طار و نالیف است پوست بیرون
یکر آخر اشیده با زنده کشنر افکار بیرون او ریزد و در آب بجوشانند تا غلیظ گردد و با شکر و زرد که در عسل
و شکر و سوره که بدستور یک که کشنر بجوشانند **مرئی** **زنجبیل** که زنجبیل برود و کوبیده جگر تقویت باره و کوبیده
و شانه و مضططام و معدن باره و تبطنی و سوداوی نافع و مدد بوال است زنجبیل اعیب روید و با عسل
و خشک کرده با آب و آنکه عسل بجوشانند تا نرم شود پس ریزد که عسل کوفته بران چند ریزد که از آب بپزد
و بکنند تا مزاج بکشد **مرئی** **هلیل** معوی معدن و فاضل و تحق و طبع و معدن و کرات طبع و جگر صنف بکشد
و دماغ و کرات و اسهال و سوداوی که از احتراق بلغم رسیده باشد نافع است صد عدد هلیل کابل و زنده دانه را
در آب بقدری که او را بشانند بخیشانند و پنجاه و نیم خاکستر چوب ناک بران ریزد و در یکبار و در هر سه بار
یکبار آب و خاکستر را تغیر دهند و بعد از ده روز هلیل را بشویند و با قندی که از آب بپزد و در یکبار و در هر سه بار
چندان بجوشانند که چوبه خفته شود پس بیرون او ریزد و از آب خشک کنند و از چوب ناک سازند و با سوره و سودا
هر عدد را که در آب عسل کوفته بقدر فرود رفتن آن در طریقی کنند و پوست روز بکنند و عسل را تغیر دهند
و چند چوبه را بپزد تا با طوایر جمع شود که در یک و طوایر که از آب بپزد و از آن غانده است بعد از آن عسل

را از آنکه مصطکی سنبل الطیب سازون سازج فطوریون دقیق و غلیظ فاسیون اصل السوسج
سوسج بود آنچه زرد و سبز بیادند در چهار رطل آب بخوشانند تا ربع رسد پس سه حصه کرده هر روز یک
بالعولاف مناسب بنوشند **مقیات** شربت است که مکرر فی تکلفا عادت شود و در غلظت معده معجز است
و در ماهی و سگ و گاو مطبوع صفر باشد قبل از خوردن معی یکساعت شورایی و ترش و آوایند و اگر
مرا در معده بلغم باشد ماهی شور و برشته قدری آوایند و بعد از آن چیزی که تقویت معده کند بنیاشانند
مرا در قهقهه السوداء باشد شیرینی آوایند و شخصی که کرم بدن و سینه تنگ باشد از قهقهه باید خورد
مقره السودا و مقره الصفرا که در نه های بر کیده و ربع نافع است که کرم مخمر و ترش و زرد و آب
شبت ملح هندی و غلظت اسفناج یا السوریه که بیدار بوزن او غسل بپوشند و در وقت الاوراسه شفا
اگر شبت جوشانیده باشد حل نموده بنوشند و اگر بقد و مقصود فی نه او آب شبت مطبوخ با
عسل بنیاشانند و در وقت الاط خواهد شد **مقره دیگر** که در قهقهه و صفرا و بلغم صفر است و بیدار
تر و از زرد کرده باده در هم شبت تازه و پنجه در هم هندی و از تخم خربزه و تخم اسفناج مراب چهار درم
بخوشانند در چهار رطل آب شبت رسد پس صاف نموده با سکنجین بنوشند و فی کثرت او اگر در معده بلغم
با عسل بنوشند **مقره دیگر** که در طبع و قهقهه السوداء و ترش و اسفناج و زرد کرده یکبار روز
در سکنجین صلی بنیاشانند صاف نماید و با کثرت و غلظت شفا بنوشند **مقره دیگر** که در تخم شبت تخم
خربزه و زرد و اصل السوریه و مراب سه و شفا جوشانیدن آب او را با کثرت و سکنجین بنوشند
سکنجین فی اما آنچه در سکنجین صفر او را زوده است اینست زرشک بیادند اندازد آن ترش ساق دانند
بودن کوه پوست بیرون پسته از هر یک یک پیمانه و یک پیمانه کل سرخ غوره خشک از هر یک نصف خربزه و کوه
ناسه شفا او را با آب و آب آوایند و شیرین باشد و بهر و امثال آن بنوشند **سکنجین دیگر** که بجز حقیق است
دان ترش و زرد و اصل السوریه زرد کرمانی و یک پیمانه زرد کوبیده ناسه شفا بنوشند **ناسکرتی**
بلغمی و سوزاوی کل سرخ چهار درم زرشک بیادند سه درم نعنای پوست بیرون پسته مصطکی و
هندی سنبل الطیب قهقهه و ترش و زرد و خشک زرد کرمانی و یک پیمانه زرد کوبیده و در هم و شفا از زرد

با سکنجین صفر علی و امثال آن بنوشند **باب نهم در سنوناب و غرقه و مضغه سنونات** و در غرقه
با مراد نداشت ام از آنکه سایین بنیاشند با غرقه و سکنجین بنوشند یا قهقهه و سوزاوی که کوبیده سنوناب
خمر غلظت جویس فالد بخنیش و عسل و ظاهر این کلام اصلی باشد باشد و از قهقهه با بود اظهارات و در
سنون شربت که معده منلی باشد و قبل از استعمال او در نه و آوایند و بهر مناسب بنوشند و عسل او
امثال آن دندان را پاک کنند **سنون از غرقه و الیاف** و در دندان بقیه از زوده است موجب زردی
خمر و غلظت سرخ بنوشند و زرشک کثیر آباد و مراب صفر عریض از هر یک و آنکه غلظت بسیار و زرد
استعمال نمایند **سنون ابیض** و در غلظت و فطری و سکنجین کردن دندان و کوشیدن دندان و رفع خوراک
و رفع کرم خوردن و رفع مواد از دماغ برین دندان بقیه معده و رفع بد بوی دهان بیکند و جلاد دندان
میدهد و چون با روغن زیتون یا قطران سرشته بر دندان در دندان گذارند در حال دفع الهم بیکند و چون
با سوزن غلظت کرم و مضغه نمایند دندان بترک و ظاهر و سکنجین کند و فی الواقع بجز سنونات ظاهر
و ج کرم از ج سعد از هر یک شش شقال پوست انار مازوی بپزند و کل سرخ مراد بیدار و سقا
چینی از هر یک سه شقال سرخ سوسج و در چهار شقال شاخ کاکوهی سوخته دندان فیله فله هلیلج و سقا
خمر خمر فله کثیر کثیر خشک بوداده عدس از هر یک هفت شقال زرد الیاف یک صدف طرزون
سوخته شبت یا زرد از هر یک یک شقال و نیم غلظت سفید مصطکی و عدس یا زرد از هر یک یک شقال بعد از ساقیدن
اجزاء و دندان کافور را ضاف نمایند **سنون از الیاف و الیاف** و در دندان بقیه از زوده است موجب زردی
بد بوی دهان بقیه نافع است دم الاخوین کرم از زرد و سوزاوی که کوبیده و سوزاوی که کوبیده و سوزاوی که کوبیده
کل سرخ کلنا و جفت الملو ط پوست انار ترش از هر یک یک پیمانه و یک پیمانه کل سرخ غوره خشک از هر یک نصف خربزه و کوه
نمایند **سنون** مقول از اختیار آن بر منبل و شفاء الاشیاء بجز برون کوشش معصق و اکله و سیلان
خون لثه بقیه نافع و بی عمل است در پنج سرخ و زرد و اهلک اب نمد زنج سفید مازوی سوزاوی
قوس با سوزن که کثرت و آنکه از لثه نالیدن بعد از آن معنی بنوشند و اگر سوزش کند و روغن کل سرخ
مضغه کنند **سنون** بجز فاکل و بد بوی دهان و بجز این دندان مازوی سوزاوی که کوبیده و سوزاوی که کوبیده

دندان بجای آورد دندان را بخیر و موم غلافی کنند **سنون** حبه دندان شکر و چوب کاه هند است و روغن
سرخ با بسوی سنون کنند **نوع دیگر** روغن عوج برک زینون افافیا از هر یک یک درم غلطار مسقر شب را بخند
از هر یک خمس خرد و سوس قلب جز و عطران ربع جز **سنون** حبه افسام فلاح شب غصص البسوی ساید
سنون کنند بقیانه معید است **صفحه** او و دیگر کرم دندان و اساط کنند بخند یا زبر و کوات بر و البسوی ساید
بایم بر سر شش حب ساند و عددی از آن در آتش انداخته یک سر فدا بر دندان ملاصق کرده سر دیگر
در ظرف آتش نهی نصب کنند که در دندان از زامی بدندان رسد و اگر طرف آتش لوله دار باشد بجز است
فی بر لوله نصب شود و درن ظوفر با بوشانند و در لوله داخل یک کرم و در سنو چون بیه نقطه
الوده بر دندان گذاشتند که اساط کنند مضمضه باب برن شفا لوفقدی و از لوله با بوشانند
است و بدستور بخورد یا باغ مؤثر است و چون سوراخ دندان کرم خورده و با کافور بکشد موجب کون
در دیگر و بدستور خرق چون بغایه جرقب و بدستور بکشد و بکشد و بکشد و بکشد
همین اثر دارد **ادویه** که رفع ضرر کنند و آن شش دندان است که از خوردن ترش و برودت مضبوط
چون ساق و نخود و یا باغی در رفع آن میکند و بدستور غاییدن با دام و نارجل و فندق و جویان کرم
بشیر بخشان و شیل لایح و طلا کردن روغن زینون و روغن نازده معید است **ادویه** که دندان اطفال را زرد
بروینند طلا کردن بشیر است بجز هر کوش که بچند باشد و مالیدن روغن سوسن و طلا نمودن خای و
سرشته **صفیه مضمضه و غرغره** ها چند دهان و غرغره **مضمضه** حبه رطوبات بن دندان و جو که استنشاق
الطیب کل سرخ جو را تسو و بعد تمه الطرفا با بسوی باب جوشانیدن مضمضه کنند **مضمضه تجویز**
حبه فلاح و خون بن دندان و لعفن و جوشش و روینانیدن کوش آن تونای مضمضه و اسفان
شکوه اشتغال بنفشه و اسایدین با سوا و اخر با سکه هفتاد و پنج مثقالی است و در شیشه ضبط نمایند
بجبه جوشش همان یک کفاله که در آن با آب است شغال با آب کشتن و کرم مضمضه کنند
بجبه قطع خون و روینانیدن کوش با سکه غلط نمایند که سکه شیشه آخر شود بدستور که ناز
استانده نموده ضبط نمایند و اگر یکسال و زیاده و آن بکشد و از اثر غی **مضمضه** که قبل از استعمال

سنونات بایر که دندان را بشوید و زرد و زام و سنونات اسرغ کرده و نقول از کناش فاخر و مسو بکشین بن
اصحی است بخم کل سرخ و زرشک تمه الطرفا با بسوی برک زینون از هر یک جوی و شش با زرشک با برک زینون
جز و نیم جوشانیدن نیم جز و شب بانی حل کرده مضمضه نمایند **مضمضه** حبه رطوبات بن دندان و جو که استنشاق
شب بانی پوست انار ساق با بسوی مضمضه کنند **مضمضه** حبه فلاح و آن جوشانیدن دهان است و در
باب برک علق و باب بر سو که در آن عدس بخاری و شامخای نازده نازک دارد جو جوشانیدن مضمضه
کنند و بدستور کرم نازک و کلنا و کشتن زرشک و پوست انار و غصص با جوشانیدن مضمضه نمایند **مضمضه**
حبه فلاح بلخی و بخاسف برک زینون و امیران پوست انار غصص با بسوی جوشانیدن مضمضه کنند **غرغره**
که نقل زبان و مسقی آن و تسویش که اگر امفید است خردل و خبیل فلفل عاقر قرحا نوشاد و دوده شود
صغریه با بسوی زبر سایدین با سنجبین غصصی یا از که در آن مرزغوش و اشالان جوشانیده باشند
غرغره کنند **غرغره** حبه خافا با آب انار و شکر با بیهان افشاده باشند یا رقیق و آب کشتن غرغره
کنند و بدستور غرغره باب بارشک و آب غصصا شعل شاتاق طبوخ نافع است و بعد از چند روز غرغره
یا فده باشد غرغره و یا لوب با بوی و مریمیا معید است **غرغره** که بعد از نضج نافع است و در طبه
ترشدی اسل السوس با جوشانیدن با فلفل و خیار شیر غرغره کنند و اگر صاحب رد کلو داشته باشد عدس غرغره
کل سرخ خرد و با جوشانیدن با رب سوس غرغره نمایند **غرغره** حبه خافا بلخی که در جوشانیدن کرم کمان که از آب که
سبز و قلیب فاده باشند با مرصاف و زعفران غرغره کنند و بدستور آب کاه و عسل و سنجبین غصصی
با آب ترب و خردل و بوی و عاقر قرحا غرغره کنند **باب دهم در اطفال و سایر و غیره و کحل و زرد**
عباره از ادویه بخور از هر یک است که در چشم استعمال میکنند بدون سوشانیدن بجز در و باغی باغی
سرشته بجا نهند و مانند درو استعمال نمایند مثل توشای غوره و اشالان و خنجر و سلطی طوس است و چون از
از کافور و بر زام و ترب یا فتر یا بن اسم موسوم کشته و بعد از آن که اطفال از ادویه خورده ترب داده اند
اسم نداده اند و شیا فایق است و شش و قطعی قطع کنند و در شایه خشک نموده بجا نهند که در استعمال
و کوبید و غرغره آن بقرط و از کتب یونانی مستفاد میشود که قبل ازین ایضا فایق باشد **کحل** غصص است

مخصوص است با چنانچه در چشم کشند و در و را بچرخانند و مخصوص چشم نیست بلکه مخصوص قطع نیز
الدم جزاحت است لهذا در و را بچرخانم نیز مگر در میشود و در میان کل اسفلینوس مذکور است که بوجب چرخش
کحل شده و گویند غرض از این غشای غریب است و شرط است که در استعمال آن بعد از تسخیر باشد و صاحب علاج
خارج کحل را در و را در شب و وقت صبح استعمال کنند و اگر کحل خارج را در و را در روز و در چشم کشند
اگر هر دو بار در و را در خارج باشد در وسط روز و هرگاه بجهت نزول آب و اشغال آن استعمل نمایند برضی بدست
تکیه کنند و هرگاه عکس را در جفان باشد باید بعد از کشیدن در و را در و یک را در و بشوید و بر و خواب کنند و هرگاه
چشم در و را در و یک را در و بشوید و بر و را در و بشوید و بر و را در و بشوید و بر و را در و بشوید و بر و را در و بشوید
کحل و ششای بیاضی بعد از شستن و نون بعد از الفسینو تا بعضی بقوی البصر بطر الوضات و غرض از این بفرط
و گویند نیز غرض از این است جهت ضعف بصر و غشای و در و و سلاقه و ایندای آب و سبل و جرب و مکر و
حفظ صحت عین بجهت تافتن است و آخر و مفتاح طبعی هر که هر که یا تازه با و یا بکر کشند باشند از و یک
چندیم نوشاد و صبر زود دار قلعان عقربان و مرادید هر یک یکشتال از و یا بکر کشند باشند از و یک
افلیما قضی بوده و ششای قضی هر یک در و شقال و از نافرین و ن کوره استعمال نمایند و اگر از و
مذکور است و خواهم باشد و شقال هر که را اضاف کنند و اگر یا بفرط باشد و نون و شقال را باید کرد
اگر یا ضعف جفان باشد و سبل الطیب یکدوم و نیم اضاف نمایند و بجهت بر و و مفطریع شقال فلفل
کشد **اسلیقور و کبر** از نالیف و بر و نالیف یعنی جالبیست عادت و گویند اسم پادشاه آن است
و بجهت از و نالیف و جلی و حافظه عین و جبهه و غشای و وسطی و یک چشم و سبل و جرب و نیم
و یا بفرط و نالیف و جلی و حافظه عین و جبهه و غشای و وسطی و یک چشم و سبل و جرب و نیم
سیاه جعد نوشاد و دار قلعان هر یک دو دهم و نیم و نون کشند هر یک یکشتال کا و نون شقال سادج هندی
یکشتال و نیم چندید و سبل الطیب سمره هر یک دو دهم **اسلیقور و صبر** منافع آن مثل منافع کبریا
افلیما و قضی و در و غاس و جرب و مفصول یا تازه در و سغیلاب فلفلی ترک هر یک دو دهم نوشاد
جعد فلفل سیاه شده هر یک یکدوم **کحل غریبی** از نالیف و سبل است جبهه حفظ صحت و قطع و سمر و از و

که از و دهم و سد نافع و در و را بر و علی بن شافع ان مثل اسلیقور ششای قضی و نالیف و نون کشند
قرنفل صبر یک و نون خشک هر یک یکشتال و نالیف هندی و نالیف و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند
معرب از نعلیات که کبریا و نالیف و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند
بان شد و نعلیات و نالیف و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند
سعدید هر یک یکشتال و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند
و خان سند و در و در و نالیف و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند
کحل جبهه نالیف که البته نالیف و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند
سرکین سوسمار شکو سفید و مسکونی یا السور یا یک کطل ای که نالیف و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند
نالیف و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند
جالیوس و جرب و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند
قضی صغیر و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند
زعفران هر یک ده مثقال کا و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند
حک و است و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند
طلای و چشم کشند از و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند
بدر هر یک دو دهم و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند
جربیت و از نالیف و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند
مقوی از منافع آن بجهت تافتن است و آخر و مفتاح طبعی هر که هر که یا تازه با و یا بکر کشند باشند از و یک
قوتی از و نالیف و جلی و حافظه عین و جبهه و غشای و وسطی و یک چشم و سبل و جرب و نیم
باشد و نالیف و جلی و حافظه عین و جبهه و غشای و وسطی و یک چشم و سبل و جرب و نیم
نوشاد یکشتال و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند
استعمال نمایند **کحل** الاشفا و جبهه و نالیف و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند هر یک یکشتال و نون کشند

دخان انکند و چهار شقال قطبیت منقلا بجزا جو رخت بلسان از هر یک ده شقال نایل بر منبت موه
بکشد **کحل الحواجر** از اخراج سناخرن است و جگر تقویت یا صره و رفع غشاوه و تقویت طبقات عین و البقا
و دمع و جرب و سبل و قوی و انقشاز نافع و محافظ صحه است سرته اصغره شقال قویای هندوی که بر قسم
حار و است مرشد بشکافند هم چنان لا جو در مفسول سادج هندوی فروزه و ورق نقره مایه ان طفل سفید کف
ذهبی تو یا لغاس شاد بخ و اکوینا شد مفاطیس عرق از هر یک چهار شقال سرطان عری شش شقال باقوه
لعل نیم درم جد و ورق طلا و زردار طفل عقیق شقال از هر یک دو شقال زعفران سه شقال و در بعضی نسخه
دهن فرنگی چهار شقال بظرف مسین و در بعضی سه مسای و ظاهر خواست و صمغ عربی کثیرا مغر شبنج و
صمغ الیوم یک پیمانه هم افزون سه درم اضافت نموده کوه اندو حیر و الدخیل از شیره را استعلا نموده ایم و
با اعتدال افزون و طریق داخل کردن طلا و نقره است که با صمغ عربی یا کثیرا سرشته بر روی سنگ سنا و چند
بسیار که مکس کرد و کحل بقرطی چند ربع بیاض بعد از است و در اندک زمانی طلوع نماید شیشه بر سر و
دو درم بوز ارضی و با لوز از هر یک یک درم **کحل جمر** مور سادج بغایه نافع است سنا و اخلاجات از هر یک
ایا و شفا و الاستقامه سفید اب طلح چهار شقال فلیما ای فحق صمغ عربی از هر یک دو شقال لغاس و جرب
مفسول شش شقال افزون هر یک یک شقال با الغاب نور قطونا سرشته خشک کنند و با سبایین درون نایند **دور**
دردی ایضا جمر مور سادج و بجز شنبه بودن نان درونک بود و مسی یان اسم شدن سفید اب طلح و
شقال و چهار دانگ صمغ عربی یک شقال و دو دانگ از زوت نیم شقال لغاس عرق افزون هر یک دو دانگ
شاد و جمر از آن و اکوینا شد مفاطیس عرق مفسول یک کنند **دور** ایضا شنبه جمر بیاض و قوی
و حکم و جمر طلح و قویای مد و جمر و دمع حار نافع و محافظ صحه و بغایه از سوده است بیت شقال
جواب بیت شقال کیهامی شنبه شش شقال و سدر و زردان اب کزاشه بر و ن آورده خشک کنند و از مغز
مقشران ده شقال صمغ ساق صمغ الوان زوت نبات هر یک دو شقال کرده و بر قطونا که از کوسیدان
جلا شود بدستور دود و افزون و بخورد و روغن نمایند **دور و نادی** مفسول از مغالجات بقرطی جمر و جمر
و دمع و در چشم که از غلیان خون باشد بسیار نافع است شش شقال کثیرا اصغره الیوم یک درم صمغ عربی شش شقال

نایب یک درم و نیم **دور و نادی** از مغالجات بقرطی جمر اخراج دایم و امر افزون ده غوره و تقویت بصیرت
از سوده است و بخیل قریب نایب از فلفل از فلفل قویای که مافی مفسول صمغ عربی **شش شقال** از مغالجات
حقیرا شش شقال صمغ عربی و جرب و حفظ صحه چشم و سبل و دمع و بر و ن و جیبیدن بلسان و امر
خار و جربت قویای باب نایب بروده ده درم کثیرا شش شقال زوت کل سرخ صبر صمغ عربی از هر یک
یک درم سفید اب طلح و هلیله زرد دانه دارد و درم افزون ربع درم **دور و نادی** جمر بیاض و جلا بصل
نالیف حیر و الدخیل بود ارضی سرکین خطاف مایه ان سادج نوشادر شنبه یا از هر یک دو شقال صدف سوخته
بصد سوخته روی سوخته فلیما ای طلح یک شقال یوسن نیم غم ۳ شقال از زوت صبر و دانه و فلفل یک
شقال با غسل شش جمر بیاض استعمال نمایند و سایر امراض با ادویه مناسبه **دور و نادی** بسیار لطیف
و محلل مد و محقق و طویات و جمر امراض چشم الحقال بسیار نافع است از زوت شنبه جمر از هر یک جوی
است و انشاست از هر یک نصف جمر و سفید اب طلح ربع جمر **دور و نادی** منافع او مثل منافع دور و نادی
و در قطع دمع و رفع نواز غیا از زوت جوی صبر زعفران نیم کل سرخ از هر یک و جمر افزون دو دانگ
نایب جوی **دور و نادی** چون در وین مذکورین را با المناصفه ترکیب کنند باین اسم نامند **دور و نادی**
جمر حار عین و درم خفیف صدف عرق و زردار و شقال شش شقال کافور دانه **دور و نادی**
سارج و جمر و شور بغایه نافع است سفید اب طلح فلیما ای فحق مفاطیس عرق مفسول صمغ عربی یک
درم شش شقال یک درم افزون غاس عرق زعفران یک درم کافور نیم دانگ **دور** مفسول از مغالجات بقرطی
جمر نفع جمر چشم و دمل و جلا و نادر و طریقه بغایه از سوده است بر و ن علی الشعلب سوخته کثرت سوخته نایب
مفاطیس سوخته مفسول یک مک که زر کران جلائی نقره باین می کنند یا سبیر **دور و نادی** از مغالجات
بقرطی نایب جمر صلاقی و دمع و جرب و سبل و ضعف و شراباق و سایر امراض نافع است قویای کونانی
مفسول اب نوره ناز بروده زرد و جمر از هر یک ده جمر و هلیله زرد با نیم زنجبیل از هر یک ده درم دانه
مایه ان از هر یک دو نیم مک هندوی یک درم بعد از سبایین نایب غوره یا غوره سبایین خشک کنند
قویای غوره قویای که مافی داشتند هفت با و اب غوره سبایین خشک کنند جمر دمع و جرب و حکم و

سبیل ازین نافع است از روت شیان ماشیاه درهم مضاف بود ازین غلغل سفید اب ۴ درهم درخ سرج دودم
زعفران یکدرم و نیم باب برشند **قطر** که در ابتدا در مدینه نافع و مسکن است و جگر خرم نموده شش
بر دانه خنک سازی از هر یک ده عدد نیم کوب کرده با شاست نیم شقال حصص و دانه باب برشند تا غلیظ شود
بر صاف نموده با قدری سفیدی تخم مرغ دو شسته کرده بر هم زنند و نیم کوب در چشم چشاند **قطر** دیگر که در آب
نریزد و نافع است شش برنج به دانه کدیمی عدد نیم کوب کرده با یک شقال و نیم از روت سفید در شسته کرده با
عصی الاخی و شیر خزان در آتش زور بخواند و صاف از او در چشم چکانند و اب بک با رنگ بدل معی
الراعی میشود **قطر** دیگر که در غلط بسیار نافع و مسکن و علیل و نافع طهر شود و قهرات قلعی با یک
سبیل بالند تا سبیل سیاهی بسیار از او بردارند و با کلاب دست را ز کرده سیاهی را جمع کنند و با شیر خزان
چکانند و سیاهی ستر بهین خاصیت است و در دست کین و جمع شدیل مکر بخور رسید است که کوشش بی چرخ
کوسند و ورق بسیار قوی کرده اعتقاد را در کف دست نگاه دارند که کوی دست در آن اثر کند و نیز و شست
چشم و بینائی بینند و حال در داسان کند و هیچ ضار از این از نیست **باب یازدهم در کوهان غریز**
ادمان فیما غور است و کوبید و لا بقراط اخراج نموده هر چه از زرد کاهها و مانند آن تربیب دهند و شل و
کهند و روغن کل درخت ذکر اصل آن در او نیم مفوده مذکور است مع خواص و افعال و خواص آن و هر چه در کم
مفود است مثل روغن اجرو اشالان بدست و در طی می کور میشود اما طریقی استخراج روغن بزور است که
آن تخم را کوبید و قدری آب کوبان کوبان بپاشند و با شش کرده بپاشند و هر چه از او را قوا و غصان و از
خشک گیرند با بیدارش و زن آن آب کور بخوشانند تا بر برسد بر صاف نموده با مثل آن روغن کجند و از
زیتون و اشالان و بخوشانند اب سخته و روغن بناند و آنچه شفا رفت هر چه از کاههای تازه و مانند آن
کیز به شرافت که کوبید آن را کوفه با مثل آن روغن مناسب بخوشانند تا روغن بناند و آنچه شفا رفت
که کاهها را در روغن کرده با آفتاب گذارند و بعد از هر هفت صاف نموده کاهها را تازه کنند تا سر مریه و اکوز
تکوا و عمل نمایند و قوی میشود و این قسم شفا رفت و ضعیفتر از قسم اول است طریقی استخراج روغن تخم مرغ و زرد
کندر و اشالان در قسم اول دستور است مذکور است بدانکه اکثر ادیان زرد و غیر آن استخراج میشود

سبیل ازین نافع است از روت شیان ماشیاه درهم مضاف بود ازین غلغل سفید اب ۴ درهم درخ سرج دودم
زعفران یکدرم و نیم باب برشند **قطر** که در ابتدا در مدینه نافع و مسکن است و جگر خرم نموده شش
بر دانه خنک سازی از هر یک ده عدد نیم کوب کرده با شاست نیم شقال حصص و دانه باب برشند تا غلیظ شود
بر صاف نموده با قدری سفیدی تخم مرغ دو شسته کرده بر هم زنند و نیم کوب در چشم چشاند **قطر** دیگر که در آب
نریزد و نافع است شش برنج به دانه کدیمی عدد نیم کوب کرده با یک شقال و نیم از روت سفید در شسته کرده با
عصی الاخی و شیر خزان در آتش زور بخواند و صاف از او در چشم چکانند و اب بک با رنگ بدل معی
الراعی میشود **قطر** دیگر که در غلط بسیار نافع و مسکن و علیل و نافع طهر شود و قهرات قلعی با یک
سبیل بالند تا سبیل سیاهی بسیار از او بردارند و با کلاب دست را ز کرده سیاهی را جمع کنند و با شیر خزان
چکانند و سیاهی ستر بهین خاصیت است و در دست کین و جمع شدیل مکر بخور رسید است که کوشش بی چرخ
کوسند و ورق بسیار قوی کرده اعتقاد را در کف دست نگاه دارند که کوی دست در آن اثر کند و نیز و شست
چشم و بینائی بینند و حال در داسان کند و هیچ ضار از این از نیست **باب یازدهم در کوهان غریز**
ادمان فیما غور است و کوبید و لا بقراط اخراج نموده هر چه از زرد کاهها و مانند آن تربیب دهند و شل و
کهند و روغن کل درخت ذکر اصل آن در او نیم مفوده مذکور است مع خواص و افعال و خواص آن و هر چه در کم
مفود است مثل روغن اجرو اشالان بدست و در طی می کور میشود اما طریقی استخراج روغن بزور است که
آن تخم را کوبید و قدری آب کوبان کوبان بپاشند و با شش کرده بپاشند و هر چه از او را قوا و غصان و از
خشک گیرند با بیدارش و زن آن آب کور بخوشانند تا بر برسد بر صاف نموده با مثل آن روغن کجند و از
زیتون و اشالان و بخوشانند اب سخته و روغن بناند و آنچه شفا رفت هر چه از کاههای تازه و مانند آن
کیز به شرافت که کوبید آن را کوفه با مثل آن روغن مناسب بخوشانند تا روغن بناند و آنچه شفا رفت
که کاهها را در روغن کرده با آفتاب گذارند و بعد از هر هفت صاف نموده کاهها را تازه کنند تا سر مریه و اکوز
تکوا و عمل نمایند و قوی میشود و این قسم شفا رفت و ضعیفتر از قسم اول است طریقی استخراج روغن تخم مرغ و زرد
کندر و اشالان در قسم اول دستور است مذکور است بدانکه اکثر ادیان زرد و غیر آن استخراج میشود

بخوشایند بخوبی که کف نکند تا آب بسوزد و بر صاف شود و استعمال نمایند **روغن زعفران** و **روغن زرد** و **روغن زعفران**
 جرب خفیه است و بجهت ذرات الغلب بظاهر میسر است و چون موی سفید از موضع ذرات الغلب برآید استعمال این
 روغن موی سیاه بر وی ظاهر شود و استعمال و سهیم استعمال در چهار صد مثقال آب خوشایند تا نصف رسد
 صاف شود و با صدف و صفت شغال در روغن کجده بخوشایند تا روغن بمالد و شش مثقال لادن در او حل کند **روغن**
 ایضا جرب خفیه و روغن و تسخیر و خد و امثال آن باید بمالد با عصاب و اعضا در دندانها که در دست
 نالین تا سرخ شود و نهین نموده بخواند و صطیخ سبیل الطیب علیه بیت شغال و مرکب در یک کپل و روغن
 روغن زیتون بخوشایند و صاف کنند و اگر بخواند آب در هر نیمه عرق را زانکه عرقها را کند بقیه است و بعد از آن چند قطره
 و فریون و میوه سبیل هر یک دو مثقال در آن حل کند **روغن** ایضا که سر را بستر در روغن شش صدف و روغن
 نهد و صدف و شغال علی شصت شغال بمسوزد اگر بکوبد و بجهت و سهیم و سهیم و سهیم و سهیم و سهیم و سهیم
 و روغن شغال شصت مثقال باشد یا یکصد مثقال و روغن زیتون و روغن زیتون که در شش صدف و روغن
 است بمسوزد پس جبهه دیگر را برین روغن بمالد و از آب عسل و زعفران و آب عسل و زعفران و آب عسل و زعفران
 موی ترا بستر نماید و از آب برون چند روز بگذارد تا با آب حلان رسد و اگر از مصلح لعل و اهلک هر یک
 جوئی و زردی ده جو باشد قوی ترست و باید بقدری آب ریخت که چنانکه گشت بر سر آید و بعد از یک
 شب آن روغن برون خوشایند صاف کرده و در آن دستور را بخواند و بعد از آن روغن زیتون و روغن زیتون
 روغن کجده بخوشایند و روغن خالص نمایند **روغن فاسی** بخواند عدد خراطین لادن روغن کجده برشته کرده
 از روغن برون و روغن زیتون و روغن زیتون و روغن زیتون و روغن زیتون و روغن زیتون و روغن زیتون
 بیاسوزند و بر موضع بوسه نمایند و بجهت قطع خون باندک ماز که عصب باشد استعمال کنند **روغن زیتون**
 شافطه نمودن دانه بوسه بوی بوی نماید که کوکود و زردی و زعفران و زعفران و زعفران و زعفران
 که جذب کند با روغن و بوی بوی نماید و روغن زیتون و روغن زیتون و روغن زیتون و روغن زیتون
 و در روغن بوی بوی زوده است هر که از جاره بوده باشد و زعفران بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی
 که بر روی آب بعد از سرد شدن آب جسته شود بر آن دانه که دانه با زعفران بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی

نافع است و روغن کوزن با بن خضر و بصره است و چوب جمل قطع خون بوسه و روغن مفصل رتق جرب و روغن بوسه
 بوی
 سین نامند و بال و پرا را قطع کرده سهیم و سهیم و سهیم و سهیم و سهیم و سهیم و سهیم و سهیم و سهیم و سهیم
 و بوی
 بوی
 ساله قوه ان باقی است و بعضی را معتقد است که هر چه با روغن زیتون ساخته شود قوی تر است و بوی بوی بوی بوی
 با شوره و زیتون بوی
 ام از هر موم و موم و موم و موم و موم و موم و موم و موم و موم و موم و موم و موم و موم و موم و موم و موم
 روغن ان باشد و بوی
 مواد را بوی
 کنند پس روغن زیتون و روغن زیتون و روغن زیتون و روغن زیتون و روغن زیتون و روغن زیتون و روغن زیتون
 که در روغن زیتون بوی
 در میان آب ظرف اول بگذارد تا روغن زیتون و روغن زیتون و روغن زیتون و روغن زیتون و روغن زیتون و روغن زیتون
 ان سایر را در روغن زیتون بوی
 چرا قوی بوی
 استعمال و از آن بوی
 و تعلیل از آن روغن جرب منقح و حکم و طول و غله و جبهه و اکله مفید است بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی
 که سبب است شود بیاید و در آن بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی
 و بوی
 نامند جرب شافطه و حکم و طول و جبهه و اکله مفید است بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی
 مراد است که بوی

[illegible][illegible]

که استیفا نماید بهای بیجام کرد و **فی العقد** تا پیش برده منقول است که چون می میرد که از شانه فرو برده میوزاند
 مرد حلیل یا بیون شغفین بگویند و تداوری اعشقه یا هر زنی که مباشره کند یا در جماع زن نکند و در
 و در استراذ الاطباق مقرر است که هرگاه مرد مضطرب بود از برهه که او به مباشره کند احدی با او تقاضا می تواند
 کند و بدستور زهر کفناور زهر خطاف و چون غراب همین اثر دارد **الزهر الشرب** چون بکند آن مضطر
 اسهال در شرب جل فربه بنوشند بجزدی متفر کند که هرگز نخواهد شد آن نکند **فی انحصار الحامل و البکر**
 چنین بن اشقی مصوب نموده که چون بکند نه سیر متفر کرده یا سوزن شود یا خفا نموده زن حول نماید هرگاه صبا
 ان شب را بچیز شیر زده ها و ظاهر کرد حامل و یا بکیز خواهد بود و چون ببرد سرخا یا صدف یا التوبه یا
 و در پیچ خرس عوط نماید هرگاه عطسه آورد یا که است و آلا فلا و بجز به جریب رسیدن که چون کفای
 حامله اما سر صاف باشد جل او فکر خواهد بود و هرگاه مایل به بیبری باشد بویشت و بدستور فصل طریق را
 و لانه بر کافه پس داد و در طریق ببرد خرمیون در اول حمل یا فلا یا از زهر خرمی یا شرب منوع شود
 سپر قلد کند و از زهر آن در خرمیون زراوند مدح را یا زهر کاه و حمل کنند بعد از ظهر و در صبح طعم
 اول یا بدان زن از زنده خواهد شد و الا فامادی خواهد بود **فی سرفه الحمل و عدمه** چون باغیان آب بکند
 او و عمل التوبه سیر و در سیرش و کند و هر روز یک شقال نشاء عاج تناول نمایند و در سرفه حمل از بربا
 و بدستور حمل بول شربا شرب و عمل همین اثر دارد و چون همراه قدی بول شرب بنوشند حامله نکند و چون بول
 کیش یا شاد هر که حامله نکند و بدستور اشامیدن حلیق یا بول زنان همین اثر دارد **سرفه سیر از جعفر**
 منقول است که چون زبان صندغ سیر از دوجین خواب بر روی زن بکند یا فاش او را بجز بوی
 اجزاء صندغ کشیدن زن هر چه در روز کرده باشد بیان کند **مایسل خرمیون** **الرج من الاسفل** خرمیون
 سفید جو یا برفی بر کشیدن سر و فاش خرمیون که سید خرمیون اما انحصار عرقی از بویون مجوعه
 مضرة و چون ساییدن بکند هم با کولان اطعام کسی کند و خواب و بیداری ضبط خروج ریح نتواند
 کرد و اگر مجوعه یا بجز اسهال آب بپوشانند تا بوی رسد پس صاف نموده با مثلان روغن بپوشانند تا آب
 و برفکم یا لانه تا و را خراج ریح بقدر نصف تا و و بید کرده است و درین باب بجز بویون را بپوشانند

و رافع ان از خوردن زرن کمان است **صفحه علی که بپوشی** و در گوشت کوسفند بجزی را شمر نموده شوخا را بنزد
 آنچه ساییدن و بر کرده در کون سفال گذاشته در سیر کین استیفا کنند یا که شود پس کوخا و در شیشه بکند و از
 ناخشک کرد در وقت استعمال و خروا و یا بکیز و ایون ساییدن و آنکه در پیچ هر که بدید مدحش کرد و در خون خوا
 بهوشاید چند قطره سر را با پیچ در پیچ شخصی بکند یا هوشا بدید و بدستور چند بدستور فیهون و بخیل
 با السور نفوس غایت یا با سر که غوطه کرده است ششانی نماید عطسه کند **الایه بکر** که بغایه قوی از ششانی
 زرد الفیج پوستیخ لقاخ جو یا تا که تا نون تا سنج خرا یا هوالتوبه بکوب کرده بپوشانند و صاف کنند و بکند
 که حسیپین شود در آن و بکند بکند آنکه خشک شود پس بدستور او نیز بپوشانند و دست قینه یا نایخ
 مره انگاه که فاش خشک کنند و در شیشه ضبط نمایند و در وقت حاجت بکند تا که در دانه و یا شاییدن یا
 شامند و در پیچان بدستور نیست که مذکور شد **فی خواص شقی** کله ایتر خوردن **۱۳۴ ۱۳۵ ۱۳۶ ۱۳۷ ۱۳۸ ۱۳۹ ۱۴۰ ۱۴۱ ۱۴۲ ۱۴۳ ۱۴۴ ۱۴۵ ۱۴۶ ۱۴۷ ۱۴۸ ۱۴۹ ۱۵۰ ۱۵۱ ۱۵۲ ۱۵۳ ۱۵۴ ۱۵۵ ۱۵۶ ۱۵۷ ۱۵۸ ۱۵۹ ۱۶۰ ۱۶۱ ۱۶۲ ۱۶۳ ۱۶۴ ۱۶۵ ۱۶۶ ۱۶۷ ۱۶۸ ۱۶۹ ۱۷۰ ۱۷۱ ۱۷۲ ۱۷۳ ۱۷۴ ۱۷۵ ۱۷۶ ۱۷۷ ۱۷۸ ۱۷۹ ۱۸۰ ۱۸۱ ۱۸۲ ۱۸۳ ۱۸۴ ۱۸۵ ۱۸۶ ۱۸۷ ۱۸۸ ۱۸۹ ۱۹۰ ۱۹۱ ۱۹۲ ۱۹۳ ۱۹۴ ۱۹۵ ۱۹۶ ۱۹۷ ۱۹۸ ۱۹۹ ۲۰۰ ۲۰۱ ۲۰۲ ۲۰۳ ۲۰۴ ۲۰۵ ۲۰۶ ۲۰۷ ۲۰۸ ۲۰۹ ۲۱۰ ۲۱۱ ۲۱۲ ۲۱۳ ۲۱۴ ۲۱۵ ۲۱۶ ۲۱۷ ۲۱۸ ۲۱۹ ۲۲۰ ۲۲۱ ۲۲۲ ۲۲۳ ۲۲۴ ۲۲۵ ۲۲۶ ۲۲۷ ۲۲۸ ۲۲۹ ۲۳۰ ۲۳۱ ۲۳۲ ۲۳۳ ۲۳۴ ۲۳۵ ۲۳۶ ۲۳۷ ۲۳۸ ۲۳۹ ۲۴۰ ۲۴۱ ۲۴۲ ۲۴۳ ۲۴۴ ۲۴۵ ۲۴۶ ۲۴۷ ۲۴۸ ۲۴۹ ۲۵۰ ۲۵۱ ۲۵۲ ۲۵۳ ۲۵۴ ۲۵۵ ۲۵۶ ۲۵۷ ۲۵۸ ۲۵۹ ۲۶۰ ۲۶۱ ۲۶۲ ۲۶۳ ۲۶۴ ۲۶۵ ۲۶۶ ۲۶۷ ۲۶۸ ۲۶۹ ۲۷۰ ۲۷۱ ۲۷۲ ۲۷۳ ۲۷۴ ۲۷۵ ۲۷۶ ۲۷۷ ۲۷۸ ۲۷۹ ۲۸۰ ۲۸۱ ۲۸۲ ۲۸۳ ۲۸۴ ۲۸۵ ۲۸۶ ۲۸۷ ۲۸۸ ۲۸۹ ۲۹۰ ۲۹۱ ۲۹۲ ۲۹۳ ۲۹۴ ۲۹۵ ۲۹۶ ۲۹۷ ۲۹۸ ۲۹۹ ۳۰۰ ۳۰۱ ۳۰۲ ۳۰۳ ۳۰۴ ۳۰۵ ۳۰۶ ۳۰۷ ۳۰۸ ۳۰۹ ۳۱۰ ۳۱۱ ۳۱۲ ۳۱۳ ۳۱۴ ۳۱۵ ۳۱۶ ۳۱۷ ۳۱۸ ۳۱۹ ۳۲۰ ۳۲۱ ۳۲۲ ۳۲۳ ۳۲۴ ۳۲۵ ۳۲۶ ۳۲۷ ۳۲۸ ۳۲۹ ۳۳۰ ۳۳۱ ۳۳۲ ۳۳۳ ۳۳۴ ۳۳۵ ۳۳۶ ۳۳۷ ۳۳۸ ۳۳۹ ۳۴۰ ۳۴۱ ۳۴۲ ۳۴۳ ۳۴۴ ۳۴۵ ۳۴۶ ۳۴۷ ۳۴۸ ۳۴۹ ۳۵۰ ۳۵۱ ۳۵۲ ۳۵۳ ۳۵۴ ۳۵۵ ۳۵۶ ۳۵۷ ۳۵۸ ۳۵۹ ۳۶۰ ۳۶۱ ۳۶۲ ۳۶۳ ۳۶۴ ۳۶۵ ۳۶۶ ۳۶۷ ۳۶۸ ۳۶۹ ۳۷۰ ۳۷۱ ۳۷۲ ۳۷۳ ۳۷۴ ۳۷۵ ۳۷۶ ۳۷۷ ۳۷۸ ۳۷۹ ۳۸۰ ۳۸۱ ۳۸۲ ۳۸۳ ۳۸۴ ۳۸۵ ۳۸۶ ۳۸۷ ۳۸۸ ۳۸۹ ۳۹۰ ۳۹۱ ۳۹۲ ۳۹۳ ۳۹۴ ۳۹۵ ۳۹۶ ۳۹۷ ۳۹۸ ۳۹۹ ۴۰۰ ۴۰۱ ۴۰۲ ۴۰۳ ۴۰۴ ۴۰۵ ۴۰۶ ۴۰۷ ۴۰۸ ۴۰۹ ۴۱۰ ۴۱۱ ۴۱۲ ۴۱۳ ۴۱۴ ۴۱۵ ۴۱۶ ۴۱۷ ۴۱۸ ۴۱۹ ۴۲۰ ۴۲۱ ۴۲۲ ۴۲۳ ۴۲۴ ۴۲۵ ۴۲۶ ۴۲۷ ۴۲۸ ۴۲۹ ۴۳۰ ۴۳۱ ۴۳۲ ۴۳۳ ۴۳۴ ۴۳۵ ۴۳۶ ۴۳۷ ۴۳۸ ۴۳۹ ۴۴۰ ۴۴۱ ۴۴۲ ۴۴۳ ۴۴۴ ۴۴۵ ۴۴۶ ۴۴۷ ۴۴۸ ۴۴۹ ۴۵۰ ۴۵۱ ۴۵۲ ۴۵۳ ۴۵۴ ۴۵۵ ۴۵۶ ۴۵۷ ۴۵۸ ۴۵۹ ۴۶۰ ۴۶۱ ۴۶۲ ۴۶۳ ۴۶۴ ۴۶۵ ۴۶۶ ۴۶۷ ۴۶۸ ۴۶۹ ۴۷۰ ۴۷۱ ۴۷۲ ۴۷۳ ۴۷۴ ۴۷۵ ۴۷۶ ۴۷۷ ۴۷۸ ۴۷۹ ۴۸۰ ۴۸۱ ۴۸۲ ۴۸۳ ۴۸۴ ۴۸۵ ۴۸۶ ۴۸۷ ۴۸۸ ۴۸۹ ۴۹۰ ۴۹۱ ۴۹۲ ۴۹۳ ۴۹۴ ۴۹۵ ۴۹۶ ۴۹۷ ۴۹۸ ۴۹۹ ۵۰۰ ۵۰۱ ۵۰۲ ۵۰۳ ۵۰۴ ۵۰۵ ۵۰۶ ۵۰۷ ۵۰۸ ۵۰۹ ۵۱۰ ۵۱۱ ۵۱۲ ۵۱۳ ۵۱۴ ۵۱۵ ۵۱۶ ۵۱۷ ۵۱۸ ۵۱۹ ۵۲۰ ۵۲۱ ۵۲۲ ۵۲۳ ۵۲۴ ۵۲۵ ۵۲۶ ۵۲۷ ۵۲۸ ۵۲۹ ۵۳۰ ۵۳۱ ۵۳۲ ۵۳۳ ۵۳۴ ۵۳۵ ۵۳۶ ۵۳۷ ۵۳۸ ۵۳۹ ۵۴۰ ۵۴۱ ۵۴۲ ۵۴۳ ۵۴۴ ۵۴۵ ۵۴۶ ۵۴۷ ۵۴۸ ۵۴۹ ۵۵۰ ۵۵۱ ۵۵۲ ۵۵۳ ۵۵۴ ۵۵۵ ۵۵۶ ۵۵۷ ۵۵۸ ۵۵۹ ۵۶۰ ۵۶۱ ۵۶۲ ۵۶۳ ۵۶۴ ۵۶۵ ۵۶۶ ۵۶۷ ۵۶۸ ۵۶۹ ۵۷۰ ۵۷۱ ۵۷۲ ۵۷۳ ۵۷۴ ۵۷۵ ۵۷۶ ۵۷۷ ۵۷۸ ۵۷۹ ۵۸۰ ۵۸۱ ۵۸۲ ۵۸۳ ۵۸۴ ۵۸۵ ۵۸۶ ۵۸۷ ۵۸۸ ۵۸۹ ۵۹۰ ۵۹۱ ۵۹۲ ۵۹۳ ۵۹۴ ۵۹۵ ۵۹۶ ۵۹۷ ۵۹۸ ۵۹۹ ۶۰۰ ۶۰۱ ۶۰۲ ۶۰۳ ۶۰۴ ۶۰۵ ۶۰۶ ۶۰۷ ۶۰۸ ۶۰۹ ۶۱۰ ۶۱۱ ۶۱۲ ۶۱۳ ۶۱۴ ۶۱۵ ۶۱۶ ۶۱۷ ۶۱۸ ۶۱۹ ۶۲۰ ۶۲۱ ۶۲۲ ۶۲۳ ۶۲۴ ۶۲۵ ۶۲۶ ۶۲۷ ۶۲۸ ۶۲۹ ۶۳۰ ۶۳۱ ۶۳۲ ۶۳۳ ۶۳۴ ۶۳۵ ۶۳۶ ۶۳۷ ۶۳۸ ۶۳۹ ۶۴۰ ۶۴۱ ۶۴۲ ۶۴۳ ۶۴۴ ۶۴۵ ۶۴۶ ۶۴۷ ۶۴۸ ۶۴۹ ۶۵۰ ۶۵۱ ۶۵۲ ۶۵۳ ۶۵۴ ۶۵۵ ۶۵۶ ۶۵۷ ۶۵۸ ۶۵۹ ۶۶۰ ۶۶۱ ۶۶۲ ۶۶۳ ۶۶۴ ۶۶۵ ۶۶۶ ۶۶۷ ۶۶۸ ۶۶۹ ۶۷۰ ۶۷۱ ۶۷۲ ۶۷۳ ۶۷۴ ۶۷۵ ۶۷۶ ۶۷۷ ۶۷۸ ۶۷۹ ۶۸۰ ۶۸۱ ۶۸۲ ۶۸۳ ۶۸۴ ۶۸۵ ۶۸۶ ۶۸۷ ۶۸۸ ۶۸۹ ۶۹۰ ۶۹۱ ۶۹۲ ۶۹۳ ۶۹۴ ۶۹۵ ۶۹۶ ۶۹۷ ۶۹۸ ۶۹۹ ۷۰۰ ۷۰۱ ۷۰۲ ۷۰۳ ۷۰۴ ۷۰۵ ۷۰۶ ۷۰۷ ۷۰۸ ۷۰۹ ۷۱۰ ۷۱۱ ۷۱۲ ۷۱۳ ۷۱۴ ۷۱۵ ۷۱۶ ۷۱۷ ۷۱۸ ۷۱۹ ۷۲۰ ۷۲۱ ۷۲۲ ۷۲۳ ۷۲۴ ۷۲۵ ۷۲۶ ۷۲۷ ۷۲۸ ۷۲۹ ۷۳۰ ۷۳۱ ۷۳۲ ۷۳۳ ۷۳۴ ۷۳۵ ۷۳۶ ۷۳۷ ۷۳۸ ۷۳۹ ۷۴۰ ۷۴۱ ۷۴۲ ۷۴۳ ۷۴۴ ۷۴۵ ۷۴۶ ۷۴۷ ۷۴۸ ۷۴۹ ۷۵۰ ۷۵۱ ۷۵۲ ۷۵۳ ۷۵۴ ۷۵۵ ۷۵۶ ۷۵۷ ۷۵۸ ۷۵۹ ۷۶۰ ۷۶۱ ۷۶۲ ۷۶۳ ۷۶۴ ۷۶۵ ۷۶۶ ۷۶۷ ۷۶۸ ۷۶۹ ۷۷۰ ۷۷۱ ۷۷۲ ۷۷۳ ۷۷۴ ۷۷۵ ۷۷۶ ۷۷۷ ۷۷۸ ۷۷۹ ۷۸۰ ۷۸۱ ۷۸۲ ۷۸۳ ۷۸۴ ۷۸۵ ۷۸۶ ۷۸۷ ۷۸۸ ۷۸۹ ۷۹۰ ۷۹۱ ۷۹۲ ۷۹۳ ۷۹۴ ۷۹۵ ۷۹۶ ۷۹۷ ۷۹۸ ۷۹۹ ۸۰۰ ۸۰۱ ۸۰۲ ۸۰۳ ۸۰۴ ۸۰۵ ۸۰۶ ۸۰۷ ۸۰۸ ۸۰۹ ۸۱۰ ۸۱۱ ۸۱۲ ۸۱۳ ۸۱۴ ۸۱۵ ۸۱۶ ۸۱۷ ۸۱۸ ۸۱۹ ۸۲۰ ۸۲۱ ۸۲۲ ۸۲۳ ۸۲۴ ۸۲۵ ۸۲۶ ۸۲۷ ۸۲۸ ۸۲۹ ۸۳۰ ۸۳۱ ۸۳۲ ۸۳۳ ۸۳۴ ۸۳۵ ۸۳۶ ۸۳۷ ۸۳۸ ۸۳۹ ۸۴۰ ۸۴۱ ۸۴۲ ۸۴۳ ۸۴۴ ۸۴۵ ۸۴۶ ۸۴۷ ۸۴۸ ۸۴۹ ۸۵۰ ۸۵۱ ۸۵۲ ۸۵۳ ۸۵۴ ۸۵۵ ۸۵۶ ۸۵۷ ۸۵۸ ۸۵۹ ۸۶۰ ۸۶۱ ۸۶۲ ۸۶۳ ۸۶۴ ۸۶۵ ۸۶۶ ۸۶۷ ۸۶۸ ۸۶۹ ۸۷۰ ۸۷۱ ۸۷۲ ۸۷۳ ۸۷۴ ۸۷۵ ۸۷۶ ۸۷۷ ۸۷۸ ۸۷۹ ۸۸۰ ۸۸۱ ۸۸۲ ۸۸۳ ۸۸۴ ۸۸۵ ۸۸۶ ۸۸۷ ۸۸۸ ۸۸۹ ۸۹۰ ۸۹۱ ۸۹۲ ۸۹۳ ۸۹۴ ۸۹۵ ۸۹۶ ۸۹۷ ۸۹۸ ۸۹۹ ۹۰۰ ۹۰۱ ۹۰۲ ۹۰۳ ۹۰۴ ۹۰۵ ۹۰۶ ۹۰۷ ۹۰۸ ۹۰۹ ۹۱۰ ۹۱۱ ۹۱۲ ۹۱۳ ۹۱۴ ۹۱۵ ۹۱۶ ۹۱۷ ۹۱۸ ۹۱۹ ۹۲۰ ۹۲۱ ۹۲۲ ۹۲۳ ۹۲۴ ۹۲۵ ۹۲۶ ۹۲۷ ۹۲۸ ۹۲۹ ۹۳۰ ۹۳۱ ۹۳۲ ۹۳۳ ۹۳۴ ۹۳۵ ۹۳۶ ۹۳۷ ۹۳۸ ۹۳۹ ۹۴۰ ۹۴۱ ۹۴۲ ۹۴۳ ۹۴۴ ۹۴۵ ۹۴۶ ۹۴۷ ۹۴۸ ۹۴۹ ۹۵۰ ۹۵۱ ۹۵۲ ۹۵۳ ۹۵۴ ۹۵۵ ۹۵۶ ۹۵۷ ۹۵۸ ۹۵۹ ۹۶۰ ۹۶۱ ۹۶۲ ۹۶۳ ۹۶۴ ۹۶۵ ۹۶۶ ۹۶۷ ۹۶۸ ۹۶۹ ۹۷۰ ۹۷۱ ۹۷۲ ۹۷۳ ۹۷۴ ۹۷۵ ۹۷۶ ۹۷۷ ۹۷۸ ۹۷۹ ۹۸۰ ۹۸۱ ۹۸۲ ۹۸۳ ۹۸۴ ۹۸۵ ۹۸۶ ۹۸۷ ۹۸۸ ۹۸۹ ۹۹۰ ۹۹۱ ۹۹۲ ۹۹۳ ۹۹۴ ۹۹۵ ۹۹۶ ۹۹۷ ۹۹۸ ۹۹۹ ۱۰۰۰ ۱۰۰۱ ۱۰۰۲ ۱۰۰۳ ۱۰۰۴ ۱۰۰۵ ۱۰۰۶ ۱۰۰۷ ۱۰۰۸ ۱۰۰۹ ۱۰۱۰ ۱۰۱۱ ۱۰۱۲ ۱۰۱۳ ۱۰۱۴ ۱۰۱۵ ۱۰۱۶ ۱۰۱۷ ۱۰۱۸ ۱۰۱۹ ۱۰۲۰ ۱۰۲۱ ۱۰۲۲ ۱۰۲۳ ۱۰۲۴ ۱۰۲۵ ۱۰۲۶ ۱۰۲۷ ۱۰۲۸ ۱۰۲۹ ۱۰۳۰ ۱۰۳۱ ۱۰۳۲ ۱۰۳۳ ۱۰۳۴ ۱۰۳۵ ۱۰۳۶ ۱۰۳۷ ۱۰۳۸ ۱۰۳۹ ۱۰۴۰ ۱۰۴۱ ۱۰۴۲ ۱۰۴۳ ۱۰۴۴ ۱۰۴۵ ۱۰۴۶ ۱۰۴۷ ۱۰۴۸ ۱۰۴۹ ۱۰۵۰ ۱۰۵۱ ۱۰۵۲ ۱۰۵۳ ۱۰۵۴ ۱۰۵۵ ۱۰۵۶ ۱۰۵۷ ۱۰۵۸ ۱۰۵۹ ۱۰۶۰ ۱۰۶۱ ۱۰۶۲ ۱۰۶۳ ۱۰۶۴ ۱۰۶۵ ۱۰۶۶ ۱۰۶۷ ۱۰۶۸ ۱۰۶۹ ۱۰۷۰ ۱۰۷۱ ۱۰۷۲ ۱۰۷۳ ۱۰۷۴ ۱۰۷۵ ۱۰۷۶ ۱۰۷۷ ۱۰۷۸ ۱۰۷۹ ۱۰۸۰ ۱۰۸۱ ۱۰۸۲ ۱۰۸۳ ۱۰۸۴ ۱۰۸۵ ۱۰۸۶ ۱۰۸۷ ۱۰۸۸ ۱۰۸۹ ۱۰۹۰ ۱۰۹۱ ۱۰۹۲ ۱۰۹۳ ۱۰۹۴ ۱۰۹۵ ۱۰۹۶ ۱۰۹۷ ۱۰۹۸ ۱۰۹۹ ۱۱۰۰ ۱۱۰۱ ۱۱۰۲ ۱۱۰۳ ۱۱۰۴ ۱۱۰۵ ۱۱۰۶ ۱۱۰۷ ۱۱۰۸ ۱۱۰۹ ۱۱۱۰ ۱۱۱۱ ۱۱۱۲ ۱۱۱۳ ۱۱۱۴ ۱۱۱۵ ۱۱۱۶ ۱۱۱۷ ۱۱۱۸ ۱۱۱۹ ۱۱۲۰ ۱۱۲۱ ۱۱۲۲ ۱۱۲۳ ۱۱۲۴ ۱۱۲۵ ۱۱۲۶ ۱۱۲۷ ۱۱۲۸ ۱۱۲۹ ۱۱۳۰ ۱۱۳۱ ۱۱۳۲ ۱۱۳۳ ۱۱۳۴ ۱۱۳۵ ۱۱۳۶ ۱۱۳۷ ۱۱۳۸ ۱۱۳۹ ۱۱۴۰ ۱۱۴۱ ۱۱۴۲ ۱۱۴۳ ۱۱۴۴ ۱۱۴۵ ۱۱۴۶ ۱۱۴۷ ۱۱۴۸ ۱۱۴۹ ۱۱۵۰ ۱۱۵۱ ۱۱۵۲ ۱۱۵۳ ۱۱۵۴ ۱۱۵۵ ۱۱۵۶ ۱۱۵۷ ۱۱۵۸ ۱۱۵۹ ۱۱۶۰ ۱۱۶۱ ۱۱۶۲ ۱۱۶۳ ۱۱۶۴ ۱۱۶۵ ۱۱۶۶ ۱۱۶۷ ۱۱۶۸ ۱۱۶۹ ۱۱۷۰ ۱۱۷۱ ۱۱۷۲ ۱۱۷۳ ۱۱۷۴ ۱۱۷۵ ۱۱۷۶ ۱۱۷۷ ۱۱۷۸ ۱۱۷۹ ۱۱۸۰ ۱۱۸۱ ۱۱۸۲ ۱۱۸۳ ۱۱۸۴ ۱۱۸۵ ۱۱۸۶ ۱۱۸۷ ۱۱۸۸ ۱۱۸۹ ۱۱۹۰ ۱۱۹۱ ۱۱۹۲ ۱۱۹۳ ۱۱۹۴ ۱۱۹۵ ۱۱۹۶ ۱۱۹۷ ۱۱۹۸ ۱۱۹۹ ۱۲۰۰ ۱۲۰۱ ۱۲۰۲ ۱۲۰۳ ۱۲۰۴ ۱۲۰۵ ۱۲۰۶ ۱۲۰۷ ۱۲۰۸ ۱۲۰۹ ۱۲۱۰ ۱۲۱۱ ۱۲۱۲ ۱۲۱۳ ۱۲۱۴ ۱۲۱۵ ۱۲۱۶ ۱۲۱۷ ۱۲۱۸ ۱۲۱۹ ۱۲۲۰ ۱۲۲۱ ۱۲۲۲ ۱۲۲۳ ۱۲۲۴ ۱۲۲۵ ۱۲۲۶ ۱۲۲۷ ۱۲۲۸ ۱۲۲۹ ۱۲۳۰ ۱۲۳۱ ۱۲۳۲ ۱۲۳۳ ۱۲۳۴ ۱۲۳۵ ۱۲۳۶ ۱۲۳۷ ۱۲۳۸ ۱۲۳۹ ۱۲۴۰ ۱۲۴۱ ۱۲۴۲ ۱۲۴۳ ۱۲۴۴ ۱۲۴۵ ۱۲۴۶ ۱۲۴۷ ۱۲۴۸ ۱۲۴۹ ۱۲۵۰ ۱۲۵۱ ۱۲۵۲ ۱۲۵۳ ۱۲۵۴ ۱۲۵۵ ۱۲۵۶ ۱۲۵۷ ۱۲۵۸ ۱۲۵۹ ۱۲۶۰ ۱۲۶۱ ۱۲۶۲ ۱۲۶۳ ۱۲۶۴ ۱۲۶۵ ۱۲۶۶ ۱۲۶۷ ۱۲۶۸ ۱۲۶۹ ۱۲۷۰ ۱۲۷۱ ۱۲۷۲ ۱۲۷۳ ۱۲۷۴ ۱۲۷۵ ۱۲۷۶ ۱۲۷۷ ۱۲۷۸ ۱۲۷۹ ۱۲۸۰ ۱۲۸۱ ۱۲۸۲ ۱۲۸۳ ۱۲۸۴ ۱۲۸۵ ۱۲۸۶ ۱۲۸۷ ۱۲۸۸ ۱۲۸۹ ۱۲۹۰ ۱۲۹۱ ۱۲۹۲ ۱۲۹۳ ۱۲۹۴ ۱۲۹۵ ۱۲۹۶ ۱۲۹۷ ۱۲۹۸ ۱۲۹۹ ۱۳۰۰ ۱۳۰۱ ۱۳۰۲ ۱۳۰۳ ۱۳۰۴ ۱۳۰۵ ۱۳۰۶ ۱۳۰۷ ۱۳۰۸ ۱۳۰۹ ۱۳۱۰ ۱۳۱۱ ۱۳۱۲ ۱۳۱۳ ۱۳۱۴ ۱۳۱۵ ۱۳۱۶ ۱۳۱۷ ۱۳۱۸ ۱۳۱۹ ۱۳۲۰ ۱۳۲۱ ۱۳۲۲ ۱۳۲۳ ۱۳۲۴ ۱۳۲۵ ۱۳۲۶ ۱۳۲۷ ۱۳۲۸ ۱۳۲۹ ۱۳۳۰ ۱۳۳۱ ۱۳۳۲ ۱۳۳۳ ۱۳۳۴ ۱۳۳۵ ۱۳۳۶ ۱۳۳۷ ۱۳۳۸ ۱۳۳۹ ۱۳۴۰ ۱۳۴۱ ۱۳۴۲ ۱۳۴۳ ۱۳۴۴ ۱۳۴۵ ۱۳۴۶ ۱۳۴۷ ۱۳۴۸ ۱۳۴۹ ۱۳۵۰ ۱۳۵۱ ۱۳۵۲ ۱۳۵۳ ۱۳۵۴ ۱۳۵۵ ۱۳۵۶ ۱۳۵۷ ۱۳۵۸ ۱۳۵۹ ۱۳۶۰ ۱۳۶۱ ۱۳۶۲ ۱۳۶۳ ۱۳۶۴ ۱۳۶۵ ۱۳۶۶ ۱۳۶۷ ۱۳۶۸ ۱۳۶۹ ۱۳۷۰ ۱۳۷۱ ۱۳۷۲ ۱۳۷۳ ۱۳۷۴ ۱۳۷۵ ۱۳۷۶ ۱۳۷۷ ۱۳۷۸ ۱۳۷۹ ۱۳۸۰ ۱۳۸۱ ۱۳۸۲ ۱۳۸۳ ۱۳۸۴ ۱۳۸۵ ۱۳۸۶ ۱۳۸۷ ۱۳۸۸ ۱۳۸۹ ۱۳۹۰ ۱۳۹۱ ۱۳۹۲ ۱۳۹۳ ۱۳۹۴ ۱۳۹۵ ۱۳۹۶ ۱۳۹۷ ۱۳۹۸ ۱۳۹۹ ۱۴۰۰ ۱۴۰۱ ۱۴۰۲ ۱۴۰۳ ۱۴۰۴ ۱۴۰۵ ۱۴۰۶ ۱۴۰۷ ۱۴۰۸ ۱۴۰۹ ۱۴۱۰ ۱۴۱۱ ۱۴۱۲ ۱۴۱۳ ۱۴۱۴ ۱۴۱۵ ۱۴۱۶ ۱۴۱۷ ۱۴۱۸ ۱۴۱۹ ۱۴۲۰ ۱۴۲۱ ۱۴۲۲ ۱۴۲۳ ۱۴۲۴ ۱۴۲۵ ۱۴۲۶ ۱۴۲۷ ۱۴۲۸ ۱۴۲۹ ۱۴۳۰ ۱۴۳۱ ۱۴۳۲ ۱۴۳۳ ۱۴۳۴ ۱۴۳۵ ۱۴۳۶ ۱۴۳۷ ۱۴۳۸ ۱۴۳۹ ۱۴۴۰ ۱۴۴۱ ۱۴۴۲ ۱۴۴۳ ۱۴۴۴ ۱۴۴۵ ۱۴۴۶ ۱۴۴۷ ۱۴۴۸ ۱۴۴۹ ۱۴۵۰ ۱۴۵۱ ۱۴۵۲ ۱۴۵۳ ۱۴۵۴ ۱۴۵۵ ۱۴۵۶ ۱۴۵۷ ۱۴۵۸ ۱۴۵۹ ۱۴۶۰ ۱۴۶۱ ۱۴۶۲ ۱۴۶۳ ۱۴۶۴ ۱۴۶۵ ۱۴۶۶ ۱۴۶۷ ۱۴۶۸ ۱۴۶۹ ۱۴۷۰ ۱۴۷۱ ۱۴۷۲ ۱۴۷۳ ۱۴۷۴ ۱۴۷۵ ۱۴۷۶ ۱۴۷۷ ۱۴۷۸ ۱۴۷۹ ۱۴۸۰ ۱۴۸۱ ۱۴۸۲ ۱۴۸۳ ۱۴۸۴ ۱۴۸۵ ۱۴۸۶ ۱۴۸۷ ۱۴۸۸ ۱۴۸۹ ۱۴۹۰ ۱۴۹۱ ۱۴۹۲ ۱۴۹۳ ۱۴۹۴ ۱۴۹۵ ۱۴۹۶ ۱۴۹۷ ۱۴۹۸ ۱۴۹۹ ۱۵۰۰ ۱۵۰۱ ۱۵۰۲ ۱۵۰۳ ۱۵۰۴ ۱۵۰۵ ۱۵۰۶ ۱۵۰۷ ۱۵۰۸ ۱۵۰۹ ۱۵۱۰ ۱۵۱۱ ۱۵۱۲ ۱۵۱۳ ۱۵۱۴ ۱۵۱۵ ۱۵۱۶ ۱۵۱۷ ۱۵۱۸ ۱۵۱۹ ۱۵۲۰ ۱۵۲۱ ۱۵۲۲ ۱۵۲۳ ۱۵۲۴ ۱۵۲۵ ۱۵۲۶ ۱۵۲۷ ۱۵۲۸ ۱۵۲۹ ۱۵۳۰ ۱۵۳۱ ۱۵۳۲ ۱۵۳۳ ۱۵۳۴ ۱۵۳۵ ۱۵۳۶ ۱۵۳۷ ۱۵۳۸ ۱۵۳۹ ۱۵۴۰ ۱۵۴۱ ۱۵۴۲ ۱۵۴۳ ۱۵۴۴ ۱۵۴۵ ۱۵۴۶ ۱۵۴۷ ۱۵۴۸ ۱۵۴**

سرمشقال و دروغه شده نازده هفتاد مثقال بیکری که دره برهند هر روز یک سو یا سه روز باید داد و اگر شراب را
سه روز دیگر در بعضی چشمه را بپزند و کندا که در سالی یکبار این دوا را بدهند هیچ چه در آن سال مبتلی نگردد و
پاخش فرجی و نیز میشود و **دین سوز** دینی را از بیت و آب کرم دهند از بجز بابت داشتند و این نافع است سید بن زید
ناخواه زراوند مدح هر یک سه مثقال چو شانیخ صاف باشد بابت مثقال فصل بدهند و در شده سفال
صند و جین را نفع دانسته اند و نافع عراق و سوسو طز عفران با دروغ زیت بنافه تر است و **دیکر** قرچاق است ^{مستطیل}
احساس زبانت و باری و برآمد یک شکم **علاج** تخم کاش که عیاره از فرط است نج مثقال او را بنجواست و باید که ^{مستطیل}
کرده بگردانند الا لایق شود و شیانق شحم الحظا یا صابون و موزا نیز باشد خصوصاً با قندی زهره کاه
خوایند ان یک مثقال زهره فرخ چمد و در شکم و در دیگر و سنج ان بر جست و بدست و شیانق از طبین و اشق
و شجره حظل کردن و خوردن آب بزر و مع سر کین کبوتر و زیت و سوز است محمدی است و **دیکر** احساس بول است **علاج**
شراب و دروغه کاه و هر یک نود مثقال بیکری که دره برهند و جعفران دوا را بچم نموده است شوره صاف او از بنج شقالا
هفت مثقاله رماث حل کرده بدهند و نافع علاج کند و باید بعد از داد دوا از جوهای کرمه صاف باشد و
چون دهنه زنک در چشم اسب کشند با الحاصیه و صاعه ادراناید و بجز نیست **جو کرمی و مسینه کرمی** هرگاه
سینه کرمی باز جو کرمی حادث شده باشد در روز آب و گاه نباید داد و بعد از آن بندج طیف تر بدهند و اگر هیچ
علف سبز هم نرسد کاه جواد را ب و قدری شیر بنهند و در آب سرد کرمه کبیا و باید داد و هرگاه مسینه کرمی
از جو نباشد و صدی و حق و حیثیات دست و صد از دغان کنند و تخم مرغ خام را چند مدت کشند و رگور بزند
و بجای جو خلر و عدس و جلبنقه و امثالان دهند و کندیم در شیر بنهند نافع است و سیرداد و دروغه بنده جو ^{سینه}
بر مسینه کرمی کرده بقوه نام بلند و بیست نازده کوسفند بنفشه شاند **ارض قیام** یکی مصرع بکت و آن ^{رض}
میشود که عرق آشفته باشد و فیه سرد میشود و نافع هر که کردن کرد و بخانق ششخ که شامل جمیع اعصاب **علاج**
پوشانیده بسیار و معوط بود و اوقی و دروغه کل سرخ و بخور و فصول کردن و عطوبه در شسته ترک و بر خاشاک
کند و و استکان و هرگاه نایل شود داغ مفصل سر کردن و بنج دم باید کرد **جود** عطی است که با سستی قیام سوی اوئل
داه اشعلب برزد و علاج موضعی است و هر چند آشفته باشد با خون قدری ریز شود و میان غصص با این ریزش

[illegible]

و در وقت دهن اوصاف و نورانی و نظایر این از روی جسمی چیزی کند از فشار طریق و از نایب با خواهر صید و فصل
معتدل لغو و سفید و بیرون دفع شود علامت صحت است و یا از اوصاف هرگاه در حین پرواز بر سر و قوه
و گاهی که با شند لاله بر حرا و بیرون از اج اصلی دارد و صدقان بر برده و بطور و اصداد صفات مزبور
مدم صحت است پس اگر سر را حرکت دهد و لاله بر اف دماغ کند تا عم از آنکه در اصل دماغ باشد و یا شش را که عضوی در
مکر چشم است و بیرون و طریقه از وسیله غایب و لاله بر طریقه و از چشم کند و هرگاه و هاشم بعد از سیاه سفید کرد
د لاله بر لاله کند و اگر با اینام جمع کند و لاله بر طریقه بر طریقه و چون هر دو با وجود این می شنید و در حین
فصل بدش و از این خارج ناید دلیل است بر بواسیر و از روده و شقاق یا از رفیق زانوست و کشیده می خورد
دلیل که معدوم و قلات و کاهیه بال راست و سفار و دلیل ضعف و عارض بی نظایط دلیل کله و صد آه
دلیل باج غلیظ و میرا بطریقه و دلیل خنده و افادون از نشین و نشین مفرط دلیل بوست **امراض اسهال** و علته
که سر اسهال هر که دهد و منکر کند و گاه مرتفع سازد پس اگر نگویند داشتن سر زیاد بر دفع باشد و لغیر و چشم
بهم رسد از اصل دماغ خواهد بود و اگر اشاره که اعضا اسفل علاج این از اصل دماغ باشد و مو از دماغ با کشید
و سفیداب تطبیق نمایند و سعو ط کنند و تسقیه بکلیت نمایند و در بار تسقیه بکلیت مزخوش در آن خیسایند
باشند باید کرد و تصفیه بر زغوش مطبوخ و اینج بشا که باشد علاج آن عضو کند **مرفق** علق است که بوی آ
ایست و حلقه که عماره از ناخن است که و سست عجزی کرد و در ضبط طبع نتواند بود **علاج** هرگاه زمستان باشد
در پیش آفتاب و اگر آفتاب بداند و طولی مطبوخ با بون و تسقیه باب ترکس و ابر بود کنند **تغلیب** علق است
از پیشین دماغ که حرکت در دماغ کند علاج مطبوخ باب شبت و روض کج و تسقیه بشیره منکر فزده کند و دستور
عنا ب و نشین منقذ است **امراض** العین عشا شب کور است و مضر می نمود و آنکه غیر از آن و بوزینه و بوز
خانگی که بوی بید جمع جوان اشیا را در شب بیند و عدم ابصار را از سبب غار غلیظ است **علاج** مطبوخ
و افضا و عیب و نظایط بکلیت و شکر نامند و علاج عشا و و یا ضیق بطریقه زهرها است و منکر و برادر **کند**
و زوال با علق است که در روز ابصار نکند **علامت** و سبب شده بود مکت در روز طریقه و از حین بر صوری
شب و برده مفرط هوا و مکت و سبب نمیکرد **علاج** سطر بکلیت چشم و بهم آمد و بعد از آن در پیش کلاه

نحوه ای با اندام طریقه و عماره از روی دست و بدست و هر طریقه و اگر از امر از چشم مقید است **علاج** و آن حد و نظایط
سرخ مدم و است در بک چشم علاج موضع را با سر یا لاله و بعد از آن خاکستر بک زیتون باشد **علاج** سالن که سر
بک چشم است با صلا و بی جوش و نظایط بکلیت و روض نیست کند و علاج جوب که خوشتر و سرخی با است
بقطر و شراب و سفیداب و شاق مقنع و دکانی کند و علاج بکله که در بک سیاحت بقطر و روض بکله و زرا
باید کرد و در مخرج که از اشکات هرگاه از دوا شش غرض شد باشد بر روض نشسته غلوط بشیره و خزان تطبیق نمایند
امراض منسرات منسرات با جوش و شفا و حلقه که لاله که نید از جلد امراض یکی منسرات که عماره از روی
شدن و بوی است انداختن باشد **علاج** سفیداب تصفیه و این دواست تشا و شاخ بزور برادر و روض بید با جوش
استعمال نمایند و سطر بی منسرات و ناخن را که از صدمه و اسباب خارجی بهر سبب تصفیه باید و در دادن
نمایند و اینج سبب تصفیه ماز باشد بر روض یادام و تخم کبوتر و مغز گسته تطبیق نمایند و التوا که یکی و بید
تصفیه بکلیت و شکر و تصفیه که بهم آمد و از شدن غلبه منسرات مداومت به تصفیه و روض نکند
روض تازه و سعو ط بوزان نمایند و طریقه بکلیت و تخم مرغ خام باید کرد و **تغلیب** که بر کز کبک کنید و آن در حلقه
و انکشان حادث میشود و این دوا مکر تصفیه تطبیق نمایند که از جوشاشن مقل از هر یک در جوشیم
کو بکده یکشنبه روز و سر که که خیسایند پس در ها و آن حل کنند و کل خطی و خروخ و تخم مرغ و تخم کتان و نشسته
با بون هر یک یک و اضافت نموده استعمال نمایند **علاج** ریش کردن چکان را بعتقار بخون آوردن موضع بیاختها
باید کرد و تصفیه در ارچین و اشال باید نمود و و از هر خازنه و از تصفیه بکلیت و منی و فصل سرخ و کافور
و زعفران با سر که کنند و از روض منسرات و تطبیق بر هم داخلین و بوق و بوز با صلا و سایر علل آن نمایند
امراض دهان و زبان و حلقه و آنرا منسرات علاج خوشتر دهان که مانع خوردن طبع کرد و در بار با حلقه و از لاله
خیسایند و تسقیه و آن کنند و کفش طبع دهند و یا شکر کثیرا و تشا بسیار مفید است و شش عضلا
خجیر و اگر مانع از خوردن طبع میشود تسقیه با طریقه اینج و بوز و تصفیه و روض که کاه کنند و روض کج دهان را
تصفیه باید کرد و بوز مطبوخ بر زعفران و تصفیه با جوش یا بکله و بوز می نمایند و چون منقذ کرد چکان را با لاله
برک عماره اشغال نماید و یا شکر و سفال و صیق و نفس علامه بوزان نفس و از آن شش دهان و موضع کشت

هرگاه این علامت از حراره و یا غلبه باشد یا شده قهقهه یا می کند و تبض سریع و گدازا کم بسیار باشد یا غلبه
و نه باشد این علامت را و غلبه باشد و از تسقیه و روغن کند یا قدی صمغ عربی و لاجب بدان و کل از نبات و جگر
با حراره لاغری عارض کرد و تسقیه بسیار لاج و کثیرا و ماء الشعیر یا قدی اب کدو یا بیدم و بر روی برک اسفناج
و کشتیر و برک بید و اسفناج خا یا مانده و داغ طریق بنس و بیضانی الجویب مورد کنند بسیار نافع باشند
و هرگاه از برودت باشد علامتش جگر سرد سیلان و طویان غلیظه از دهانست **علاج** تسقیه بسیار لاج قدی
سرکین و برک کرده باشد باید کرد و روغن زرا از نبات شمره اند و طبیعت را بعضی بخور نموده اند خفقا را
علامت قنات نفس و صدا و خنجرین و حرکت مشما عظم و روفاست که با نالند حرکتی این عوارض محسوس کرد **علاج**
تسقیه بکلاب و کل خنجره و لاجب تخم بجان و یا بخر کل از می کنند و بر روی بکها و غلیظای سودی بجا باشند
در نه تخم مرغ خام و جوهر بر تیا و زده دهند و کربکی او را از **علاج** بنادان طبع غیر از روغن خنجره و فاقا و عمل کنند
خناق و دشواری نفس این دوا بغایه نافع است بویست بخور تخم مرغ از بر ساید و یا مو زجا یا ساید و یا
تسقیه یا بکلم بزمه دار نمایند و اگر حراره غالب باشد تسقیه و روغن تسقیه و کلاب و یا کاسی و روغن کل مرغ کنند
امراض و سده که زهر در عبارت از اوست **علاج** سبب آن کثرت اکل و طعم بیوفت و عدم هضم است علامتش قی
کردن و سستی بال و بر سر و بر خاک غلیظه و بر نشستن فراوان داشتن و در ناز کردن و سیلان و طویانست
علاج که سستی و برادر بهیشت فرموده و طعم از برنج و ذره و جویان داشت و در روز سوم کجش طعم کند
و این دوا در کوشش بچین بدهند و بخیل مصطکی را و کرب و یا در غلغلای هر بایز و حرف امضی و بر خربا
بقدر و فلفلی حبس اخضر استعمال نمایند و جگر رفع و طویان غلیظه و روغن زرا از نبات دانسته اند و قدی شوش
از سر عددنا هفت عدد است و سواخر و ادم تسقیه طبع مصطکی و قدی زلال استوده اند و بر روغن فطاع
نازه و روغن و سدا که سر که بر آن بیاشند بخورایند و در زیر شمشیر کشتند و یا جاع رسید که از انسان
طوب و روغن سر سفت اند که تخم غیشند از انسان حکیم و راه و سافوا و زووش شیر و یلک و اهو و از
طوب و یک و شتر مرغ و قطا که بجا بر سناک اشکنک گویند **علاج** علامتش قنات و ظهور دفعه و غلبه اکل است
علاج طعم از لاج و شطاف و خر کوش کنند و جگر که مذکور شد بسیار نافع است و خفنه طبعی از زرا و کرب و تخم

و یا بر روغن ناز و فلفل کنند و جگر که سفند و یا شرا لاج و هلیله زرد و بدستور تخم سناک یا سکو بغایه سناک
نافع اند و شیاف شکر و از روغن و عمل و عک بسیار مفید است و شیاف بیدم و کربا مخصوص بان بیان کرده اند
و هرگاه حراره ظاهر باشد بجای نمک و مسهلان و شیافان و خفنه اهلبله زرد کنند و بخر و شافیر بخر
اسهال نمودن قدی فوشاد را شکر و روغن ناز دادن بسیار نافع است چرا و لایق دفع فضلات و یا باطل
دفع مواد میفرماید **علاج** علامت کوی که در زهر لاج هم می رسد سکو یا شش زرد شده داشتن دهان و یا غر
شدست **علاج** که در زهره بدی و فی فضل و غلیظه و غلبه اکل است **علاج** که در مفید خروج و ظهور است **علاج**
اب برک شفتا و یا کوشیا اب جند و غسل که بر کرم دهند و بدستور فنیبل و برنک کابل مقشور و اگر ترک
ترید سفید را با تسویه سایدن با غسل جگر کرده باید داد **علاج** علامتش ظهور خون یا فضل و فاقا هضم
و طعم و سقوط قوه و دفع شده فضل بدشواری و غلبه مقدار و کثرت مرآت **علاج** خفنه طبع تخم کتان و روغن
ان روغن کدکان و روغن زرا جمل کنند خصوصاً چون قدی را کدکان سوخته اضافه کرده باشند و خروج و شفا
از اخضر و روغن کدکان شتر و روغن حبس طعم کنند **امراض** جگر علامت سستی و ورم و قشش مفرط و اسهال
ثقل و برآمدگی تحت استخوان سینه است **علاج** با طبعی تخم زرشک و طبعی تخم علق که بر کوی کوشش نمایند یا
کودک و مل مقبول بود و بچینی کاسی و تخم کاسی یا تسویه شاند و اب از ایدهند و طعم از زده تخم خام تخم مرغ
وارد بدن یا شکر و کاهی از کوه طبعی با طبعی عدس کنند و موهای تحت استخوان سینه را استوده یا از جوی سناک
و مصطکی و سرکه مکر و تسقید نمایند و زرا و ان موضع مذکور نافع است **علاج** علامتش خشی فضل و سینه
برخاک کذا شش و بزا و ای است **علاج** تسقیه با طبعی حلیه و شبت با غسل کنند و اب نسوین و اب زین و عرق
بهار ناز و تخم کدکان یا تخم سایدن یا شش نافع است و خفنه بنیاه مذکور یا قدی روغن تخم کتان و یا بر روغن
ان بغایه مفید است **امراض** مفصل و رطوبت علامتش ظهور و برآمدگی مفصل و عدم ضبط طبعی بخل و عدم
خیار است **علاج** هرگاه حراره ملوس باشد موضع را زرد دهند و بکلاب و کلاب و حش و برش و برندی و
نشاسته و سرکه و قدی حورغان و زعفران صفا نمایند و تسقیه با طبعی عتاب و روغن تسقیه کنند و هرگاه بر
باشد و روغن کدکان و زرا جمل و سایدن بدهند و زعفران بسیار مفید است و کوشش کجش و روغن زرا و یا زرا و شفا

و جمل از دوسر که چو شایع اند زبان ترکیده ببندند و این را از عجزیات شمرده اند و داند سنائی با عمل بقدر
یکدانک عجیب است **و در کف** که میخوانند و بترن امراض از موارض فحاره میباشد علاج بوسه خشک
و اکوبین در سر که بچند بوزن آن بز و قطونا کوفته و قندی و روغن کل سرخ اضافه نموده و نیز که بر صفا نمایند و لا
کودن آنچه در علاج نابالین مذکور شد باین نافع است و هرگاه منجر گردد بهر هم کافوری معالج کنند **امراض** پروبال
موی از انچه ضعف بر آمده و بجهت کجاست پس اگر با وجود آن لاغر گردد سبب طمانه غذای خواهد بود و در این صورت
لحم لطیف بناید و تقویتها ضعیف را در این که در امراض حوصله مذکور شد باید نمود و اکوبین لاغری باشد بسیار
موافق است و بدستور و برآمده و روغن و ریزه شدن و اصل از رویدنه از احتراق مواد و بیس خواهد بود
علاج بمسلمان مذکور کند و بعضی داند صبر زرد را بسیار نافع دانسته اند از یکدانک ناد و فالت و بر غزو
جبالقار و کردکان و فرغیون و بیله نازه و خاکستر عقیق و خاکستر عقیق و خاکستر برسیا و شان تصفیه نمایند و بطبع
شلم و در یکجای مکرر بنشیند و هرگاه موی پر شده ریزد و اصل آن باقی ماندن دهن بر روغن مورد و روغن و صند
قدی لاده کنند و چون بکس با بال جدا کرده حل نموده بآلند عجیب است اثرات **قراغ** و تخم موی های ریزه سراسر
علاج تسفیه بآل الشعیر و تطلیه باب کند و روغن بنفشه و آب کشنده و خاکستر و دانه خرمای سوخته کنند
جرب و تخم جیب بوی سراسر با وجود سیوسه و خارش **علاج** ماب خیزه و آب جند و طبله و روغن بادام با عمل
بآلند و روغن نازه با شکو طبله بدهند **فصل** مفاصلی شیشه کویند **علامتش** فرو رفتن چشم و بیوسه و کثرت
داشتمن بال و ببقا و خار بید و غلب و حر که بسیار گردد **علاج** بخور و بطبله کنند و از انبار سیج او توانند
و استعمال بقا عافت و بدستور و ریزه و زرد و طول و بوزن طلا کرده بطبله شحم خنظل و روغن است و جو
کز آب نفعان بشویند و بخور باین غاطبه تصدیق کرده اند که آب نفعان بجهت اقسام امراض بال و بریدنی است
طلا کرده زیتون مقول بمر که واد هن راغ قلم جمیع حیوانات و حقیق و غیره با فداست **امراض** قی صید طبله
چون کند و یکجای همان شتر مست یا بوقا و زکند از خوردن آن طبله و بیوسه کردن در چون دق را با عمل و در
طبله داده باشند و فاشی بر روی اشجار نصب کنند طبله و یکی بر آن نشیند پای است کردن قدیم کتاب
طبله المومس و بجهت المومین بقا فخر الحیدر عبد الحی محمد جعفر الفاضل فی الجاهل با یکا شوکت و شصت و انبیا عظمی

و شصت و اجلال و دولت و انبیا دستگاه امیر الامرا العظام و ذیق العشار الفخام نواد کتاب معالی القاد
خان عظیم الشان **محمد صالح خانابیکان** بک صفر پستان
دام افیال العا بنا رخ دوازدهم شهر جمادی الاول
فی سنه هزار و دویست و سی و چهار اثناء
الله تعالی مبارک باشد و توایب سقا
عالی از عطا العزیز نفع یابد
بهم مندرج در این مجرای
الاجلاد و انبیا
عشت

